

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

B İ L İ M K U R G U K L A S İ K L E R İ

ARKADİ ve BORİS STRUGATSKİ
UZAYDA PİKNIK

Arkadi ve Boris Strugatski

Sovyet bilimkurgu edebiyatının en büyük yazarları olarak kabul edilen Arkadi (1925-1991) ve Boris (1933-2012) Strugatski, Tarkovski'nin kült filmi *Stalker*'a ilham veren *Uzayda Piknik*'in yanı sıra, *Yokuştaki Salyangoz*, *Tanrı Olmak Zor İş*, *Kıyamete Bir Milyar Yıl* gibi önde gelen pek çok romanın ortak yazarlarıdır.

1977 yılında keşfedilen 3054 Strugatskia asteroidi, adını yazarlardan almıştır.

Uzayda Piknik

Arkadi ve Boris Strugatski

Özgün Adı

Пикник на обочине (1971) (Piknik na obochine)

İthaki Yayınları - 1344

Bilimkurgu Klasikleri -31

Yayın Sorumlusu: Alican Saygı Ortanca

Dizi Editörü: Alican Saygı Ortanca

Yayıma Hazırlayan: Yankı Enki

Düzeltili: Alican Saygı Ortanca

Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut

Kapak Uygulama: Hamdi Akçay

Grafik Uygulama: Hamdi Akçay

1. Baskı, Mart 2018, İstanbul

ISBN: 978-605-375-784-9

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Hazal Yalın, 2018

Arkadi ve Boris Strugatski © 1971

Önsöz © Theodore Sturgeon, 1976

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2018

Bu eserin tüm hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguin Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 - Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 40200

ARKADI ve BORİS STRUGATSKİ UZAYDA PİKNIK

Rusçadan çeviren
Hazal Yalın

Sunuş
Theodore Sturgeon

Sunuş

Theodore Sturgeon

İyi bilimkurgu iyi edebiyattır.

Bu önerme, ortalama okur ve “ciddi” eleştirmen, bilimkurguyu sadece, böcek-gözlü canavarların saldırılarından uzay kıyafetli ve lazer tabancalı kahramanlar tarafından kurtarılan metal sutyenli kızlarla ilişkilendirmeyi bırakana kadar, devamlı ve devamlı tekrar edilmeli. Bilimkurguda da, başka alanlarda olduğu kadar geniş bir mükemmellik tayfı vardır. Mickey Spillane bir Dorothy Sayers ya da Ngaio Marsh değildir. Hopalong Cassidy, Shane ya da True Grit değildir. Ve bilimkurgunun en iyisi, herhangi bir edebi türün en iyisi kadar iyidir.

Bilimkurgu aynı zamanda, günümüzde büyük bir hızla popülerleşen bir edebi türdür. Amerikan ve İngiliz bilimkurgusu Fransa, İtalya, İskandinavya’da yaygın şekilde okunur; İspanya, Portekiz ve Latin Amerika’da okuyucuları giderek artmaktadır ve Almanya ve Hollanda’da en çok satanlar arasındadır. Avrupa’da, özellikle Fransa ve İtalya’da yeni yazarlar ortaya çıkmaktadır ve bunların çevirileri de İngilizce konuşan dünyaya akmaktadır. Ve bilimkurgu kitapların baskısındaki artış, bu alandaki sinema ve televizyon ürünlerinin artışıyla yansımasını bulmaktadır.

Bu hızlı yükselişin bir dizi nedeni var ve çok daha fazla sayıda da varsayım; ama bunlar, bu girişin kapsamında değildir; dolayısıyla bu mevzuyu onlarca yüksek lisans tezi, bilimkurgu üzerine yüksek okul ve üniversitelerde ders veren öğretmenlere bırakabiliriz (sadece ABD’de bunlardan

1500'ün üzerinde var). Bu da, edebiyatta hiçbir zaman bilim-kurgu gibi sınırsız, esnek, böylesine bir hayret ve şaşkınlık uyandıran, zamanın, mekânın ve gerçeklik adını verdiğimiz o gelişigüzel hayalin sınırlarından azade bir alan olmadığını söylemeye yeter. En azından, şiirin icadından beri.

İngilizce bilimkurgu okurlarının genel olarak bilmedikleri arasında şunlar var: Dünyada en yaygın okunan bilimkurgu yazarı Heinlein ya da Bradbury veya Clarke değil, bir Leh: Stanislaw Lem'dir; bir yazarlar birliğindeki en geniş bilimkurgu şubesine sahip olan ülke Macaristan'dır; en iyi bilimkurgular Doğu Almanya'da, Çekoslovakya'da, özellikle de Sovyetler Birliği'nde üretilir. Bunların bir kısmı –ama pek azı– İngilizce konuşan dünyaya sızmaya başladı; ancak söylemesi acı verici olsa da belli bir bölümü berbat çevirilerle yayımlanıyor. Bazı eserler, özgün dillerinden ilkin ikinci bir dile çevriliyor ancak bundan sonra İngilizceye aktarılıyor; bu korkunç muameleye tabi tutulan eserlerde üslup ve karakteri bırakın, çamaşır listesinin bile düzgün bir şekilde kalabilmesi çok zor. Fakat zeki bir okur bunu aklında tutarsa, en bozulmuş çevirilerde bile görülebilecek bir güç ve özgünlük harikasını bulabilir.

Sovyet bilimkurgu yazarlarının zirvesinde, Boris ve Arkadi Strugatski'lerin isimleri bulunur. Bu yetenekli kardeşlerin isimleriyle ilk olarak *Tanrı Olmak Zor İş* romanında karşılaşmıştım. Yapısı, karakteri, akışı, insani durumları kavrayışı itibariyle son derece dikkat çekici olan bu roman, bir bilimkurgu okurunun en doyumsuzca aradığı hemen her niteliğe de sahip. Uzay uçuşları ve geleceğin aletleri var; sosyolojiye el attığında, o harikulade “ya şöyle olsaydı...” sorusu var; yabancı bir kültürü gayet zengin bir şekilde tasvir etmek suretiyle bizim ve bizlerin doğası üzerine yeni perspektifler üretiyor; bilimkurgunun, “kılıç ve büyü” dediğimiz yakın akrabasının bayıldığı heyecan verici göğüs göğüse çarpışma teması da var. Ve bu yüksek erdemlerinin arasında şu da var: Anlatı, muharebelerden ve dövüşlerden, kan ve ölümden söz etse bile, son derece kudretli kahramanımız asla kimseyi öldürmüyor. Dünyanın neresinde olursa olsun yazarlar, şu şid-

det dolu çağımızda yarattıkları etkiden kaynaklanan sorumluluklarını düşünerek buna dikkat etmeliler. Bu, yapılabilir, üstelik gerilimi ve merakı azaltmadan gayet iyi de yapılabilir.

Ve şimdi de *Uzayda Piknik* geldi... Amerikan bilimkurgusunun altınçağı denilen dönemde, sıradışı bir editör olan müteveffa John W. Campbell etrafına birkaç ay içinde o zamana kadarki en büyük bilimkurgu yeteneklerini topladığında, yazarlarına şöyle meydan okurdu: “Şu soruya cevap veremezse yirmi dört saat içinde ölecek bir adamla ilgili hikâye yazın bana: ‘Akli başında olduğunuzu nereden biliyorsunuz?’” Veya şöyle (en provokatif olanlardan birisi): “Düpedüz düşünen ama farklı şekilde düşünen bir yaratıkla ilgili bir hikâye yazın bana.” (“Kadın” cevabı, hazırcevaplığın kaba bir örneği olacağı için kabul edilemezdi elbette.)

Strugatski’ler, yeryüzünün dünya dışı varlıklar tarafından kısa bir süre ziyaret edildiğini, onların da arkalarında, hani olur ya, sizin ve benim yol kıyısında yaptığımız bir piknikte arkamızda bırakacağımız türden (tabii ki adab-ı muaşeret kurallarını unuttuğumuz bir anda) çöpler bıraktıklarını farz ediyor. Son derece yabancı bir teknolojinin ürünü olan bu atıkların doğası, dünyalı mantığımıza meydan okuyor; dünyadaki analitik bilime ve bu yabancılarının potansiyellerinin sınırsız olduğuna değinmiyoruz bile. Bu potansiyeli, bu olanakları tamamen insani hedeflere yöneltirseniz –sadece bilgi aşkına bilgiye ulaşma çabası, insan refahında yeni zirvelere erişmek için yeni araçların ve tekniklerin aranması, rakipleriyle kâr için mücadele; yeni ve daha korkunç silahlar için yağmacı bir hırs– karşınıza bu kısa, ama hayret verici romanın çerçevesi çıkar. Strugatski’lerin sadakat ve açgözlülüğe, dostluk ve sevgiye, umutsuzluk, hüsrân ve yalnızlığa dair mahir ve becerikli yaklaşımını da ekleyin buna; işte o zaman, bir duayı andıran sözlerle, inanılmaz dokunaklı bir şekilde sona eren gerçekten de harika bir hikâye bulacaksınız.

Unutamayacaksınız.

İyiliği kötölükten yapmalısın,
çünkü yapmak için başka bir şey yok.

Robert Penn Warren

Harmont Radyosu Özel Muhabirinin Doktor Valentine Pilman ile 19.. Yılı Nobel Fizik Ödülü'ne Layık Görülmesi Münasebetiyle Yaptığı Özel Mülakattan

“Doktor Pilman, sizin ilk ciddi keşfinizin, Pilman radyanı olarak anılan şey olduğunu kabul etmek gerek herhalde!”

“Ben öyle olmadığını düşünüyorum. Pilman radyanı, ilk değildir, ciddi değildir, esas itibariyle de bir keşif değildir. Ve tamamen benim değildir.”

“Şaka yapıyor olmalısınız, doktor. Pilman radyanı, her ilkokul öğrencisinin bildiği bir kavram.”

“Bu durum beni şaşırtmıyor. Pilman radyanı, ilk olarak gerçekten bir ortaokul öğrencisi tarafından keşfedilmiştir. Ne yazık ki adının ne olduğunu hatırlamıyorum. Stetson'un Ziyaretin Tarihi'ne bakın, bütün bunlar orada ayrıntılarıyla anlatılmıştır. Radyanı ilk olarak bir ortaokul öğrencisi keşfetmiş, koordinatlarını bir üniversite öğrencisi yayınlamıştır, ama nedense bu dalgaya benim adımları verdiler.”

“Evet, keşiflerde bazen şaşırtıcı şeyler oluyor. Acaba dinleyicilerimize açıklayabilir misiniz, Doktor Pilman...”

“Dinleyin, hemşerilerim. Pilman radyanı denen şey esasen çok basittir. Büyük bir küreyi çevirdiğinizi ve bir taban-cayla üzerine ateş ettiğinizi düşünün. Küredeki delikler düzgün bir eğri üzerinde yayılacaktır. İşte, benim keşfim olarak

andığınız şeyin bütün esası, bu çok basit olaydadır: altı Ziyaret Bölgesi de, gezegenimizin üzerinde, sanki dünya ile Deneb arasındaki çizgi üzerinde bulunan herhangi bir noktadaki altı tabancadan ateş açılmış gibi dağılmıştır. Deneb, kuğu takım yıldızındaki en parlak yıldız; uzaydaki, deyim uygun olursa ateş açtıkları nokta da tam burası. İşte buraya Pilman radyanı deniyor.”

“Teşekkür ederiz, doktor. Sevgili Harmont’lular! Nihayet Pilman radyanının ne olduğu net bir şekilde açıklandı! Öte yandan, önceki gün Ziyaret on üçüncü yılını doldurdu. Doktor Pilman, belki hemşehrilerinize bu hususta da birkaç şey söylersiniz!”

“Tam olarak neyi merak ediyorlar? Bildiğiniz gibi ben o sırada Harmont’ta değildim...”

“Doğduğunuz şehrin başka bir gezegendeki üstün bir uygarlığın istilasına uğradığı ortaya çıkınca neler düşündüğünüzü öğrenmek oldukça ilginç olurdu...”

14 “Doğrusunu söylemek gerekirse, ilkin bunun bir yalan haber olduğunu düşündüm. Bizim bu yaşlı, küçük Harmont’umuzun başına böyle bir şeyin gelebileceği kolay kolay insanın aklına gelmezdi. Gobi, New Foundland ya da başka herhangi bir yer bile Harmont’tan daha uygundu!”

“Ama sonunda inanmanız gerekti.”

“Sonunda, evet.”

“Peki sonra?”

“Ansızın, Harmont ile diğer beş Ziyaret Bölgesinin... affedersiniz, o sırada bunların sadece dördü biliniyordu... bunların çok düzgün bir eğri üzerinde yayıldıklarını fark ettim. Radyanın koordinatlarını hesaplayıp bunları Nature dergisine gönderdim.”

“Peki doğduğunuz şehrin kaderi sizi hiç heyecanlandırmadı mı?”

“Aslında bu sırada Ziyaret’e inanıyordum ama yanan mahallelerle, ihtiyarlarla çocukları seçip mideye indiren canavarlarla, hiçbir surette yaralanmayan yabancılarla son derece kolay yaralanan, zarar gören, ama kesinlikle gözüpek kraliyet

tank birlikleri arasındaki kanlı çarpışmalarla ilgili haberler veren panik halindeki muhabirlere inanamıyordum bir türlü.”

“Üstelik haklıydınız. Muhabirlerimizin olayı çok şişirdiklerini hatırlıyoruz... Ancak tekrar bilim alanına dönelim. Pilman radyanının keşfi, Ziyaret’le ilgili bilgilerimize yaptığınız katkılardan ilki, ancak kuşkusuz sonuncusu değildi!”

“İlki ve sonuncusuydu!”

“Ama bu sırada hiç kuşkusuz Ziyaret Bölgelerindeki uluslararası araştırmaları da dikkatle takip ediyor olmalısınız...”

“Evet. Zaman zaman raporları karıştırıyorum.”

“Uluslararası Dünya Dışı Kùltürler Enstitüsü’nün raporlarını mı kastediyorsunuz?”

“Evet.”

“Peki sizin görüşünüze göre bu on üç yıl boyunca gerçekleştirilmiş en önemli keşif nedir?”

“Bizatihi ziyaretin kendisi.”

“Anlamadım?”

“Ziyaret, sadece bu on üç yılın değil, insanlığın bütün tarihinin en önemli keşfidir. Bu ziyaretçilerin kim oldukları o kadar önemli değil. Nereden geldikleri, neden geldikleri, ne amaçla böyle kısa süre kaldıkları ve daha sonra nereye gittikleri de önemli değil. Önemli olan, insanlığın bugün kesin olarak bildiği şey: kâinatta yalnız olmadığı. Korkarım Dünya Dışı Kùltürler Enstitüsü asla bundan daha köklü bir keşif yapma şansına sahip olamayacak.”

“Bu son derece ilginç, Doktor Pilman ama ben şahsen teknolojik alanda yapılan keşifleri kastetmiştim. Dünyamızdaki bilim ve teknolojinin kullanabileceği keşifler. Zira çok sayıda son derece seçkin bilim insanı Ziyaret Alanlarındaki buluntuların bütün tarihimizi değiştirebilecek türden olduklarını ileri sürüyor.”

“Ancak ben bu görüşün taraftarları arasında bulunmuyorum. Bu buluntular tam olarak neleri kapsıyor bilmiyorum, çünkü uzman değilim.”

“Ne var ki iki yıldır BM Ziyaret Sorunları Komisyonu’nda danışmanlık yapıyorsunuz...”

“Evet. Ama dünya dışı kültürlerin incelenmesiyle hiçbir il-
gim bulunmuyor. Ben BM ZSK’de, Ziyaret Bölgelerinin ulusla-
rarasılaştırılmasıyla ilgili BM kararlarının uygulanmasının de-
netlenmesi hususunda meslektaşlarımla birlikte uluslararası
kamuoyunun temsilciliğini yürütüyorum. En genel hatlarıyla,
Bölge’lerden elde edilen dünya dışı alametlerin Uluslararası
Enstitü’den başka yere gitmemesini temin ediyoruz.”

“Yani bu alametlerin peşinde olan başkaları da var?”

“Evet.”

“Herhalde stalkerleri kastediyorsunuz?”

“Bu dediğinizin ne olduğunu bilmiyorum.”

“Biz burada, hayatlarını tehlikeye atarak Bölge’ye sızan ve
bulabildikleri her şeyi dışarı çıkaran pervasız gençlere öyle
diyoruz. Bu tam anlamıyla yeni bir meslek.”

“Anlıyorum. Hayır, bu bizim uzmanlık alanımızın dışında.”

“Herhalde öyledir! -Bu meseleyle polis ilgileniyor. Ancak,
sizin uzmanlık alanınıza tam olarak neyin girdiğini öğren-
mek ilginç olacaktır, Doktor Pilman...”

“Ziyaret Bölgelerinden sorumsuz kimselerin ve örgütle-
rin ellerine devamlı surette bir malzeme akışı var. Biz bu akı-
şın sonuçlarıyla ilgileniyoruz.”

“Biraz daha somut konuşmanız mümkün değil mi Dok-
tor?”

“Bence en iyisi sanat hakkında konuşalım. Dinleyicile-
riniz, benzersiz Gvadi Müller hakkındaki görüşümü merak
etmez mi acaba?”

“Ah, elbette! Ama önce bilimle ilgili konuşmamızı ta-
mamlamak isterdim. Gezegenler arası bu alametler bir bilim
insanı olarak sizi de cezbetmiyor mu?”

“Nasıl söylesem... Galiba.”

“Demek ki, Harmontluların ünlü hemşehrilerini güzel bir
günde, bu şehrin sokaklarında görmelerini umut edebiliriz?”

“İmkânsız değil.”

1

Redrick Schuhart, 23 Yaşında, Bekâr, Uluslararası Dünya Dışı Kültürler Enstitüsü Harmont Şubesinde Laborant

O günün arifesinde ambardaydık. Akşamdı, tek yapmamız gereken üzerimizdeki laboratuvar giysilerini atmaktı, sonra Borjç'a gidip oturabilir, birkaç yudum sert bir şeyler içebilirdik. Bütün işleri halletmişim ve duvara yaslanmış, öylesine dikiliyordum, hatta elimde bir sigara bile hazırlamıştım, canım acayip sigara çekiyordu, iki saattir içmemiştim; o ise elindekilerle uğraşıyordu: bir kasayı yüklemiş, kilitlemiş ve mühürlemişti, ikincisini yüklemeye de yeni girişmişti, zamazingoları taşıyıcıdan alıyor, her birini bütün yönlerden inceliyor ve oflayıp puflayarak (yeri gelmişken, namussuz, hafif de değil, altı buçuk kilo), dikkatlice rafa kaldırıyordu.

Bunca zamandır, bence insanlığa hiçbir yararı olmayan bu zamazingolarla uğraşıyordu. Ben onun yerinde olsaydım çoktan tükürürdüm böyle bir işe ve aynı parayı kazanacağım başka bir işle meşgul olurum. Ancak diğer taraftan, düşününce, bu “zamazingolar” gizemli ve kesinlikle anlaşılmaz türden şeylerdi. Ben de onca gördüm ve taşıdım ya onları, gene de şimdi bir daha görsem, elimde değil hayret ederim. Hepsi hepsi çay tabağı büyüklüğünde beşer milimetre kalınlığında iki bakır disk, diskler arasındaki mesafe ise dört yüz

milimetre, ve aralarında bu mesafeden başka da hiçbir şey yok. Yani düpedüz hiçbir şey yok, bomboş. Elinizi sokabilirsiniz araya, hatta hayretten kütük gibi olduysanız kafanızı bile sokabilirsiniz – boş, bomboş, sadece hava. Tabii aralarının böyle olması için her halükârda bir güç olmalı, benim anladığım, çünkü bunları, bu diskleri birbirlerine itmeyi ya da ayırabilmeyi henüz kimse başaramadı.

Hayır çocuklar, bu şeyleri anlatmak zor iş, bakıyorsun ya acayip basit, özellikle de yakından inceleyip de nihayet gözlerine inandığın vakit. Bir bardak ya da ne bileyim, votka kadehini tarif etmek gibi bir şey: Yalnız sonra parmaklarınızı kırtlatmaya, çaresizlikten ilenmeye başlarsınız. Neyse, her şeyi anladığınızı kabul edelim, anlamayan varsa da alsın eline Enstitü'nün raporlarını – onun her sayısında bu zamazingolarla ilgili fotoğraflı makaleler vardır.

Kiril bu zamazingolarla neredeyse bir senedir uğraşıyordu. En başından beri onun yanındaydım ama o zamandan beri bunlardan ne çıkaracağını doğru düzgün anlayamıyordum, gerçi doğrusunu söylemek gerekirse anlamak için de uğraşmıyordum. İlk kendi bir anlasın hele, iç yüzünü çözsün, belki o zaman dinlerdim. Yalnız bir şey aşikârdı: bu zamazingolardan birini bir şekilde parçalaması, asitle çözmesi, presin altında ezmesi, fırında eritmesi lazımdı, artık hangisi olursa. İşte o zaman her şeyi anlayacak, şan ve şöhret kazanacak, bütün bilim dünyası da Kiril'in karşısında hoşnutluktan titreyecekti. Yalnız benim anladığım oraya varmasına daha çok yol vardı. Daha hiçbir şey başarmış değildi, yalnız perişan olmuştu, saçları kıralmıştı, sessizleşmişti, gözleri hasta bir it gibi bakıyor, hatta sulanıyordu. Hani onun yerinde başkası olsaydı körkütük oluncaya kadar içirir, neşesini bulsun diye de güzel bir kıza götürürdüm, sabah olunca gene içir, gene götür, ertesi gün bir daha, bir haftaya kalmaz benim yanımda genceler, yepyeni biri olur çıkardı – kulaklar dik, kuyruk sipsivri. Ama bu reçete Kiril'e uymuyordu – önermeye bile değmezdi, o türden biri değildi.

Uzun sözün kısası, ambardaydık ona, ne hale geldiğine, gözlerinin nasıl hastalıklı bir şekilde yandığına bakıyordum,

daha önce kimseye acımadığım kadar acıyordum ona. O zaman karar verdim. Yani, aslında ben karar vermedim de sanki biri dilimi çekiştirip konuşturdu.

“Kiril, beni dinle,” dedim.

Son zamazingoyu teraziye koymuş, sanki içine dalacak gibi bakarak öylece duruyordu.

“Beni dinle, Kiril,” dedim. “Tam bir zamazingon olsaydı ne yapardın, ha?”

“Tam bir zamazingo mu?” diye sordu karşılık olarak ve sanki Patagonca konuşmuşum gibi kaşlarını kaldırdı.

“Evet,” dedim. “Bu senin hidromanyetik tuzak şeyin, ne diyordun adına... 77b objesi. Yalnız içinde mavimsi boku püsürü var.”

Sözlerimin anlamını kavramaya başladığını görüyordum. Gözlerini bana kaldırdı, kaşlarını çattı ve orada, bir köpeğin gözyaşı gibi akıl pırıltısı çaktı – böyle söylemeye bayılırdı.

“Dur bakalım,” dedi. “Tam mı? Aynen böyle bir şey, yalnız tam?”

“Evet, öyle.”

“Nerede?”

Oh be, Kiril’ciğim iyi olmuştu. Kulaklar dikelmiş, kuyruk sipsivri.

“Gidip sigara içelim,” dedim.

Canlı bir tavırla zamazingoyu kasaya tıktırdı, kapısını çarptı, anahtarı üç buçuk defa çevirip kilitledi ve birlikte laboratuvara döndük. Ernest boş bir zamazingoya üç yüz gayme nakit verir, dolusuna karşılık da o orospu çocuğunun pis kanını içebilirim, ama ister inanın ister inanmayın, bunu düşünmedim bile, çünkü Kiril yanı başımda canlanmış ve parmağını dokunsan tıngırdayacak gergin bir tel olmuştu, insanın sigarasını yakmasına bile fırsat vermeden merdivenleri dörder dörder iniyordu. Neyse, ona her şeyi anlattım: nasıl görüldüğünü, nerede olduğunu ve en kolay nasıl erişilebildiğini. Kiril derhal bir harita çıkardı, o garajı buldu, parmağıyla bastırdı, bana baktı ve tabii ki benim aslımı astarımı derhal anladı, zaten anlaşılmayacak bir şey de yoktu...

“Seni şeytan!” dedi, ama gülümsüyordu. “Peki, ne yapalım, gideceğiz. En iyisi yarın sabah yola çıkalım. Saat dokuzda izin kâğıdını isterim, bir de araba siparişi veririm, onda da hayırlısıyla çıkarız. Tamam mı?”

“Tamam,” dedim. “Peki üçüncü kim olacak?”

“Üçüncüye ne lüzum var?”

“Olmaz,” dedim. “Kızlarla pikniğe çıkmıyorsun ya. Ya başına bir iş gelirse? Bölge’ye gidiyoruz,” dedim. “Her şey düzenli olmalı.”

Hafif bir kahkaha attı, omuzlarını silkti: “Nasıl istersen! Sen daha iyi bilirsin.”

Tabii ki daha iyi bilirdim! Cömertliği tutmuştu, beni düşünüyordu: üçüncüye lüzum yok, ikimiz gidelim, kimseye sezdirmeden görüveririz işimizi, kimse de senden şüphelenmez. Yalnız ben, Enstitü’dekilerin Bölge’ye ikili gruplar halinde gitmediklerini biliyordum. Kural şuydu: iki kişi işleri görür, üçüncüsü etrafına bakar, sorulduğu zaman da anlatır.

“Ben olsam Austin’i alırdım,” dedi Kiril. “Ama galiba sen onu istemiyorsun. Ya da sakıncası yok mu senin için?”

“Olmaz,” dedim. “Austin olmasın da... Sen Austin’i başka sefer alırsın.”

Austin kötü bir delikanlı değildir, cesareti ve ödlekliliği ideal ölçeklerdedir, ama bence mimlenmiştir. Kiril’e bunu açıklayamazsınız ama ben görüyorum: herif Bölge’yi bildiğini ve sonuna kadar tanıdığını sanıyor, yani yakında eşek cennetini boylar. İstiyorsa keyfi bilir. Ben olmayayım da yanında.

“Peki o zaman,” dedi Kiril. “Ya Tender?”

Tender, onun öbür laborantı. Efendi, sakın.

“Yaşlıca,” dedim. “Çocukları da var...”

“Olsun. Daha önce Bölge’de bulunmuş.”

“Peki,” dedim. “Tender de gelsin.”

O haritanın başında kaldı, ben de kısa yoldan dörtüncü Borjç’a gittim, çünkü kurt gibi açtım ve boğazım da kuru-muştu.

Peki. Sabah her zamanki gibi dokuza doğru geldim, giriş kartımı gösterdim, bir baktım: koridorda, geçen sene sarhoş-

luktan Guta'ya asıldığında eşek sudan gelinceye kadar patak-ladığım fasulye sırıgına benzer çavuş nöbetçi.

“Selam,” dedi bana. “Kızıl,” dedi, “Enstitü’nün her yerinde seni arıyorlar...”

Kibarca sözünü kestim:

“Sen bana kızıl diyemezsin,” dedim. “Bana yalakalığa davranma, İsveçli mankafa seni.”

“Ulu Tanrım, kızıl!” dedi hayretle. “Ama herkes sana böyle sesleniyor.”

Daha Bölge'ye gelmeden iyice gerilmiştim, üstelik de ayıktım – onu belinden yakaladım, kim olduğunu, ana babasından ne demeye çıktığını bütün ayrıntılarıyla bir bir anlattım. Tükürdü, giriş kartını geri verdi ve hiçbir nezaket belirtisi göstermeden:

“Redrick Schuhart,” dedi, “derhal güvenlik bölümü sorumlusu Yüzbaşı Herzog’u görmeniz emredildi.”

“Hah, işte böyle,” dedi. “O zaman başka. Dersine iyi çalış çavuş, daha teğmen olacaksın.”

Bir taraftan da düşünüyorum: Bu havadis de neyin nesi? Mesai saatinde Yüzbaşı Herzog’un neyine lazımım acaba? Neyse, gidip karşısına çıkayım. Yüzbaşının odası üçüncü katta, güzel bir odaydı, pencereleri polis karakolu gibi parmaklıklı. Willy masasının arkasında oturmuş, piposunu at gibi forul forul tütürüyor, daktiloda bir şeyler yazıyordu, yeni bir çavuş ise köşedeki demir dolabı eşeliyor, bir şeyler arıyordu. Bunu ilk defa görüyordum. Bizim Enstitü’de çavuşlar tümünde olduğundan çoktular, hepsi de iri kıyım, sağlıklı, yüzlerinden gençlik akıyor – Bölge'ye gitmeleri gerekmiyor, dünyevi meselelere ise boş vermişler, içine tükürürler.

“İyi günler,” dedim. “Beni mi çağırtmıştınız?”

Willy, boşluğa bakıyormuş gibi baktı bana, daktilodan uzaklaştı, önüne kalın bir klasör koydu ve sayfaları çevirmeye koyuldu. “Redrick Schuhart?” dedi.

“Ta kendisi,” diye cevap verdim, neredeyse gülecektim, kendimi tutamıyordum. Sinirden hafifçe kıkırdadım.

“Ne kadar zamandır Enstitü’de çalışıyorsunuz?”

“İki yıl, üçüncüsüne girdik.”

“Aile durumu?”

“Ben yalnızım,” dedim. “Yetimim.”

Bu anda çavuşa döndü ve sertçe emretti:

“Çavuş Lummer, arşive inip 150 numaralı dosyayı getirin.”

Çavuş selam verip toz oldu, Willy ise klasörü kapattı, kasvetli bir tavırla sordu:

“Gene eski numaralara mı başladın?”

“Neymiş eski numaralar?”

“Ne olduklarını sen daha iyi bilirsin. Seninle ilgili yazılar geldi gene.”

Demek buymuş, diye düşündüm. “Nereden geliyor bunlar?”

Kaşlarını çattı ve öfkeyle piposunu kül tablasına vurmaya koyuldu.

“Orası seni ilgilendirmez,” dedi. “Eski dostluğumuzun hatırına seni uyarıyorum; bırak bu işi, bir daha da bulaşma. Enseyi gene kaptırırsan altı ayla kurtulamazsın. Enstitü’den bir daha sokmamacasına sepetlerler, anlıyor musun?”

“Anlıyorum,” dedim. “Bunu anlıyorum. Yalnız hangi domuzun beni ispiyonladığını anlamıyorum...”

Ama kalaysı gözleriyle gene bana baktı, boş piposunu çekiştirdi ve klasörün sayfalarını karıştırdı. Demek ki çavuş Lummer 150 numaralı dosyayla dönmüştü.

“Teşekkür ederim, Schuhart,” dedi Yüzbaşı Willy Herzog. Lakabı yaban domuzuydu. “Açıklık getirmek istediğim şeyler bunlardı. Çıkabilirsiniz.”

Neyse, soyunma odasına gittim, laboratuvar önlüğümü giydim. Bir yandan da düşünüyordum; bu laf nereden çıkmış olabilir? Enstitü’den çıktıysa hepsi yalandır, orada benim hakkımda hiç kimse hiçbir şey bilmez ve de bilebilemez. Yok eğer polisten gönderdilerse... Ama onlar da, benim eski dosyalardan başka ne bilebilirler ki? Akbaba mı paçayı kaptırdı acaba? O domuz suyun yüzüne çıkmak için herkesi boğabilir. Yalnız akbaba da benimle ilgili hiçbir şey bilmez ki... Düşündüm, düşündüm, işin içinden çıkamadım, karar verdim:

tükürürüm böyle işe! Bölge'ye son defa üç ay önce gece vakti gitmiştim, ganimetin neredeyse hepsini elden çıkarmıştım ve neredeyse bütün parayı da harcamıştım. Malla yakalamamışlardı, şimdi alacak olsalar da çarçabuk sıyrılırdım.

Ama bu sırada, merdivenlere yönelmişken kafamda bir flaş çaktı, hem de öyle bir çaktı ki, soyunma odasına geri döndüm, oturdum ve tekrar bir sigara yaktım. Demek ki bugün Bölge'ye gitmemem gerekiyordu. Yarın da, yarından sonra da. Demek ki gene bu ispiyoncu pisliklerin radarına takılmıştım, unutmamışlardı beni, unutmuş idiyse bile biri onlara hatırlatmıştı. Onun kim olduğunun da şu anda önemi yoktu. Hiçbir stalker, takip edildiğini öğrendiğinde, tamamen kafayı yemedikçe Bölge'ye bir kurşun atımı mesafeden fazla yaklaşmaz. Benim şimdi en karanlık deliklere girmem lazım. Hı, Bölge mi, o da nesi? Aylardır izin kâğıdıyla bile gitmedim ben oraya! Dürüst bir laborantla ne alıp veremediğiniz var sizin?

Bütün bunları etraflıca düşündüm ve bugün Bölge'ye gitmemem gerektiği için rahatlamaya benzer bir şey hissettim. Yalnız bunu Kiril'e tatlılıkla nasıl söyleyecektim?

Dosdoğru söyledim: “Ben Bölge'ye gitmiyorum. Talimatların neler?”

Tabii ilkin gözlerini faltaşı gibi açıp bana dikti. Sonra, belli ki bir şeyleri anladı; kolumdan tuttu, alıp odasına götürdü, masasına oturttu, kendisi de yanımda pencerenin pervazına ilişti. Birer sigara yaktık. Susuyorduk. Sonra dikkatlice bana sordu: “Bir şey mi oldu, Red?”

Ne diyecektim ona? “Hayır,” dedim, “hiçbir şey olmadı. Dün pokerde yirmi gayme ütüldüm, şu Noonan var ya, acayip oynuyor, çakal...”

“Dur biraz,” dedi. “Ne o, fikrini mi değiştirdin?”

Gerginlikten neredeyse inledim. “Gidemem,” dedim dişlerimin arasından. “Gidemem, anlıyor musun? Demin Herzog çağırdı beni.”

Perişan oldu. Gene o umutsuz görünümü aldı, gözleri gene hasta bir eniğinki gibi oldu. Ürperdi, eskisinin izmari-

tinden yeni bir sigara yaktı ve sessizce dedi ki: “Bana inan, Red, kimseye tek kelime söylemedim.”

“Boş ver,” dedim. “Senden söz eden mi oldu?”

“Tender’e bile hiçbir şey söylemedim. Onun adına bir giriş belgesi yazdım, ama gelip gelmeyeceğini bile sormadım.”

Sessiz, sigaramı tütürüyordum. Gülünç ve acıklı, adam hiçbir şey anlamıyor.

“Peki Herzog sana ne dedi?”

“Belli bir şey söylemedi,” dedim. “Biri ispiyonlamış beni, hepsi bu işte.”

Tuhaf bir şekilde baktı bana, pencerenin pervazından atladı ve odasında ileri geri volta atmaya koyuldu. O odasında dört dönüyor, bense oturmuş sessizce duman salıyordum. Onun için üzülmüştüm tabii ki, böyle bir kepezelik olduğu için de canım sıkılmıştı, oysa melankoliden kurtarıp iyi etmiştim. İyi de bu işin suçlusu kim? Ben, kendim. Bebeciği şeker vaadiyle çağırdım, oysa şeker zulada, zulanın başını da huysuz bunaklar tutmuş... Aniden voltasını kesti, yanımda durdu ve yan yan bakarak pat diye soruverdi: “Beni dinle, Red, kaç para eder dolu bir zamazingo?”

İlkin anlamadım, herhalde bir yerlerden satın almayı hesap ediyor diye düşündüm, yalnız nereden alacaksın ki böyle bir şey, belki de böylesi dünyada bir tane var, ona da parası yetmez: parayı nereden bulacak – yabancı bir uzman, üstelik de Rus? Sonra da kafama dank etti; namussuz herif, yoksa bu işe yeşil paracıklar için mi giriştiğimi sanıyor? Seni pislik, diye düşündüm, sen ne sanıyorsun beni?... Gelmişine geçmişine başlamak için ağzımı açtım. Ve ansızın dilim tutuldu. Çünkü, hakikaten de, beni ne sanacaktı ki? Stalker – stalker işte, yeşil paracıkları çok olsun yeter ki, yeşiller söz konusuy-sa adam hayatı için bile pazarlık eder. Demek ki benim dün oltayı attığımı, bugün de yemi sallandırıp fiyat yükselttiğimi sanıyor.

İşte bu düşünceyle dilim tutulmuştu, o ise gözlerini kırpmadan dimdik bana bakıyordu, bu gözlerde horgörü de değil, anlayış kabilinden bir şeyler görüyordum. O zaman sakince

açıkladım. “Şimdiye kadar,” dedim, “kimse garaja izin belgesiyle gitmiş değil. Kendin de biliyorsun, oranın yolunu haritada bile göstermiyorlar. Biz geri döner dönmez senin Tender hava atmaya başlayacak: şöyle gittik de garaja, ne lazımsa aldık da, geri döndük de, neler neler. Sanki ambara inmişiz gibi. Herkes de,” dedim, “oraya ne için gittiğimizi önceden bildiğimizi anlayacak. Bu da birimiz öbürlerine yol gösterdi demektir. Peki üçümüzden hangisi olabilir bu; yoruma bile lüzum yok. Bunun bana neye mal olacağını anlıyor musun?”

Konuşmamı bitirdim, öyle durduk, birbirimizin gözlerine bakıp susuyoruz. Sonra ansızın avuçlarını birbirine vurdu, ellerini ovaladı ve cıvılda gibi konuştu: “Ne yapalım, olmuyorsa olmuyordur. Seni anlıyorum Red, bunun için yargılayamam. Yalnız gideceğim. Ola ki rast gider. İlk defa da değil...”

Haritayı pencerenin pervazına yaydı, kollarını dayayıp üzerine eğildi ve bütün o neşesi gözlerimin önünde yitip gitti. Homurdandığını işitiyordum: “Yüz yirmi metre... hat-ta yüz yirmi iki... Bir de garajdaki mesafe... Hayır, Tender’i almayacağım. Ne dersin, Red, belki de Tender’i almaya değ-mez? Ne de olsa iki çocuğu var...”

“Seni yalnız salmazlar,” dedim.

“Boş versene, salarlar...” diye homurdandı. “Bütün çavuş-lar tanıdığım... Teğmenler de öyle. Hiç hoşuma gitmiyor şu kamyonlar! On üç senedir açık havada duruyorlar, gene de yepyeniler... Yirmi adım ötede benzin tankeri baştan aya-ğa pas, kalbura dönmüş, bunlarsa konveyörden yeni inmiş gibi... Oh, işte Bölge budur!”

Başını haritadan kaldırdı ve pencereden baktı. Ben de gözlerimi pencereye diktim. Bizim pencerelerdeki camlar kalın, mavimtıaktı, camların öte yanı ise Bölge; işte orada, on üçüncü kattan bakınca elini uzatsan avucunun içinde...

Yalnız bakıyorsun ya dışarı; bildiğin toprak sanki. Güneş, Bölge’nin üzerinde, tıpkı başka yerlerde olduğu gibi parlıyor, o toprak parçasında da farklı hiçbir şey yok gibi, her şey sanki on üç yıl öncenin aynı. Hani müteveffa babam bakmış olsa, özel bir şey fark etmez, yalnız şu fabrikanın bacası niye tüt-

müyor diye sorar, grev filan mı var yoksa?... Koni şeklinde birikintiler, güneşte parıl parıl parlayan eritme ocakları, raylar, raylar, raylar, rayların üzerinde açık vagonlar çeken bir lokomotif... Tek kelimeyle, bir sanayi manzarası. Yalnız insan yok. Ne diri, ne ölü. İşte, garaj da görünüyor; uzun, kül rengi bir bağırsak, kapılar ardına kadar açık, asfalt meydanda kamyonlar bekliyor. On üç yıldır bekliyorlar, hiçbir şey olmamış. Kiril'in kamyonlarla ilgili gözlemi çok yerinde; iyi düşünmüş. İki kamyonun arasına girenin Tanrı yardımcısı olsun, bunların etrafından dolanmak gerek... Şurada, asfaltın üzerinde bir çatlak, on üç yıldan beri iğne ucu kadar genişlemiş olsun... Yüz yirmi iki metre... nereden itibaren hesaplamış ki? Ah! Herhalde en uçtaki sınır taşından olacak. Doğru, oradan daha fazla etmez. Yalnız şu dörtgözler yavaş da olsa ilerleme kaydediyorlar... Baksana, çöp yığınının kadar olan yolu tespit ettiler, hem de gayet iyi tespit ettiler! Sümüklüböcek'in sonunun geldiği hendek de şurada, onların yolundan sadece iki metre mesafede... Şişsurat, Sümüklüböcek'e söylüyordu: "Sen biraz salaksın, hendeklerden uzak dur, yoksa gömecek parçanı bile bulamazlar..." Suya baktım; gerçekten kalmamıştı... Bölge'de böyledir zaten: ganimetle dönersen mucize, canlı dönersen başarı, devriye kurşunu yersen talihin var, geri kalan her şey de kader...

Kiril'e baktım, onun da göz ucuyla beni gözetlediğini gördüm. Yüzünü gördüm ya, o anda tekrar kararımı değiştirdim. Şeytan alsın hepsini, diye düşündüm, hem nihayetinde bu kurbağa kılıklılar ne yapabilirdi ki? Kiril hiçbir şey söylemeyebilirdi aslında bu sırada, ama söyledi. "Laborant Schuhart," dedi. "Resmi kaynaklardan, altını çizerek söylüyorum resmi kaynaklardan, garajın incelenmesinin bilim açısından çok önemli yararlar doğuracağı bilgisini aldım. Garajı incelemenizi öneriyorum. İkramiyenizi de garanti ediyorum." Ve mayıs gülü gibi gülümsedi.

"Hangi resmi kaynaklardan?" diye sordum ve ben de aynı şekilde budala gibi gülümsedim.

"Gizli kaynaklar," diye cevap verdi. "Ancak size söyleyebi-

lirim...” Bu sözlerin ardından gülümsemesi dondu ve kaşlarını çattı. “Diyelim ki, Doktor Douglas’tan.”

“A,” dedim, “Doktor Douglas’tan demek... Hangi Douglas bu?”

“Sam Douglas,” dedi kuru bir sesle. “Geçen yıl öldü.”

Tüylerim diken diken oldu. Bak sen şuna! Yola çıkmadan önce kim böyle şeyler anlatır ki? Şu dörtgözlerin kafasında baltayla odun kır, gene de bir halttan anlamazlar... Sigaranın izmaritini kül tablasına basıp dedim ki: “Peki. Senin Tender nerede? Çok mu bekleyeceğiz onu?”

Uzun sözün kısası, bir daha bu konuyu konuşmadık. Kiril, PPS’e telefon edip galoş dediğimiz uçan bir araç istedi, ben de haritayı alıp etrafıca inceledim. Gayet güzel çizilmişti, kuralına uygun. Hava fotoğrafı yoluyla, yukarıdan çekip büyütmüşler. Garaj kapıları boyunca uzanan sığınaktaki direkler bile görünüyordu. Bizim stalker milletinde böyle bir harita olacak ki... Yalnız, gece vakti tepende bir tek yıldızlar var ve burnunun ucunu bile göremezken şeytan alsın böyle haritayı...

27

Bu sırada Tender de ortaya çıktı. Kıpırmızı, nefes nefese. Kızı hastalanmış, doktora koşmuş. Geciktiği için özür diliyordu. Neyse, biz de kendisine küçük armağanımızı takdim ettik: Bölge’ye gidiyorduk. İlk afalladı, nefes almayı bile unuttu. “Nasıl yani, Bölge’ye mi?” dedi. “Neden ben?” Ancak çift maaş ikramiyesini ve de Red Schuhart’ın da gittiğini işittince kendini toparladı ve tekrar nefes almaya başladı.

Neyse, boudoir’a indik, Kiril izin kâğıtlarını almaya koştu, başka bir çavuşa bunları ibraz ettik, bu çavuş da bize özel giysiler verdi. İşte işe yarar bir şey. Kırmızıdan başka, münasip bir renge boyayacaksın, benim diyen stalker böyle bir giysiye gözünü kırpmadan beş yüz papel bayılır. Uzun zaman önce ne yapıp edip böyle bir giysiyi muhakkak ele geçirmeye yemin etmiştim. İlk bakışta hiçbir özelliği yok, dalgıç giysisi gibi bir şey, kaskı da dalgıçlarınkine benziyor, cam bir perde ön tarafında yüzünü açıkta bırakıyor. Gerçi dalgıç giysisinden ziyade savaş uçağı pilotlarınınkini, ya da, efendime söyleyeyim, bir kozmonotun kıyafetini andırıyor. Hafif, rahat, hiçbir

yerinde bağcık yok, terletecek kadar sıcak da değil. Böyle bir giysiyle ateşe girebilirsin, gazın içinden geçsin hayatta sızdırmaz. Dediklerine göre kurşun da işlemiyormuş. Tabii ister ateş, ister hardal gazı kabilinden bir şey, isterse de kurşun olsun hepsi dünyevi şeyler, insan imali. Bölgede böyle şeyler yok, bunlardan tedirgin olmaya da gerek yok. Hem söylemek lazım, bu özel kıyafetlerin içinde de insanlar sinek gibi gebe-riyorlar. Tabii bunlar olmasa daha çok ölürlər ya, o da başka mesele. Kıyafetler mesela “yakıcı kitleye” karşı da yüzde yüz koruyor. Ya da “şeytan pancarı” tükürüğüne karşı... Neyse.

Özel giysilerimizi üzerimize çektik, bir torbadan arka cebime somun civata doldurdum, sonra da Enstitü’nün kocaman avlusunu adımlayarak Bölge’ye açılan çıkışa geldik. Burada herkes görsün diye böyle bir âdet vardı: Yani, efendime söyleyeyim, bilimin kahramanları böylece göbeklerini insanlık, bilgi ve kutsal ruh adına sunak taşına yatırdıklarını göstermek için yürüyorlar, amin. Gerçekten de on beşinci kata kadar herkes elem ve keder içinde pencerelere yığılmıştı, yalnız bir tek mendil sallamıyorlardı, bir de orkestra yoktu.

“Haydi, marş-marş,” dedim Tender’e. “Karın içeri, oflayıp puflama yok! İnsanlık sana minnettar kalacak ve asla unutmayacak!”

Bana baktı, şaka kaldıracak halde olmadığını gördüm. Hakikaten de, şaka yapacak yerdı sanki!... Ama Bölge’ye girerken iki şeyden biri olur: ya ağlarsın, ya şaka yaparsın; ben de hiç sulugöz değilimdir. Kiril’e baktım. Gayet vakur, yalnız dudakları oynuyor, sanki dua ediyordu.

“Dua mı ediyorsun?” diye sordum. “Et, et,” dedim. “Bölgeye yaklaştıkça cennete de yakınlaşırsın...”

“Ne diyorsun?” dedi.

“Duanı et!” diye bağırdım. “Stalkerleri cennete sıraya girmeden alıyorlar.”

O ise ansızın gülümsedi ve eliyle sırtımı pırpıpladı; korkma, efendime söyleyeyim, benim yanımdayken başına hiçbir şey gelmez, hem gelecek olursa da insan bir kere ölür. Gerçekten, sevimli bir delikanlı.

Giriş izinlerimizi son çavuşa da verdik, yalnız bu defa bir istisna olmuş, herif teğmen çıkmıştı, kendisini tanırım, babası Reksopol'de çevrili mezar yeri satar... Galoş da orada bekliyordu, PPS'deki çocuklar dakika şaşmadan getirmişler ve yolun başına dikmişlerdi. Her şey yerindeydi: ambulans, itfaiye, bizim gözüpek muhafızlarımız, korkusuz kurtarıcılarımız; bir alay besili işsiz güçsüzle yanlarında helikopterleri. Hay gözlerim kapansaydı da görmeseydim!

“Hadi, Red, işin başına geç.”

Hiçbir telaş belirtisi göstermeden göğsümdeki fermuarı açtım, ufak bir şişe çıkardım, hallice bir yudum aldım, kapağını sıkıca kapattım ve şişeyi geri, göğsüme soktum. Bu olmadan yapamam. Kaç defa gitmişimdir Bölge'ye, ama bun-suz hayatta olmaz. İkisi de bana bakmış, bekliyorlardı.

“Böyle,” dedim. “Size teklif etmiyorum, çünkü sizinle ilk defa çıkıyorum ve alkolün sizi nasıl etkileyeceğini bilmiyorum. Düzenimiz şöyle olacak. Söylediğim her şeyi anında ve sorgusuz yerine getireceksiniz. Biri oyalanır veya soru sormaya başlarsa elime ne geçerse çakarım, peşinen özür dilemiş olayım. Mesela, sayın Tender, diyelim ki sana ellerinin üzerinde amuda kalkıp öyle yürümeni emrettim. Sayın Tender, derhal kışını kaldırıp sana söyleneni yerine getireceksin. Yok eğer yapmazsan, hasta kızcağızın belki de seni bir daha göremez. Anlaşıldı mı? Ama görmen için seninle ilgileneceğim.”

“Red, sen talimat vermeyi unutma da,” diye homurdandı Tender; kıpkırmızı olmuştu, terliyordu ve dudaklarını ısıırıyordu. “Bırak ellerimi, dişlerimin üzerinde bile yürürüm ben. Muhallebi çocuğu değilim.”

“Bana göre ikiniz de muhallebi çocuğusunuz,” dedim. “Ayrıca hiç canını sıkma, talimat vermeyi unutmam. Yeri gelmişken, bu galoşu kullanmayı biliyor musun sen?”

“Bilir,” dedi Kiril. “İyi de kullanır.”

“Bak bu çok iyi,” dedim. “Madem öyle, Tanrı yolumuzu açık etsin. Kasklarınızı kapatın! Direkler boyunca ağır yol ileri, irtifa üç metre! Yirmi yedinci direkte dur.”

Kiril aracı üç metre kaldırdı ve ağır yol verdi, bense başımı fark ettirmeden çevirdim ve sol omzuma üfledim. Baktım, kurtarma ekibi de helikoptere binmişti, itfaiyeciler hazırlarda duruyorlardı, yolun girişindeki teğmen, salak herif, selam durmuştu, hepsinin üzerindeyse rengi solmuş kocaman bir pankart vardı: “Sayın Uzaylılar, Hoşgeldiniz!” Tender bunlara el sallamaya davrandı, ama öyle bir dürttüm ki böğrüne, bu seremoni fikri kafasından derhal uçup gitti. Görürsün sen, veda edeceksin ha... Benim yanımda vedalaşacaksın öyle mi şişko suratlı it!...

Yüzercesine ilerledik.

Sağ yanımızda Enstitü vardı, sol yanımızda Veba mahallesi, yolun tam ortasında bir direktan diğerine ilerliyorduk. Bunca zamandır bu yoldan hiç kimse geçmemişti! Asfalt tamamen çatlamıştı, çatlaklarda yaban otları bitmişti, ama bunlar gene de bizim otlarımızdı, insanlığa ait otlar. Sol tarafımızdaki kaldırımda kara çalılar büyümüşü, bu çalılara bakınca Bölge'nin sınırı apaçık görülüyordu; çalılar kaldırımın hemen yanında meyilli bir şekilde biçilmiş gibi büyümüşlerdi. Yok yok, bu uzaylılar gayet edepi bir milletti. Tabii bir sürü şeyin içine ettiler ama kendi pisliklerine açık bir sınır da çektiler. Hatta yakıcı tüpler bile Bölge'den bizim tarafa gelmiyordu, oysa az bir rüzgâr çıksa uçurup getirecek gibiydi...

Veba mahallesindeki binalar dökülmüşü, ölüydüler, ama neredeyse bütün pencerelerdeki camlar olduğu gibi duruyordu, ama kir içindeydiler ve bu yüzden buzlu cam gibi görünüyorlardı. Yalnız geceleyin yanlarından sürünerek geçerken içeride sanki alkol yanıyormuş gibi dil dil mavi alevlerin ışıdığını görürsün. Bu, kilerlerdeki cadı jelinden kaynaklanır. Şöyle bir bakarsın, bildiğin mahalle, bildiğin evler; tabii onarım gerekiyor ama hiçbir farklılık dikkat çekmez, yalnız görünürde hiç kimse yok. Yeri gelmişken, şu tuğla evde bizim aritmetik öğretmeni kalıyordu, lakabı da Virgül'dü. Can sıkıcı ve beceriksizdi, ikinci karısı Ziyaret'ten hemen önce terk etmişti, kızının bir gözünde katarakt vardı; hatırlıyorum da, ağlatana kadar alaya alırdık. Panik başlayınca Virgül de di-

ğerleriyle birlikte mahalleden üzerinde bir tek iç çamaşırlarıyla ayrılmış ve köprüye kadar koşmuştu; nefes bile almadan altı kilometre. Vebaya yakalandı, uzun süre hasta kaldı, derisi ve tırnakları döküldü. Bu mahallede yaşayan hemen herkes vebaya yakalanmıştı, zaten adı da bu yüzden Veba mahallesi. Bir kısmı öldü ama bunların çoğu ihtiyardı, hem hepsi de değil. Mesela ben bunların vebadan değil de ihtiyarlıktan öldüklerini düşünürüm. Çok korkunçtu.

Üç mahalledeki insanlar kör oldular. Bugün bu mahallelere öyle diyoruz: Birinci Ölü mahallesi, İkinci Ölü mahallesi... Yalnız tamamen kör olmadılar, gece körlüğü gibi bir şey. Yeri gelmişken, körlüklerinin alev topundan filan kaynaklanmadığını anlatırlar, gerçi dediklerine göre böyle patlamalar olmuş ama onları kör eden şiddetli bir gürültüymüş. Öyle bir güçlü patlamaymış ki, derhal kör olmuşlar. Doktorlar karşı çıkmışlar, olamaz demişler, iyice bir hatırlayın bakalım neler olduğunu! Ama ayak diremişler; güçlü bir ses yüzünden kör olmuşlar. Yalnız bu sesi onlardan başka duyan kimse olmamış...

31

Evet, sanki hiçbir şey olmamış gibiydi burada. Şurada camlı bir kiosk olduğu gibi duruyor. Kapı önünde bir çocuk arabası, içindeki kundaklar bile tertemiz... Yalnız her yere antenler asılı, üzerlerinde lif gibi bir şey büyümüş. Bizim dörtgözler epeydir bu antenlere kafa yoruyorlar; ilginç şeyler, neymiş üzerindikiler bir baksak, başka yerde de böylesi yok, bir tek Veba mahallesinde ve bir tek antenlerin üzerinde. En önemlisi de şuracıktalar, yanı başımızda, hemen pencerelerin dibinde. Geçen yıl akıl ettiler; bir helikopterden çelik halata bağlı çapa indirdiler, liflerden kopardılar. Yalnız çapayı çekerken, ansızın fıs diye bir ses! Bir bakıyorlar, antenden duman çıkıyor, çapadan duman çıkıyor, halat bile tütüyor, hem öyle böyle de değil, sanki çingiraklı yılan gibi zehirli bir şekilde tıslıyor. Neyse, pilot da boşuna teğmen olmamış tabii, meseleyi hemen anlamış, halatı atmış, kendi de tam gaz... Halat şuraya asılı, neredeyse toprağa degecek, üzeri de lifle örtülmüş...

Böylece sessiz sedasız caddenin sonuna, kavşağa kadar geldik. Kiril bana baktı: Dönelim mi? Elimi salladım: Olabil-diğince yavaş! Bizim galoş döndü ve insanlığa ait toprakla-rımızın son metrelerini de en düşük viteste geçti. Kaldırım yaklaşıyor, yaklaşıyor, galoşun gölgesi de çalıların üzerine düştü... Evet, işte Bölge! Ve derhal bir ürperti. Ne zaman gel-sem böyle bir ürperti hissederim; Bölge beni bu şekilde mi karşılıyor, yoksa bir stalkerin gergin sinirleri yüzünden mi böyle, bugün dahi bilemem. Her defasında düşünürüm, iyisi mi, dönünce sorayım, diğerlerinde de böyle mi oluyor diye, ama her defasında unuturum.

Her neyse, eski bostanların üzerinde ağır ağır süzülü-yoruz, motor ayaklarımızın altında tekdüze, sakın bir sesle uğulduyor, hiçbir şeye aldırış ettiği yok, hiçbir şey ona doku-namaz. Tam bu anda benim Tender dayanamadı. Daha bi-rinci direğe erişmeden gevezeliğe başladı. Genelde acemiler Bölge'de hep gevezeleşirler: dişleri takırdar, yürekleri gümbür gümbür çarpar, bellekleri kararır, kendilerini tutama-dıkları için de utanırlar. Bence bu nezle gibi bir şey, kişinin kendisine bağlı değil, boyuna akıyor işte. Hem de nelerden gevezelik ederler! Manzaranın güzelliğinden başlarlar, uzay-lılar konusunda kendi görüşlerini dile getirmeye koyulurlar, ya da bu meseleye hiç girmezler, mesela Tender'in şimdi yap-tığı gibi. Ballandıra ballandıra yeni elbisesini anlatmaya baş-ladı, kendini durduramıyor. Kaç para ödemiş de, yünü ne ka-dar inceymiş de, terzi düğmelerini onun için değiştirmiş de...

“Kes sesini,” dedim.

Kederle bana baktı, dudaklarını büzdü ve gene, astara ne kadar kumaş gitmiş... Bostanlar bitiyordu artık, altımız-da, eskiden şehrin çöplüğü olan çamurlu bir boşluk vardı ve hafif bir rüzgâr estiğini hissediyordum. Daha demin rüzgâr filan yoktu, ama aniden çıkıvermişti, bir sürü ıvır zıvır uçuşuyordu, bir şey duyar gibi oldum.

“Kes sesini, pis herif!” dedim Tender'e.

Hayır, kendini tutamıyordu. Şimdi at kılından söz ediyor-du. Sen bilirsin, madem öyle, pardon.

“Dur,” dedim Kiril’e.

Derhal fren yaptı. Refleksleri iyi, aferin. Tender’i omzundan tuttum, kendime çevirdim ve elimi sallayıp kaskının üzerine şamarımı indirdim. Zavalıcık, burnunu cama çarp-tı, gözlerini kapadı ve sustu. O susar susmaz işittim: “Trrr... Trrr... Trrr...” Kiril bana baktı, dişleri sımsıkı, ağzı açık, sırttır gibi. İşaret ettim; böylece dur, Tanrı aşkına, dur, kıpırdama. Ama tıkırtıyı o da duyuyordu ve bütün acemiler gibi bir şeyler yapmak, harekete geçmek için acayip bir dürtü hissediyordu.

“Geri vitesle takayım mı?” diye fısıldadı.

Aldırmazcasına başımı salladım, kaskının karşısında yumruklarımı sıktım: Kapa çeneni. Bu acemilerle nereye bakacağını da bilmiyorsun, dışarı araziye mi bakacaksın, yoksa onlara mı. Ve her şeyi unutuverdim. Eski çöplerin üzerinde, kırık camların ve muhtelif paçavraların üzerinde öğle vakti sac çatıların üzerinde yükselen sıcak havaya benzer, titrek bir şey, tümseklerin üzerini aştı ve ilerledi, ilerledi, doğruca önümüzden geçti, bir direğin yanı başında, yolun üzerinde duraladı, yarım saniye bekledi –yoksa bana mı öyle gelmişti?– ve çalıların, çürümüş çitlerin üzerinden aşarak eski araba mezarlığına doğru uzaklaştı.

Bu dörtgözlerin gelmişine de geçmişine de... Yolu nereden geçirdiklerine bak: çöplüğün üzerinden! Yalnız ben de pek akıllı değilim; onların haritalarına bakıp överken aptal gözlerim nereye bakıyordu acaba?

“Ağır yol ileri,” dedim Kiril’e.

“Bu da neydi?”

“Şeytan bilir!... Tanrı’ya şükür geçip gitti. Ve lütfen çeneni kapa. Şu anda insan değilsin, anladın mı? Şu anda bir makinesin, benim levyemsin, dişlimsin.”

O anda bu acemiler gibi gevezeleştigimi fark ettim. “Bu kadar,” dedim. “Başka tek kelime etmeyeceksiniz.”

İçecek bir şeyler olsaydı! Şimdi göğsünden şişeyi alacaksın, tıpasını çıkartacaksın, acele etmeden alt dişlerinin üzerine koyacaksın, kendiliğinden akıversin diye kafayı yukarı

kaldıracaksın... Sonra şişeyi sallayacak ve geri yerine koyacaksın... Bu dalgıç giysileri çöpten başka bir şey değil, bunu da söyleyeyim. Dalgıç giysisi filan giymeden onca yaşadım, daha da yaşayacağım, ama böyle bir anda şöyle dolu dolu çekmeden... Neyse, tamam!

Rüzgâr kesilmiş gibiydi, kötü bir ses de gelmiyordu, sadece motor uyuklar gibi uğulduyordu. Etrafımızda güneş, etrafımızda sıcak... Garajın üzerinde sanki bir serap... Her şey normal gibiydi, direkler yanımızdan akarcasına geçiyorlardı. Tender susuyordu, Kiril susuyordu; acemiler zımpara görüyor. Üzmeyin kendinizi çocuklar, Bölge'de de nefes alınabilir, yeter ki nerede olduğunuzu bilin... İşte, yirmi yedinci direk; demir bir direk ve üzerinde kırmızı bir halkanın içinde rakamla 27 yazısı. Kiril bana baktı, başımı salladım, bizim galoş durdu.

Zurnanın son deliğine gelmiştik. Şu anda bizim için en önemli şey, tam bir sükûnet. Aceleye mahal yok, rüzgâr esmiyor, görüşümüz iyi, her şey avucumuzun içinde. Sümüklüböcek'in nalları diktiği hendek yanımızda; içinde rengârenk bir şeyler görünüyor, belki de cesedinin kalıntılarıdır. Uyuzun tekiydi, Tanrı ruhunu şad etsin, aç gözlü, salak ve pisti, Akbaba ile takılanlar gibi, Akbaba Burbridge böylelerini bir kilometre öteden görür de kukla eder... Gerçi zaten Bölge de iyi misin kötü müsün diye sormaz. Neyse, teşekkür ederiz Sümüklüböcek... Ahmağın tekiydi, hatta gerçek adını hatırlayan bile yok, yalnız akıllılara nereye ayak basmamak gerektiğini gösterdin... Böyle. Tabii en iyisi asfalta çıkmamız olacaktı. Asfalt düzgündü, üzerindeki her şey görünüyordu ve çatlağını da hatırlıyordum. Yalnız şu tümsekler hiç hoşuma gitmiyor! Eğer doğruca asfalta gideceksek bu ikisinin arasından geçmemiz gerekecek. Orada durmuş, sırtarak gel gel der gibi bekliyorlar. Hayır, aralarına girmeyeceğim. Bir stalkerin ikinci kutsal emri: Ya sağında ya da solunda en azından yüz adımlık boşluk bulunmalıdır. Demek ki soldaki tümseğin üzerinden geçebiliriz... Yalnız tabii ki arkasında ne olduğunu bilmiyorum. Haritada bir şey yok gibi görünüyordu, ama kim inanır ki haritaya?

“Beni dinle, Red,” diye fısıldadı Kiril. “Üstlerinden atlayalım şunların, ha? Yirmi metre yukarı, sonra derhal aşağı, pat diye garajın yanına varırız, ha?”

“Sus, ahmak,” dedim. “Beni rahatsız etme de sus.”

Yukarısına çıkacakmış. Ya yirmi metrede bir oltaya gelersen? Kemiklerini bile bulamazlar. Belki buralarda bir yerde sivrisinek saçkıranı karşımıza çıkar, o zaman kemiği geç, tozun bile havaya karışır. Öf, şu risk meraklılarına tahammülüm kalmadı, baksana söylediğine, sıçrayalımış... Aslında tümseğin başına nasıl varacağın açık, sonra orada durup bakarız. Elimi cebime attım, bir avuç somun cıvata çıkardım. Bunları Kiril’e gösterdim ve dedim ki: “Hansel ve Gretel’i hatırlıyor musun? Okulda anlatırlar ya? Şimdi onun tam tersini yapacağız. İyi bak!” Ve ilk somunu fırlattım. Çok uzağa düşmemişti, ancak gerektiği kadar. On metre. “Gördün mü?”

“E-e?” dedi.

“Ne e’si, gördün mü diye soruyorum?”

“Gördüm.”

“Şimdi galoşu olabildiğince yavaş bir şekilde o somuna doğru sür, yalnız iki metre kala daha fazla ilerlemeden dur. Anladın mı?”

“Anladım. Yerçekimi yoğunlaşmalarını mı arıyorsun?”

“Ne lazımsa onu arıyorum. Dur biraz, bir tane daha atayım. Nereye düştüğünü iyi takip et, gözlerini de ayırma.”

Bir somun daha fırlattım. Bu da gayet normal bir şekilde, ilkinin yanına düştü.

“Hadi,” dedim.

Galoşa gaz verdi. Yüzü sakın ve berrak görünüyordu, belli ki her şeyi anlamıştı. Bu dörtgöz milleti hep böyledir. En önemli işleri, her şeye bir isim icat etmek. İcat edene kadar bir baksan, zavallı, ahmak görünür. Ama yerçekimi yoğunlaşması diye bir şey icat etti ya, sanki her şeyi pırıl pırıl anlamaya başladı, hayat daha bir kolaylaştı.

İlk somunu geçtik, ikincisini geçti, sonra üçüncüsünü. Tender içini çekiyor, bacaklarının üzerinde yaylanıyor, sinirden ulur gibi esniyor... zavallı, hali kalmamış. Olsun, kendi-

si için hayırlı olur. Bugün beş kilo verir, diyetten daha iyi... Dördüncü somunu fırlattım. Tuhaf bir şekilde düştü. Ne olduğunu açıklayamam ama hissediyorum; gariplik var; derhal Kiril'in eline sarıldım.

“Dur,” dedim. “Olduğun yerde kal...”

Ben de beşinciye aldım, daha yükseğe ve uzağa fırlattım. İşte, sivrisinek saçkıranı! Somun normal bir şekilde yükseldi, inerken de normal gibiydi, ama yarı yolda sanki bir şey onu yan tarafından yakaladı, hem öyle bir yakaladı ki, çamurun içine düştü ve gözden kayboldu.

“Gördün mü?” dedim fısıldayarak.

“Sadece filmlerde gördüm,” dedi, görmek için iyice öne eğilmişti, neredeyse düşecekti. “Bir tane daha fırlat, ha?”

Güler misin, ağlar mısın? Bir tane daha! Burada bir tane daha işimizi görür mü? Eh, bilim!... Neyse, sekiz somun daha saçtım, sonunda saçkıranın sınırını bulduk. Doğrusunu söylemek gerekirse yedi somun da yeterdi, ama birini özellikle onun için attım, tam ortaya, yoğunlaşmayı görsün de keyiflensin. Sanki somun değil de beş kiloluk gülleymiş gibi çamurun içine gömüldü. Gömüldü ya, çamurun içinde sadece bir delik. Kiril zevkten gıdıkladı.

“Peki, tamam,” dedim. “Neşemizi bulduk, bu kadar yeter. Buraya bak. İz için bir tane daha atacağım, gözünü ondan ayırma.”

Kısacası, sivrisinek saçkıranının çevresini dolanıp tümseğin üzerine çıktık. Tümsek de kedi pisliği gibi, bugüne kadar hiç fark etmemişim. Evet... Tümseğin üzerinde asıldık, elini uzatsan asfalta dokunursun. Temiz mi temiz bir yer; her bir otu, her bir çatlağı görüyorsun. İşte böyle. Eşğini sağlam kazığa bağlayıp somunu fırlat, sonrasını Tanrı'ya emanet et.

Ama somunu fırlatamadım.

Neyim var kendim de anlamıyordum ama bir türlü fırlatmaya karar veremiyordum.

“Ne oldu,” dedi Kiril, “neden duruyoruz?”

“Bekle biraz,” dedim. “Tanrı aşkına, sesini kes.”

Düşünüyordum. Şimdi fırlatayım şu somunu, yağın

üzerinde kayar gibi sakince gidelim, tek bir ota bile dokunmadan, yarım dakika böyle, sonra asfalt... Ama ansızın ter boşandım! Gözlerime bile ter doldu, yalnız somunu oraya atmayacağımı biliyorum. Sola atsam? Buyur, istersen iki tane at. Yol o tarafta daha uzun, sevimsiz bir çakıl yığını da görüyorum, ama oraya atarım, ama dosdoğru, işte bu olmaz. Ve sola doğru bir somun fırlattım. Kiril hiçbir şey söylemedi, galoşu çevirdi, somuna yaklaştı ve ancak o zaman bana baktı. Herhalde görünüşüm pek sevimsiz olacaktı ki derhal gözlerini çevirdi.

“Önemli bir şey değil,” dedim ona. “Dolambaçlı yol daha yakın.” Ve son somunu da asfalta fırlattım.

Bundan sonrası sorunsuz geçti. Aradığım çatlağı buldum; temiz mi temiz, tatlı çatlağım benim, çöp filan atılmamış, rengi değişmemiş, ona bakıyordum ve içten içe mutluluk duyuyordum. Garaj kapısına giden yolu benim diyen direktten daha iyi gösteriyordu bize.

Kiril’e bir buçuk metre alçalmasını buyurdum, yüzükoyun uzandım ve açık kapıya bakmaya koyuldum. İlk güneş yüzünden hiçbir şey göremedim; kara, kapkara, sonra gözlerim alıştı, garajda o zamandan beri galiba hiçbir şeyin değişmediğini gördüm. Çöp kamyonu rampanın üzerinde duruyordu, aynen eskisi gibi, ne bir delik ne bir leke, beton zeminde de her şey eskisi gibiydi, herhalde rampada pek az cadı jeli biriktiğinden olacak, o zamandan beri de hiçbir yere sıçramamış. Yalnız bir şey hoşuma gitmemişti: Garajın derinlerinde, bidonların olduğu yerde gümüşsü bir şey görünüyordu. Daha önce bu yoktu. Neyse, gümüşse de gümüş, şimdi bu yüzden geri dönecek değiliz ya! Hem öyle çok parlak da değil, azıcık bir şey, sakın, hani neredeyse yumuşacık... Doğrudum, üzerimi silkeledim ve etrafıma baktım. İşte kamyonlar şurada, meydanda, hakikaten de yepyeniler, son defa geldiğimden beri bence daha da yeni olmuşlar, benzin tankeri ise, zavallı şey, tamamen paslanmış, yakında dökülmeye başlar. Zemindeki örtü de öylece yayılmış, şunların haritalarında görüldüğü gibi...

O örtü de hiç hoşuma gitmemişti. Tuhaf bir gölgesi vardı. Güneş hemen arkamızdaydı, ama gölgesi bize doğruydu. Ama neyse, zaten epey uzak. Hem önemli bir şey değil, çalışabiliriz. Yalnız şu gümüşsü şey neydi acaba? Yoksa serap mı görmüştüm? Şimdi bir sigara yaksaydık, sakince çökseydik, düşünüp taşinsaydık bidonların üzerinde neden gümüşsü bir parıltı var da bizim yanımızda yok diye... Örtünün gölgesi neden öyle diye... Akbaba Burbridge gölgeyle ilgili bir şeyler söylemişti: acayip bir şeymiş, ama tehlikesizmiş... Burada gölgelerin böyle acayıplıkları vardır. Tamam da, o gümüşsü şey ne? Tıpkı ormanda ağaçların üzerindeki örümcek ağları gibi. Nasıl bir örümcek örer ki bunu? Bölge’de bir defa bile böcek ya da örümcek görmüş değildim. Daha da kötüsü, benim zamazingo orada, bidonlardan iki adım ötede yatıyordu. Keşke o vakit yürütseymişim, şimdi endişe edecek bir şey olmazdı. Ama acayip ağırdı, namussuz, zira doluydu; kaldıramazdım da gece vakti emekleyerek sırtımda taşıyabilirdim... Ömründe bir defa bile zamazingo taşımayan varsa bir dene-sin; kova olmadan on kilo su taşımakla aynıdır... Gitsek mi acaba? Gitmek lazım. Şimdi boğazımı ıslatsaydım... Tender’e dönüp dedim ki: “Ben şimdi Kiril’le garaja giriyorum. Sen burada, aracın başında dur. Benim talimatım olmadan, ne olursa olsun, ayağının altında toprak yansa bile yerinden kıpırdamayacaksın. Ödlelik edersen yerin dibine de girsen seni bulurum.”

Ciddi bir tavırla başını salladı: Yeminle, ödlekli etmeyeceğim. Burnu erik gibi kızarmış, iyi indirmişim... neyse, kaza durumunda atılan ip merdiveni ağır ağır saldı, gümüşsü şeye bir daha baktım, Kiril’e el ettim ve inmeye başladım. Asfaltın üzerinde dikildim, onun da diğer merdivenden inmesini bekledim. “Acele etme,” dedim. “Telaşa gerek yok. Toz kaldırma.”

Asfaltın üzerinde dikiliyorduk, galoş üzerimizdeydi, merdivenler ayaklarımızın dibinde sallanıyordu. Tender başını parmaklıklardan çıkarmış bize bakıyordu, gözlerinde umutsuzluk vardı. Gitmeliydik. Kiril’e dedim ki:

“İki adım arkamdan adımlarımı birebir takip ederek gel, sırtıma bak, esneme.”

Ve yürüdüm. Eşikte durup etrafıma baktım. Ne de olsa gündüz çalışmak gece çalışmaktan daha kolay! Tam bu eşikte nasıl yattığımı hatırlıyordum. Zifiri karanlıktı, rampadan cadı jeli alevleri alkol yanıyormuş gibi mavi mavi, dil dil uzanıyordu, en kötüsü de, namussuz şey, hiçbir şeyi aydınlatmıyordu, hatta bu diller yüzünden sanki daha karanlık oluyordu. Oysa bir de şimdi bak! Gözlerim karanlığa alışmıştı, her şey avucumun içinde gibiydi, en karanlık köşedeki tozlar bile görünüyordu. Ve hakikaten, orada gümüşsü bir şeyler vardı, gümüş iplikler bidonlardan tavana kadar uzanıyordu; örümcek ağına çok benziyordu. Belki de örümcek ağıdır, ama uzak durmak en iyisi.

İşte burada işin içine etmiştim. Kiril'i yanıma alıp onun gözleri de karanlığa alışana kadar beklemeli ve parmağımla bu örümcek ağını ona göstermeliydim. Ama ben yalnız çalışmaya alışkındım, gözlerim göreceğini görmüştü, Kiril'i de hiç düşünmemiştim.

İçeri yürüdüm, doğruca bidonların yanına. Zamazingonun yanına çömeldim, örümcek ağı ondan uzak duruyor gibiydi. Bir ucunu tutup Kiril'e seslendim: “Hey, tut şunu, yalnız düşürme, ağır...”

Gözlerimi ona kaldırdım ve gırtlığıma bir yumru takıldı, tek kelime edemedim. Bağırmak istiyordum... hey, dur, kırmıldama!... ama yapamadım. Hem zaten vaktim de olmazdı; her şey çok hızlı olup bitti. Kiril zamazingonun üzerinden aştı, bidonlara arkasını döndü ve bütün sırtı gümüşsü şeye takıldı. Tek yaptığım gözlerimi kapamak oldu. Bütün duyularım kütleleşmişti, hiçbir şey işitmiyordum; tek duyduğum, örümcek ağının kopmasıydı. Zayıf, kuru bir çıtırtı, tıpkı sıradan bir örümcek ağı gibi, ama tabii biraz daha gürültülü. Gözlerim kapalı oturuyordum, ne elimi ne ayağımı hissediyordum ama Kiril'in sesini duydum. “E-e, ne oldu?” dedi. “Alıyor muyuz?”

“Alıyoruz,” dedim.

Zamazingoyu kaldırdık ve yan yan yürüyerek çıkışa taşındık. Namussuz, bir de ağır, iki kişi bile zorlukla taşıyorsun. Güneşe çıktık, galoşun yanında durduk, Tender patisini bize uzattı.

“Hadi,” dedi Kiril, “bir, iki...”

“Hayır,” dedim, “dur bakalım. Önce bir dikelim.”

Diktik.

“Dönsene,” dedim, “sırtını.”

Sözümü ikiletmeden döndü. Baktım, sırtında hiçbir şey yok. Bir güzel yokladım; hayır, temiz. O zaman dönüp bidonlara baktım. Orada da bir şey yok. Örümcek ağı sır olmuş.

“Beni dinle,” dedim Kiril’e, bir yandan da bidonlara bakıyordum. “Sen gördün mü örümcek ağını?”

“Hangi örümcek ağını? Nerede?”

“Peki,” dedim. “Talihimiz varmış.” Yalnız kendi kendime de düşünüyorum, öyle dedik de, daha belli değil. “Hadi,” dedim, “kaldır.”

Zamazingoyu galoşa soktuk, kaymasın diye yere yatırdık. Şirin şey, oracıkta yatıyor; yepyeni, tertemiz, bakırının üzerinde güneş ışınları oynuyor, bakır disklerin arasındaki mavi boşluk sis gibi, berrak bir çay gibi bir o tarafa bir bu tarafa akıyor. Şimdi bir zamazingo değil de bir kap, içi mavi şurup dolu cam bir kavanoza benzer bir şey gibi görünüyor. Baktık, baktık, neredeyse okşayacağız; kendimiz de galoşa çıktık ve tek kelime etmeden dönüş yolunu tuttuk.

Var ya, bilim insanı olacaksın! Birincisi, gündüzleri çalışıyorlar. İkincisi, bunlar için tek zorluk Bölge’ye gitmek, Bölge’den dönüşte galoş zaten kendi kendine gidiyor, yani öyle bir ayarı var, navigasyon gibi, milim şaşmadan geldiği yoldan geri dönüyor. Geri dönüyoruz, bütün manevraları tekrarlıyoruz, duruyoruz, biraz asılı kalıyoruz, sonra az daha gidiyoruz, bütün yol benim somunların üzerinde, hani istesen topla da geri cebine tık.

Tabii benim acemilerin keyfi derhal yerine geldi. Kafaları bir o tarafa bir bu tarafa dönüyor, neredeyse hiç korkuları kalmamış; bir tek merak ve her şey yolunda gitti diye hoş-

nutluk. Gevezeliğe koyuldular. Tender elini kolunu sallamaya başladı, bir de tehdit ediyor: Hele bir yemeğini yesin, derhal Bölge'ye dönecekmiş de garaja giden yolu bir elden geçirecekmiş; Kiril ise benim koluma sarılmış, şu yerçekimi yoğunlaşmasını, yani sivrisinek saçkıranını anlatıyor da anlatıyor. Tabii hemen değil ama, neticede kısa kestim. Bunlara sakince, nice budalanın dönüş yolunda hoşnutluktan mortoyu çektiğini anlattım. Sessiz olun dedim bunlara, icap ettiği gibi gözlerinizi etrafınızdan ayırmayın, yoksa Bücür Lyndon'ın başına gelen sizin de başınıza gelir. Konuşmam işe yaradı. Hatta bücür Lyndon'a ne olduğunu bile sordular. Gayet güzel. Bölge'de bildiğin yolda yüz defa tek parça gider gelirsin de yüz birincisinde mortoyu çekersin. Sessizce süzülüyorduk, bense tek bir şey düşünüyordum; kapağı nasıl açacağımı. İlk yudumu nasıl çekeceğimi aşağı yukarı hayal ediyorum da gözlerimin önünde gene de o örümcek ağı parıldayıp duruyor.

Uzun sözün kısası, Bölge'den çıktık, bilim dilinde hijyenik hangar dedikleri haşarat çıkarıcıya galoşla birlikte girdik. Orada bizi üç kaynar kazanda ve üç alkalik çözeltisinde yıkadılar, ne bokumsa artık bir şeyle sıvadılar, pudraladılar, tekrar yıkadılar, sonra kuruladılar ve dediler ki: "Dağılın çocuklar, serbestsiniz!" Tender ve Kiril zamazingoyu sırtlandı. Millet seyre koştı; kalabalık, aralarından geçemiyorsun, ilginç tarafı, hepsi bakıyor, hoşgeldiniz diye sesleniyor da, şu yorgun insanlara bir yardım eli uzatan yok, içlerinden bir tane delikanlı çıkmadı... Neyse, bu beni ilgilendirmez. Şu anda kimse beni ilgilendirmiyor...

Üzerimdeki özel giysiyi çıkarıp doğruca yere attım, nasılsa yalaka çavuşlar toplar, kendim de duşa doğru hareketlendim, çünkü baştan ayağa sıırılsıklamdım. Bir kabine kapandım, şişeyi çıkardım, kapağını çevirdim, vantuz gibi emmeye başladım. Dizlerimde derman yok, kafam bomboş, ruhum bomboş, sıranın üzerinde oturuyorum, sert içkiyi su gibi içerek. Hayattayım. Bölge beni dışarı saldı. Saldı, itoğlusı. Ulan, benim cadaloz. Namussuz. Hayattayım. Şu acemiler-

den hiçbirini bunu anlayamaz. Bir stalkerden başka hiç kimse anlayamaz. Yanaklarımdan yaşlar süzülüyor; ya içkiden ya da ne bileyim neden. Şişeye sarıldım gene; ben sırılsıklam, şişe bomboş. Son bir yudum daha... ama yok, tükenmiş. Neyse, bunun üstesinden gelinir. Şimdi her şeyin üstesinden gelinir. Hayattayım. Bir sigara yaktım, oturuyorum. Kendime gelmeye başladığımı hissediyorum. İkramiyeler aklıma geldi. Enstitü'yle anlaşma sağlam. Şimdi doğruca gidip zarfını alırsın. Hatta belki kendileri buraya, doğruca duşa getirirler.

Ağır ağır soyunmaya başladım. Saatimi çıkardım, bir yandan da bakıyorum: Bölge'de beş saat bilmem kaç dakika kalmışız, beyler! Beş saat. Ürperdim. Evet beyler, Bölge'de zaman diye bir şey yok. Beş saat... Ama bir düşününce, stalker için beş saat nedir ki? Lafı bile olmaz. On iki saate ne dersin? İki gün ister misin? İşini gece halledemediğinde bütün gün Bölge'de yüzükoyun yatarsın, dua bile etmezsin de bir çeşit cinnet geçirirsin, hatta ölü müsün diri misin onu bile bilmezsin... İkinci gece işini yaparsın, ganimetinle kordona ulaşırsın, makineli tüfekli devriyeler oradadır, o namussuzlar var ya, nefret ederler senden, yalnız seni tutuklamak onlara hiçbir zevk vermez, senden ölümüne korkarlar, bulaşıcısındır diye, tek istedikleri kurşunu basmaktır, bütün kozlar da ellerindedir. Sonra git de kanıtla bakalım, seni yasadışı bir şekilde zımbaladıklarını... Yani gene yüzükoyun toprağa, şafağa kadar dua edersin, sonra karanlığa kadar, ganimet de yanı başındadır, yalnız öyle yatıyor mu yoksa ağır ağır öldürüyor mu seni, bilmezsin. Ya da şiş surat İzhak gibi... şafak vakti açık alanda kaldı, yoldan çıkıp iki hendeğin arasına zulalandı. İki saat boyunca üzerine ateş ettiler, ama isabet ettiremediler. İki saat ölü numarası yaptı. Tanrı'ya şükür, sonunda sıkıldılar da gebermiş olduğuna inandılar. Ben kendisini daha sonra gördüm, tanıyamadım, mahvetmişlerdi, adamlıktan çıkarmışlardı...

Gözyaşlarımı silip suyu açtım. Uzun uzun yıkandım. Sıcak suyla yıkandım, sonra soğuk suyla, sonra gene kaynar suyla. Koca bir kalıp sabun eridi. Sonra sıkıldım. Duşu ka-

pattım, kapıyı dövdüklerini işittim, Kiril de neşeyle böğürüyordu: “Hey, stalker, çık artık! Bir yeşillik kokusu var!”

Yeşillikse iyidir. Kapıyı açtım, Kiril üzerinde bir donla duruyor, keyfi yerinde, melankolisi filan kalmamış, bana da bir zarf uzatıyor.

“Al şunu,” dedi, “minnettar bir insandan.”

“İnsanlığına tüküreyim senin! Kaç para var bunda?”

“İstisnai bir durum olarak, tehlikeli şartlardaki kahramanca davranışlarınızdan ötürü iki ikramiye!”

Evet. Bununla yaşanır. Eğer burada her zamazingo için iki ikramiye ödeselerdi bana, çoktan Ernest’i dehlemiştım.

“E-e, memnun musun?” diye sordu Kiril, kendisi memnuniyetten parlıyor, ağzı kulaklarında.

“Eh işte,” dedim. “Sen?”

Bir şey söylemedi. Boynuma sarıldı, terli göğsüne bastırdı, sıktı, sonra bıraktı ve komşu kabinde kayboldu.

“Hey!” diye seslendim peşinden. “Tender nasıl? Donlarını mı yıkıyor?”

“Ne adamsın! Tender’in etrafını bizim muhabirler sardılar, nasıl kasılıyor bir görmeliydin... Öyle bir kompetent anlatıyor ki...”

“Nasıl anlatıyor?” dedim.

“Kompetent.”

“Peki efendim,” dedim, “Gelecek defa sözlüğümü de alırım efendim.” Bu anda kafamda sanki bir flaş patladı. “Dur biraz, Kiril,” dedim. “Buraya gel.”

“Soyundum bile,” dedi.

“Gel buraya, ben karı değilim!”

Neyse, çıktı. Omuzlarından tuttum, arkasını çevirdim. Hayır, bir şey yok. Tertemiz bir sırt. Yalnız kurumuş ter dericiklerinin izleri.

“Sırtımla ne derdin var senin?” diye sordu.

Kıçının deliğine bir tekme indirdim, kendim de kabin girip kapıyı kapadım. Şu lanet sinirler. Orada bir şeyler gördün, burada bir şeyler görüyorsun... Şeytan alsın hepsini de! Bugün körkütük oluncaya kadar içerim. Richard’ın üste-

sinden gelseydin! Yalnız namussuz, öyle bir kumar oynuyor ki... Heriften düzgün kart alamıyorsun. Hile yapmayı bile denedim, herkes gibi ben de masanın altında istavroz çıkarıp kâğıtları kutsadım...

“Kiril!” diye bağırdım. “Bugün Borjç’a geliyor musun?”

“Borjç değil, Borş, kaç kere söyledim sana...”

“Boş versene! Borjç yazıyor. Kendi cambazlıklarınla kafamızı karıştırma. Geliyor musun, gelmiyor musun? Richard’ı yensek iyi olacak...”

“Bilmiyorum, Red. Ne basit ruhlu adamsın sen, ne getirdiğimizi anlamıyorsun...”

“Yani sen anlıyor musun?”

“Ben de anlamıyorum. Doğru. Ama şimdi, birincisi, bu zamingoların ne işe yaradıklarını biliyoruz, ikincisi de fikrim işe yararsa... Bir makale yazıp kişisel olarak sana ithaf edeceğim: Saygıdeğer stalker Redrick Schuhart’a ithaf edilmiştir, hürmet ve minnetle...”

“Böylece iki yıllığına kodese sokarsın,” dedim.

“Ama bilim tarihine geçeceksin. Bu şeylere de Schuhart kavanozu adını verecekler. Nasıl?”

Laflarken giyindim. Boş şişeyi cebime tıktırdım, yeşillikleri saydım ve çıktım.

“Talihin yaver gitsin, karmaşık ruhlu adam...”

Cevap vermedi, su gürültüyle akıyordu.

Bir baktım, Bay Tender koridorda küçük dağları ben yattım havasında, kıpkırmızı, şiş, bildiğin hindi. Etrafında bir kalabalık; kimi meslektaş, kimi gazeteci, iki de çavuşla sarılı (bu ikisi yemekten yeni kalkmış, dişlerini karıştırıyorlar), kendisi de nutuk atıyor: “Sahip olduğumuz teknoloji neredeyse yüzde yüz başarı ve güvenlik garantisi veriyor...” Bu anda beni gördü, derhal biraz toparlandı, gülümsedi, elini salladı. Evet, dedim kendi kendime, buradan tüyme zamanı. Tam tabanları yağlıyordum ki yakalandım. Arkamdan pat pat sesler duydum.

“Sayın Schuhart! Sayın Schuhart! Garajla ilgili birkaç söz alabilir miyiz!”

“Yorum yok,” diye cevap verdim ve koşarak kaçmaya yel-

tendim. Ama ikisinden kurtuluş yoktu. Biri, mikrofonlu olan sağımda, diğeri, fotoğraf makineli olan da solumda.

“Garajda sıradışı bir şey gördünüz mü? Sadece iki kelime!”

“Yorum yok!” dedim, fotoğraf makinesine sırtım dönük kalmaya çalışırken. “Garaj, bildiğiniz garaj...”

“Teşekkür ederiz. Turbo platformlarıyla ilgili görüşünüz nedir?”

“Harika,” dedim, bir taraftan da helaya yanaşıyordum.

“Ziyaret’in amaçlarıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?”

“Bunu bilim insanlarına sorun,” dedim ve helanın kapısından içeri süzöldüm.

Kapıyı tırmaladıklarını işittim. Bunun üzerine kapının arkasından, “İçtenlikle öneriyorum,” dedim, “sayın Tender’e, burnunun neden pancar gibi olduğunu sorun. Kendisi mütevazılığından ötürü sessiz kalacaktır, ancak bu, geçirdiğimiz maceranın en eğlenceli kısmıydı.”

Ben bunu der demez koridorda depara kalktılar! Aynen at gibi, ulu Tanrım. Bir dakika bekledim. Sessizdi. Elimle yokladım, kimse yok. Islık çalarak yoluma bastım. Koridora indim, fasulye sıırıgına giriş iznini ibraz ettim, baktım: Herif bana selam duruyor. Demek günün kahramanı olduk.

“Rahat, çavuş,” dedim. “Sizden gayet memnunum.”

Sanki Tanrı’dan vahiy inmiş de övülmüş gibi sıırttı. “Sen var ya, Kızıl, harikasın,” dedi. “Böyle bir tanıgım olduğı için gurur duyuyorum.”

“Demek ki,” dedim, “senin İsveç’te kızlara anlatacak bir şeyin oldu?”

“Bir de soruyorsun!” dedi. “Eriyecekler, eriyecekler!”

Efendi çocuk. Ben, doğrusunu söylemek gerekirse, böyle uzun boylu ve kırmızı yanaklıları sevmem. Yalnız nedense kızlar bunlar için deli olurlar. Mesele boyda olsaydı... Sokakta yürüyor, meselenin nerede olduğunu düşünüyordum. Güneş pırıl pırıl, etrafta kimse yok. Ansızın içimden doğruca gidip Guta’yı görmek geldi. Öylesine. Ona bakmak, elini tutmak. Bölge’den sonra insanın aklında tek şey vardır: bir kızın elini tutmak. Özellikle de stalkerlerin çocuklarıyla, bunların nasıl

olduklarıyla ilgili anlatılanları hatırladığında... Ama şimdi ne Guta'sı; şimdi bana ilkin sert bir şişe lazım, daha azı olmaz.

Park yerini geçtim. Az ötede kordon. Yakışıklı, geniş, sarı, projektörlü ve makineli tüfekli iki namussuz devriye arabası orada, tabii bir de mavi kasklar... bütün sokağı çevirmişler, kimseyi geçirmiyorlar. Yürüdüm, gözlerim yerde, şimdi bunlara bakmamak daha iyi, gündüz vakti bunlara hiç bakmamak daha iyi; iki-üç tane de suratsız, görüp tanımaktan korkuyordum, bir tanırsam kepezeliği görürsün. Şansları varmış ki Kiril aklımı çelip beni Enstitü'ye aldı, yoksa doğruca arardım bu itleri de gözümü kırpmadan işlerini bitirirdim...

Kalabalığı omuzlayıp geçiyordum, tam geçmiştim ki bir ses duydum: "Hey, stalker!" Benimle ilgisi yok, yoluma devam ettim, paketten bir sigara çektim. Biri arkamdan yetişti, kolumu tuttu. Herifin eline vurdum ve kafamı hafifçe çevirim kibarca sordum: "Ne bok yemeye bulaşıyorsunuz, mister?"

"Olduğun yerde kal, stalker," dedi. "İki soru."

46

Gözlerimi adama kaldırdım: Yüzbaşı Quarterblad. Eski bir tanıdık. Kupkuru olmuş, bir de sararmış. "A," dedim, "iyi günler Yüzbaşı. Karaciğeriniz nasıl?"

"Stalker, beni kandıramazsın," dedi öfkeyle, gözleriyle de beni delecekti sanki. "Söyle bakalım, sana seslenince neden hemen durmadın?"

İki mavi kasklı da arkasında bitiverdi, pençeleri tabanlarının kılıfında, gözleri görünmüyor, yalnız kasklarının altında çeneleri kıpır kıpır. Bunları Kanada'nın neresinden seçiyorlar acaba? Yoksa aşiret halinde mi gönderiyorlar?... Gündüz vakti devriyelerden korkmam, ama namussuzlar üzerimi arayabilirler, o anda da bu hiç işime gelmez.

"Bana mı seslenmiştiniz Yüzbaşı?" dedim. "Stalker diye seslendiğinizi sanmıştım..."

"Sen stalker değil misin yani?"

"Sayenizde o taraklarda bezim kalmadı, bıraktım o işleri," dedim. "Teşekkür ederim Yüzbaşı, o zaman gözlerim açıldı. Siz olmasaydınız..."

"Bölge-önünde ne yapıyordun?"

“Nasıl yani? Ben orada çalışıyorum. İki sene oldu.”

Ve bu tatsız sohbeti bitirmek için belgelerimi çıkardım, Yüzbaşı Quarterblad’a ibraz ettim. Kimliğimi aldı, sayfalarını karıştırdı, her sayfasını, her mührü sanki kokladı, neredeyse yalayacak. Kimliği geri verdi, bir de hoşnut, gözleri alev alev, yanakları kızardı.

“Affedersin Schuhart,” dedi. “Hiç beklemezdim. Demek ki,” dedi, “sana verdiğim öğütler boşa gitmemiş. Neyse, pek iyi. İster inan ister inanma, daha o zaman adam olacağını anlamıştım. Ama senin gibi bir delikanlının...”

Herif konuşuyor da konuşuyor. Herhalde, diye düşündüm, bir melankoliği daha iyi etmek başımıza kaldı, dinliyorum, gözlerimi mahcup bir şekilde yere çeviriyorum, “tabii, tabii” diyorum, ellerimi sallıyorum, hatta hatırlıyorum da, ayağımı da utanmış gibi kaldırımın kenarına vuruyorum. Yüzbaşının arkasındaki külhanbeyiler dinlediler, dinlediler, konuşma desen yok, sonra bir baktım, basıp daha eğlenceli bir yere gittiler. Yüzbaşı da bana perspektifler sunuyordu: bilgi dediğin aydınlıktır, bilgisizlik ise zifiri karanlıktır, ulu Tanrı onurlu emeği sever ve değer verir... yani hapishanedeki rahibin her pazar bize çektiği gem vurulmamış vaazı veriyordu. Oysa benim canım içki içmek istiyordu, tahammülüm kalmamıştı. Boş ver Red, diye düşünüyordum, buna da dayanırsın. Dayanman lazım Red! Bu tempoyla daha uzun süre devam edemez, zaten şimdiden nefes nefese kaldı... Bu anda, talihim varmış ki, devriyelerden birinin sinyali yanmaya başladı. Yüzbaşı Quarterblad etrafına bakındı, hüznle iç çekti ve elini uzattı.

“Neyse,” dedi, “seninle tanıştığıma sevindim, dürüst adam Schuhart. Böyle bir tanışmanın şerefine seninle zevkle bir kadeh yuvarlardım. Yalnız sert içki bana yasak, doktor öyle söylüyor da bir biracık olsun içerdim. Ama görüyorsun ya, vazife! Neyse, gene görüşürüz,” dedi.

Tanrı esirgesin, diye düşündüm. Ama elini sıktım, bir yandan da gerektiği gibi kızarıp bozarıyorum, ayağımı pıt pıt vuruyorum. Nihayet gitti, ben de neredeyse ok gibi Borjça fırladım.

Bu saatte Borjç boştu. Ernest tezgâhın arkasında kadehleri silip ışığa tutarak bakıyordu. Yeri gelmişken, hayretlik bir şey: Bara geliyorsun, barmenler sanki ruhlarının kurtuluşu buna bağlıymış gibi durup dinlenmeksizin kadehleri siliyorlar. Bütün gün orada dururlar, bir kadeh alır, gözlerini kısar, ışığa tutup bakarlar, hohlarlar ve de babam silmeye başlarlar: ovalarlar, ovalarlar, tekrar bakarlar, yalnız bu defa altından, sonra tekrar silerler...

“N’aber Erni!” dedim. “Yeter artık şuna çektirdiğin, üzerinde delik açılacak!”

Kadehin arkasından bana baktı, karın gurultusu gibi bir şeyler homurdandı ve tek kelime etmeden dört parmak viski doldurdu. Bir taburenin üzerine tünedim, yudumladım, yüzümü buruşturdum, başımı salladım ve tekrar yudumladım. Buzdolabı uğultuyla çalışıyordu, müzik kutusundan yumuşak bir ses geliyordu, Ernest sıradaki kadehi kokladı, güzel, ortalık sakindi... Kadehi boşalttım, barın üzerine koydum, Ernest hiç bekletmeden dört parmak daha doldurdu. “E-e, rahatladın mı biraz?” diye homurdandı. “Buzların çözüldü mü, stalker?”

“Sen kendi işine bak,” dedim. “Biliyor musun, adamın biri ovalamış, ovalamış, bir cin çıkmış. O da zevküsafa içinde yaşamış.”

“Kimmiş bu?” diye sordu Erni, inanmazcasına.

“Öyle bir barmen vardı buralarda,” diye cevap verdim. “Senden önce.”

“E-e, sonra?”

“Sonrası öyle. Ziyaret neden oldu sanıyorsun? Ovaladı, ovaladı... Ziyarete gelen kimdi sanıyorsun sen?”

“Geveze sen de,” dedi Erni, keyifle.

Mutfığa gitti, elinde bir tabakla döndü, sosis kızartması getirmişti. Tabağı önüme koydu, ketçap iteledi, kendisi de gene kadehlere döndü. Ernest işini bilir. Gözünden bir şey kaçmaz, Bölge’den bir stalker geldiğini, ganimet olduğunu bilir; ayrıca stalkere Bölge’den sonra ne lazım olduğunu da bilir. Adamdır Erni. Hayırsever.

Sosisleri yedim, bir sigara yaktım ve Ernest'in bizim çocuklardan ne kadar kazandığını hesaplamaya koyuldum. Ganimetler Avrupa'da kaç gider bilmiyorum, ama kulağımın ucuyla, mesela bir zamazingonun iki bin beş yüze kadar satıldığını işitmişliğim var, Erni ise bize hepsi hepsi dört yüz verir. Piller orada yüzden aşağı etmez, biz ise yirmilik ancak alırız. Öbürleri de bu minvalde. Doğru, ganimetlerin Avrupa'ya gönderilmesi için de para harcanıyor. Biraz şunun avucuna, biraz bunun avucuna, istasyon şefi de herhalde bu hesaba katılır... Aslında şöyle bir düşününce, Ernest pek de o kadar küreklemiyor; yüzde on beş, yirmi filan, daha fazla değil, yakalanacak olursa da on sene hapis garanti...

Bu mütediyyin tefekkürüm saygın bir tip tarafından kesildi. İçeri girdiğini bile duymamıştım. Sağ tarafıma geçti, tünemeden sordu: "İzin verir misiniz?"

"Ne demek!" dedim. "Lütfen."

Ufak tefek biri, zayıfça, sivri burunlu, boğazında bir papyon. Yüzü tanıdık gibiydi, bir yerlerde görmüştüm ama nerede olduğunu hatırlayamadım. Yanımdaki tabureye çıktı ve Ernest'e seslendi: "Burbon, lütfen!" Ve derhal bana döndü: "Bağışlayın, sanırım sizi tanıyorum. Siz Uluslararası Enstitü'de çalışıyorsunuz, değil mi?"

"Evet," dedim. "Ya siz?"

Kıvrak bir hareketle kartvizitini çıkardı ve önüme koydu. Okudum: "Aloysius Macnaught, Göçmen Bürosu Yetkili Temsilcisi." Ah, tabii, tanıyorum. Şehirden ayrılışınlar diye milleti sıkıştırır. Kimin işine yarayacaksa bizim şehirden ayrılmamız. Zaten Harmont'ta eski nüfusun ancak yarısı kaldı, ama bunların buraları bizden tamamen temizlemesi lazım. Kartviziti tırnağımla iteleyip "Hayır," dedim, "teşekkür ederim. İlgilenmiyorum. Tek hayalim kendi memleketimde ölmek."

"Ama neden?" diye sordu canlı bir tavırla. "Patavatsızlığımı bağışlayın ama sizi burada tutan nedir?"

Şimdi buna dosdoğru söyleyeceksin seni neyin tuttuğunu... "Ne olacak!" dedim. "Tatlı çocukluk anıları. Şehir bah-

esinde ilk pck. Anneciğim, babacığım. Tam da bu barda ilk defa kafayı bulmam. Polis karakolunun kalbimdeki unutulmaz yeri...” Bu anda cebimden paçavraya dönmüş bir mendil çıkarıp sözüm ona gözlerimi kurulamaya koyuldum. “Hayır,” dedim. “Asla!”

Güldü, burbonunu dudaklarına götürdü ve düşünceli bir tavırla dedi ki: “Siz Harmont’luları katiyen anlayamıyorum. Şehirde hayat zorlu. Şehir idaresi askeri örgütlerin elinde. İkmal yolları kapalı. Yanı başınızda Bölge, adeta bir volkanın üzeride yaşıyorsunuz. Her an bir salgın hastalık patlak verebilir, ya da daha kötüsü... İhtiyarları anlıyorum. Onların ömürlerini geçirdikleri yerleri kaybetmeleri kolay değil. Ama siz... Kaç yaşındasınız? Yirmi iki, bilemedin yirmi üç... Bizim büro bir hayır rgt, bir kuruş krımız yok, anlıyor musunuz... Sadece insanlar bu şeytani yerden gitsinler de hakiki bir hayata başlasınlar istiyoruz. Taşınma masraflarını karşılıyoruz, yeni yerinizde iş de buluyoruz... sizin gibi gençlere öğrenim olanağı sağlıyoruz... Hayır, anlamıyorum!”

50

“Ne yani,” dedim, “kimse ayrılmak istemiyor mu?”

“Yok hayır, hiç kimse değil de... Kimileri kabul ediyor, özellikle aileleri olanlar. Ama bu gençler, ihtiyarlar... Bu şehirde ne işiniz var ki? Burası sıçan deliğİ, taşra...”

“Sayın Aloysius Macnaught!” dedim. “Bütün bunlar doğru. Bizim bu ufak kasabamız bir deliğİ benzer. Her zaman öyleydi, şimdi de yle. Yalnız şimdi,” dedim, “bu, geleceğİ açılan bir delik. Biz bu delikten sizin aşığılık dünyanıza dolduracağız değışen her şeyi. Hayat başka türlü, adil olacak, herkesin lazım olan her şeyi olacak. Alın size delik. Bu delikten bilgi akacak. Ve bilgi olduğunda herkesi zengin edeceğiz biz, yıldızlara uacağız, nereye istersek erişeceğiz. İşte bizim delik böyle bir şey...”

Burada kestim, çünkü Ernest’in büyük bir şaşkınlıkla bana baktığını fark ettim ve kendimi bir tuhaf hissettim. Genelde başkalarının sözlerini tekrar etmeyi sevmem, bu sözler hoşuma gitse bile böyledir. Ayrıca da bir şeyler bana uymuyordu. Kiril konuştduğunda kulak verebilirsiniz, hatta ağızını-

zı kapamayı bile unutursunuz. Ama ben aynı şeyleri anlat-sam da öyle olmuyor. Belki de Kiril hiçbir zaman Ernest'in tezgâhının altına ganimet koymadığındandır. Neyse...

Bu anda Erni toparlandı, altı parmak daha içki doldurdu; kendine gel delikanlı, neyin var bugün, der gibi. Sivri burun-lu Sayın Macnaught ise tekrar çekti burbonundan ve dedi ki: "Evet, elbette... Bitmeyen aküler, mavi abıhayatlar... Ama bü-tün bunların söylediğiniz gibi olacağına gerçekten inanıyor musunuz?"

"Gerçekte neye inandığım sizin meseleniz değil," dedim. "Ben şehirle ilgili konuştum. Kendimle ilgili de şunu söyleye-ceğim: Sizin o Avrupa'da benim görmediğim ne var? Sizin sı-kıcılığınızı görmedim mi? Gündüz eşek gibi çalışırsın, akşam televizyon izlersin, gece olunca da hilkat garibesi bir karıyla yorganın altına, bir piç peydahlamaya. Sizin o can sıkıcı ha-yatınız, gösterileriniz, siyasetiniz adamı öldürür... Bana ka-lırsa sizin o kokmuş Avrupa'nız tabutta yatıyor," dedim.

"Neden ille Avrupa olsun ki?..."

"Her yer aynı," dedim, "Antarktika üstüne üstlük bir de soğuk."

Şaşırtıcı olan neydi biliyor musunuz? Onunla konuşuyor-dum ya, söylediklerime yürekten inanıyordum. Bizim Bölge, iffetsiz, namussuz, katil Bölge bile onların bütün Avrupa'sın-dan ve Afrika'sından yüz defa daha değerliydi. Üstelik sarhoş da değildim, sadece bir an için bana benzer arılardan oluşan bir sürü içinde yorgunluktan geberecekmişim gibi işten dön-düğüm, onların metrolarında dört bir yandan itilip kakıldı-ğım ve hayattan bıkkınlık geldiği, canımın hiçbir şey isteme-diği belirmişti gözlerimin önünde.

"Sizce?" dedi, sivri burunlu Ernest'e dönerek.

"Benim işim var," diye cevap verdi Erni, önemli bir kişi gibi. "İpsiz sapsız biri değilim! Bütün paramı bu işe yatırdım. Buraya bizzat komutan, general bile uğrar, ister inanın ister inanmayın. Niye ayrılayım ki buradan?..."

Sayın Aloysius Macnaught onu rakamlarla ikna etmeye çalıştı ama artık onu dinlemiyordum. Kadehi diktim, cebim-

den bir avuç bozukluk çıkardım, tabureden aşağı kaydım ve ilk iş olarak müzik kutusunu çalıştırdım. Orada “Emin değilsen dönme” diye bir şarkı var. Bölge’den sonra bana çok iyi geliyor... Neyse, anlayacağınız müzik kutusu homurdanıp uluyor, ben de kadehimi aldım ve eski hesapları görmek için tek kollu haydudun olduğu köşeye gittim. Ve zaman kuş gibi uçup gitti...

Son bozukluğu da attım, Richard Noonan ile Karakurum paldır küldür içeri daldılar. Karakurum kimin ense köküne bir yumruk indirsem diye bakınıyor, Richard Noonan ise ki-barca kolundan tutmuş, fıkralar anlatıp dikkatini dağıtıyor. Hoş bir çift! Karakurum iri kıyım, subay çizmesi gibi kapkara, kıvrıcık kafalı, bilekleri dizlerine kadar inen bir adam, Dick ise ufak tefek, yuvarlacık, pespembe, baktıkça insanı rahatlatan bir tip, hani aziz olacakmış da başında bir halesi eksik.

“Ah!” diye bağırdı Dick beni görünce. “Red de buradaymış! Yanımıza gelsene, Red!”

“Doğru!” diye kükredi Karakurum. “Şu koca şehirde sadece iki adam var; Red ile ben! Bütün geri kalanlar domuz, şeytanın tohumları. Red! Şeytana hizmet ediyorsun ama gene de adamsın...”

Elimde kadehle yaklaştım, Karakurum üzerimdeki monttan tuttu, beni masaya oturttu ve dedi ki: “Otur, Kızıl! Otur, şeytanın hizmetkârı! Seni seviyorum. İnsanlığın günahlarına ağlayalım. Acıyla ağlayalım!”

“Ağlayalım,” dedim. “Günahın gözyaşlarını da içelim.”

“Zira gün yakındır,” diye başladı Karakurum. “Zira beyaz at eğlenmiş ve binicisi, bir bacağını onun üzerine atmıştır. Ve kendilerini şeytana satanların duaları beyhudedir. Ve sadece onu reddedenler selâmete erecektir. Siz ey şeytanın iğvasına kapılmış insan evlatları, şeytanın oyuncaklarıyla oynayanlar, şeytanın definelerini eşeleyenler, size diyorum: Körsünüz! Kendinize gelin domuzlar, çok geç olmadan! Çiğneyin şeytanın oyuncaklarını!” Buraya gelince ansızın, başka ne diyeceğini unutmuş gibi sustu. “Burada içki veriyorlar mı?” diye sordu başka bir sesle. “Ya da... neredeyim ben? Kı-

zıl, biliyor musun, gene işten attılar beni. Ajitator diyorlar. Adamlara açıklıyorum: Kendinize gelin, körsünüz siz, uçuruma düşüyorsunuz ve başka körleri de arkanızdan sürükleyorsunuz! Güldüler. Ben de idarecinin burnunun hakkını verip ayrıldım. Şimdi kodese tıkacaklar. Peki ne için?”

Dick yaklaştı, masanın üzerine bir şişe dikti.

“Bugün hesaplar benden!” diye bağırdım Ernest’e.

Göz ucuyla bana baktı.

“Her şey yasal,” dedim. “İkramiyemi içiyoruz.”

“Bölge’ye mi gittiniz?” diye sordu Dick. “Bir şey getirdiniz mi?”

“Bütün bir zamazingo,” dedim. “Bilimin sunağına. Ve pantolonlarını dolduran acemiler. Şundan dolduracak mısın sen?”

“Zamazingo!...” diye uludu Karakurum acıyla. “Bir zamazingo için hayatını riske atmaya değer mi! Hayatta kaldın ama dünyaya bir şeytan imalatı daha getirdin. Bilmiyor musun Kızıl, ne çok acı ve günah...”

“Emziğini çek, Karakurum,” dedim ona sertçe. “Diri döndüm diye içip neşelen. Başarıya, çocuklar!”

Başarıya gayet güzel içtik. Karakurum tamamen uçuyordu, oturmuş ağlıyor, gözlerinden musluk gibi şarıl şarıl yaş akıyordu. Önemli değil, ben onu bilirim. Böyle bir evresi vardır; gözyaşlarına boğulur ve Bölge’nin şeytanın bir iğvası olduğunu, oradan hiçbir şey getirmemek, getirileni de geri bırakmak, böylece Bölge hiç yokmuş gibi yaşamak gerektiğini vaaz eder durur. Şeytanın şeyleri şeytana. Yalnız onu severim, Karakurum’u. Zaten genelde tuhaf kimseleri severim. Parası olduğunda kaç para istiyorlarsa pazarlık bile etmeden kaç olursa olsun malı alır, sonra gece vakti ganimeti alıp geri, Bölge’ye götürür ve orada gömer... Şimdi de uluyor, Tanrı esirgesin! Önemli değil, daha genç, toparlar.

“Nedir bu bütün zamazingo?” diye sordu Dick. “Zamazingoyu biliyorum da, bütünü ne oluyor? İlk defa duydum.”

Ona açıkladım. Başını salladı, dudaklarını şaplattı.

“Evet,” dedi. “İlginçmiş. Bu,” dedi, “yeni bir şey işte. Peki kiminle gittin? Rus’la mı?”

“Evet,” diye cevap verdim. “Kiril ve Tender ile. Biliyorsun ya, bizim laborant.”

“Herhalde çok çile çekmişindir onlarla...”

“Hiç de değil. Çocuklar gayet düzgün davrandılar. Özellikle de Kiril. Doğuştan bir stalker,” dedim. “Şu çocuksu aceleciliğini yenmek için daha çok tecrübeye ihtiyacı var, onunla her gün gidebilirim Bölge’ye.”

“Ve her gece?” diye sordu, sarhoş kahkahaları arasında.

“Şakanın da bir sınırı var,” dedim.”

“Biliyorum,” dedi. “Şakanın böylesi de burnumu boka sokabilir. Sana iki kadeh borcum olsun...”

“Kime iki kadeh?” dedi Karakurum heyecanla. “Burada mı?”

Kollarından tuttuk, zorlukla oturttuk. Dick, dişlerinin arasına bir sigara sıkıştırdı ve çakmağı çaktı. Sakinleştirdik. Bu sırada içerisi de kalabalıklaşmaya başlamıştı. Barın önü tikiş tikiş, masaların çoğu da doluydu. Ernest barmen kızlara seslendi, bunlar da koştura koştura kimine bira, kimine kokteyl, kimine de sek içki taşıyorlardı. Baktım, son zamanlarda şehirde epeyce yabancı toplanmıştı, çoğu da rengârenk şalları yerlere degen genç züppeler. Dick’e de söyledim bunu. Başını salladı.

“Ne olacaktı ya,” dedi. “Büyük inşaatlara başlıyorlar. Enstitü üç yeni bina daha diyor, ayrıca Bölge’yi duvarla çevirmeye hazırlanıyorlar, mezarlıktan eski hayvan çiftliğine kadar. Stalkerlerin güzel zamanları sona eriyor...”

“Onların güzel zamanları mı vardı sanki?” dedim. Bir yandan da düşünüyorum; al bakalım, kim bilir daha ne haberler var? Demek ki artık çalışıp bir yere koyamayacaksın. Ama belki böylesi daha iyi; iğvası az olur. Bölge’ye gündüz vakti giderim, düzgün biri gibi, tabii parası o kadar olmaz ama daha güvenli; galoş, özel giysiler, devriyenin de ağzına tüküreyim... Ücret karşılığı yaşayabilirim, ikramiyelerle de kafayı bulurum. Bir bunaltı doldurdu ki içimi! Gene her kuruşu sayacaksın; şunu yapabilirsin, bunu yapamazsın, Guta’nın üzerine bir çaput almak için para biriktir, bara gitme, sinemaya

git... Boz bulanık bir hayat. Her gün tekdüze, her akşam, her gece.

Orada oturmuş böyle düşünürken Dick de kulağıma vız vız bir şeyler söylüyordu: “Akşam otelde yatmadan iki yudum bir şeyler içeyim diye bara uğradım; yeni birileri de vardı. Görür görmez huylandım. Biri gelip yanıma oturdu ve uzak yollu sohbete girişti. Beni tanıdığını, kim olduğumu, nerede çalıştığımı bildiğini belli ediyor, bir de farklı farklı hizmetlere iyi para ödemeye hazır olduğunu söylüyor...”

“İspiyoncu,” dedim. Pek de ilgimi çekmemişti, buradaki ispiyonculardan bıkkınlık gelmişti, hizmetlerle ilgili sohbetlerden de artık midem bulanıyordu.

“Yok arkadaş, ispiyoncu değil. Beni dinle. Adamla biraz sohbet ettim, tabii dikkatli bir şekilde, budalanın ağzını yokladım. Bölge’deki belli bazı şeylerle ilgileniyormuş, yalnız önemli şeyler. Aküler, kaşıntı tozları, kara boncuklar, buna benzer bijuteri lazım değilmiş. Ne lazım olduğunu da şöyle bir ima etti.”

55

“Ne lazımmiş?” diye sordum.

“Benim anladığım, cadı jeli,” dedi Dick ve tuhaf bir şekilde bana baktı.

“Ah, demek cadı jeli lazımmiş!” dedim. “Ölüm lambası lazım değil miymiş?”

“Bunu ben de sordum.”

“E-e?”

“Hakikaten, lazımmiş.”

“Öyle mi?” dedim. “Bırak gidip kendi bulsun. İçine tükürdüğümün işi! Kilerler cadı jeli dolu, bir kova alıp hepsini topla. Cenaze de kendi hesabına.”

Dick sustu. Suratını asmış bana bakıyordu. Ne boktan iş, beni kiralamak mı istiyor nedir? Kafama dank etti.

“Orada dur,” dedim. “Kimmiş bu? Jeli Enstitü’de bile incelemesi yasak...”

“Doğru,” dedi Dick, acele etmeden, bana bakmaya devam ediyordu. “İnsanlık için potansiyel tehlikeler içeren incelemeler. Şimdi anladın mı kim olduğunu?”

Hiçbir şey anlamamıştım.

“Uzaylılar mı diyorsun, ne?” dedim.

Bir kahkaha patlattı, pıt pıt koluma vurdu ve dedi ki: “İyisi mi boş ver, içelim, ne basit adamsın!”

“Hadi bakalım,” dedim, ama kızmıştım. Şerefsizler, bulmuşlar kendilerine basit bir adam, orospu çocukları! “Hey,” dedim, “Karakurum! Uyuduğun yeter, hadi içelim.”

Hayır, Karakurum uyuyordu. Kara yanağını kara masanın üzerine koymuş uyuyordu, elleri de yere sarkıyordu. Karakurum’suz, Dick’le birlikte içtik.

“Neyse,” dedim. “İster basit ister karmaşık biri olayım, o herifi gerektiği gibi ihbar ederdim. Polisi ne çok sevdiğimi bilirsin, ama gene de gider ihbar ederdim.”

“Bak sen,” dedi Dick. “Poliste de sana sorarlardı: Baksana, bu herif niye başkasına gitmedi de sana geldi? Ha?”

Başımı salladım. “Hiç fark etmez. Şişko ayı, sen daha üç senedir şehirdesin, bir kere bile Bölge’ye gitmedin, cadı jelini sadece sinemada görmüşsündür, bir de tabiatta olduğu gibi gör-sen, insana ne yaptığı görsen altına edersin. Bana bak kardeş, bu korkunç bir şeydir, Bölge’den çıkartamazsın... Kendin de biliyorsun, stalkerler kaba insanlardır, onlara sadece para ver, daha çok isterler, ama müteveffa Sümüklüböcek bile bu işe girmezdi. Akbaba Burbridge de girmez... Üstelik, bu cadı jeli kime lazım olur diye düşündükçe içime hafakanlar basıyor...”

“Doğru söze ne denir,” dedi Dick. “Yalnız biliyor musun, güzel bir sabah gelip de beni yatağında hayatımı kendi ellerimle sona erdirmiş olarak bulsunlar istemiyorum. Ben stalker değilim, ama kaba, işini bilen bir adamım ve yaşamayı da seviyorum. Epeydir yaşıyorum, çok alışmışım...”

Bu sırada Ernest ansızın tezgâhın arkasından böğürdü: “Bay Noonan! Telefona çağırıyorlar!”

“Şeytan alsın,” dedi Dick öfkeyle. “Herhalde gene teslimat işleri var. Nereye gitsen buluyorlar. Affedersin, Red.”

Kalktı ve telefona gitti. Ben de Karakurum ve şişeyle yalnız kaldım, Karakurum’dan bir fayda olmadığı için şişeye daha bir muhabbetle sarıldım. Şeytan alsın bu Bölge’yi, bir türlü

kurtulamıyorsun. Nereye gitsen, kiminle konuşsan Bölge, Bölge, Bölge... Kiril'e konuşması kolay tabii... yok Bölge'den ebedi bir barış gelecekmiş de, bir daha kavga olmayacakmış da. Kiril hoş bir delikanlı, kimse de aptal olduğunu söyleyemez, tersine akıllı adam, ama o bile şu hayatta bir bok bilmiyor. Bölge'nin etrafında her türden ne çakallar dolandığını akıl bile edemez. Şu hale bak; cadı jeli birine lazım olmuş. Yok, Karakurum ayyaşın teki, kafasını dinle bozmuş ama bazen düşünüyorsun, düşünüyorsun, sonunda diyorsun ki hakikaten, şeytanın işini şeytana mı bıraksak acaba? Boka elini sürme..."

Bu sırada rengârenk şallı bir züppe Dick'in yerine ilişti. "Bay Schuhart?" diye sordu.

"Ne var?"

"Benim adım Kreon," dedi. "Maltalıyım."

"Güzel," dedim. "Nasıl sizin Malta'da işler?"

"Bizim Malta'da fena değil, ama bu yüzden gelmedim. Beni Ernest gönderdi size."

Demek öyle, diye düşündüm. Şerefsizin teki bu Ernest. Herifte merhamet diye bir şey yok. Gencecik herif – güneş yanığı, tertemiz, yakışıklı, daha sakalına jilet sürmemiş, bir defa bile bir kızı öpmemiş, ama Ernest'in umurunda mı, ona bir tek Bölge'ye daha fazla adam göndermek olsun, üç kişiden biri ganimetle dönerse bu da mangır demek...

"E-e, bunak Ernest nasılmış?" diye sordum.

Dönüp tezgâha baktı ve dedi ki: "Bence fena değil. Onun yerinde olmayı isterdim."

"Ben istemezdim," dedim. "İçmek ister misin?"

"Teşekkür ederim, ben içki içmem."

"İyi, bir sigara yak," dedim.

"Bağışlayın, sigara da içmem."

"Şeytan alsın seni!" dedim. "Para neyine gerek peki?"

Kıpkırmızı oldu, gülümsemesi dondu ve alçak sesle dedi ki: "Herhalde bu bir tek beni ilgilendirir Bay Schuhart, öyle değil mi?"

"Öyleyse öyledir," dedim ve kadehime dört parmak daha

doldurdum. Söylemem gerek ki kafamda bir uğultu başlamıştı, vücudum ise tatsız bir şekilde gevşemişti; Bölge nihayet tamamen terk etmişti. “Şu anda sarhoşum,” dedim. “Gördüğün gibi kutluyorum. Bölge’ye gittim, diri olarak ve parayla geri döndüm. Oradan pek canlı dönülmez, parayla dönüldüğü daha da nadirdir. Bu yüzden, hadi şu ciddi konuşmayı erteleyelim...”

Yerinden sıçradı, “Affedersiniz,” dedi, Dick’in döndüğünü gördüm. Sandalyesinin yanında ayaktaydı, yüzünden bir şeyler olduğunu anlıyordum.

“E-e,” diye sordum, “senin balonlar gene hava mı kaçırıyor?”

“Evet,” dedi, “gene.”

Oturdu, kadehini doldurdu, benimkine de ekledi. Meselelerin teslimatlarla ilgili olmadığı belliydi. Hani söylemek gerek; o işlerin içine tükürür. Tam bir işçi.

“Hadi,” dedi, “içelim, Red.” Ve beni beklemeden kadehin dibini gördü, yeniden doldurdu. “Biliyor musun,” dedi, “Kiril Panov ölmüş.”

Körkütüktüm, ilkin anlamadım. Bir yerlerde biri ölmüş. “Olsun,” dedim, “müteveffanın ruhuna içelim.”

Yuvarlak gözleriyle bana baktı ve ancak o zaman içimdeki her şey parçalanmış gibi hissettim. Ayağa kalktığımı, bir sandalyenin arkasına yaslandığımı ve yukarıdan ona baktığımı hatırlıyorum.

“Kiril mi?” Gümüş örümcek ağı gözlerimin önünde, yırtılırken çıkardığı çıtırtı kulaklarımda. Bu ürkütücü çıtırtının içinden Dick’in sesi sanki başka bir odadan sesleniyormuş gibi geldi bana: “Kalp krizi. Duşta bulmuşlar, çırpıplak. Kimse bir şey anlamamış. Seni soruyorlardı, sağlığının yerinde olduğunu söyledim...”

“Anlaşılmayacak ne var?” dedim. “Bölge...”

“Otur,” dedi Dick. “Otur da iç.”

“Bölge...” diye tekrarladım, kendimi tutamıyordum. “Bölge... Bölge...”

Çevremde o gümüş örümcek ağından başka bir şey gör-

müyordum. Koca bar örümcek ağı içindeydi, insanlar hareket ediyorlardı, onlar takıldıkça örümcek ağı sakince çıtırdıyordu. Maltalı da orta yerdeydi, yüzü şaşkın, çocuksuydu, hiçbir şey anlamıyordu.

“Ufaklık,” dedim ona şefkatle, “kaç para lazım sana? Binlik yeter mi? İşte! Al, al!” Parayı uzatmış, bir yandan da bağıriyorum: “Ernest’e gidip itin, şerefsizin biri olduğunu söyle, korkma söyle! Ödleşin tekidir!... Öyle de, sonra hemen istasyona git, kendine bir bilet al ve doğruca atla Malta’na git! Hiçbir yerde oyalanma!...”

Başka neler söylediğimi hatırlamıyorum. Kendimi barın önünde bulduğumu, Ernest’in önüme bir kadeh soda koyduğunu ve sorduğunu hatırlıyorum: “Bugün paran bol galiba?”

“Evet,” dedim, “param bol...”

“Borç verebilir misin peki? Yarın vergileri ödemem lazım.”

O anda avucumda bir tomar para olduğunu fark ettim. Yeşillere bakıp homurdandım: “Demek ki şu Maltalı Kreon parayı almadı... Gururlu biri demek... Neyse, gerisi kader.”

“Neyin var?” diye sordu dostum Erni. “Çok mu içtin?”

“Hayır,” dedim. “Ben,” dedim, “gayet iyi durumdayım. Bir duş alsaydım.”

“Evine gitsene sen,” dedi dostum Erni. “Fazla içmişsin.”

“Kiril ölmüş,” dedim ona.

“Hangi Kiril bu? Uyuz olan mı?”

“Sensin uyuz, domuz herif,” dedim. “Senin gibi bin tanesi yan yana gelse bir tane Kiril etmez. Kancık seni,” dedim. “Paragöz pislik. Ölümle pazarlık ediyorsun, şerefsiz herif. Yeşillerle hepimizi satın aldın... Şu tezgâhını yerle bir edeyim mi şimdi, ister misin?”

Ve şöyle layığınca indirmek için kolumu sallamıştım ki ansızın beni yakaladı ve sürükleyip bir yere götürdü. Ne kavrayabiliyordum olan biteni ne de kavramak istiyordum. Bir şeyler uluyordum, sağa sola yumruk atıyordum, birini tekmeledim, sonra kendime geldim; tuvalette oturuyordum, sırsıklamdım, yüzüm dağılmıştı. Aynada kendime baktım, yanağımda bir tik vardı, oysa daha önce hiç olmamıştı. Ve

salondan gürültüler yükseliyordu, bir şeyler çatırdıyordu, tabak çanak sesleri geliyordu, kızlar ciyak ciyak konuşuyorlardı, Karakurum'un böğürdüğünü de işittim, tıpkı cinsel ilişki sırasında beyaz ayıların böğürdüğü gibi: "Nedamet getirin, asalak herifler! Nerede Kızıl? Nereye götürdünüz Kızıl'ı, şeytanın sülalesi?..." Ve bir polis aracının sireni çalmaya başladı.

O çalmaya başladı ya, kafamdaki her şey adeta kristal gibi berraklaştı. Her şeyi hatırlıyordum, her şeyi biliyordum, her şeyi anlıyordum. Yüreğimde başka hiçbir şey yoktu – bir tek buzdan bir nefret. Madem öyle, diye düşünüyordum, ben de şimdi sana bir akşam eğlencesi düzenleyeyim. Bir stalkerin ne olduğunu göstereyim sana, paragöz şerefsiz. Saat cebimden kaşıntı tozu çıkardım, yeni bir şey, hiç kullanılmamış, etkisi hızlansın diye parmaklarımın arasında birkaç kez sık-tım, salonun kapısını araladım ve tozu sessizce tükürük hokkasına attım. Sonra tuvalet penceresini açtım, sokaktaydım. Neler olup bittiğini görmek için can atıyordum elbette, ama çabucak uzaklaşmam gerekiyordu. Toz beni kötü etkiler, onun yüzünden hep burnum kanar.

Avludan koşarak geçerken benim tozun tam doz çalışmaya başladığını işittim. İlk mahalledeki bütün köpekler ulumaya ve havlamaya başladılar; tozu ilk koklayanlar onlardı. Sonra içeridekilerden biri böğürmeye başladı, aradaki mesafeye rağmen kulaklarımın tozunu attı. Milletin nasıl fırfır birbirine girmeye başladığını gözlerimin önünde canlandırabiliyordum; kimi melankoliye düşer, kimi vahşi bir kudurganlığa, kimi korkudan nereye gideceğini bilmez... Bu toz acayip bir şeydir. Ernest'in meyhanesi bir daha uzun zaman böyle dolu olmaz. İtoğlusu, tabii beni tahmin eder, ederse de eder, içine tüküreyim... Hepsi bu. Stalker Red artık yok. Bu kadarı yeter bana. Kendi ayaklarımla ölüme gittiğim, başka budalalara da bunu öğrettiğim yeter. Yanılıyordun Kiril, benim sevgili dostum. Bağışla, haklı olmadığın ortaya çıktı, haklı olan Karakurum. Burası insanlara göre değil. Bölge'den iyilik çıkmaz.

Çitlerin arasından süzülüp sessizce eve ulaştım. Dudakla-

rımı ısıyorum, içimden ağlamak geliyor ama yapamıyorum. Önüm boşluk, hiçbir şey yok. Keder, iş. Kiril, biricik dostum benim, neler yaptık seninle? Şimdi sensiz ne yaparım? Yeni bir dünyayla, değişmiş bir dünyayla ilgili umutlar çiziyordun bana... Ya şimdi? Uzak Rusya'da biri ağlayacak senin için, bense ağlayamam bile. Her şeyin sorumlusu benim, bencileyin asalak, başka kimse değil, ben! Ben, ah hayvan ben, gözleri karanlığa alışmadan nasıl soktum onu garaja? Ömrüm boyunca kurt gibi yaşadım, ömrüm boyunca bir tek kendimi düşündüm... Sonra ansızın bir hayır işleyeyim, küçük birediye vereyim diye düşündüm. Şu zamazingodan ne diye söz ettim ona?... Ve hatırladım ya bunu, boğazım tılandı, kurt gibi ulumak istedim. Belki gerçekten uludum da, insanlar benden uzak durmaya başladılar, sonra ansızın hafifledi sanki, bir baktım ki Guta geliyor.

Benimle buluşmaya geliyor, güzelim, tatlı sevgilim, geliyor, düzgün ayacıklarıyla adımlayarak geliyor, eteği dizlerinin üzerinde dalgalanıyor, her kapı başında gözler ona çevriliyor, oysa gergin bir tel gibi dümdüz yürüyor, kimseye bakmıyor ve nedense hemen anlıyorum, onun beni aradığını.

“Merhaba,” dedim, “Guta. Nereye böyle?”

Bir bakış fırlattı bana, o anda her şeyi gördü; bozulmuş yüzümü, ıslak montumu, çizilmiş ellerimi, ama bunlarla ilgili hiçbir şey söylemedi, sadece dedi ki: “Merhaba, Red. Ben de seni arıyordum.”

“Biliyorum,” dedim. “Hadi, bana gidelim.”

Susuyordu, dönüp başka bir yana bakmaya başladı. Ah, öyle güzel ki başı, öyle bir boyun hem de genç, gururlu, ama efendisine itaat eden bir kısrak gibi. Sonra dedi ki: “Bilmiyorum, Red. Belki artık benimle buluşmak istemezsin sen.”

Ansızın yüreğim sıkıştı... artık? Ama sakince dedim ki ona: “Ne dediğini anlamıyorum, Guta. Bağışla beni, bugün az biraz içtim de, belki o yüzden doğru dürüst kavrayamıyorum... Neden seninle buluşmak istemeyecekmişim?”

Koluna girdim, acele etmeden benim eve gidiyoruz, daha demin gözlerini ona dikmiş olanlar şimdi telaşla burunlarını

bir deliğe sokmuşlardır. Ömrüm boyunca bu sokakta yaşadım, Red Schuhart'ı burada çok iyi tanırlar. Tanımayan da çarçabuk tanır, bunu da hisseder.

“Annem kürtaj yaptırmamı istiyor,” dedi Guta ansızın. “Ama ben istemiyorum.”

Birkaç adım daha attım, ancak o zaman anladım, Guta ise devam ediyordu: “Kürtaj filan istemiyorum ben, senin çocuğunu istiyorum. Sen ne istersen yap. İstersen alıp başını dünyayı dolaş, seni tutmam.”

Ağır ağır coşan konuşmasını dinliyordum, kedere kaptırmaya başlamıştı kendini, dinliyor ve ağır ağır hislerimi kaybediyordum. Doğru dürüst bir şey anlayamıyordum artık. Kafamın içinde bir budalalık dönüp duruyordu: Bir kişi eksik, bir kişi fazla.

“Başımın etini yiyor,” diyordu Guta, “stalkerin çocuğu, öyle bir hilkat garibesi neyine gerek diyor. Maceracılarıdır onlar, diyor, ne bir aileniz ne de bir şeyiniz olur. Bugün dışarıdadır, yarın hapiste. Ama hiç umurumda değil, her şeye hazırım ben. Kendim de yapabilirim. Kendim doğururum, kendim büyütürüm, kendim adam ederim onu. Sensiz çekip çeviririm. Yalnız, bir daha yaklaşma bana, eşikten içeri almam...”

“Guta,” dedim, “sevgilim! Dur biraz...” Ama dayanamıyorum, sinirli, budalaca bir kahkaha yükseliyor içimde. “Kırlangıcım benim,” dedim, “peki madem öyle neden kovalıyorsun beni?” Bir budala gibi kahkahalarla gülüyorum, oysa öylece durmuş, başını göğsüme yaslamış, hüngür hüngür ağlıyor.

“Ne yapacağız şimdi, Red?” dedi gözyaşları arasında. “Ne yapacağız şimdi?”

2

Redrick Schuhart, 28 Yaşında, Evli, Düzenli Bir İşi Yok

Redrick Schuhart bir mezar taşının arkasına yatmış, elleriyle bir üvezin dallarını aralamış, yola bakıyordu. Devriye arabasının ışıldağı mezarlıkta dolanıyor ve zaman zaman gözlerini de alıyordu, o zaman gözlerini kısıyor ve nefesini tutmaya başlıyordu.

İki saat geçti; yol eskisi gibi kalakaldı. Araba düzgün tempoda, boşta çalışıyor, olduğu yerde duruyor ve üç ışıldağıyla sıkışık, dökük mezarların, yıkıldı yıkılacak paslı haçların ve işaret taşlarının, sağda solda büyümüş üvez çalılarının, sol tarafta pat diye kesilen üç metre yüksekliğindeki duvarın üzerini tarıyor, tarıyordu. Devriyeler Bölge'den korkuyorlardı. Arabadan inemiyorlardı. Burada, mezarlığın yanında ateş etmeye bile cesaret edemiyorlardı. Bazen Redrick'e kadar tek tük sesler geliyordu, bazen arabadan dışarı bir sigara izmaritinin atıldığını ve yolda sıçrayarak ve zayıf, kırmızı kıvılcımlar saçarak yuvarlandığını görüyordu. Hava çok rutubetliydi, yağmur yağalı çok olmamıştı, rutubetli soğuğu su geçirmez giysisinden bile hissedebiliyordu.

Dalı dikkatle bıraktı, başını çevirip etrafa kulak verdi. Sağ tarafta bir yerde, ama ne uzak ne yakın, burada, mezarlıkta biri daha vardı. Orada gene bir yaprak hışırdadı, sanki toprağa saçıldı, sonra ağır ve sert bir şey gürültüsüzce düştü. Redrick dikkatle, hiçbir tarafa dönmeden, ıslak otlara yapışarak gerisin

geriye süründü. Bir kez daha başının üzerinden projektörün ışığı süzüldü. Işığın sessiz hareketlerini izleyerek kıpırdamadan durdu, sonra bir an, haçların arasındaki mezarda siyah giymiş hareketsiz bir adam oturuyormuş gibi geldi. Gizlenmeden, sırtını mermer bir obeliske vermiş, beyaz yüzünü ve karanlık göz çukurlarını Redrick'ten yana çevirmiş, öylece oturuyordu. Aslında Redrick bütün bu ayrıntıları görmemişti, bir saniye içinde göremezdi de zaten, ama nasıl görünmesi gerektiğini zihninde canlandırmıştı. Birkaç adım daha geri süründü, göğsündeki şişeyi yokladı, çıkardı, sıcak metali yanağına bastırarak bir süre öyle yattı. Sonra şişeyi elinden bırakmadan sürünmeye devam etti. Artık etrafa kulak vermiyor, bakmıyordu.

Duvarda bir yarık vardı, Burbridge de yere lastik yağmur-luğunu sermiş, o yarıktaki yatıyordu. Bıraktığı gibi, iki eliyle ka-zağının yakasını çekiştirerek, sırtüstü yatıyordu ve sessizce, kesik kesik, acıyla inliyordu. Redrick onun yanına oturdu ve şişenin kapağını çevirdi. Sonra elini dikkatle Burbridge'in başının altına koydu, terden yapış yapış olmuş, sıcak yarayı avucunda hissetti, şişenin ağzını ihtiyarın dudaklarına değdirdi. Ortalık karanlıktı ama Redrick, ışıldakların zayıf ışığında Burbridge'in kocaman açılmış ve sanki camdanmış gibi göz-lerini, yanağını örten tıraşsız çalı gibi sakallarını görüyordu. Burbridge açgözlülükle birkaç yudum aldı, sonra huzursuzca hareketlendi, eliyle ganimetin olduğu çuvalı yokladı.

“Döndün...” dedi. “İyi bir delikanlısın sen... Kızıl... İhtiyarı ölmeye terk etmiyorsun...”

Redrick başını geriye devirip kocaman bir yudum çekti. “Hâlâ orada duruyor, namussuz,” dedi. “Kazık çakmış gibi.”

“Bu... tesadüf değil...” dedi Burbridge. Nefesini verirken, kesik kesik konuşuyordu. “Biri ihbar etmiş. Bekliyorlar.”

“Belki,” dedi Redrick. “Bir yudum daha vereyim mi?”

“Hayır. Şimdilik yeter. Beni terk etme. Terk etmezsen ölmem. Sen de pişman olmazsın. Bırakmayacaksın, değil mi Kızıl?”

Redrick cevap vermedi. Şoseden tarafa, projektörlerin mavi ışığına baktı. Mermer obelisk de görünüyordu buradan

ama orada biri var mıydı yoksa gözden yitmiş miydi, anlaşılmıyordu.

“Beni dinle, Kızıl. Söylediğim zırva değil. Pişman olmazsın. İhtiyar Burbridge neden hâlâ sağ, biliyor musun? Ha? King Kong gitti, Firavun Banker mortiyi çekti. Hem de nasıl stalkerdi! Ama öldü. Sümüklüböcek de. Dörtgöz Norman. Callaghen. Habis Pete. Hepsi. Bir tek ben kaldım. Neden? Biliyor musun?”

“Hep namussuzun biriydin,” dedi Redrick, gözlerini yoldan ayırmadan. “Akbaba.”

“Namussuz. Bu doğru. Namuslu oldun mu, olmaz. Ama hepsi öyleydi. Firavun. Sümüklüböcek. Ama bir tek ben kaldım. Nedenini biliyor musun?”

“Biliyorum,” dedi Redrick, konuyu kapatmak için.

“Yalan söylüyorsun. Bilmiyorsun. Altın Küreyi işittin mi hiç?”

“İşittim.”

“Masal olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Konuşmasan daha iyi olur,” diye önerdi Redrick. “Gücünü kaybediyorsun!”

“Önemli değil, nasılsa beni sen taşıyacaksın. Seninle ne çok dolaştık! Mümkün mü beni terk etmen? Seni daha şu kadarcıkken... çocukluğundan biliyorum. Babanı da.”

Redrick susuyordu. Canı çok sigara çekmişti, bir sigara çıkardı, tütünü avucunda ezdi ve koklamaya başladı. İşe yaramıyordu.

“Beni taşıman gerekecek,” dedi Burbridge. “Ben senin yüzünden yandım. Maltalıyı almayan sensin.”

Maltalı onlarla birlikte gitmek için can atıyordu. Bütün gece cebinden harcadı, iyi bir pay teklif etti, özel giysiyi giyeceğine yemin etmiş, Maltalının yanında oturan Burbridge de ağır, güçlü avucuyla yüzünü Maltalıdan gizleyerek Redrick’e göz kırpıp durmuştu: Kabul et de gelsin. Belki de Redrick tam bu sebepten “hayır” demişti.

“Sen kendi açgözlülüğünden yandın,” dedi Redrick soğuk bir tavırla. “Benimle ilgisi yok. Sussan daha iyi.”

Burbridge bir süre sadece inledi. Parmaklarını gene yakasına geçirmişti ve başını da tamamen arkaya atmıştı.

“Bütün ganimet senin olsun,” dedi inleyerek, “yeter ki terk etme beni.”

Redrick saatine baktı. Şafağa pek bir şey kalmamıştı, ama devriye arabası hâlâ gitmemişti. Projektörleri çalılarının üzerini taramaya devam ediyordu ve devriyenin hemen yanında kamuflajlı bir Land Rover duruyordu, her an bulundukları yeri açığa çıkarabilirlerdi.

“Altın Küre,” dedi Burbridge. “Ben onu buldum. Sonra onunla ilgili bir sürü zırva uydurdular. Ben bile uydurdum. Sözüm ona ne dilek olursa olsun yerine getiriyormuş. Saçmalığa bak, ne dilek olursa olsunmuş! Öyle olsaydı, şimdi burada olmazdım. Avrupa’da yaşıyor olurum. Para içinde yüzerdim.”

Redrick yukarıdan ona baktı. Burbridge’in geriye attığı yüzü, gezinen mavi ışıldaklar altında ölü gibi görünüyordu. Ama camsı gözleri faltaşı gibi açılmış ve Redrick’e dikilmişti.

“Ebedi gençlikmiş... zırva,” diye homurdandı. “Para da zırva. Her işin başı sağlık. Çocuklarım güzel. Hayattayım. Nerelerde bulunduğumu rüyanda bile göremezsin. Olsun, hayattayım.” Dudaklarını yaladı. “Bir tek bunu istiyorum. Yaşat beni. Ve sağlık ver. Ve çocuklarımı.”

“Kapa artık çeneni,” dedi sonunda Redrick. “Karı gibi ne konuşuyorsun? Elimden gelirse taşıyacağım seni. Senin Dina için de üzülüyorum, kız sokağa düşecek...”

“Dina...” diye hırıldadı Burbridge. “Tatlı kızım. Güzelim. Hiçbir şey esirgemedim onlardan, Kızıl. Hayır demek nedir bilmedim. Mahvolacaklar. Arthur. Archie. Onu tanıyorsun, Kızıl. Onun gibisini gördün mü hiç?”

“Dedim ya, taşıyacağım.”

“Hayır,” dedi Burbridge inatla. “Beni her halükârda taşıyacaksın sen. Altın Küre. Nerede olduğunu söyleyeyim mi?”

“Söyle bakalım.”

Burbridge inledi ve kıvranmaya başladı. “Bacaklarım...” diye sızlandı. “Bir yoklasana.”

Redrick elini uzattı, dokundu, avucuyla dizinden aşağıya yokladı.

“Kemikler...” diye hırıldıyordu Burbridge. “Kemikler yerinde mi?”

“Yerinde, yerinde,” diye yalan söyledi Redrick. “Telaşlanma.”

Aslında bir tek dizkapağını hissetmişti. Aşağısı, ayak tabanına kadar, lastik bir değnek gibiydi, ip gibi dolanabilirdi.

“Yalan söylüyorsun,” dedi Burbridge. “Neden yalan söylüyorsun? Ne sanıyorsun, bu durumda kimseyi görmediğimi mi?”

“Dizler sağlam,” dedi Redrick.

“Herhalde yalan söylüyorsun,” dedi Burbridge hüznle. “Neyse. Yeter ki çıkar beni buradan. Sana her şeyi veririm. Altın Küre. Haritasını çizerim. Bütün tuzakları gösteririm. Her şeyi anlatırım...”

Konuşmaya, başka şeyler vaat etmeye devam etti, ama Redrick onu dinlemiyordu. Yoldan tarafa bakıyordu. Projektörler çalıları taramıyordu artık, mermer obeliskin üzerinde donup kalmışlardı ve Redrick, parlak mavi sisin içinde haçların ortasında dolaşan net olarak kambur bir figür görüyordu. Figür, ışık gözlerini almış gibi doğruca projektörlere doğru hareket ediyordu. Redrick onun kocaman haça çarptığını, irkildiğini, haçtan bir daha uzaklaştığını ve ancak o zaman etrafından dönerek, ayırık parmaklı uzun kollarını açıp yoluna devam ettiğini gördü. Sonra ansızın kayboldu, sanki yerin dibine girmişti, birkaç saniye sağda, az ötede sonra tekrar ortaya çıktı, garip bir şekilde, rutin bir mekanizma gibi, insansı olmayan bir inatla yürüyordu.

Ve projektörler ansızın söndüler. Araç gıcırdadı, motor vahşice kükredi, çalıların arasından kırmızı ve mavi ışıldaklar yanıp sönmeye başladılar ve devriye arabası yerinden ayrılıp kudurmuş gibi hızlanarak şehre doğru yola çıktı, duvarların ardında kayboldu. Redrick spazm geçiriyormuş gibi yutkundu ve tulumunun fermuarını açtı.

“Gittiler...” diye homurdandı Burbridge bitkin bir sesle.

“Kızıl, hadi... Hadi, hızla!” Kıpırdandı, elleriyle gövdesini çevirdi, ganimeti koydukları çuvalı aldı ve ayağa kalkmaya çalıştı. “Hadi, daha oturuyorsun!”

Redrick hâlâ yola bakıyordu. Şimdi her yer karanlıktı ve hiçbir şey görünmüyordu, ama oralardaydı o; zemberekli bir kukla gibi düşe kalka, haçlara çarparak, çalılara takılarak yürüyordu.

“Peki,” dedi Redrick. “Gidelim.”

Burbridge’i kaldırdı. İhtiyar onun sol boynuna attığı sol koluna baston gibi tutundu ve Redrick kendinde doğrulacak gücü bulamadan, ellerinin altında ıslak otları hissedip emekleyerek onu duvardaki delikten geçirdi.

“Hadi, hadi...” diye hırıldıyordu Burbridge. “Endişe etme, ganimeti ben aldım, bırakmam... Hadi!”

Patika tanıdıktı, ama ıslak otlar kaygandı, üvezin dalları da insanın yüzüne batıyordu, hantal ihtiyar ölü gibi inanılmaz ağırdı, üstelik ganimeti koydukları çuval bir yerlere takılıp çarpıyordu ve daha korkuncu, belki bu karanlıkta dolaşmakta olan adamla karşılaşmaktı.

Yola çıkınca daha da karanlık oldu ama şafağın yakın olduğunu hissediyorlardı. Yolun diğer tarafındaki korulukta kuşlar uykulu ve tedirgin bir şekilde şakıyorlardı, uzaktaki şehrin banliyösünde kara evlerin üzerinde, tek tük sarı lambaların üzerinde gecenin karanlığı laciverde dönmeye başlamıştı ve oradan ürpertici, nemli bir rüzgâr esiyordu. Redrick, Burbridge’i yol kenarına yatırdı, etrafına bakındı ve büyük kara bir örümcek gibi yolun diğer tarafına koştu. Çabucak buldu Land Rover’i, motor kapağının ve kaportanın üzerine kamuflaj için koydukları dalları hızla temizledi, direksiyona geçti ve dikkatle, farları yakmadan asfalta çıktı. Burbridge, bir eliyle ganimetin olduğu çuvalı tutmuş, diğeriyle bacaklarını yokluyor, oturuyordu.

“Çabuk!” diye hırıldadı. “Hadi, çabuk! Dizlerim hâlâ yerli yerinde. Dizlerimi kurtarabiliriz!”

Redrick onu kaldırdı, gerginlikten dişlerini gıcırdatarak kapıdan geçirdi. Burbridge arka koltuğa düştü ve inledi. Çu-

valı bırakmamıştı. Redrick direksiyona geçti, onun üzerine lastik yağmurluğunu serdi. Burbridge yağmurluğunu yanında getirmeyi akıl etmişti.

Redrick el fenerini aldı, yol kenarında ileri geri gezdirmeye başladı, izleri arıyordu. Ama iz filan yoktu. Land Rover yola çıkarken yüksek, sık otları ezmişti, ama bunlar da birkaç saate kadar yeniden biterdi. Devriye aracının olduğu yerin etrafında bir sürü sigara izmariti birikmişti. Redrick, epeydir canının sigara çektiğini hatırladı, bir tane çıkardı ve yaktı, oysa şu anda en çok istediği şey arabaya atlayıp buradan mümkün olduğunca çabucak uzaklaşmaktı. Ama şu anda bunu yapamazdı. Her şeyi ağır ağır ve bilinçli yapmak gerekiyordu.

“Neyin var?” dedi Burbridge arabadan, ağlar gibi bir sesle. “Suyu dökmedin, olta takımları kupkuru... Ne duruyorsun? Ganimeti sakla!”

“Kapa çeneni!” dedi Redrick. “Beni rahatsız etme!” Sigarasından derin bir nefes çekti. “Güney banliyölerine döneceğiz,” dedi.

“Ne banliyösü? Ne diyorsun sen? Dizlerimi de yitireceğim senin yüzünden, orospu çocuğu! Dizlerimi!”

Redrick son bir nefes daha çekti ve izmariti kibrit kutusuna soktu. “Saçmalama, Akbaba,” dedi. “Doğruca şehre gide-meyiz. Üç bariyer var, en azından birinde durdururlar.”

“Ne olmuş yani?”

“Senin toynaklarına bakarlar, işimiz biter.”

“Nesi varmış? Balığa çıkmıştık, bacaklarımı sakatladım, olay bundan ibaret!”

“Biri yoklayacak olursa?”

“Yoklasın... Öyle bir böğürürüm ki, ne hissettiğini bile unuttur.”

Ama Redrick kararını vermişti. Sürücü koltuğunu kaldırdı, feneri aşağıya tuttu, zula bölmeyi açtı ve dedi ki:

“Ganimeti buraya koyalım.”

Koltuğun altındaki benzin bidonu sahteydi. Redrick çuvalı aldı, içinde neyin yuvarlanıp tıkırdadığına aldırmadan bidonun içine tıktırdı.

“Riske girmeyeceğim,” diye homurdandı. “Buna hakkım yok.”

Kapağı yerine koydu, üzerine çerçöp serpti, bir paçavra örttü ve koltuğu geri kaldırdı. Burbridge sızlanıyor, inliyor, acele etsin diye yalvarıyordu, gene Altın Küreyi vaat etmeye koyulmuştu, incelen karanlığa endişeyle bakarak koltuğunda dönüp duruyordu. Redrick ona aldırmıyordu. İçine birkaç balık atılmış plastik su torbasını yırtıp açtı, suyu sepetin dibindeki olta takımlarının üzerine döktü, hâlâ oynayan balığı da yelken bezinden bir çuvalın içine attı. Plastik torbayı katladı ve tulumun cebine soktu. Şimdi her şey düzgün görünüyordu; balıkçılar başarısız bir avdan dönüyorlardı. Direksiyona geçti ve aracı çalıştırdı.

Girişe kadar farlarını açmadan geldi. Sol tarafta Bölge’yi çeviren üç metre yüksekliğinde devasa bir duvar yükseliyordu, sağda ise çalılar, tek tük ağaçlıklar vardı, arada sırada da pencerelerine tahta çakılmış, duvarları dökülen terk edilmiş yazlıklar vardı. Redrick karanlıkta iyi görürdü, hem zifiri karanlık da değildi zaten, ayrıca şimdi neler olacağını biliyordu, bu yüzden, karşısında ölçülü adımlarla yürüyen kambur bir figür belirdiğinde yavaşlamadı bile. Yalnız sımsıkı direksiyona eğildi. Adam asfaltın en orta yerinde yürüyordu, onlar gibi bu da şehre gidiyordu. Redrick arabayı yolun kıyısına yaklaştırarak adamı geçti, geçtikten sonra da vitesi yükseltti.

“Ulu Tanrım!” diye homurdandı Burbridge arkadan. “Kızıl, gördün mü?”

“Evet,” dedi Redrick.

“Tanrım!... Başımıza gelen yetmedi mi!...” diye homurdanıyordu Burbridge; ansızın yüksek sesle bir dua okumaya başlamıştı.

“Kapa çeneni!” diye bağırdı ona Redrick.

Sapak buralarda bir yerde olmalıydı. Redrick yolun sağında sıra sıra bel vermiş evlere ve çitlere bakarak aracı yavaşlattı. Eski trafo... destekli direk... hendeğin üzerindeki yıkıldı yıkılacak köprü... Redrick direksiyonu çevirdi. Araç tekerlek izlerine düştü.

“Nereye gidiyorsun?” diye kükredi Burbridge vahşî bir sesle. “Senin yüzünden bacaklarımdan olacağım, pis herif!”

Redrick bir anlığına döndü, elinin tersiyle ihtiyarın suratına bir şamar indirdi, elinin üzerinde Burbridge’in kıllı yanağını hissetti. Burbridge’in nefesi kesildi ve sustu. Araba kasislerde zıplıyordu, tekerlekleri geceki yağmurdan sonra hâlâ taze olan çamurun üzerinde kayıyordu. Redrick farları yaktı. Beyaz titrek bir ışık üzerlerinde ot bitmiş eski tekerlek izlerini, kocaman su birikintilerini, her iki yandaki çürümüş ve bel vermiş çitleri aydınlattı. Burbridge hıçkıra sümküre ağlıyordu. Artık hiçbir şey vaat etmiyordu, sadece şikâyet ediyor, tehditler savuruyordu, ama alçak sesle ve anlaşılmaz bir şekilde, Redrick sadece tek tük kelimeleri işitiyordu. Bacaklarıyla, dizleriyle, yakışıklı Archie ile ilgili bir şeyler... Sonra sesi kesildi.

Köy, şehrin batı banliyösü boyunca uzanıyordu. Bir zamanlar burada yazlıklar, bostanlar, meyve bahçeleri, şehrin önde gelenlerinin ve fabrika yöneticilerinin rezidansları vardı. Yeşil, neşeli yerler, tertemiz kumsalı olan küçük göller, şeffaf huş koruları, sazanların oynaştığı göletler. Fabrikanın atıkları ve zehirli dumanı ya da şehrin kanalizasyonu buralara kadar gelmezdi. Şimdiyse bütün buralar terk edilmişti. Geçerken hayat belirtisi olan sadece bir tane ev gördüler. Sımsıkı perde çekili küçük bir pencere sapsarı ışıyordu, iplere asılı çamaşırlar yağmurda ıslanmışlardı, öfkeden deliye dönmüş devasa bir köpek yanları sıra koşturdu ve tekerleklerin altından uçuşan çamur yağmuru altında bir süre aracı takip etti.

Redrick, bel vermiş bir başka köprüyü daha dikkatle geçti ve ileride batı asfaltının sapağı görüldüğünde aracı durdurdu, kontağı kapattı. Sonra Burbridge’e dönüp bakmadan yola indi ve donmuş parmaklarını tulumunun ıslak ceplerine sokup ileriye doğru yürüdü. Bu sırada ortalık tamamen aydınlanmıştı. Etraftaki her şey ıslak, sessiz ve uykuluydu. Batı asfaltına kadar gitti ve çalıların arasından dikkatle bakmaya koyuldu. Polis bariyeri buradan gayet net görünüyordu: tekerlekli küçük bir kulübe, aydınlatılmış üç küçük pencere,

dar ve yüksek bacasından yükselen duman; devriye arabası da yolun kenarında duruyordu, içinde kimse yoktu. Redrick bir süre durup izledi. Bariyerin orada hiçbir hareket yoktu; belli ki devriyeler gece boyunca üşümüşler ve bitkin düşmüşler, şimdi kulübede ısınıyorlar, alt dudaklarına yapışıp kalan sigaralarıyla uyukluyorlardı.

“Şerefsizler,” dedi Redrick alçak sesle.

Cebindeki muştayı yokladı, parmaklarını oval deliklere geçirdi, soğuk metali avucuna bastırdı ve soğuktan dişleri takırdarak, ellerini ceplerinden çıkarmadan geri döndü. Hafifçe yana yatmış olan Land Rover çalılarının arasında duruyordu. İzbe, terk edilmiş bir yerdi; herhalde on yıldır kimsecikler buraya bakmamıştı.

Redrick araca yaklaşırken Burbridge de doğruldu ve ağzı hafif açık, ona baktı. Şu anda her zamankinden daha yaşlı görünüyordu; kırış kırış, kel, kirli bir sakal yanaklarında, dişleri çürük. Bir süre ses çıkarmadan birbirlerine baktılar, sonra Burbridge zor duyulan bir sesle konuştu: “Haritasını vereceğim... bütün tuzaklar, her şey... bulacaksın, pişman olmayacaksın...”

Redrick kıpırdamadan onu dinliyordu, sonra parmaklarını açtı, muştayı cebine bıraktı ve dedi ki: “Peki. Sen şimdi baygın yatacaksın, anladın mı? Boyuna inle, sana dokunmalarına da izin verme.”

Direksiyona geçti, kontağı çevirdi ve aracı hareket ettirdi.

Ve her şey yolunda gitti. Land Rover işaretlere uygun bir şekilde ağır ağır geçer ve sonra gitgide hızlanarak güney banliyösünden şehre doğru ilerlerken kulübeden kimse çıkmadı. Saat sabahın altısıydı, sokaklar bomboştu, asfalt ıslak ve siyahtı, otomatik trafik lambaları kavşaklarda tekdüze ve gereksiz bir şekilde yanıp sönüyorlardı. Yüksek, parlak ışıklı pencereleri olan fırını geçtiler, Redrick sıcak, alışılmadık kadar lezzetli kokuyu içine çekti.

“Kurt gibi açım,” dedi Redrick ve stresten uyuşmuş kaslarını gerdi, ellerini direksiyona yaslayarak gerindi.

“Ne?” diye sordu Burbridge ürkerek.

“Karnım acıktı, diyorum... Seni nereye bırakayım? Eve mi, yoksa doğruca Kasap’a mı?”

“Kasap’a, Kasap’a sür!” diye telaşla homurdandı Burbridge, öne doğru eğilmiş, hummalı gibi ateşli nefesini üflüyordu Redrick’in ensesine. “Doğru ona gidelim! Bana hâlâ yedi yüz gayme borcu var. Bassana şu gaza, ıslak zeminde bit gibi sürüyorsun!” Ve ansızın güçsüz ve öfkeli bir tavırla kara, kirli kelimelerle, tükürükler saçarak, nefes nefese küfretmeye başladı, arkasından bir de öksürük nöbeti tuttu.

Redrick cevap vermedi. Kendinden geçmek üzere olan Akbaba’yı sakinleştirecek ne zamanı ne de gücü vardı. Şu işleri bir an evvel bitirip, Metropol’deki randevudan önce mümkünse bir saat, hiç değilse yarım saat olsun uyuyabilseydi... On Altıncı caddeye saptı, iki mahalle geçti ve aracı kül rengi, iki katlı müstakil bir evin önünde durdurdu.

Kasap kendi çıktı, belli ki daha yeni kalkmış, banyoya gitmeye hazırlanıyordu. Üzeri altın yaldızlı çiçek desenleriyle süslü lüks bir bornoz giymişti, elinde de takma dişlerini koyduğu bir bardak. Saçları karmakarışık, buğulu gözlerinin altında kara torbacıklar toplanmıştı.

“A-a!” dedi. “Kızıl, sen misin? N’aber?”

“Dişlerini tak, gidiyoruz,” dedi Redrick.

“Peki,” diye karşılık verdi Kasap, kafasıyla holün derinlerini gösterip içeri davet etti, kendisi de İran işi terliklerini sürüyerek ve şaşırtıcı bir süratle hareket ederek banyoya yöneldi. “Kim?” diye sordu oradan.

“Burbridge,” diye cevap verdi Redrick.

“Ne oldu?”

“Bacakları.”

Banyodan suyun akma sesi geldi, şapırtılar yükseldi, yere bir şey düştü ve fayans döşemenin üzerinde yuvarlandı. Redrick yorgunlukla koltuğa oturdu, bir sigara çıkardı ve yaktı, etrafına bakmaya başladı. Evet, hol hiç de fena değildi. Kasap paraya acımıyordu. Çok deneyimli, çok popüler bir cerrahtı, yalnızca şehirde değil, ülkede de tıbbın ışığıydı ve stalkerler ile de, tabii ki para için değil, ilişkileri vardı. Bölge’den bo-

yuna bir şeyler alırdı, işinde kullandığı muhtelif ganimetler alırdı; bilgi alır ve sakat kalmış stalkerlerde görülen daha önce bilinmeyen hastalıkları, insan organizmasındaki deformasyonları ve hasarları araştırırdı; bütün gezegende, insansı olmayan hastalıklara yakalanan insanlarla ilgili ilk doktor, bir uzman olarak şöhret yapmıştı. Yeri gelmişken, para da alırdı, hem de keyifle.

“Bacaklarının tam olarak nesi var?” diye sordu, omuzlarında kocaman bir havluyla banyodan çıkınca. Havlunun kenarıyla uzun, hassas parmaklarını dikkatle kuruluyordu.

“Jele bastı,” dedi Redrick.

Kasap ılık çaldı.

“Demek Burbridge’in de sonu geldi,” diye homurdandı. “Yazık, çok iyi bir stalkerdi.”

“Dert değil,” dedi Redrick, koltuğa yaslanarak. “Protez yaparsın. Protezle bile Bölge’den zıplayarak geçer.”

“Peki,” dedi Kasap. Yüzünde meslek adamının ifadesi belirmişti. “Bekle burada, giyinip geliyorum.”

O giyinir ve herhalde ameliyata hazırlanmaları için kliniğini ararken Redrick de koltukta yatarcasına oturmuş sigarasını içiyordu. Yalnızca bir defa, şişesini çıkarmak için hareketlendi. Küçük yudumlarla içti, çünkü şişenin ancak dibinde bir şeyler kalmıştı. Hiçbir şey düşünmemeye çalışıyordu. Sadece bekliyordu.

Sonra birlikte araca bindiler, Redrick direksiyona oturdu, Kasap onun yanına geçti ve hemen arkasını dönerek Burbridge’in bacaklarını yoklamaya koyuldu. Sessizleşmiş, adeta ansızın küçülmüş olan Burbridge acıyla bir şeyler homurdandı, intikam almaya yemin etti, tekrar ve tekrar çocuklarını ve müteveffa karısını andı ve hiç değilse dizlerini kurtarması için ona yalvardı. Kliniğe girerlerken kapıda hastabakıcıyı göremeyen Kasap küfretti, kapının önünde araçtan atladı ve içeride kayboldu. Redrick gene bir sigara yaktı, Burbridge ise ansızın, berrak bir sesle ve üzerine basa basa, tamamen kendine gelmiş gibi dedi ki: “Sen beni öldürmek istedin. Sana bunu hatırlatacağım.”

“Ama öldürmedim,” dedi Redrick kayıtsızca.

“Evet, öldürmedin...” Burbridge sustu. “Bunu da hatırlatacağım.”

“Hatırlat, hatırlat,” dedi Redrick. “Tabii, sen olsan öldürmeye kalkmazdın...”

Dönüp Burbridge’e baktı. İhtiyarın ağzı büzülmüştü, kurumuş dudakları seğiriyordu.

“Sen olsan beni terk ederdin,” dedi Redrick. “Bölge’de bırakırdın beni, izimi bile bırakmazdın. Dörtgöz gibi.”

“Dörtgöz kendi öldü,” diye itiraz etti Burbridge. “Benimle ilgisi yok. Oracıkta kaldı.”

“Şerefsiz herif seni,” dedi Redrick kayıtsız bir sesle, arkasını dönerek. “Akbaba.”

Uykulu, üzerleri başları darmadağın hastabakıcılar klinikten koşarak çıktılar, yolda sedyeyi açarak araca yaklaştılar. Redrick arada sırada gerinerek Burbridge’i becerikli hareketlerle indirmelerini, sedyeye yatırmalarını ve girişe taşımalarını izledi. Burbridge ellerini göğsüne kavuşturmuş, boş gözlerle gökyüzüne bakarak hareketsiz yatıyordu. Jelin zalimce yiyip tükettiği kocaman ayakları tuhaf bir şekilde dışa dönüktü.

İhtiyar stalkerlerin sonuncusuydu; Ziyaret’ten hemen sonra, Bölge henüz Bölge adını almamışken, ne bir enstitü ne duvarlar ne de BM polis gücü varken, şehir dehşetten felç olmuş ve bütün dünya gazetecilerin yeni esprilerine kıkır kıkır gülerken, dünya dışından gelen definelerin peşinde koşturan o ilk kimselerden. Redrick o zaman on yaşındaydı, Burbridge ise güçlü ve atik bir adamdı; başkasının hesabından içmeye, kavga etmeye, ağzı açık budala kızları köşelere çekmeye bayılırdı. O zaman kendi çocukları hiç ilgilendirmiyordu onu, şimdiden şerefsizin biriydi, çünkü kafayı bulunca öyle alçak bir zevkle döverdi ki karısını, öyle gürültülü, herkes işitsin diye... döverek öldürdü.

Redrick, Land Rover’ı döndürdü, ışıklara aldırış etmeden, tek tük yayalara korna çalarak, virajları bıçak gibi geçerek doğruca evine gitti.

Garajın önünde durdu, araçtan inince küçük parkın o taraftan kendisine doğru gelen idareciyi gördü. İdareci her zamanki gibi keyifsizdi, şiş gözlü buruşuk suratında acayip bir tiksinti ifadesi vardı, sanki yürüdüğü yer yer değilmiş de, ıslak gübre yığınıymış gibi.

“Günaydın,” dedi Redrick kibarca.

Yönetici iki adım mesafede durup iri parmaklarıyla omzunu dürttü.

“Bu sizin işiniz mi?” diye sordu homurdanarak. Belli ki bu dünden beri ettiği ilk laftı.

“Neyi diyorsunuz?”

“Şu salıncaklar... Siz mi koydunuz?”

“Evet.”

“Ne için?”

Redrick cevap vermeden garajın kapısına yaklaştı ve kilidi açmaya koyuldu. Yönetici de onu izledi ve hemen arkasında durdu.

“Size soruyorum, ne için koydunuz bu salıncakları? Kim istedi sizden?”

“Kızım istedi,” dedi Redrick, son derece sakın. Kapıyı sürükleyerek açtı.

“Size kızınızı sormuyorum!” Yönetici sesini yükseltmişti. “Kızınız başka bir mesele. Size kimin izin verdiğini soruyorum. Tam olarak, parkı keyfinizce kullanmanıza kim izin verdi?”

Redrick ona döndü, bir süre hareketsizce durdu, gözlerini adamın solgun, sivilceli burnuna dikti. Yönetici bir adım geriledi ve daha alçak bir sesle dedi ki: “Balkonu da boyamayın. Size kaç defa...”

“Boşuna çabalıyorsunuz,” dedi Redrick. “Ne olursa olsun buradan taşınmayacağım.”

Araca döndü ve kontağı açtı. Ellerini direksiyona koyunca parmaklarının bembeyaz olduğunu fark etti. Ve o zaman arabadan dışarı sarktı, kendini daha fazla tutamadan dedi ki: “Ama gene de taşınmam gerekirse, o zaman, domuz herif, dua etmeye başla.”

Aracı garaja sürdü, ışığı açtı, kapıyı kapadı. Sonra sahte benzin bidonunun içindeki ganimeti koyduğu çuvalı çıkardı, araca bir çekidüzen verdi, çuvalı eski, hasır bir sepete koydu, hâlâ ıslak, yapraklar ve otlarla kaplı olta takımlarını yerleştirdi, en üste de Burbridge'in dün akşam banliyödeki bir tezgâhtan aldığı balığı attı. Sonra alışkanlıkla, aracı her yanından dikkatle tekrar inceledi. Sağ arka tekerleğe ezilmiş bir sigara yapışmıştı. Onu aldı; İsveç sigarasıydı. Düşündü ve kibrit kutusuna koydu. Bu da kutudaki dördüncü izmarit oldu.

Merdivende kimseyle karşılaşmadı. Kapısının önünde durdu, ama o daha anahtarı sokmadan kapı açıldı. Ağır sepeti koltuğunun altında tutarak, yan yan içeri girdi, evinin tanıdık sıcaklığına ve tanıdık kokularına daldı; Guta ise onun boynuna sarıldı, yüzünü göğsüne yaslayarak öylece kaldı. Üzerindeki tulumu rağmen kadının sıcak gömleğini, yüreğinin delice çarptığını hissediyordu. Ona engel olmadı, tam bu anda ne kadar bitkin ve güçsüz olduğunu hissetmesine rağmen sabırla durup onun ayrılmasını bekledi.

"Peki..." dedi Guta sonunda, alçak, hırıltılı bir sesle, onu bıraktı ve holün lambasını yaktı, kendisi de arkasını dönmeyen mutfağa gitti. "Şimdi sana bir kahve yapayım..." dedi oradan.

"Ben de balık getirdim," dedi yapmacıktan neşeli bir sesle. "Kızartsana şunu, çabucak, kurt gibi açım, gücüm kuvvetim kalmamış!"

Guta yüzünü dağınık saçlarının arasında gizleyerek döndü, Redrick sepeti yere koydu, onun filedeki balığı çıkarmasına yardım etti, birlikte mutfağa götürdüler ve balığı lava-boya attılar.

"Gidip elini yüzünü yıka," dedi Guta. "Sen yıkanırken balık da hazır olur."

"Şempanze nasıl?" diye sordu Redrick, bir kenara oturup çizmelerini çıkartırken.

"Bütün gece gevezelik etti," diye karşılık verdi Guta. "Zorlukla yatırabildim. Durmadan soruyor... baba nerede, baba nerede... Babası hep yanında yatsın da..."

Mutfakta kıvrak, sessiz hareketlerle, sevimli, becerikli bir şekilde çalışıyordu, ocağın üzerindeki su kaynamaya başlamıştı, bıçağının altından balık pulları uçuşuyordu, en büyük tavada yağ cızdırdıyordu, taze kahve de bir harika kokuyordu.

Redrick kalktı, çıplak ayaklarıyla yürüyerek hole döndü, sepeti aldı ve yüklüğe koydu. Sonra yatak odasına bir göz attı. Şempanze sessizce uyuyordu, minik battaniyesi toplanıp yere sarkmıştı, geceliği açılmıştı, avucunun içine sığacak gibiydi; minik, burnunu çekip duran bir hayvancık. Redrick dayanamadı ve sıcak, altın rengi tüylerle örtülü sırtını okşadı, belki bininci kez bunun yumuşaklığına ve uzunluğuna hayret etti. Onu kucağına almak için can atıyordu, ama uyandırmaktan korkuyordu, üstelik de leş gibiydi, üzerine baştan ayağa Bölge ve ölüm sinmişti. Mutfığa döndü, tekrar oturdu masanın yanına ve dedi ki: “Bir fincan kahve koy bana. Yıkanmaya sonra giderim.”

Masanın üzerinde akşam haberleri duruyordu: Harmont Gazetesi, Atlet ve Playboy dergileri –bir kucak dergi– ve kalın, gri kapaklı Uluslararası Dünya Dışı Kültürler Enstitüsü Raporları, 56. sayısı. Redrick, Guta’dan dumanı tüten kahve fincanını aldı ve Raporlar’a uzandı. Eğri büğrü çizimler, tuhaf işaretler, çizimler... Fotoğraflarda farklı yönlerden zımlanmış tanıdık bazı şeyler. Kiril’in ölmeden önce yazdığı bir makalesi de yayınlanmıştı: “77b tipi manyetik tuzakların beklenmedik bir özelliği üzerine.” Panov soyadı siyah çerçeve içine alınmıştı, altında da küçük puntolarla bir not vardı: “Doktor Kiril A. Panov, SSCB, 19.. yılı Nisan ayında gerçekleştirilen bir deney sırasında trajik bir şekilde hayatını kaybetti.” Redrick dergiyi fırlattı, kahveden koca bir yudum aldı, ağzı yandı, sordu: “Gelen giden oldu mu?”

“Karakurum uğradı,” dedi Guta, kısa bir suskunluktan sonra. Ocağın yanında duruyor ve ona bakıyordu. “Zil zurna sarhoştun, ben de ayılttım.”

“Şempanze ne yaptı?”

“Onu bırakmak istemedi tabii. Avazı çıktığınca bağırdı. Ama ‘Karakurum amca kendini kötü hissediyormuş,’ dedim.

O da pek anlarmış gibi cevap verdi: ‘Karakurum gene sünger gibi emmiş.’”

Redrick sırtıttı, bir yudum daha aldı. Sonra sordu: “Komşular nasıl?”

Guta cevap vermeden gene kısa bir süre durakladı. “Her zamanki gibi,” dedi sonunda.

“Peki, hiç anlatma.”

“Ha!” dedi Guta, tiksindir gibi elini sallayarak. “Bu gece aşağıdaki kadın kapıyı çaldı. Gözlerini pörtletmiş, ağzı köpük köpük. Gece yarısı ne demeye banyoda dikiş dikiyormusuz!...”

“Karı bulaşıcı hastalık gibi,” dedi Redrick dişlerinin arasından. “Baksana, belki de gitmeliyiz buralardan? Banliyöde, kimsenin yaşamadığı bir yerde ev alalım, terk edilmiş bir yazlık...”

“Ya Şempanze?”

“Ulu Tanrım,” dedi Redrick. “İkimiz birden onun için de iyi olacak bir şey yapamaz mıyız?”

Guta başını salladı.

“Çocukları seviyor. Onlar da onu seviyorlar. Çocukların bir günahı yok ki...”

“Evet,” dedi Redrick. “Elbette, onların bir günahı yok.”

“Neyse, boş ver bunu,” dedi Guta. “Seni biri aradı. Adını söylemedi. Ben de balığa çıktığını söyledim.”

Redrick fincanı koyup kalktı. “Peki,” dedi. “Gidip temizleyim. Daha bir sürü işim var.”

Banyoya girdi, kapıyı kilitledi, üzerindikileri kirlilerin arasına attı, muştayı, kalan somunları, sigaraları ve öbür ıvır zıvırı da rafa koydu. Uzun süre kaynar suyun altında kaldı, sert bir süngerle teni kızarana kadar iyice ovalandı, sonra duşu kapattı, küvetin kenarına oturdu ve bir sigara yaktı. Borulardan suyun uğultusu geliyordu, Guta mutfakta tabak çanakla uğraşıyordu; kızarmış balık da mis gibi kokmuştu, sonra Guta kapıyı çaldı ve temiz çamaşırlar verdi. “Biraz acele et,” diye buyurdu. “Balık soğumasın.”

Her zamanki tavrını takınmış, gene buyurmaya başlamış-

tı. Redrick gülerek giyindi, atleti ve donu çekti üzerine ve o halde doğruca mutfağa döndü. “İşte şimdi bir şeyler yiyebiliriz,” dedi otururken.

“Kirlileri sepete attın mı?” diye sordu Guta.

“Hı-hı,” dedi Redrick, ağzı dolu. “Balık güzelmiş!”

“İsladın mı?”

“Hayır... Affedersiniz, efendim, bir daha yapmam efendim... Boş ver, otur hadi!”

Guta’nın elini yakaladı ve dizlerinin üzerine oturtmaya çalıştı, ama kadın uzaklaşıp karşısındaki sandalyeye oturdu.

“Kocanı ihmal ediyorsun,” ded Redrick, gene ağzı dolu. “Demek çok müşkülpesentsin.”

“Sen de amma kocasın ya,” dedi Guta. “Boş bir çuvalsın şu anda, koca değil. Önce doldurmak lazım seni.”

“Hemen mi?” dedi Redrick. “Yeryüzünde ne mucizeler oluyor!”

“Ben senden böyle mucize filan görmedim. İçki ister misin?”

Redrick kararsızca çatalını salladı. “E-e, hayır,” dedi. Saate baktı, kalktı. “Şimdi çıkıyorum. Benim takım elbiseyi hazırlarsın. Birinci sınıf olanı. Gömlek, kravat...”

Çıplak ayaklarını girişte büyük bir zevkle şapırdatarak yüklüğe geldi ve kapının mandalını indirdi. Sonra lastik bir önlük giydi, dirseğe kadar lastik eldivenlerini geçirdi eline ve çuvaldakileri masanın üzerine boşaltmaya koyuldu. İki zamazingo. Topluigne dolu bir kutu. Dokuz pil. Üç bilezik. Bir de halka, bileziğe benziyor ama beyaz metalden, daha hafif ve çapı otuz milimetre daha geniş. Polietilen bir paket içinde on altı parça kara boncuk. İki tane yumruk büyüklüğünde çok iyi korunmuş sünger. Üç kaşıntı tozu. Bir kavanoz gazlı kil. Çuvalda, özenle fiberglasa sarılmış ağır, porselen bir kap daha kalmıştı, ama Redrick onu dokunmadı. Bir sigara çıkardı, masanın üzerine serili mallara bakarak yaktı.

Sonra bir çekmeceyi açtı, bir parça kâğıt, ufacık kalmış kurşun kalem ve hesap makinesi çıkardı. Sigarayı dudağının köşesine sıkıştırdı, dumandan gözlerini kısarak rakam-

ları birbiri ardınca yazmaya başladı, hepsi üç sütuna sığdı, sonra ilk ikisini topladı. Büyük bir yekûn tutmuştu. İzmariti kül tablasına bastı, kutuyu dikkatle açtı ve kâğıdın üzerine topluiğne serpti. Topluiğneler elektrik ışığında laciverde çalıyorlardı ve arada sırada spektrumdaki en berrak renklerle, sarıyla, kırmızıyla, yeşille aniden benekleniyorlardı. Topluiğnelerden birini aldı ve eline batmasın diye dikkatle başparmağıyla işaret parmağı arasında bastırdı. Sonra ışığı kapattı, karanlığa alışana kadar biraz bekledi. Ama topluiğnede tık yoktu. Onu bir kenara bıraktı, karanlıkta yoklayarak başka birini aldı ve onu da parmaklarının arasında bastırdı. Gene bir şey yok. Parmağına batma riskini göze alarak daha güçlü bastırdı ve topluiğne konuşmaya başladı. Zayıf, kırmızıya çalan kıvılcımlar iğnenin üzerinde gezindi, ansızın yerlerini daha seyrek yeşil kıvılcımlar aldı. Redrick ışığın bu tuhaf oyununu birkaç saniye keyifle izledi; Raporlar'dan öğrendiği kadarıyla bunun bir anlama gelmesi gerekiyordu, belki çok önemli, çok anlamlı bir şey; sonra topluiğneyi ilkinden ayrı bir yere koydu ve yenisini aldı...

81

Topluiğneler yetmiş üç taneydi ve bunlardan on ikisi konuşuyor, geri kalanı susuyordu. Aslında onların da konuşması gerekiyordu, ama bunun için parmakları yetmiyordu, masa büyüklüğünde özel bir makine gerekiyordu. Redrick ışığı tekrar açtı ve yazılmış olan rakamlara iki tane daha ekledi. Ve ancak bundan sonra kararını verdi.

İki elini birden çuvala daldırdı, nefesini tutarak yumuşak bir paket çıkardı, masanın üzerine koydu. Bir süre bu pakete baktı, bir yandan da elinin tersiyle çenesini kaşıyordu. Sonra kurşunkalemi aldı, lastik eldivenlerle sarılı hantal parmaklarının arasında çevirdi, geri attı. Bir sigara daha aldı ve gözlerini paketten ayırmadan sonuna kadar içti.

“Şeytan alasıca!” dedi yüksek sesle, paketi kararlı bir tavırla aldı, çuvala geri koydu. “Hepsi bu. Yeter.”

Topluiğneleri hızla geri kutuya doldurdu ve kalktı. Çıkma zamanı gelmişti. Kafasının biraz aydınlanması için belki yarım saatçik uyumaya zamanı vardı, ama öbür taraftan gide-

ceği yere erkenden gidip ne var ne yok diye bakmak çok daha yararlıydı. Eldivenleri attı, önlüğü astı ve ışığı kapamadan yüklükten çıktı.

Takım elbise yatağın üzerine konulmuştu bile. Redrick giyinmeye koyuldu. Aynanın önünde kravatını bağlıyordu, hemen arkasında döşeme hafifçe gıcırdayıp birinin elinde olmadan burnunu çektiğini işitince gülmemek için suratını astı.

“U!” diye bağırdı ansızın hemen yanında incecik bir ses ve bacağına sarıldı.

“Ah!” diye bir çığlık attı Redrick, bayılmış gibi yatağa düşerken.

Şempanzesi kahkahalarla ve çığlıklarla hemencecik onun üzerine tırmandı. Çiğnedi, saçlarını çekiştirdi ve çeşit çeşit havadisler dilinden bir sel gibi aktı. Komşunun oğlu Willie oyuncak bebeğinin bacağını koparmıştı. Üçüncü katta bir kedi yavrusu peyda olmuştu, bembeyazdı, gözleri de kıpkırmızı; herhalde annesine kulak asmayıp Bölge’ye gitmiş. Dün akşam yemeğinde reçelli lapa vardı. Karakurum amca gene sünger gibi çekmiş ve hasta olmuştu, hatta ağlamıştı bile. Balıklar suda neden boğulmuyorlardı? Neden annesi gece uyumuyordu? Neden beş parmağı, iki eli, bir burnu vardı?... Redrick üzerinde sürünen bu sıcak yaratığı özenle kucakladı, kocaman, kapkara, beyazı olmayan gözlerinin içine baktı, yanağını yumuşacık, altınsı ipek tüylerle bezeli yanacığa bastırdı ve tekrar etti: “Şempanze... Ah, seni Şempanze... Öyle bir şempanzesin ki sen...”

Telefon kulağının dibinde tiz bir sesle çaldı. Uzandı, ahizeyi aldı. “Buyurun.”

Ahizde ses yoktu.

“Alo!” dedi Redrick. “Alo!”

Cevap veren olmadı. Sonra bir tıkırtı, kısa düdük sesleri geldi. O zaman Redrick kalktı, Şempanze’yi yere bıraktı ve daha fazla dinlemeden pantolonunu ve ceketini giydi. Şempanze hiç ara vermeden gevezeliğe devam ediyordu, ama o sadece dalgın bir şekilde, yarım ağız gülümsüyordu; sonunda

kız, babasının dilini yuttuğunu, ısırp kopardığını duyurdu ve onu yalnız bıraktı.

Yüklüğe döndü, masanın üzerindeki şeyleri bir evrak çantasına koydu, muştasını almak için banyoya gitti, tekrar yüklüğü döndü, çantayı bir eline ve çuvalı koyduğu sepeti diğer eline aldı, çıktı, yüklüğün kapısını özenle kilitledi ve Guta'ya seslendi: “Ben çıkıyorum!”

“Kaçta dönersin?” diye sordu Guta, mutfaktan çıkarak. Saçlarını taramış, makyajını yapmıştı, üzerinde de sabahlık değil Redrick'in en sevdiği, parlak lacivert, geniş dekolteli ev elbisesi vardı.

“Ararım,” dedi ona bakarak, sonra yaklaştı, eğildi ve açık boynunu öptü.

“Git bakalım,” dedi Guta sakince.

“Peki ben? Beni?” diye kıkırdadı Şempanze, ikisinin arasına dalarak. Redrick'in biraz daha eğilmesi gerekti. Guta gözlerini ayırmadan ona bakıyordu.

“Önemli bir şey değil,” dedi Redrick. “Endişelenme. Ararım.”

Redrick bir alt kattaki merdiven sahanlığında çizgili pijama giymiş, kapısının kilidiyle uğraşan iri kıyım bir adam gördü. Kapının arkasından sıcak, ekşi bir koku geliyordu. Redrick durdu ve “İyi günler,” dedi.

İri kıyım adam geniş omuzlarının ardından temkinli bir şekilde baktı, bir şeyler homurdandı.

“Eşiniz dün bize uğramış,” dedi Redrick. “Dikiş dikiyoruz diye. Bir yanlış anlama olmalı.”

“Beni ilgilendirmiyor,” diye mırıldandı pijamalı adam.

“Karım dün akşam çamaşır yıkıyordu,” diye devam etti Redrick. “Eğer sizi rahatsız ettiyse özür dilerim.”

“Ben bir şey demedim,” dedi pijamalı adam. “Rica ederim...”

“Peki, sevindim,” dedi Redrick.

Alt kata indi, garaja geçti, içinde çuval olan sepeti bir köşeye koydu, üzerini eski bir yastıkla örttü, etrafı dikkatle inceledikten sonra dışarı çıktı.

Fazla bir yürüme yolu yoktu; meydana kadar iki blok, sonra parkın içinden geçti, Merkez bulvarına kadar bir blok daha. Metropol'ün önünde her zamanki gibi nikel aksamları ve cilalarıyla parlayan rengârenk arabalar vardı, kırmızı montlu uşaklar valizleri girişe taşıyorlardı, yabancıya benzeyen ensesi kalın bir grup adam mermer merdivenin üzerinde puro dumanlarını üfleyerek ikişerli üçerli gruplar halinde sohbet ediyorlardı. Redrick şimdilik içeri girmemeye karar verdi. Caddenin diğer tarafındaki küçük bir kafenin tentesinin altına sığındı, bir kahve istedi ve sigara yaktı. İki adım ötesinde, barda uluslararası polisten üç sivil oturmuş, sessizce ve aceleyle Harmont usulü kızarmış sosislerini mideye atıyor ve uzun, cam bardaklardan siyah bira içiyorlardı. Öbür tarafta, on adım mesafede asık suratlı bir çavuş çatalı avucunun içinde sıkılmış kızarmış patates tıkınıyordu. Mavi kaskını ters çevirmiş, masanın hemen yanında yere koymuştu, tabanca kılıfını taşıdığı omuzluğunu da sandalyenin arkasına asmıştı. Kafe- de başka da kimse yoktu. Tanımadığı, yaşlıca bir kadın olan garson tezgâhın arkasında duruyor, arada sırada açılan ağzını kibarca örterek esniyordu. Saat dokuza yirmi vardı.

Redrick, Richard Noonan'ın ağzında bir şeyler geveleyerek ve yumuşak şapkasını gözlerine kadar çekerek otelin kapısından çıktığını gördü. Merdivenden enerjik bir tavırla iniyordu; küçük, şişmanca, pembe, ama hep başarılı, başının üzerinde talih kuşu, daha yeni yıkanmış, bugünün kendisine hiçbir tatsızlık getirmeyeceğinden çok emin. Birine el salladı, kıvırdığı ceketini sağ omuzundan arkaya savurdu ve Peugeot'suna yaklaştı. Dick'in Peugeot'su da yuvarlak, kısa, yeni yıkanmıştı ve hiçbir tatsızlık olmayacağından gayet emindi.

Redrick avucuyla yüzünü gizleyip Noonan'ın telaşla ve ustalıkla direksiyona oturduğunu, ön koltuktan bir şeyi alıp arkaya koyduğunu, bir şeyin üzerine eğildiğini, dikiz aynasını ayarladığını izledi. Sonunda Peugeot mavimsi bir dumanla aksırdı, bornozlu bir Afrikalıya korna savurdu ve canlılıkla sokağa açıldı. Anlaşılan Noonan Enstitü'ye gidiyordu, demek ki fiskiye dolanıp kafenin önünden geçmesi gerekecekti.

Kalkıp çıkmak için zaman yoktu, bu nedenle Redrick sadece avucuyla yüzünü tamamen gizledi ve fincanının üzerine eğildi. Ama yararı olmadı. Peugeot kulağının dibinde kornaya bastı, frenler gıcırdadı, Noonan'ın canlı sesi yükseldi: "Hey! Schuhart! Red!"

Redrick kendi kendine bir küfür savurdu, başını kaldırdı. Noonan daha yarı yolda elini uzatmış, ona doğru geliyordu. Parlıyordu.

"Bu saatte buralarda ne yapıyorsun?" diye sordu gelince. "Teşekkürler, canım," dedi garson kadına. "Bir şey istemiyorum..." Ve tekrar Redrick'e döndü: "Çoktandır seni görmüyorum. Nerelere kayboldun? Ne iş yapıyorsun?"

"İvır zıvır..." dedi Redrick isteksizce. "Üç kuruşa çalışıyorum."

Noonan'ın her zamanki tezcanlılığı ve teklifsizliğiyle karşısındaki sandalyeye kurulmasını, peçete dolu bardağı şişman elleriyle bir yana, sandviç tabağını da öte yana itelemesini izledi ve dostça gevezeliğini dinlemeye başladı.

"Ölü gibi görünüyorsun, uykunu mu alamıyorsun nedir? Biliyor musun, ben de son zamanlarda bu yeni otomasyon işiyle cebelleştim, ama uyku deyince akan sular durur kardeş, otomasyon işi bekleyebilir..." Ansızın etrafına bakındı. "Pardon, birini mi bekliyordun yoksa? Rahatsız etmiyorum ya?"

"Yok, hayır..." diye geveledi Redrick. "Zamanım vardı, bir kahve içeyim dedim."

"Neyse, seni fazla tutmayacağım," dedi Dick ve saatine baktı. "Beni dinle, Red, boş ver şu ıvır zıvır işleri, Enstitü'ye dön. Kendin de biliyorsun ya, ne zaman istesen alırlar seni. Gene bir Rus'la çalışmaya ne dersin, yakınlarda geldi?"

Redrick başını salladı. "Hayır," dedi. "Bu dünyada ikinci bir Kiril anasından doğmadı... Sizin Enstitü'de benim işim yok. Sizin orada her şey otomasyona bağlanmış, Bölge'ye robotları gönderiyorlar, herhalde ikramiyeleri de robotlar alıyorlardır... Laborantlar da sadaka kabilinden para alıyorlardır, o para benim tütünüme bile yetmez."

“Boş versene, bütün bunlar hallolur,” diye itiraz etti Noonan.

“Benim için ayrıcalık yapmalarını da istemiyorum,” dedi Redrick. “Doğduğumdan beri kendi işimi kendim gördüm, bundan sonra da öyle yapmaya niyetliyim.”

“Pek gururlu olmuşsun,” dedi Noonan hüküm verir gibi.

“Gururlu filan değilim. Para saymayı sevmiyorum, hepsi bu.”

“Eh, haklısın,” dedi Noonan dalgın bir tavırla. Kayıtsızca Redrick’in yanındaki sandalyede duran çantaya baktı, parmaklarıyla üzerine Kiril harfleri kazınmış gümüş plakete dokundu. “Doğru: para insana onu düşünmemesi için lazım... Kiril mi hediye etmişti?” diye sordu, başıyla çantayı göstererek.

“Miras kaldı,” dedi Redrick. “Ne o, son zamanlarda Borjç’ta görünmüyorsun?”

“Aslında sen görünmüyorsun,” diye itiraz etti Noonan. “Ben öğle yemeklerimi neredeyse her gün orada yiyorum, burada Metropol’de köfteye adam soyuyorlar... Beni dinle,” dedi ansızın, “şu aralar para durumun nasıl?”

“Borç mu istiyorsun?” diye sordu Redrick.

“Hayır, tam tersine.”

“Demek borç vermek istiyorsun...”

“İş var,” dedi Noonan.

“Ulu Tanrım!” dedi Redrick. “Sen de mi!”

“Başka kim var ki?” diye sordu hemen Noonan.

“Senin gibilerden çok var... İşverenler.”

Noonan, onun ne demek istediğini ancak anlamış gibi güldü: “Hayır, bunun senin esas ihtisas alanınla ilgisi yok.”

“Peki neyle ilgili?”

Noonan tekrar saatine baktı.

“Bak ne diyeceğim,” dedi kalkarken. “Bugün yemeğe Borjç’a gel, saat ikiye doğru. Konuşuruz.”

“İkiye kadar yetiştiremem,” dedi Redrick.

“O zaman akşam, altıya doğru gel. Olur mu?”

“Bakalım,” dedi Redrick ve tekrar saatine baktı. Dokuza beş vardı.

Noonan elini salladı ve yuvarlanır gibi Peugeot'suna gitti. Redrick gözleriyle onu izledi, garson kadını çağırdı, bir paket Lucky Strike istedi, hesabı ödedi ve çantasını alıp acele etmeden karşıya geçip otele gitti. Güneş şimdiden pişirmeye başlamıştı, cadde çabucak boğucu bir rutubetle dolmuştu ve Redrick göz kapaklarının altında yanma hissediyordu. Bu önemli işten önce bir saatçik olsun uyumaya zamanı olmadığı için hayıflanarak gözlerini sımsıkı kıstı. Bu anda da darbeyi yedi.

Böyle bir şey Bölge'nin dışında hiç başına gelmemişti, üstelik Bölge'de de hepsi hepsi ancak iki veya üç defa olmuştu. Ansızın sanki kendini başka bir dünyada buldu. Bir anda etrafını milyonlarca koku sarmıştı; ekşi, tatlı, metalik, yumuşak, tehlikeli, endişe verici, binalar kadar büyük, partiküller kadar minik, kaldırım taşları kadar kaba, saat zembereği kadar narin ve karmaşık. Hava ağırlaşmıştı, sanki bütün mekân devasa, kaba balonlarla, kayan piramitlerle, kocaman dikenli kristallerle doluvermiş gibi sınırlar, yüzeyler, köşeler belirmişti havada ve, tıpkı rüyada bir hurdacının eski ve çirkin mobilyalarla tika basa dolu karanlık dükkânından geçiyormuş gibi zorlukla geçmesi gerekiyordu bütün bunların arasından... Bu, ancak göz açıp kapayıncaya kadar sürdü. Gözlerini açtı, her şey kayboldu. Başka bir dünya değildi; eskiden beri tanıdığı dünya ona bilmediği başka bir yanını çevirmişti, bu yan bir anlığına açılmıştı önünde ve o daha hiçbir şeyi anlayamadan, sımsıkı kapanıvermişti tekrar...

Kulağında öfkeli bir korna sesi çınladı, Redrick adımlarını hızlandırdı, sonra koşmaya başladı ve ancak Metropol'ün yanında durdu. Yüreği kudurmuş gibi çarpıyordu, çantasını asfalta koydu, aceleyle sigara paketini yırttı, bir sigara yaktı. Ciğerlerine çekti dumanı, kavgadan çıkmış gibi dinlendi bir süre, bu sırada bir polis memuru yanında durdu ve endişeyle sordu: "Yardım gerekiyor mu, mister?"

"Ha-hayır," dedi Redrick zorlukla ve öksürmeye başladı. "Çok havasız..."

"Sizi bırakayım mı?"

Redrick eğildi, çantasını kaldırdı.

“Geçti,” dedi. “Her şey yolunda kardeş. Teşekkür ederim.”

Hızla girişe yöneldi, basamaklardan çıktı ve lobiye girdi. Burası serin, loş ve yankılıydı. Şu devasa deri koltuklardan birine otursa, dinlense ne iyi olurdu, ama zaten şimdiden gecikmişti. Biraz daha oyalanmak pahasına yarı kapalı göz kapaklarının altından lobide birikmiş insanlara göz gezdirerek sigarasını sonuna kadar içti. Kemikli gelmişti bile, öfkeli bir tavırla gazete dolabındaki dergileri karıştırıyordu. Redrick izmariti kül tablasına fırlattı ve asansöre girdi.

Kapıyı kapatmaya fırsat bulamadan başkaları da asansöre yığıldı: astımlı gibi soluyan şişko bir adam, ağır bir parfüm sürmüş bir hanım, yanında asık suratlı, çikolatasını geveleyen bir oğlan çocuğu ve çenesi kötü tıraş edilmiş iri kıyım ihtiyar bir kadın. Redrick’i köşeye ittiler. Çikolatalı salyası çenesinden aşağı akan, ama yüzü ferah, temiz, kılsız oğlanı görmemek için, göğüs dekoltesinde gümüşle bezeli iri kara boncuklardan bir kolye asılı anasını görmemek için, şişman adamın iri gözaklarını ve ihtiyar kadının şiş suratını kaplayan sivilceleri görmemek için gözlerini kapadı. Şişman adam sigara içmeye davrandı, ama ihtiyar kadın onu durdurdu ve beşinci kata kadar da durdurmaya devam etti, kendisi orada indi, o iner inmez şişko öyle bir tavırla sigarasını yaktı ki, sanki yurttaş haklarının liderliğini yapıyordu ve hemen öksürmeye başladı, nefessiz kaldı, dudaklarını deve gibi uzattı ve sivri dirseğiyle Redrick’in böğrünü acı verecek şekilde dürterek tıslamaya ve hırlamaya başladı...

Redrick sekizinci katta indi ve hiç değilse içinde kalmasın diye dedi ki: “Biri tıraşsız ihtiyar bir karga, öbürü balgam çıkartan kurbağa, geberdi geberecek çirkin bir karı, bir de ağzından çikolatalı salya akıtan velet...”

Sonra koridordaki yumuşak halının üzerinde, görünmeyen lambaların tatlı ışığı altında yürüdü. Burada pahalı tütün, Paris parfümleri, çil çil para dolu parlak, doğal deri cüzdanlar, geceliği beş yüz papel değerli hatunlar, som altından sigara tabakaları kokuyordu; Bölge’de büyüyen, Bölge’den beslenen, tıkınan, gasp edilen bütün o şeyler, bütün o iğrenç

pislikler, içine tüküreceği her şey, özellikle de yiyip semirildikten, şehvetle tüketildikten sonraki her şey, bir zamanlar Bölge’de olan ve dışarı çıkan ve dünyayı zerrece umursamayan her şey. Redrick sekiz yüz yetmiş dört numaralı odanın kapısını vurmadan itekledi.

Hırıldak, pencerenin yanında bir sandalyeye oturmuş, kutsal bir iş yapar gibi purosunun ucunu kesiyordu. Üzerinde pijaması vardı, ıslak seyrek saçları özenle ayrılmış, sağlıksız şiş yüzü sinekkaydı tıraşlıydı.

“Aha,” dedi gözlerini kaldırmadan. “Dakiklik krallara has bir nezakettir. İyi günler küçük bey!”

Puronun ucunu kesmeyi bitirdi, iki eliyle tuttu, dudaklarına götürdü ve burnunu ileri geri üzerinde gezdirdi.

“Peki bizim ihtiyar Burbridge nerede?” diye sordu ve gözlerini kaldırdı. Gözleri berrak, mavi, meleksiydi.

Redrick, çantayı divanın üzerine koydu, oturdu ve bir sigara çıkardı. “Burbridge gelmeyecek,” dedi.

“İyi yürekli, ihtiyar Burbridge,” dedi Hırıldak, puroyu iki parmağının arasına aldı ve dikkatle ağzına götürdü. “İhtiyar Burbridge’in sinirleri bozulmuş demek...”

Berrak mavi gözlerini kırpmadan Redrick’e bakmaya devam ediyordu. Hiç gözlerini kırpmazdı.

Kapı aralandı ve Kemikli odaya süzüldü. “Kiminle konuşuyordunuz siz?” diye sordu daha eşikte.

“İyi günler,” dedi Redrick ona da, sigarasının külünü yere silerken.

Kemikli, ellerini ceplerine soktu, kocaman, düztaban ayaklarıyla kocaman adımlar atarak yaklaştı ve Redrick’in önünde durdu. “Sizinle yüz kere konuştuk,” dedi paylar gibi. “Randevulardan önce hiç kimseyle temas kurmayacaksınız. Peki siz ne yapıyorsunuz?”

“Selamlaşıyorum,” dedi Redrick. “Ya siz?”

Hırıldak güldü, Kemikli öfkeyle konuştu: “İyi günler, iyi günler...” Redrick’i öfkeli bakışlarla süzmeyi bıraktı ve divanda yanına oturdu. “Böyle yapmamalısınız,” dedi. “Anlıyor musunuz? Yapmamalısınız!”

“O halde bana tanıdıklarım olmayan yerlerde randevu verin,” dedi Redrick.

“Delikanlı haklı,” dedi Hırıldak. “Bizim hatamız... Neyse, kimdi o adam?”

“Richard Noonan,” dedi Redrick. Enstitü’ye cihaz temin eden birkaç firmayı temsil ediyor. Burada, otelde kalıyor.”

“Görüyor musun, ne kadar basit!” dedi Hırıldak Kemikli’ye, masanın üzerindeki özgürlük anıtı biçimindeki kocaman çakmağı aldı, kuşkuyla baktı ona ve geri koydu.

“Peki Burbridge nerede?” diye sordu Kemikli, bu defa dostça bir ifadeyle.

“Burbridge’in işi bitti,” dedi Redrick.

İki adam çabucak bakıştılar.

“Huzur içinde yatsın,” dedi Hırıldak sakınarak. “Yoksa tutuklandı mı?”

Redrick bir süre cevap vermedi, sigarasından hafif hafif nefesler alarak tüketti. Sonra izmariti yere attı:

“Korkmayın,” dedi. “Her şey yolunda. Hastanede.”

“Pek de yolundaymış!” dedi Kemikli sinirli bir tavırla, yerinden sıçradı ve pencereye yaklaştı. “Hangi hastanede?”

“Korkmayın,” diye tekrar etti Redrick. “Hangisinde olması gerekiyorsa orada. Hadi işimizi görelim, uyku var.”

“Hastanenin adı ne?” diye öfkeyle sordu Kemikli.

“Size söyledim,” diye karşılık verdi Redrick. Çantayı aldı. “Bugün şu işimizi göreceğ miyiz, görmeyecek miyiz?”

“Göreceğiz delikanlı, göreceğiz,” dedi Hırıldak neşeli bir tavırla. Beklenmedik bir kıvraklıkla yere atladı, gazete sehpa-sını çabucak Redrick’e doğru itekledi, tek bir hareketle bütün gazete ve dergi yığınının halının üzerine fırlattı ve pembe, kıllı ellerini dizlerinin üzerine koyarak karşısına oturdu. “Malınızı görelim,” dedi.

Redrick çantayı açtı, fiyat listesini çıkardı ve sehpayla, Hırıldak’ın önüne koydu. Hırıldak bir göz attı, sonra tırnağının ucuyla listeyi öteye itti. Onun hemen arkasında duran Kemikli gözlerini berikinin omzunun üzerinden listeye dikti.

“Bu fatura,” dedi Redrick.

“Görüyorum,” diye karşılık verdi Hırılıtlı. “Malınızı görelim, malınızı!”

“Önce para,” dedi Redrick.

“Şu halka nedir?” diye kuşkuyla sordu Kemikli, Hırılıtlı’nın omzunun üzerinden parmağıyla listeyi göstererek.

Redrick susuyordu. Açık çanta dizlerinin üzerindeydi ve gözlerini ayırmadan mavi meleksi gözlere bakıyordu. Sonunda Hırıldak sırttı.

“Sizi neden böyle seviyorum ben, delikanlı?” diye cıvılda-
dı. “Bir de ilk görüşte aşk olmaz derler!” Teatral bir tavırla içi-
ni çekti. “Phil, sevgili dostum, buralarda nasıl ifade ediyorlar?
Şöyle burnunun ucunda salla da yeşilleri koklasın bakalım...
Bana da bir kibrit ver! Görüyorsun ya...” Ve şimdi iki parma-
ğının arasında daha çok sıkıdığı puroyu salladı.

Kemikli Phil anlaşılmaz bir şeyler homurdandı, berikine
bir kibrit kutusu fırlattı, kendisi de önüne perde çekili ka-
pıdan yan odaya geçti. Orada biriyle öfkeli bir şekilde belli
belirsiz de olsa çuvaldaki kediyle ilgili konuştuğu duyuldu,
Hırıldak nihayet purosunu yakmış, ince dudaklarında don-
muş bir tebessümle gözünü almadan sanki bir şeyler düşü-
nüyormuş gibi Redrick’i süzüyordu; Redrick çenesini çan-
tanın üzerine koymuş, göz kapakları alev alev yanmasına ve
yaşarmasına rağmen gözlerini kırpmamaya çalışarak ona ba-
kıyordu. Kemikli birazdan döndü, sehpanın üzerine iki balya
para attı ve suratını asıp Redrick’in yanına oturdu. Redrick
tembel tembel paraya uzandı, ama Hırıldak elinin bir hare-
ketiyle onu durdurdu, balyaların üzerindeki bandı sökerek
cebine attı.

“Şimdi, lütfen,” dedi.

Redrick parayı aldı, desteleri saymadan ceketinin iç cep-
lerine tikiştirdi. Sonra ganimeti çıkarmaya koyuldu. Her
ikisi de inceleyebilsin ve her malı listedeki fiyatla karşıla-
ştırabilsin diye ağır ağır yapıyordu bu işi. Oda sessizdi, sade-
ce Hırıldak’ın derin nefesleri duyuluyordu, bir de perdenin
arkasından zayıf bir şingirtı geliyordu, bir çay kaşığı fincana
vuruyormuş gibi.

Redrick nihayet çantayı kapatıp kilidini çevirince Hırıldak gözlerini kaldırıp sordu: “E-e, en önemli şeyden ne haber?”

“Haber maber yok,” diye cevap verdi Redrick. Sustu ve ekledi: “Şimdilik.”

“Bu ‘şimdilik’ hoşuma gitti,” dedi Hırıldak tatlılıkla. “Ya senin, Phil?”

“Bir şeyleri gizliyorsun Schuhart,” dedi Kemikli Phil huy-suz bir tavırla. “Neyi gizlediğini sorabilir miyim?”

“Bizimkisi böyle bir uzmanlık: Gizli işler,” dedi Red. “Zor bir meslekte ihtisas yapmışız.”

“Peki,” dedi Hırıldak. “Peki fotoğraf makinesi nerede?”

“Hay aksi!” dedi Redrick. Parmaklarını yanaklarında gezdirdi, yüzünün kızardığını hissediyordu. “Kusura bakmayın,” dedi. “Tamamen unutmuşum.”

“Orada mı kaldı?” diye sordu Hırıldak, purosuyla belirsiz bir hareket yaparak.

“Hatırlamıyorum... Herhalde orada...” Redrick gözlerini kapadı ve koltuğun arkasına yaslandı. “Hayır. Tam olarak hatırlamıyorum.”

“Yazık,” dedi Hırıldak. “Ama en azından o parçayı gördüğünüzü hatırlıyorsunuzdur?”

“Onu da hatırlamıyorum,” dedi Redrick can sıkıntısıyla. “Zaten olay da burada. Maden eritme ocaklarına kadar gitmedik. Burbridge jele bulaştı, benim de gerisin geri dönmem gerekti... Yalnız emin olun, görmüş olsam unutmazdım...”

“Beni dinle, Hugh, şuna baksana!” diye dehşet içinde fısıldadı ansızın Kemikli. “Nedir bu?”

Oturduğu yerde sağ elinin işaret parmağını uzatmış gösteriyordu. Beyaz metal halka parmağının çevresinde dönüp duruyor, Kemikli de gözlerini ayırmadan ona bakıyordu.

“Durmuyor,” dedi Kemikli bağırırcasına, yuvarlak gözlerini halkadan Hırıldak’a, sonra da geri çevirirken.

“Ne demek durmuyor?” diye tedirgin bir şekilde sordu Hırıldak ve neredeyse geri çekilmeye yeltendi.

“Parmağıma takıp bir defa öylesine çevirdim... Bir dakika oldu, durmuyor!”

Kemikli yerinden sıçradı, gergin parmağını önünde tutarak perdenin arkasına koştı. Gümüş gibi parlayan halka da önünde bir uçak pervanesi gibi dönüp duruyordu.

“Nedir bu bize getirdiğiniz?” diye sordu Hırıldak.

“Şeytan bilir nedir!” dedi Redrick. “Bilmiyordum ki... Bilsem daha fazla tırtıklardım.”

Hırıldak bir süre ona baktı, sonra kalktı ve o da perdenin arkasında kayboldu. Öbür taraftan derhal mırıltılı sesler yükseldi. Redrick bir sigara daha çıkardı, yaktı, yerden bir dergi aldı ve dalgın bir şekilde karıştırmaya koyuldu. Dergi sağlam popolu güzellerle doluydu, ama nedense şimdi bunlara bakmak midelerini bulandırıyor. Dergiyi geri fırlattı, gözlerini odada gezdirip içecek bir şeyler aramaya başladı. Sonra iç cebindeki desteyi çıkarıp paraları saydı. Hesap doğruydu, ama uyumamak için ikinci defa saydı. Paraları cebine geri sokmuştu ki, Hırıldak döndü.

“Şansınız varmış delikanlı,” diye duyurdu, tekrar Redrick’in karşısına otururken. “Perpetuum mobile’nin ne olduğunu biliyor musunuz?”

“Hayır,” dedi Redrick. “Daha oraya gelmedik.”

“Gerek de yok,” dedi Hırıldak. Bir deste daha para çıkardı. “Bu ilk numunenin bedeli,” dedi, paraların üzerindeki bandı sökerken. “Her bir numunesine böyle iki deste para alacaksınız. Anlaşıldı mı, delikanlı? İki deste. Yalnız sizinle bizden başka hiç kimsenin bunları öğrenmemesi şartıyla. Anlaştık mı?”

Redrick sessizce desteyi cebine soktu ve kalktı. “Ben çıktım,” dedi. “Bir dahakine nerede ve ne zaman buluşuyoruz?”

Hırıldak da kalktı. “Sizi ararlar,” dedi. “Her cuma sabah saat dokuzdan dokuz otuza kadar telefon bekleyin. Phil ve Hugh’un selamı var derler, randevuyu verirler.”

Redrick başını salladı ve kapıya yöneldi. Hırıldak onu takip etti, elini omzuna koydu. “Şunu anlamanızı isterim,” diye devam etti. “Bütün bunlar gayet iyi, çok tatlı ve saire, halka da harika bir şey, ama bize hepsinden çok iki şey lazım: fotoğraflar ve dolu bir konteyner. Fotoğraf makinemizi geri ge-

tirin, ama filmler dolu olsun, bizim porselen konteyneri de, yalnız boş değil dolu olarak, o zaman artık bir daha Bölge'ye gitmeniz gerekmez..."

Redrick omzunu silkti, Hırıldak'ın elini düşürdü, kapıyı açtı ve çıktı. Geri dönüp bakmadan yumuşak halının üzerinde yürüdü ve bütün bu süre boyunca hiç kırılmayan mavi meleksi gözleri ensesinde hissetti. Asansörü beklemedi, sekizinci kattan yaya indi.

Metropol'den çıkınca bir taksi tuttu ve şehrin diğer ucuna gitti. Şoför tanıdık değildi, acemi biri çıkmıştı, her şeye burnunu sokan sivilceli genç bir hergele, geçen birkaç yılda insanı şaşkına çeviren serüvenler, ölçüsüz zenginlikler, dünya çapında bir şöhret, özel bir din arayışıyla dalgalar halinde Harmont'a vuranlardan, çapayı taksi şoförlüğüne, garsonluğa, inşaat ameleliğine, fedailiğe atanlardan biri; açlık çekenler, yeteneksizler, belirsiz arzulara kapılanlar, şu dünyada hiçbir şeyden hoşnut olmayanlar, korkunç hayal kırıklıklarına uğramış ve tekrar aldatıldıklarına inananlar. Bunların yarısı bir-iki ay ortalıkta dolandıktan sonra yeryüzünün neredeyse bütün ülkelerine o büyük hayal kırıklıklarını taşıyarak lanetlerle dönüyorlardı evlerine, ancak birkaçı stalker oluyor ve daha işi kavramadan hemen mortiyi çekiyorlardı, ölümden sonra da efsanevi kahramanlara dönüşüyorlardı, bazıları, en zeki ve en okumuş olanları, sıradan bir laboratuvar asistanlığı da olsa Enstitü'de iş bulmayı başarıyordu, geri kalanları ise sürüyle siyasi parti, dini tarikat, karşılıklı yardım sandıkları kuruyor, akşamları meyhanelerde zaman öldürüyor, görüş ayrılıkları, kızlar yüzünden, ya da öylesine, ayyaşlıktan kavga ediyorlardı. Zaman zaman ellerinde toplu dilekçelerle yürüyüş yapıyor, protesto gösterileri, boykotlar -oturma, durma, hatta yatma eylemleri- yapıyor, polisi, garnizonu ve bekçileri deli ediyor, ama burada ne kadar zaman geçirirlerse o kadar sakinleşiyor, çevreleriyle barışıyor, neden burada bulunduklarını öğrenmekle gitgide daha az ilgileniyorlardı.

Sivilceli şoförün ağzı bir kilometreden leş gibi kokuyordu, gözleri tavşan gibi kıpkırmızıydı, ama acayip heyecanlıydı ve

yolda Redrick'e, bu sabah mezarlıktan bir ölünün çıkıp onların sokağına geldiğini anlatmaya koyuldu. Yani kendi evine geldi, yalnız ev kaç senedir kilitliydi, evdekiler taşınmışmış, yani ihtiyar dul, kızı, damadı ve torunları. Zaten kendisi de komşuların dediğine göre otuz sene önce, daha Ziyaret'ten önce ölmüşmüş, şimdiyse pat diye geri döndü. Evin çevresinde dolandı, dolandı, tırmıkladı, sonra çitin yanına çöküp oturdu. Kalabalık koşup geldi, bütün mahalle, öyle bakıyorlardı ya, yaklaştırmaya tabii ki korkuyorlardı. Sonra birinin aklına bir fikir geldi: adamın evinin kapısını kırıp açtılar, yani girsin diye. Ve ne oldu dersiniz? Kalktı ve girdi, kapıyı da arkasından kapadı. Benim işe çıkmam gerekiyordu, olayın nasıl bittiğini bilmiyorum, tek bildiğim herifi bizim oradan alıp da kocakarının yanına göndersinler diye Enstitü'ye telefon etmeye davrandıkları. Ne dediklerini biliyor musunuz? Dediler ki: Kumandan şimdi bir talimat hazırlıyor, buna göre ölümler, eğer akrabaları buradan gittilerse, onların yanına, yani yeni adreslerine gönderileceklermiş. Akrabalar da sevinçten bayram eder! Yalnız bir kokuyordu... Tabii, adam ölü...

95

“Burada dur,” dedi Redrick.

Cebini yokladı. Bozukluk yoktu, yeni banknotlardan birini bozdurması gerekiyordu. Sonra avlu kapısının yanında durdu, taksi uzaklaşana kadar bekledi. Burbridge'in yazlığı fena değildi; iki katlı, bilardo odasının olduğu camlı bir kanat, iyi durumda küçük bir bahçe, limonluk, bahçede elma ağaçlarının arasında beyaz bir köşk. Ve hepsinin etrafında da telkâri, demir, parlak yeşil yağlı boyayla boyanmış parmaklıklar. Birkaç kez zile bastı, kapı hafif bir gıcırtyla açıldı, Redrick acele etmeden kenarlarına gül ağaçları dikili kumlu patikaya çıktı, Sincap yazlığın verandasında bekliyordu; eciş bücüş, esmer-kızıla çalan, hizmette bulunmak için can atan biriydi. Sabırsızca yan döndü, titreyen bir bacağını destek arar gibi basamaktan aşağı attı, kendini sağlama aldı, diğer ayağını ikinci basamağa uzatmaya davrandı, bu sırada sağlam kolunu da Redrick'e doğru sallıyordu: Geliyorum, aman sabret, geliyorum...

“Hey Kızıl!” diye seslendi bahçeden bir kadın.

Redrick başını çevirdi ve köşkün beyaz, şık çatısının hemen yanındaki yeşilliklerin arasında çıplak, esmer omuzlar, parlak kırmızı bir ağız ve kendisine doğru sallanan bir el gördü. Sincap’a işaret etti, patikadan saptı ve gül ağaçlarının arasından, yumuşak yeşil otların üzerinde dosdoğru köşke yöneldi.

Çimenlerin üzerine kocaman, kırmızı bir örtü yayılmıştı, örtünün üzerinde Dina Burbridge elinde bir kadeh, üstünde neredeyse görünmeyen bir mayoyla tanrıça gibi oturmuştu, yanında rengârenk kapaklı bir kitap vardı ve gül ağaçlarının gölgeleri içinde parlak, buz dolu bir kova konulmuştu, kovanın içindeyse bir şişenin dar ve uzun boynu görünüyordu.

“N’aber, Kızıl!” dedi Dina Burbridge, bardağıyla da selamlayarak. “Babalık nerede? Gene mi başı belada yoksa?”

Redrick yaklaştı, çantayı tuttuğu ellerini arkasında bağlayıp durdu, kadını yukarıdan aşağı süzdü. Evet, Akbaba Bölge’de birilerine güzel mi güzel çocuklar vermeleri için dua etmiş, başarılı da olmuştu belli ki. Kızın bedeni atlas gibiydi, düzgün bedeninde tek bir kırışık, bere, gereksiz tek bir kıvrım yoktu, altmış kiloluk, yirmi yaşında, tatlı mı tatlı bir vücut, bir de içi parlayan zümrüt yeşili gözler, bir de kocaman, ıslak bir ağız ve düzgün, beyaz dişler, bir de güneşin altında parlayan, kaygısızca bir omzuna dökülmüş kuzgun karası saçlar, güneş de omuzlarından karnına ve kalçalarına akarak, neredeyse çıplak göğüslerinin arasında gölgeler bırakarak öyle bir geziniyor ki... Kızın başında durmuş, gizlemeden süzüyordu onu, kız ise anlayışlı bir tavırla gülerek aşağıdan yukarı bakıyordu, sonra bardağını dudaklarına götürdü ve birkaç yudum aldı.

“İster misin?” dedi dudaklarını yalayarak ve Redrick’in bu sözlerdeki hinliği anlamasına yetecek kadar bekleyip bardağı ona uzattı.

Redrick döndü, gölgeler içinde bir şezlongu fark edene kadar bakındı, sonra oturdu ve bacaklarını uzattı. “Burbridge hastanede,” dedi. “Bacaklarını kesecekler.”

Deminki gibi gülümseyerek tek gözle ona bakıyordu, diğer gözünü omzuna akan bir demet saç örtüyordu, yalnız gülümsemesi donmuştu şimdi; esmer bir yüzde tatlı bir tebessüm. Sonra, sanki cama çarpan buzun sesini dinliyormuş gibi, bardağı salladı ve sordu: “İki bacağına da mı?”

“İkisini de. Belki dize kadar, belki daha yukarı.”

Bardağı koydu ve yüzündeki saçı arkaya attı. Artık gülümsemiyordu. “Üzüldüm,” dedi. “Demek ki, sen...”

Ona, yalnızca Dina Burbridge’e, her şeyin nasıl olduğunu ayrıntılarıyla anlatabilirdi. Hatta muştayı elinde hazır tutarak araca nasıl döndüğünü, Burbridge’in nasıl yalvardığını, hatta kendi için değil, çocukları için, Dina ve Archie için yalvardığını ve Altın Küreyi vaat ettiğini de anlatabilirdi. Ama anlatmaya kalkmadı. Sessizce elini iç cebine attı, bir deste para çıkardı ve kırmızı örtünün üzerine, Dina’nın uzun bacaklarının tam yanına attı. Paralar rengârenk uçuştular havada. Dina dalgın bir tavırla birkaçını aldı ve incelemeye koyuldu, sanki ilk defa görüyormuş gibi, ama pek de ilgilenmedi.

“Demek ki bu son yevmiyesi,” dedi.

Redrick şezlongdan uzandı, kovayı kendine çekti, şişeyi aldı, etiketine baktı. Karartılmış camdan su damlıyordu; pantolonuna damlamasın diye şişeyi öteye tuttu. Pahalı viskileri sevmezdi, ama şimdi içebilirdi. Doğruca şişeden içmeye hazırlanıyordu ki arkasından gelen anlaşılmaz protesto sesleri yüzünden durdu. Dönüp baktı, Sincap’ın öne doğru uzattığı iki eliyle birden şeffaf bir karışımla dolu uzun bir bardak tutarak, bütün gücüyle, telaş içinde ve çarpık bacaklarını işkence çekermiş gibi sürüyerek çimenlikten geldiğini gördü. Zorlukla yürüyordu ve bu çabası yüzünden kara-kızıl suratından şelale gibi ter akıyordu, kan bürümüş gözleri de yuvalarından tamamen çıkmışlardı; Redrick’in kendisine baktığını görünce neredeyse çaresizlikle ileri doğru uzattı bardağı ve tekrar, dişsiz ağzını alabildiğine ve zorla açıp kâh inlemeye kâh sızlanmaya koyuldu.

“Bekliyorum, beklıyorum,” dedi Redrick ona ve şişeyi tekrar geri, buza koydu.

Sincap sonunda seke seke geldi, bardağı Redrick'e verdi ve mahcup bir dostlukla eklembacaklıları andıran eliyle omzuna dokundu.

"Teşekkür ederim Dixon," dedi Redrick ciddi bir tavırla. "İhtiyacım olan şey tam da buydu. Her zaman yetişirsin, Dixon."

Ve Sincap, şaşkınlık ve heyecan içinde başını sallar, sağlıklı eliyle seğiriyormuş gibi poposuna şaplaqlar atarken Redrick bardağını kutlama yapar gibi kaldırdı, Sincap'a başını salladı ve bir yudumda içkiyi yarıladi. Sonra Dina'ya baktı. "İster misin?" dedi, bardağı göstererek.

Kız cevap vermedi. Bir banknot almış, ikiye katlıyordu, sonra bir daha katladı, bir daha.

"Boş ver," dedi Redrick. "Felaket değil ya sonu. Senin babalık..."

Kız sözünü kesti: "Demek ki onu sen taşıdın," dedi. Sormuyordu, sadece ifade ediyordu. "Seni salak, sırtladın onu, Bölge'nin bir başından öbürüne, budala Kızıl, o domuzu taşıdın sırtında, bunağı, böyle fırsatı kaçırdın..."

Elindeki bardağı unutup baktı kıza, beriki ise kalktı, saçılmış paraların üzerine basarak yaklaştı, tam önünde durdu, sıkı yumruklarını narin beline dayadı, muhteşem vücuduyla, parfüm ve tatlı terinin kokusuyla bütün dünyayı kapattı ona.

"O da siz budalaları doluyor parmağına... Kemiklerinizin, beyinsiz saksılarınızın üzerinde... Hele bir dur, koltuk değneklerine dayanıp kafataslarınızın üzerinde yürüyecek, arkadaş sevgisini ve merhameti gösterecek size!" Neredeyse ağlayacaktı. "Altın Küreyi de vaat etmiştir sana? Harita, zular, ha? Ahmak! Budala! O çilli suratında görüyorum, söz vermiş... Hele bir dur, daha verir sana haritayı, hey ulu Tanrım, şu kızıl kafalı salak Redrick Schuhart'a acı..."

O zaman Redrick kalktı, hafifçe bir şamar attı kıza, beriki sözünü bitiremeden sustu, kesilen bir ağaç gibi çöktü otların üzerine, yüzünü avuçlarının içine aldı. "Budala... Kızıl..." dediği duyuldu anlaşılmasız sözleri arasında. "Böyle bir fırsatı kaçırmışsın... Böyle bir fırsat..."

Redrick ona yukarıdan aşağı bakarken bardağındaki içkiyi bitirdi ve arkasını dönmeden Sincap'ın eline tutuşturdu. Konuşacak başka bir şey yoktu. Akbaba Burbridge Bölge'de dualarıyla iyi evlatlara sahip olmuştu. Seven ve saygılı.

Sokağa çıktı, bir taksi tuttu ve Borjç'a gitmesini söyledi. Bütün bu işleri bitirmek gerekiyordu, dayanılmaz uykusu vardı, gözleri bulanıyordu. Takside bütün vücuduyla çantaya abanırken uykuya daldı ve ancak şoför omzuna dürttüğünde uyandı.

"Geldik, mister."

"Neredeyiz?" dedi, uyku mahmurluğuyla etrafına bakarken. "Sana banka demiştim..."

"Hayır mister," şoför sıırttı. "Borjç demiştiniz. Burası da Borjç."

"Peki," diye homurdandı Redrick. "Bir rüya görüyordum da..."

Şoförün ücretini ödedi, uyuşmuş bacaklarını zorlukla kıpırdatarak çıktı. Asfalt güneşin altında erimişti, çok sıcak olmalıydı. Redrick, sıırıslıkam kaldığını, ağzında acı bir tat, gözlerinin de ıslanmış olduğunu fark etti. İçeri girmeden önce etrafına bakındı. Borjç'un önündeki cadde, bu saatlerde hep olduğu gibi boştu. Karşısındaki iş yerleri açılmamıştı, görünürde Borjç da kapalıydı, ama Ernest görevinin başına geçmişti bile; tezgâhın arkasından köşedeki masada sünger gibi bira emen karanlık üç kişiye kötü kötü bakarak kadehleri siliyordu. Diğer masaların üzerindeki ters çevrili sandalyeler yere indirilmemişti daha, beyaz montlu tanımadığı siyahi bir adam paspasla yerleri siliyor, bir başkası da Ernest'in arkasında bira dolu kasalarla uğraşıyordu. Ernest geldiğinden hoşlanmadığını belli eden bir şeyler homurdandı.

"Bira doldur," dedi Redrick ve kasılırcasına esnedi.

Ernest boş bir maşrapayı masanın üzerine çarptı, buzdolabından bir şişe çıkardı, kapağını açtı ve maşrapanın üzerine eğdi. Redrick avucuyla ağzını kaparken gözlerini onun eline dikti. Eli titriyordu. Şişenin boğazı birkaç defa maşrapanın kenarına çarptı. Redrick Ernest'in yüzüne baktı. Ağır göz kapakları aşağı sarkıyordu, küçük ağzı çarpılmıştı, şişman

yanakları süzölmöştü. Adamlardan biri paspası Redrick'in ayağının altına sürdü, köşedeki karanlık tipler ırklar hakkında küstahça ve nefret dolu tartışıyorlardı, sandıkları çeviren adam Ernest'e arkadan öyle bir çarptı ki, beriki olduğu yerde döndü. Adam özür dilememek için homurdanmaya başladı. Ernest gergin bir sesle sordu: "Getirdin mi?"

"Neyi getirdim mi?" Redrick omzunun üzerinden geriye baktı.

Karanlık tiplerden biri masanın arkasından tembel tembel kalktı, çıkışa gitti, kapının yanında durup bir sigara yaktı.

"Gidip konuşalım," dedi Ernest.

Paspaslı adam şimdi Redrick ile kapının arasında duruyordu. Karakurum gibi güçlü kuvvetli bir adamdı, yalnız onun iki katı vardı. "Gidelim," dedi Redrick ve çantasını aldı. Şu kadarcık olsun uykusu kalmamıştı.

Tezgâhın arkasına geçti, sandıklarla uğraşan siyahinin yanından zorlukla sokuldu. Adamın herhalde parmağı ezilmişti, somurtarak Redrick'e bakarken tırnağını emiyordu. Bu da çok güçlüydü, kemerli bir burnu, yamyassı kulakları vardı. Ernest arka odaya geçti, Redrick onu takip etti, çünkü karanlık heriflerin üçü de şimdi kapının yanında duruyorlardı, paspaslı adam da depoya açılan perdenin önünü tutmuştu.

Ernest arka odada yana çekildi ve kamburunu çıkartıp duvarın yanındaki bir sandalyeye oturdu, masanın arkasındaki sarı ve hazin görünümlü Quarterblad ayağa kalktı, sol tarafta bir yerden de kaskını gözlerine kadar çekmiş çam yarması bir BM güvenlik görevlisi hareketlendi, hızla Redrick'i yandan yakaladı ve devasa elleriyle ceplerini yokladı. Sol, yan cebinde duraladı, muştayı çıkardı, Redrick'i hafifçe Yüzbaşı'ya iteledi. Redrick masaya yaklaştı ve çantayı Yüzbaşı Quarterblad'ın önüne koydu.

"İtoğlu it!" dedi Ernest'e.

Ernest çok üzölmüş gibi kıpırdattı kaşlarını ve omzunu silkti. Her şey apaçıktı. İki siyahi de sırtarak duruyorlardı kapının yanında, başka kapı yoktu, pencere kapalıydı ve dışarıdan sağlam demir parmaklıklarla örölüydü.

Yüzbaşı Quarterblad yüzünü tiksintiyle buruşturarak iki eliyle birden çantayı karıştırıyor, içindekileri masaya atıyordu: küçük zamazingolar, on adet pil, polietilen bir pakette farklı boyutlarda on altı adet kara boncuk, çok iyi durumda iki adet sünger, bir kavanoz gazlı kil...

“Ceplerinizde bir şey var mı?” dedi Yüzbaşı Quarterblad sakince. “Hepsini çıkarın...”

“Yılanlar,” dedi Redrick. “İtoğlu itler.”

Elini iç cebine soktu ve para destesini masanın üzerine fırlattı. Paralar dört bir yana uçtu.

“O-ho!” dedi Yüzbaşı Quarterblad. “Başka var mı?”

“Rezil pislikler!” diye kükredi Redrick, cebinden ikinci desteyi de çıkardı ve öfkeyle ayağının dibine attı. “Zıkkımların hepsini! Zehir olsun!”

“Çok ilginç,” dedi Yüzbaşı Quarterblad sakince. “Şimdi hepsini topla bakalım.”

“Rüyada görürsün!” dedi Redrick, ellerini arkasında bağlayarak. “Uşakların toplasın. Kendin topla!”

“Paraları topla, stalker,” dedi Yüzbaşı Quarterblad sesini yükseltmeden, yumruklarını masaya yaslayıp ileri doğru uzanarak.

Birkaç saniye sessizce birbirlerinin gözlerinin içine baktılar, sonra Redrick küfürler mırıldanarak dizlerinin üzerinde eğildi ve paraları isteksizce toplamaya başladı. Arkasındakiler kıkırdıyordu, BM güvenlik görevlisi de kişner gibi gülüyordu. “Hey, sen, kişneme!” dedi Redrick ona. “Burnun düşecek!”

Emekleyerek birer birer paraları toplarken üzerini bir parmak toz bağlamış parkenin üzerinde sakince durmakta olan kara, bakır halkaya giderek daha çok yaklaşıyordu; alması kolay olsun diye hafifçe döndü, bu sırada hatırlayabildiği ve kendi uydurduğu bütün yakası açılmadık küfürleri savurmaya da devam ediyordu. Uygun âni yakaladığında sustu, gerindi, halkayı yakaladı, bütün gücüyle yukarı doğru çekti; havalanan kapak daha yere düşmeye zaman bulamadan o çoktan şarap mahzeninin rutubetli, soğuk karanlığına kollarını gerip başaşağı atlamıştı.

Ellerinin üzerine düştü, bir takla attı, sıçradı, eğilip hiçbir şey görmeden, sadece hafızasına ve talihine güvenerek kasa-ların arasındaki dar geçitten onlara çarparak ve arkasından gürültüyle düşüp geçidi kapattıklarını işiterek koştu, görün-meyen basamaklardan kayarak çıktı, bütün gücüyle paslı demir kapıya yüklendi ve kendini Ernest'in garajında buldu. Her yeri titriyordu, zorlukla nefes alıyordu, gözlerinin önün-de kanlı bulutlar uçuşuyordu, kalbi acı verircesine, gırtlığı-na çıkacakmış gibi çarpıyordu, ama bir saniye bile durmadı. Derhal uzak köşeye koştu ve ellerini yüzerek, hemen altında, garajın duvarında birkaç tahtanın kırık olduğu çöp yığınına dağıtmaya koyuldu. Sonra yüzükoyun yattı ve delikten dışarı süzüldü, çentiklere takılan ceketinin yırtıldığını işitiyordu. Bir kuyu gibi daracık avluya çıkınca çöp konteynerlerinin arasına oturdu, ceketini çıkardı, kravatını söküp attı, hızla etrafına bakındı, pantolonunu silkeledi, kendine çekidüzen verdi ve avluyu koşarak geçip aynı şekildeki komşu avluya açılan alçak tünele daldı. Koşarken kulak kabarttı, ama dev-riye araçlarının sirenleri henüz duyulmuyordu; pencere-lerden dışarı sarkan çocukları korkutarak, asılı çamaşırlara takılarak, çürümüş çitlerdeki deliklerden geçerek, Yüzbaşı Quarterblad mahalleyi kuşatmadan buradan mümkün oldu-ğunca çabuk çıkmaya çalışarak daha hızlı koşmaya başladı. Buraları çok iyi biliyordu. Bütün bu avlularda, mahzenlerde, terk edilmiş çamaşırhanelerde, kömür depolarında daha ço-cukken oynamıştı, her yerde tanıdıkları, hatta dostları vardı ve başka şartlar altında burada gizlenmekte hiç zorluk çek-mez, bir hafta bir delikte kalabilirdi, ama gözaltından bu pervasız firarı gizlenmek için yapmamıştı, hem de Yüzbaşı Quarterblad'ın burnunun dibinden, cezasına en azından bir on iki ay daha ekleyerek.

Çok şanslıydı. Yedinci caddede bir protesto gösterisi vardı, bağıra çağıra yürüyorlardı; aptalca pankartlarını sallayan, tıp-kı kendisi gibi perişan ve pis, hatta ondan da kötü durumda olan uzun saçlı erkeklerden ve kısa saçlı kadınlardan oluşan iki yüz budala. Sanki duvarlardaki deliklerden daha yeni geç-

mişler, çöp tenekelerini başlarının üzerinde ters çevirmişler, ayrıca da bunun öncesinde bir kömür deposunda berbat bir gece geçirmişler gibi görünüyorlardı. Süründüğü delikten fırladı, bu kalabalığın arasına karıştı ve zorla, itip kakarak, ayaklarına basarak, kulağının üzerine yumruk yiyip aynen karşılık vererek caddenin diğer tarafına ulaştı ve başka bir delikten içeri daldı. Tam bu anda, hemen ileride devriye araçlarının iğrenç uluması yükseldi ve yürüyüş kolu akordeon gibi büzülerek durdu. Ama Redrick şimdi başka bir mahalledeydi ve Yüzbaşı Quarterblad, hangisinde olduğunu bilmiyordu.

Kendi garajına akü deposunun olduğu taraftan geçti; ancak burada işçiler kocaman karton televizyon kolilerini bir kamyonu yüklerken beklemesi gerekti. Yandaki binanın kör duvarının önünde bulunan bodur leylak ağaçlarının arasına oturdu, biraz dinlendi ve bir sigara içti. Dizlerinin üzerine oturmuş, sırtını sert, yangına dayanıklı duvara yaslamış, sinirden başlayan tiki durdurmak için zaman zaman elini yanağına götürerek yiyecekmiş gibi içiyordu sigarasını ve düşünüyor, düşünüyordu; işçileri de alan kamyon korna çalarak kapıdan çıkıp uzaklaşınca güldü ve alçak sesle kendi kendine, “Teşekkür ederim hepinize çocuklar,” dedi, “bu budalayı oyaladınız... düşünmesine fırsat verdiniz.” Bu andan sonra da hızla, ama acele etmeksizin, canlı, planlı, Bölge’de çalışıyormuş gibi harekete geçti.

Garajına gizli delikten süzüldü, eski koltuğun yastığını sessizce kaldırdı, elini sepetin içine attı, çuvaldan dikkatle bir kâğıt paket çıkardı ve gömleğinin içine attı. Sonra duvardaki çiviye asılı eski, hırpani deri ceketini aldı, bir köşede yağa bulanmış bir kasket buldu ve iki eliyle birden alnına kadar çekti. Kapının çatlağından garajın yarı karanlığına parlak toz zerrecikleriyle dolu incecik güneş ışığı huzmeleri düşüyordu, çocuklar avluda neşeyle ve heyecanla bağırıyorlardı; çıkmaya hazırlanırken kızının sesini tanıdı. O zaman gözünü kapıdaki en geniş deliğe dayadı ve bir süre, Şempanze’nin iki uçan balonu sallayarak yeni salıncağın etrafında koştuğunu, üç ihtiyar komşu kadının dizlerinin üzerinde örgüleriyle

orada, bankın üzerinde oturduklarını ve düşmanca dudaklarını ısırıp kızına baktıklarını izledi. Beyinleri leşe dönmüş kocakarılar bitli fikirlerini tartışıyorlardı. Çocuklar ise aldırış etmiyor, hiçbir şey olmamış gibi oynuyorlardı kızıyla, onlara yedirdikleri boşa gitmemişti demek ki; ahşap bir kaykay yapmıştı onlar için, bir oyuncak ev, bir salıncak... Gerzek kocakarıların kurulduğu bankı da o yapmıştı. Peki, dedi kendi kendine, kapıdaki çatlaktan ayrıldı, son defa baktı garaja ve delikten geri süzüldü.

Şehrin güneybatı banliyösünde, Madenci caddesinin sonundaki terk edilmiş benzin istasyonunun yanında bir telefon kulübesi vardı. Tanrı bilir şimdi ne için kullanıyorlardı onu. Etrafında sadece kapıları pencereleri tahtalarla kapatılmış evler vardı, güneye doğru biraz daha ileride ise ucu bucağı görünmeyen eski şehir çöplüğü. Redrick, kulübenin gölgesine, yere oturdu ve elini kulübenin bir çatlağına soktu. Tozlu, yağlı bir kâğıt parçası ve bu kâğıda sarılı bir tabancanın kabzası eline geldi, kurşun dolu galvanize kutu da orada, yerindeydi, ve bilezik torbası, ve içinde sahte belgelerin olduğu eski cüzdan; zulası dokunulmamıştı. Üzerindeki deri ceketle kasketini çıkardı, elini göğsüne soktu. İçinde durdurulmaz, kaçılmaz ölümün olduğu porselen kabı avucunda tartarak, bir dakika kadar oturdu orada. Yanağındaki seğirmenin tekrar başladığını hissetti.

“Schuhart,” diye mırıldandı, kendi sesini duymadan. “İtoğlu it, ne yapıyorsun? Pislik herif, şu kadarcık şeyle hepimizi boğabilirler...” Parmaklarını seğiren yanağına bastırdı, ama işe yaramadı. “Yılanlar,” dedi kamyonu televizyon yükleyen işçiler için. “Yoluma çıktınız... Ben bu lanet şeyi geri, Bölge’ye atacaktım, perde kapanacaktı...”

Can sıkıntısı içinde etrafına baktı. Çatlamış asfaltın üzerinde titriyordu sıcak hava, tahta çakılı pencereler kasvetli bir havada bakıyorlardı, boş arazinin üzerinde toz bulutları geziniyordu. Yalnızdı.

“Peki,” dedi kararlı bir tavırla. “Herkes kendinden, bir tek Tanrı herkesten mesul. Bizim için bu kadarı yeter...”

Tekrar fikrini değiştirmemek için aceleyle kabı kasketine soktu, kasketi de deri ceketiyle sardı. Sonra dizlerinin üzerinde kalktı, eğilerek kulübeyi hafifçe kıpırdattı. Paket deliğın dibine sığdı, daha da boş yer kaldı. Kulübeyi dikkatle çekti, iki eliyle sarstı ve ellerini silkeleyerek kalktı.

“Hepsi bu,” dedi. “Bu kadar.”

Sıcaktan alev alev yanan kulübeye süzüldü, parayı attı ve numarayı çevirdi.

“Guta,” dedi. “Lütfen, endişelenme. Gene tongaya bastım.”

Kadının boğulur gibi derin nefes aldığını dudu, aceleyle devam etti: “Saçma sapan bir iş, altı-sekiz ay filan verirler... Görüş de olur... Katlanacağız. Parasız yapamazsın, sana para gönderecekler...” Guta hâlâ susuyordu. “Yarın sabah garnizona çağırırlar seni, orada görüşürüz. Şempanze’yi de getir.”

“Arama yapmayacaklar mı?” diye sordu kadın.

“Bırak arasınlar. Ev temiz. Önemli değil, cesaretini kaybetme... Kulaklar dik, kuyruk sipsivri. Koca diye bir stalker aldın, şikâyet etme. Neyse, yarın görüşürüz... Yalnız, soran olursa, seni hiç aramadım... Öpüyorum.”

Sertçe astı ahizeyi, bütün gücüyle gözlerini kısıp dişlerini de kulaklarını zonklatacak kadar sıkarak, birkaç saniye durdu orada. Sonra bir bozukluk daha attı ve başka bir numarayı aradı.

“Buyurun,” dedi Hırıldak.

“Ben Schuhart,” dedi Redrick. “Dikkatle dinleyin ve sözümü kesmeyin...”

“Schuhart?” Hırıldak çok doğal bir şekilde şaşırmıştı. “Hangi Schuhart?”

“Sözümü kesmeyin dedim! Yakalandım, kaçtım ve şimdi teslim olmaya gidiyorum. İki buçuk ya da üç sene verirler. Karım parasız. Onun için gerekeni yapın. Hiçbir şeye ihtiyacı olmasın, anlaşıldı mı? Anlaşıldı mı diye soruyorum?”

“Devam edin,” dedi Hırıldak.

“Sizinle ilk defa buluştuğumuz yerin yakınlarında bir telefon kulübesi var. Sadece bir tane, karıştırmazsınız. Porse-

len onun altında. İster alırsınız ister almazsınız, ama karımın hiçbir eksiği olmamalı. Daha sizinle yapacağımız çok iş var. Eğer döner ve bir şerefsizlik yaptığınızı öğrenirsem... Şerefsizlik yapmanızı tavsiye etmem. Anlaşıldı mı?”

“Hepsini anladım,” dedi Hırıldak. “Teşekkür ederim.” Sonra, kısa bir sessizliğin ardından sordu: “Avukat lazım mı?”

“Hayır,” dedi Redrick. “Son kuruşuna kadar bütün parayı karıma vereceksiniz. Hoşçakalın.”

Ahizeyi astı, etrafına bakındı, ellerini pantolonunun ceplerinin derinlerine soktu ve acele etmeksizin, boş ve kapıları pencereleri tahtalarla kapatılmış evlerin arasından Madenci caddesinden yukarı yürümeye koyuldu.

3

Richard H. Noonan, 51 yaşında, Uluslararası Dünya Dışı Kùltürler Enstitüsü Harmont Şubesi Elektronik Cihazlar Bayisi Temsilcisi

Richard H. Noonan odasında, masasının ardında oturmuş, kocaman bloknota işle ilgili bir şeyler çiziyordu. Bu sırada kel başını sallayarak tatlı bir şekilde gülümsüyor ve ziyaretçisini dinlemiyordu. Aslında kendisi bir telefon bekliyordu, ziyaretçisi Doktor Pilman ise tembel tembel bir nutuk atıyordu. Ya da Noonan onun bir nutuk attığını hayal ediyordu. Ya da kendini, bir nutuk attığına inanmaya zorluyordu.

“Bütün bunları dikkate alacağız Valentine,” dedi sonunda Noonan, çiziminin üzerinden onuncu defa geçip bloknotu kapattıktan sonra. “Aslında, çok korkunç...”

Valentine ince elini uzattı ve sigarasının külünü özenle kül tablasına serpti. “Tam olarak neyi dikkate alacaksınız?” diye sordu nezaketle.

“Söylediğiniz her şeyi,” diye neşeyle cevap verdi Noonan, koltuğuna yaslanırken. “Son kelimesine kadar.”

“Peki ne dedim?”

“Rastgele şeyler değil,” dedi Noonan. “Ne söylediyse hepsi de dikkate alınacak.”

Valentine (Doktor Valentine Pilman, Nobel ödülü ve benzeri bütün ödüllerin sahibi) kısa boylu, şık, düzgün bir adamdı, süet ceketinin üzerinde tek bir leke, jilet gibi pantolonunda tek bir kırıışık yoktu; göz alıcı parlak bir gömlek, düzgün tek renkli bir kravat, pırıl pırıl pabuçlar, ince beyaz dudaklarında hin bir tebessüm; kocaman kara gözlükleri gözlerini gizliyordu, geniş alnının üzerinde kara saçları kısacık kesilmişti; Noonan'ın karşısındaki derin koltukta oturuyordu.

“Bence size boş yere astronomik ücretler ödüyorlar,” dedi. “Dahası, Dick, bence sen bir kundakçısın.”

“Şşşt!” dedi Noonan fısıldayarak. “Tanrı aşkına, böyle sesli konuşmayın.”

“Aslında,” diye devam etti Valentine, “sizi epeydir takip ediyorum; bana göre siz kesinlikle çalışmıyorsunuz...”

“Bir dakika!” diye kesti Noonan ve kırmızı, şiş parmaklarını protesto kabilinden salladı. “Nasıl çalışmıyor muşum? Sonuçsuz kalmış tek bir sipariş bile var mı?”

“Bilmiyorum,” dedi Valentine ve sigarasını tekrar silkeledi. “İyi mallar da geliyor, kötü mallar da. İyileri daha sık geliyor ama bu yüzden mi buradasın, bilmiyorum.”

“Eğer ben olmasaydım,” diye itiraz etti Noonan, “iyi mallar daha seyrek gelirdi. Ayrıca da siz bilim insanları iyi malları devamlı bozuyorsunuz, sonra da yeni sipariş istiyorsunuz; peki kim bunu yerine getirebilir? Mesela tazı dediğimiz aletle yaptıklarınız? Harika bir cihaz, jeolojik araştırmalarda çok yararlı olduğunu kanıtladı, sağlam, kendi başına çalışır... Siz ise onu son derece anormal koşullara sürdünüz, yarış atı gibi motorunu yaktınız...”

“Suyunu ve arpasını zamanında vermedik...” dedi Valentine. “Siz sanayici değil seyissiniz, Dick!”

“Seyis,” diye düşünceli bir tavırla tekrar etti Noonan. “Bu daha iyi. Birkaç yıl önce Doktor Panov vardı burada çalışan, herhalde onu tanıyorsunuzdur, sonra öldü... İşte o, benim misyonumun timsah besleyiciliği olduğunu söylediler.”

“Onun çalışmalarını okudum,” dedi Valentine. “Çok ciddi

ve kavrayışlı bir adam. Ben sizin yerinizde olsam onun sözünün üzerine tereddüt ederdim bir şey konuşmaya.”

“Peki. Boş zamanımda uzun uzun düşünürüm... İyisi mi, bana söylesenize: SK-3’ün dünkü test sürüşü nasıl bitti?”

“SK-3?” diye tekrar etti Valentine, beyaz alnını kırıştıarak. “A... Soyтары dediğimiz! Olağandışı bir şey olmadı. Yolda iyi gitti, birkaç tane bilezikle ne işe yaradığını bilmediğimiz bir levha getirdi...” Sustu. “Ve bir de pantolon askısı tokası.”

“Neymiş bu levha?”

“Bir vanadyum alaşımı, şimdilik tam olarak söylemek zor. Hiçbir hareket yok.”

“SK neden getirdi peki onu?”

“Şirkete sorun.”

Noonan, elindeki kurşunkalemle düşünceli bir şekilde bloknotu dövüyordu.

“Hem zaten test sürüşüydü bu,” dedi. “Ne bileyim, belki levha bozulmuştur... Size ne önereceğim, biliyor musunuz? Tekrar Bölge’ye gönderin onu, ertesi gün de peşinden tazıyı salın. Evvelki yıl olanları hatırlıyorum da...”

109

Telefon çaldı; Noonan Valentine’i derhal unuttu ve ahizeye sarıldı.

“Bay Noonan?” diye sordu sekreter kız. “General Lenchen arıyorlar.”

“Bağlayın.”

Valentine kalktı, sönmüş izmariti kül tablasına koydu, iki parmağını veda kabilinden şakağında kıpırdatıp çıktı; ufak tefek, dik ve vakur.

“Bay Noonan?” dedi telefonda tanıdık, mıymıntı bir ses.

“Buyurun.”

“Sizi iş yerinizde bulmak hiç kolay olmuyor, Bay Noonan.”

“Yeni parti geldi...”

“Evet, biliyorum. Kısa bir süre için buraya geldim. Baş başa bir görüşmede çözmemiz gereken bazı meseleler var. Mitsubishi Denshi sözleşmesiyle ilgili. Hukuki yönü.”

“Hizmetinizdeyim.”

“O halde, eğer itirazınız yoksa yarım saat sonra bizim

bizim departmanın bürosunda olsun. Sizin için de uygun mu?”

“Kesinlikle. Yarım saat sonra.”

Richard Noonan ahizeyi yerine koydu, kalktı, şiş ellerini ovaladı, odada dolaşmaya koyuldu. Son dönemin hit şarkılarından birini de söylemeye başlamıştı ki tiz bir tondan garip bir ses çıkartıp kendi kendine güldü. Sonra şapkasını aldı, yağmurluğunu koluna attı ve sekreter odasına çıktı.

“Şekerim,” dedi sekreter kıza, “ben müşterilere çıkıyorum. Siz bizim garnizonu bekleyin, kalemizi savunun, ben de size çikolata getireyim.”

Kızın yüzünde gülücükler açtı. Noonan ona bir öpücük gönderdi ve Enstitü’nün koridorlarına çıktı. Birkaç kez yakalamaya yeltenen oldu; yana çekildi, şakalar yaptı, muharebe alanına o yokken sahip çıkmalarını, dizginleri iyi tutmalarını, heyecana kapılmamalarını söyledi ve sonunda kimse tarafından oyalanmadan, bekçi çavuşun burnunun dibinde hiç açılmamış giriş kartını sallayıp kendini binadan dışarı attı.

Şehrin üzerinde alçak bulutlar asılıydı, hava sıkıntılıydı, ilk kararsız damlalar kara küçük yıldızlar gibi serpiliyordu asfaltın üzerinde. Yağmurluğunu başına ve omuzlarına atan Noonan sıra sıra arabaların yanından tırıs koştu ve Peugeot’suna yanaştı, içeriye daldı ve başından yağmurluğunu çıkartıp arka koltuğa attı. Ceketinin yan cebinden budur dedikleri siyah, yuvarlak değneği çıkardı, aküdeki yuvasına soktu ve başparmağıyla tıkırtı gelene kadar itti. Sonra geriye doğru kıpırdadı, direksiyonda daha rahat bir pozisyon aldı ve gaza bastı. Peugeot caddenin ortasında sessizce ilerlemeye başladı, önbölgenin çıkışına geldi.

Yağmur ansızın, gökyüzünde su dolu bir kova devrilmiş gibi şiddetle yağmaya başladı. Yol kayganlaşmış, virajlarda aracı savuruyordu. Noonan silecekleri çalıştırdı ve hızını düşürdü. Demek rapor alındı, diye düşünüyordu. Şimdi bizi göklere çıkartacaklar. İyi bir şey, övüldüğümde hoşuma da gider. Özellikle de bizzat Sayın Lemchen istemeden de olsa övüyorsa. Tuhaf şey, övüldüğümüzde neden seviniyo-

ruz acaba? Övgü aldın diye zam vermiyorlar. Şöhret? Amma da şöhretimiz olur ya bizim! “Şöhret kazandı: Şimdi onu üç kişi tanıyor.” Hadi Bayliss’i de sayalım, dört. Şu insan ne gülünç bir yaratık!... Herhalde övgüyü sadece övgü olduğu seviyoruz. Çocukların dondurmayı sevmesi gibi. Aşağılık kompleksinden başka bir şey değil. Övgüler komplekslerimizi sakinleştiriyor. Ve çok aptalca. Kendi gözlerimde nasıl yükselebilirim ki? Kendimi bilmiyor muyum sanki? İhtiyar, şişko Richard H. Noonan? Bu arada, bu “H.” de ne demek acaba? Ne bir halt biliyorsun, ne de soracak kimse var... Sayın Lemchen’e soramazsın ki... Ah, hatırladım! Herbert. Richard Herbert Noonan. Nasıl da yağıyor...

Merkez bulvarına döndü ve ansızın aklına geldi: Şehir son yıllarda amma da büyüdü!... Bir sürü gökdelen diktiler... Şu-
raya bir tane daha yapıyorlar. Ne olacak bu? Ah, Luna Kompleksi; dünyadaki en iyi müzik grupları, varyeteler, kerhane, hepsi de parlak garnizonumuz ve gözüpek turistlerimiz, özellikle yaşlılarımız ve de bilimin asil şövalyeleri için... Ama banliyöler boşalıyor. Mezarlardan dönenlerin de gidebileceği bir yer yok artık.

“Mezarlardan çıkanların eve dönüş yolları kapalı,” dedi yüksek sesle, “bu yüzden kederli ve öfkeli...”

Evet, bütün bunların nasıl sona ereceğini bilmek istedim. On yıl önce, bütün bunların nasıl bitmesi gerektiğini kesinlikle biliyordum. Geçilmez polis kordonları. Elli kilometre genişliğinde boş bir kuşak. Bilim adamları ve askerler, o kadar. Gezegenimin bedenindeki korkunç yara sımsıkı kapatılmış... Ve böyle olacağını düşünen bir tek ben de değildim. Ne söylevler atılırdı, ne kanun tasarıları yapılırdı!... Şimdiyse, o herkesin sahip olduğu kararlılığın ansızın nasıl eriyip de pelteye dönüştüğünü hatırlamıyorsun bile. “Bir açıdan bakılınca kabul etmek, diğer açıdan bakılınca reddetmek mümkün değil.” Sanırım her şey, stalkerlerin ilk budur’ları Bölge’den çıkardığı zaman başladı. Piller... Evet, sanırım bununla başladı. Özellikle de budur’ların çoğaldıkları keşfedildiğinde. Yara, eskisi gibi görünmüyordu artık, hatta yara gibi

de değil, tersine define gibi görünüyordu... Şimdiyse kimse bilmiyor ne olduğunu: yara mı, define mi, cehennem azabı mı, Pandora'nın kutusu mu, iblis mi, şeytan mı... Yavaş yavaş kullanmaya başladılar. Yirmi yıldır onca uğraştılar, milyarlarını harcamadılar, örgütlü hırsızlıklarını da o zamanki gibi yapamadılar. Herkes kendi küçük işini yapıyor, bilim adamları ise alınlarını çok önemli pozlarda yukarı kaldırıyorlar: Bir açıdan bakılınca kabul etmek, diğer açıdan bakılınca reddetmek mümkün değil, zira obje bildiğimiz şey, on sekiz derece açıyla röntgen ışınları altında yirmi iki derece açıda kvasi-termal elektronlar yayar... Şeytan alsın! Her şey bir tarafta, bu işin en sonunu görecektik kadar yaşayamayacağım...

Araba, Akbaba Burbidge'in evinin önünden geçiyordu. Sağanak yağmur yüzünden evin bütün ışıkları yanıyor, güzel Dina'nın ikinci katının pencerelerinden dans eden çiftler görünüyordu. Ya sabah erkenden ya da dün akşam başlamış, ama hâlâ bitirememişlerdi. Şehirde böyle bir moda vardı; günlerce eğleniyorlardı. Böyle bir gençlik yetiştiriyoruz işte; dayanıklı ve amaçlarında ısrarcı...

Noonan arabayı mütevazı bir tabela asılı basit bir binanın önünde durdurdu: Korsh, Korsh ve Simak Hukuk Bürosu. Bir budur çıkardı, cebine soktu, yağmurluğu tekrar başına çekti, şapkasını aldı ve girişe koştu. Gazeteye gömülmüş kapıcının önünden geçip eski bir halıyla örtülü merdivenlerden çıktı, ikinci katta, bunca zamandır ne olduğunu ayırt etmeye çalıştığı kendine has bir koku sinmiş koridorları ayakkabısının topuklarıyla dövdü, koridorun sonundaki kapıyı açtı ve kabul odasına girdi. Sekreter kızın yerinde tanımadığı, acayip asık suratlı genç bir adam oturuyordu. Adamın ceketi yoktu, gömleğinin kollarını sıyırmıştı. Masanın üzerine daktilo yerine konulmuş karmaşık elektronik bir aletin parçalarını dökmüş cebelleşiyordu. Richard Noonan yağmurluğunu ve şapkasını çiviye astı, iki eliyle kel başında kulaklarının arkasında kalmış iki tutam saçı sıvazladı ve soran gözlerle genç adama baktı. Beriki başını salladı. Bunun üzerine Noonan odanın kapısını açtı.

Lemchen suratından düşen bin parça, onu karşılamak için perdesi çekili pencerenin yanındaki büyük deri koltuğundan kalktı. Dört köşeli asker surati kat kat olmuştu; ne bir hoşgeldin tebessümü, ne kötü havalar yüzünden bir tatsızlık, belki ancak hapşırmasını zorlukla tutuyormuş gibi bir ifade. “İşte geldiniz,” dedi ağır ağır. “Buyurun, oturun.”

Noonan gözleriyle oturabileceği bir yer aradı ama bir masanın arkasında kalmış, arkası dimdik, sert bir iskemle dışında bir şey göremedi. Masanın kenarına ilişti. Neşeli ruh hali nedense buhar olup uçmaya başlamıştı; neden olduğunu kendisi de bilmiyordu. Bir anda, buraya övülmek için çağrılmadığı belli olmuştu. Hatta tam tersine. Gazap günü, diye düşündü filozof edasıyla ve kendisini daha kötüsüne hazırladı.

“Bir sigara yakın,” diye ikram etti Lemchen, tekrar koltuğuna çökerken.

“Teşekkür ederim, sigara içmiyorum.”

Lemchen, sanki en kötü kuşkuları doğrulanmış gibi başını salladı, iki elinin parmaklarını burnunun ucunda kenetledi ve oluşan şekli bir süre dikkatle inceledi.

“Galiba Mitsubishi Denshi firmasının hukuki meselelerini görüşmeyeceğiz sizinle,” dedi sonunda.

Bu bir şakaydı. Richard Noonan dünden hazırmış gibi gülmüseddi ve “Nasıl isterseniz!” dedi. Masaya oturmak acayip rahatsızlık vericiydi, ayakları yere değmiyor, kalçaları da kesilir gibi acıyordu.

“Size üzülerek bildiriyorum ki, Richard,” dedi Lemchen, “raporunuz yukarıda son derece hoş bir etki yarattı.”

“Hım...” dedi Noonan. Başlıyor, diye düşündü.

“Size bir nişan takdim etmeye bile hazırlanıyorlardı,” diye devam etti Lemchen, “ancak ben biraz zaman geçmesini önerdim. Nitekim doğru davranmışım.” Nihayet on parmağının oluşturduğu şekli incelemeyi bıraktı ve donuk gözlerle Noonan’a baktı. “Neden bu kadar temkinli davrandığımı soracak mısınız bana?”

“Herhalde bunun için nedenleriniz vardı,” dedi Noonan sıkılmış bir sesle.

“Evet, öyle. Raporunuz üzerine neler oldu, Richard? Metropolit grubu tasfiye edildi. Sizin çabalarınızla. Yeşil Çiçek grubunun bütün üyeleri alındı. Çok parlak bir iş. Bu da sizin çalışmanız. Varr, Quasimodo, Gezgin Müzisyenler ve adlarını hatırlamadığım benzerleri de çok geçmeden açığa çıkacaklarını fark edince kendi kendilerini tasfiye ettiler. Bunların gerçekleştiğini biliyoruz, diğer bilgiler de bunu doğruluyor. Savaş alanı temizlendi. Bu sizin sayenizde oldu, Richard. Düşman, ağır kayıplar vererek darmadağın surette çekildi. Durumu doğru mu koyuyorum?”

“Her halükârda,” dedi Noonan dikkatle, “son üç aydır Bölge’den Harmont üzerinden çıkarılan malzeme akışı kesildi... En azından benim aldığım bilgilere göre,” diye ekledi.

“Düşman geri çekildi, öyle değil mi?”

“Eğer bu ifadeyi kullanmakta ısrar ediyorsanız... Öyle oldu.”

“Öyle olmadı!” dedi Lemchen. “Mesele şu ki, düşman asla geri çekilmiyor. Bunu kesin olarak biliyorum. Bir zafer raporu yazmakla, Richard, olgun olmadığınızı peşinen gösterdiniz. İşte bu nedenle sizi derhal ödüllendirme işini durdurmalarını önerdim.”

Senin de, ödüllerin de, diye düşünüyordu Noonan ayaklarını salları ve suratını asmış ayakkabılarının bir görünüp bir kaybolan uçlarına bakarken. Senin ödülleri de helaya asıyordum zaten. Bir de ahlakçı, gençliğin eğitimcisi çıkmış başıma; sen olmadan da burada kiminle iş yaptığımı biliyorum ben, o ahlak derslerinde okumama gerek yok ne tür bir düşmanım olduğunu. Dosdoğru söylesene şunu: nerede, nasıl yanıldım... o domuzlar ne yürüttüler gene... nerede, nasıl, hangi gedikleri buldular... Girizgâha filan lüzum yok, sümüklü acemi değilim ben, yaşıım yarım asrı aştı, burada da senin nişanların hatırına oturuyor değilim...

“Altın Küreyle ilgili ne biliyorsunuz?” diye sordu ansızın Lemchen.

Hey ulu Tanrım, diye öfkeyle düşündü Noonan, Altın Kürenin bu işle ne ilgisi var? Senin de, senin şu dolambaçlı

konuşmalarının da... “Altın Küre bir efsanedir,” diye belirtti sıkılmış bir sesle. “Bölge’de bulunan, altın bir küre görünümüne sahip olduğu ve insanların dileklerini gerçekleştirdiği düşünülen mitolojik bir nesne.”

“Her türlü dileği mi?”

“Efsanenin ana metinlerine bakılırsa, her türlü. Ancak tabii çeşitli türleri de var...”

“Peki,” dedi Lemchen. “Peki ölüm lambasını işittiniz mi?”

“Sekiz yıl önce,” diye karşılık verdi Noonan, “Stephen Norman adlı, lakabı Dörtgöz olan bir stalker Bölge’den, anlaşıldığı kadarıyla dünyadaki organizmalar için ölümcül etkilere sahip, ışın sistemine benzer bir şeyi bulup yanında getirdi. Sözü edilen Dörtgöz Enstitü’yle pazarlık edip satmaya çalıştı, ancak fiyatta anlaşamadılar. Dörtgöz daha sonra Bölge’ye gitti ve bir daha dönmedi. Bu nesnenin şu anda nerede bulunduğu bilinmiyor. Enstitü’dekiler bugün bile zamanında onu almadıkları için saçlarını yoluyorlar. Sizin de tanıdığınız, Metropol’den Hugh bu nesneye, bir çekin üzerine yazılabilecek en yüksek meblağı önermişti.”

“Hepsi bu mu?” diye sordu Lemchen.

“Hepsi bu,” diye cevap verdi Noonan. Sıkıldığını belli ederek odaya göz gezdiriyordu. Sıkıcı bir odaydı, görececek bir şey yoktu.

“Peki,” dedi Lemchen. “Peki kerevit gözü hakkında ne duydunuz?”

“Ne gözü?”

“Kerevit. Biliyor musunuz?” Lemchen iki parmağıyla bir şeyi yakalamaya çalışır gibi işaret yaptı. “Kısaçlı olurlar.”

“İlk defa duruyorum,” dedi Noonan kaşlarını çatarak.

“Ya çingiraklı peçeteleri biliyor musunuz?”

Noonan masanın üzerinden indi, ellerini cebine sokup Lemchen’in önünde durdu.

“Hiçbir şey bilmiyorum,” dedi. “Ya siz?”

“Ne yazık ki ben de hiçbir şey bilmiyorum. Ne kerevit gözüyle, ne de çingiraklı peçetelerle ilgili... Yalnız, bunlar var.”

“Benim Bölge’mdede mi?” diye sordu Noonan.

“Oturun, oturun,” dedi Lemchen elini sallayarak. “Konuşmamız yeni başlıyor. Oturun.”

Noonan masanın arkasına dolandı ve yüksek arkalıklı, sert iskemleye oturdu. Niyeti ne bunun, diye düşünüyordu hınçla. Bu yeni şeyler de ne? Herhalde başka Bölge’lerde bir şeyler buldular, şimdi bu hayvan benimle oynuyor. Zaten eskiden beri sevmez beni, ihtiyar iblis, o alaycı şiiri unutamıyor...

“Küçük sınavımıza devam edelim,” dedi Lemchen, perdeyi açtı ve pencereden dışarı baktı. “Sağanak,” dedi. “Severim.” Perdeyi bıraktı, koltuğuna oturdu, tavana bakarak sordu: “İhtiyar Burbridge ne âlemde?”

“Burbridge mi? Akbaba Burbridge sürekli gözlem altında. Sakat, maddi durumu çok iyi. Bölge’yle ilişkisi yok. Dört barı, bir dans sınıfı var ve garnizonun subayları ve turistler için piknikler düzenliyor. Kızı Dina sefahat içinde yaşıyor. Oğlu Arthur hukuk fakültesini yeni bitirdi.”

Lemchen hoşnut bir şekilde başını salladı. “Güzel,” diye takdir etti. “Ya Maltalı Kreon ne yapıyor?”

“Halen faal durumdaki birkaç stalkerden biri. Quasimodo grubuyla ilişkiliydi, şimdilerde benim aracılığımla Enstitü’ye mal veriyor. Onu serbest bırakıyorum, bir gün birinin olmasına takılacak. Son zamanlarda çok fazla içiyor, fazla dayanmaz diye korkuyorum.”

“Burbridge’le ilişkisi?”

“Dina’ya asılıyor. Ama başarısız.”

“Çok iyi,” dedi Lemchen. “Peki Schuhart’la ilgili neler iştiliyor?”

“Bir ay önce hapisten çıktı. Maddi bir ihtiyacı yok. Başka bir ülkeye göç etmeye çalışıyordu, ama...” Noonan sustu. “Uzun sözün kısası, ailesi meseleleri var. Bölge’yle uğraşacak zamanı yok.”

“Hepsi bu mu?”

“Hepsi bu.”

“Fazla değil,” dedi Lemchen. “Talihli Carter’ın işleri nasıl gidiyor?”

“Kendisi uzun yıllardır stalker değil. İkinci el araç satıyor, arabaların budur’larını değiştiren bir atölyesi de var. Dört çocuğu var, karısı geçen yıl öldü. Kaynanasıyla kalıyor.”

Lemchen başını salladı. “Şu stalkerlerden kimi unuttum?” diye sordu tatlılıkla.

“Jonathan Miles’ı unuttunuz. Lakabı Kaktüs. Hastanede yatıyor, kanser, ölmek üzere. Karakurum’u da unuttunuz...”

“Evet, evet, Karakurum nasıl?”

“Karakurum aynı,” dedi Noonan. “Üç kişilik bir grubu var. Bölge’de haftalarca kalıyorlar. Buldukları her şeyi yerinde yok ediyorlar. Eski örgütü Kavgacı Melekler dağıldı.”

“Neden?”

“Hatırlayacağınız gibi, ganimet satın almakla uğraşırlardı, sonra da Karakurum bunları Bölge’ye geri götürürdü. Şeytanın işi şeytana. Artık alacak bir şey yok, ayrıca şubenin yeni müdürü peşlerine polisi taktı.”

“Anlıyorum,” dedi Lemchen. “Gençler?”

“Gençler... Gidip geliyorlar, az çok tecrübeli beş-altı kişi var, ama son zamanlarda ganimet verecek kimse olmadığından kayboldular. Ben de yavaştan terbiye ediyorum... Bence, şef, benim Bölge’de stalker filan kalmadı. İhtiyarlar gittiler, gençler bir şey beceremiyorlar, sanatlarının itibarı da eskisi gibi değil. Yeni teknoloji kullanılıyor, otomatik stalkerler.”

“Evet, evet, bunu duymuştum,” dedi Lemchen. “Ama bu otomatlar kullandıkları enerjinin hakkını veremiyorlar henüz. Yoksa yanılıyor muyum?”

“Şimdilik öyle bir sorun var. Yakında üstesinden geleceklerdir.”

“Ne kadar yakında?”

“Beş-altı yıl içinde...”

Lemchen tekrar başını salladı.

“Yeri gelmişken, herhalde bilmiyorsunuz, düşman da otomatik stalkerler kullanmaya başladı.”

“Benim Bölge’mdede mi?” diye sordu Noonan, tedirgin olarak.

“Sizin Bölge’nizde de. Sizin buradaki merkezleri

Rexopolis'te, ekipmanı helikopterle dağlardan Yılan vadisine, Kara Göl'e, Bolder zirvesinin eteklerine taşıyorlar."

"Ama bu, en dış halka," dedi Noonan şüpheyle. "Oralar bomboş, ne bulabilirler ki?"

"Az, çok az. Ama bulunuyor. Ayrıca, sadece bilginiz olsun diye, yoksa sizi ilgilendirmiyor... Özetleyelim. Harmont'ta neredeyse hiç profesyonel stalker kalmadı. Kalanların da Bölge'yle bir ilişkisi bulunmuyor. Gençler kayıp ve eğitim sürecinde bulunuyorlar. Düşman vuruldu, dağıldı, bir yerlerde yaralarını yalıyor. Ganimet yok, olsa bile verecek kimse yok. Harmont Bölge'sinden yasadışı malzeme akışı üç aydır kesildi. Öyle mi?"

Noonan susuyordu. Şimdi, diye düşünüyordu. Şimdi darbeyi indirecek bana. Ama nerede açık verdim? Önemli, görünür bir şey olmalı. Hadi, hadi pislik bunak!... Daha fazla uzatma!...

"Cevabınızı duymadım," dedi Lemchen ve avucunu kırık, kıllı kulağına tuttu.

"Peki şef," dedi Noonan kasvetli bir sesle. "Bu kadar yeter. Beni bir güzel haşlayıp kızarttınız, artık sofraya getirin."

Lemchen anlaşılmaz bir ses çıkardı. "Aslında söyleyecek bir şeyiniz yok," dedi beklenmedik bir sertlikle. "Otorite karşısında kulaklarınızı dövüyorsunuz, peki geçen gün başıma ne geldi dersiniz..." Ansızın kendi sözünü kesti, kalktı ve kasaya doğru yaklaştı. "Kısacası, son iki aydır, sadece elde ettiğimiz istihbarata dayanarak düşman kompleksleri muhtelif Bölge'lerden altı binden fazla kalem malzeme elde etti..." Kasanın yanında durdu, boyalı gövdesini okşadı ve sertçe Noonan'a döndü. "Kendinizi illüzyonlarla teselli etmeyin!" diye kükredi. "Burbidge'in parmak izleri! Maltalının parmak izleri! Bana hatırlatmaya bile değer görmediğiniz Kocaburun Ben-Halevi'nin parmak izleri! Peltek Hereş ile Cüce Zmyg'ın parmak izleri! Gençlerinizi işte böyle terbiye ediyorsunuz! Bilezikler! İğneler! Beyaz fırıldaklar! Yetmezmiş gibi kerevit gözleri, aynasız çingirakları, çingiraklı peçeteler, şeytan alsın hepsini!"

Tekrar kendi sözünü kesti, koltuğuna döndü, parmakları-

nı gene birbirine kenetledi ve kibarca sordu: “Ne düşünüyorsunuz bu durumla ilgili, Richard?”

Noonan mendilini çıkartıp boynunu ve ensesini sildi. “Hiçbir şey düşünmüyorum,” diye homurdandı gizlemeden. “Bağışlayın şef, ben şimdi... İzin verin nefesleneyim... Burbridge! Hazırladığım listeyi isterseniz yırtıp atabilirsiniz, ama Burbridge’in Bölge’yle hiçbir ilişkisi yok! Onun her adımını biliyorum ben! Göllerde içki âlemleri ve piknikler düzenliyor, iyi para götürüyor, ihtiyacı yok ki... Bağışlayın, saçmalıyorum elbette, ama sizi temin ederim, hastaneden çıktığından beri gözümün önünden ayırmadım Burbridge’i...”

“Sizi daha fazla tutmayacağım,” dedi Lemchen. “Bir hafta süre veriyorum. Bölge’nizden malzemeler nasıl Burbridge’in ve bütün diğer domuzların eline geçiyor, düşünüp taşının... Hoşçakalın!”

Noonan kalktı, Lemchen’i beceriksizce selamladı ve şarıl şarıl terleyen boynunu mendiliyle silmeye devam ederek kabul odasına geçti. Suratsız genç darmadağın elektronik parçalarına düşünceli bir tavırla bakarak sigara içiyordu. Göz ucuyla Noonan’dan yana baktı, gözleri bomboş, içe dönük gibiydi.

Richard Noonan şapkasını gözlerinin üzerine indirdi, yağmurluğunu koluna aldı ve çıktı. Böylesi de hiç başıma gelmemişti, diye düşünüyordu. Kocaburun Ben-Halevi ha! Kendine bir lakap da bulmuş... Ne zaman? Küçük bir serse-riydi, ne zaman istese burnunun üzerine indirebilirdi... Daha çocuk... Hayır, böyle olamaz... Ah, seni bacaksız domuz Ak-baba! Nasıl da faka bastırdın beni! Muhallebi çocuğu gibi pantolonsuz yakaladı, sümüklü burnumu siler gibi... Nasıl oldu bu? Böyle bir şey olamaz! Tıpkı Singapur’da olduğu gibi, burnumu masaya vurup enseme duvara yapıştırdı...

Arabaya bindi ve bir süre, hiçbir şey düşünmeksizin kontak düğmesini aradı. Şapkasından dizlerine su akıyordu, çıkardı ve bakmadan arkaya attı. Ön cama sel gibi akıyordu yağmur suyu; Richard Noonan’a, sanki tam da bu yüzden bundan sonra ne yapacağını bilemiyormuş gibi geldi. Bunu

fark edince yumruğunu çıplak alnına indirdi. Biraz rahatladı. Arabanın panelinde kontak düğmesi olmadığını, olamayacağını, cebinde budur olduğunu hatırladı. Tükenmeyen akü. Onu, o orospu işini çıkarıp kontak deliğine sokması gerekiyordu, o zaman en azından bir yerlere gidebilirdi; pencerelerinin arkasından ihtiyar çakalın herhalde kendisini gözetlediği bu binadan uzaklarda bir yere...

Noonan'ın eli budur'a uzanırken yarı yolda donakaldı. Öyle ya. En azından kimden başlayacağımı biliyorum. On-
dan başlayacağım. Hem de öyle bir başlayacağım ki! Hiç kimse böyle bir başlangıç yapmamış olacak, hemen şimdi başlayacağım. Hem de öyle bir zevkle yapacağım ki... Silecekleri çalıştırdı ve neredeyse hiçbir şey görmeden arabayı bulvardan aşağı sürmeye başladı, ama biraz sakinleşmişti. Peki. Singapur'daki gibi olsun. Singapur'da her şey gayet iyi sona ermişti zaten... Suratım bir defa masaya çarpmış, olsun! Daha kötüsü de olabilirdi. Suratım masaya değil de çivili bir şeye de çarpabilirdi... Ulu Tanrım, hakikaten de olabilirdi! Şu domuz sürüsünü tek bir darbeyle toparlayacak, on beş sene içeriye atacağım... Ya da cehennemin dibine göndereceğim! Rusya'dayken stalkerlerden söz edildiğini duymazlardı. Orada, Bölge'nin çevresi gerçekten de bomboş, yüz kilometre, bir kimseyi bulamazsın, ne şu iğrenç turistlerden birini, ne de bir Burbridge... Daha basit davranmak gerek, beyler, daha basit! Burada ince eleyip sık dokumaya gerek yok. Sana Bölge'den ekmek çıkmaz, hadi eyvallah, yüz birinci kilometreye... Peki, dikkatimizi dağıtmayalım. Nerede benim mekân? Hiçbir şey görünmüyor... A-ha, işte.

Hiç zamanı olmamasına rağmen Beş Dakika'nın binası öyle bir ışıklar içindeydi ki, nerede kaldı senin Metropol. Richard Noonan sudan çıkmış köpek gibi silkinerek tütün, parfüm ve ekişi şampanya kokusu sinmiş olan parlak, aydınlık salona girdi. İhtiyar Benny'nin üniforması üzerinde değildi; girişe bakan bankonun arkasına oturmuş, avucunda çatal, bir şeyler tıkınıyordu. Önünde, korkunç göğüslerini boş kadehlerin arasına yaymış madam, tatsız bir suratla onun

yiğışini izliyordu. Akşamki partiden sonra holü henüz toplamamışlardı. Noonan girince madam, önce rahatsız, ama derhal mesleki bir tebessüm yayılan geniş, badana kovaşına düşmüş gibi boyalı yüzünü derhal ondan tarafa çevirdi. “Bakın kimler gelmiş!” dedi bas sesiyle. “Sayın Noonan! Kızları mı özlediniz?”

Benny tıkmaya devam ediyordu, taş gibi sağırdı.

“Merhaba kocakarı!” diye karşılık verdi Noonan ona doğru yaklaşırken. “Karşımda gerçek bir kadın varken kızlara ne ihtiyacım var?”

Benny nihayet onu fark etti. Mavi ve kırmızı yaralarla bezeli korkunç suratında zorla bir hoş geldin tebessümü belirdi. “İyi günler patron!” dedi hırıldayarak. “Kurumaya mı geldiniz?”

Noonan cevaben gülümsedi ve elini salladı. Benny ile konuşmaktan hoşlanmıyordu; sürekli bağırarak gerekiyordu. “Benim idareci nerede, çocuklar?” diye sordu.

“Odasında,” diye cevap verdi madam. “Yarın vergileri ödeyecek.”

“Ah bu vergiler!” dedi Noonan. “Peki. Madam, lütfen en sevdiğimden hazırlar mısınız, az sonra döneceğim.”

Kalın, sentetik halıda sessiz adımlarla yürüdü, perdelerle kapatılmış dolabın yanından geçti. Her dolabın yanında, duvarda başka bir çiçek resmi vardı, görünmeyen bir çıkmaza döndü ve deriyle kaplı kapıyı vurmada n açtı.

Kemik Katyuşa masanın arkasında oturmuş, aynada burunun üzerindeki acayip, ağırlı şişi inceliyordu. Yarın vergi ödeyecekmiş, umurunda değildi. Önündeki bomboş masanın üzerinde cıvalı merhem kavanozuyla şeffaf bir sıvı dolu bardak vardı. Kemik Katyuşa kan bürümüş gözlerini Noonan’a kaldırdı ve aynayı düşürüp yerinden sıçradı. Noonan tek kelime etmeden onun karşısındaki koltuğa çöktü ve bu çakalı bir süre sessizce inceledi, berikinin lanet olası yağmur ve romatizmalarıyla ilgili tekdüze homurtularını dinledi.

“Kapıyı kilitleyiver şekerim.”

Kemik düztaban ayaklarını pat pat vurarak kapıya koştu, anahtarı tıkırdattı ve masaya döndü. Ormanlık tepeye benzer kafası Noonan'ın yukarısındaydı ve sadakatle onun ağzına bakıyordu. Noonan kısık göz kapaklarının arasından onu incelemeye devam etti. Nedense, Kemik Katyuşa'nın gerçek adının Raphael olduğunu hatırladı. Kollarını saran sık koyu kırmızı ve mor kılların arasından fırlayıveren devasa, kemikli yumrukları yüzünden Kemik lakabını takmışlardı. Katyuşa adını da kendi kendisine koymuştu; bunun büyük Moğol hükümdarlarının geleneksel adı olduğuna kesinlikle emindi. Raphael. Peki Raphael, başlayalım.

“İşler nasıl?” diye sordu tatlılıkla.

“Her şey yolunda, patron,” diye aceleyle cevap verdi Raphael Kemik.

“Garnizondaki kepazeliği hallettin mi?”

“Yüz elli papel koydum. Herkes hoşnut.”

“Yüz elli senin cebinden,” dedi Noonan. “Kendi kabahatin, şekerim. Gereğini yapmalıydın.”

Kemik'in yüzünde mutsuzluk ifadesi belirdi ve uysal bir tavırla dev avuçlarını salladı.

“Holdeki parkeyi değiştirmek gerek,” dedi Noonan.

“Hallolacak.”

Noonan dudaklarını büzerek sustu. “Ganimet?” diye sordu, sesini alçaltarak.

“Az bir şeyler var,” dedi Kemik de sesini alçaltıp.

“Göster.”

Kemik kasaya atıldı, bir paket çıkardı, Noonan'ın önüne, masaya koydu ve açtı. Noonan parmağıyla kara boncukları karıştırdı, bir bilezik aldı, evirip çevirerek inceledi ve geri koydu. “Hepsi bu mu?” diye sordu.

“Getirmiyorlar ki,” dedi Kemik, kabahatli gibi.

“Getirmiyorlar...” diye tekrar etti Noonan.

Ayakkabısının burnuyla dikkatle nişan aldı ve bütün gücüyle Kemik'in kaval kemiğine geçirdi. Kemik inledi, sızlayan yeri tutmak için eğilmeye davrandı, ama derhal geri doğruldu ve hazırola geçti. Noonan yerinden sıçradı, koltuğa atıldı,

Kemik'i gömleğinin yakasından yakaladı ve tekmeleyerek, gözlerini çevirerek ve küfürler mırıldanarak pataklamaya koyuldu. İnleyip sızlanan, korkmuş bir at gibi başını sallayan Kemik, geriledi, geriledi, sonunda koltuğu devirdi.

“Çift taraflı mı çalışıyorsun, rezil herif?” diye tıslıyordu Noonan, korkudan karası küçülmüş gözlerinin içine bakarak. “Akbaba ganimet içinde yüzüyor, sense kâğıda sarılmış boncuk getiriyorsun öyle mi?...” Döndü ve ağrıyan burnuna isabet ettirmeye çalışarak Kemik'in suratına indirdi. “Hapiste süründüreceğim! Bok içinde yaşayacaksın... Bok yiyeceksin... Dünyaya geldiğine pişman olacaksın!” Elini sallayıp ağırlı, şiş burnuna bir yumruk daha indirdi. “Burbridge nereden buluyor bu ganimeti? Neden ona getiriyorlar da sana getirmiyorlar? Kim getiriyor? Neden hiçbir şey bilmiyorum ben? Sen kime çalışıyorsun, kıllı domuz? Konuş!”

Kemik ağzını hiç ses çıkarmadan açıp kapıyordu. Noonan adamı bıraktı, koltuğuna döndü ve ayaklarını masaya uzattı.

“E-e?” dedi.

Kemik burnundan akan kanı çekti ve konuştu: “Ulu Tanrım, patron... Siz ne diyorsunuz? Akbaba'nın ne ganimeti olacak? Ganimet filan yok onda. Bu aralar hiç kimsede ganimet yok...”

“Benimle tartışmaya mı niyetlisin?” diye sordu Noonan tatlılıkla, ayaklarını masadan indirirken.

“Hayır, patron... ulu Tanrım...” dedi Kemik telaşla. “Ne münasebet! Neyi tartışacağım! Aklımın ucundan geçmez...”

“Senin hayatını cehenneme çevireceğim,” dedi Noonan habis bir sesle. “Çünkü ya baştan çıkarmışlar seni ya da çalışmayı beceremiyorsun. Ne halt etmeye bana bulaştın sen, pislik herif? Senin gibilerinin onlarcasını metelikle alıyorum ben. İşlerimi görürken gerçek bir adam lazım bana, sense burada bir tek kızları bozup bira zıkkımlanıyorsun.”

“Durun, patron,” dedi Kemik aklı başında bir sesle, yüzündeki kanı silerken. “Neden öyle hemen üzerime atılıyorsunuz?... Meseleye bir bakalım...” Parmaklarının ucuyla, dik-katle burnundaki şişe dokundu. “Burbridge'de çok miktarda

ganimet olduğunu mu söylüyorsunuz? Bilmiyorum. Özür dilerim ama biri sizi dolduruşa getirmiş. Şu anda hiç kimse ganimet yok. Bölge'ye sadece serseriler gidiyor, onlar da neredeyse hiçbir zaman geri dönmüyorlar. Hayır, patron, hakikaten birisi sizi dolduruşa getirmiş...”

Noonan gözücuyla onu izliyordu. Kemik gerçekten hiçbir şey bilmiyor gibiydi. Hem yalan söylemekten bir kârı da yoktu... Akbaba'dan pek para çıkmaz.

“Onun şu piknikleri kârlı bir iş mi?” diye sordu.

“Piknik mi? Yok, pek değil. Kürekle para kaldırmazsın... Zaten şehirde kârlı bir iş de kalmadı artık...”

“Nerelerde yapıyorlar bu piknikleri?”

“Nerelerde mi yapıyorlar? Farklı yerlerde. Akdağ'da, Sıcak Kaynaklar'da da oluyor, Gökkuşağı Gölleri'nde...”

“Müşterileri?”

“Müşterileri mi?” Kemik burnunu tekrar yokladı, parmaklarına baktı ve kendinden emin bir şekilde, “Patron,” dedi, “eğer siz de bu işe girmek istiyorsanız, hiç tavsiye etmem. Akbaba'nın karşısında burada size iş çıkmaz.”

“Neden peki?”

“Akbaba'nın müşterileri mavi miğferliler, bu bir.” Kemik, saydıkça parmaklarını kıvrıyordu. “Garnizondan subaylar, iki; Metropol'den, Beyaz Leylak'tan, Uzaylı'dan turistler, bu da üç. Üstelik çoktandır reklamı var, buranın gençleri de ona gidiyorlar... Ulu Tanrım, patron, bununla uğraşmaya değmez. Kızlar için de bize ödeme yapıyor, gerçi fazla bir şey değil ama...”

“Yerliler de mi ona gidiyorlar?”

“Çoğunlukla gençler.”

“Peki bu pikniklerde ne yapılıyor?”

“Ne mi yapılıyor? Oraya otobüslerde gidiyoruz, tamam mı? Çadırlar, büfeler, müzik hazır... Herkes keyfince eğleniyor. Subaylar daha çok kızlarla, turistler Bölge manzarasına dalıyor, eğer Sıcak Kaynaklar'a gitmişlerse Bölge elini uzatsan yetişecek kadar yakın, Kükürt Boğazı'nın öte yanı... Akbaba oraya at kemikleri atmış, onlar da dürbünle bakıyorlar...”

“Ya yerliler?”

“Yerliler mi? Tabii bu yerliler için ilginç bir şey değil... Onlar da ellerinden geldiğince eğleniyorlar...”

“Ya Burbridge?”

“Nasıl yani, Burbridge? Herkes nasılsa Burbridge de öyle...”

“Sen?”

“Ben mi? Herkes nasılsa ben de öyle. Kızlar incinmesin diye bakıyorum ve... orada... Öyle işte, herkes gibi.”

“Peki ne kadar sürüyor bu?”

“Değişiyor. Kimi üç gün, kimi bir hafta boyunca.”

“Bu eğlence kaç patlıyor peki?” diye sordu Noonan, tamamen başka bir şey düşünüyordu.

Kemik cevap verdi ama Noonan onu işitmedi. İşte zurnanın zırt dediği yer, diye düşünüyordu. Birkaç gün... Birkaç gece. Bu durumda sen kendin bunu vazife bilsen bile Burbridge’i takip etmek mümkün olmaz, üstelik şu Moğol hükümdarı gibi ne kızlarla düşüp kalkarsın, ne de bira içinde yüzersin... Gene de anlamıyorum. Adamın bacakları yok, orası ise boğaz... Hayır, başka bir şeyler var...

125

“Yerlilerden sürekli gidenler kimler?”

“Yerlilerden mi? Dedim ya, çoğunluğu gençler. Şehirdeki en ipsizler. Halevi var, Rajba... Piliç de dedikleri Şaft... Sonra... Zmyg... Ha, Maltalı da oluyor. Sıkı fıkı bir grup. Bu iş pazar okulu adını takmışlar. Konuşurken pazar okuluna gidelim mi diye konuşuyorlar. Orada esas yaşlı turist karılarla işleri var, kötü para da kazanmıyorlar. Avrupa’dan gelen bir kocakarı olunca...”

“Pazar okulu,” diye tekrar etti Noonan. Ansızın kafasında tuhaf bir düşünce belirmişti. Okul. Kalktı.

“Peki,” dedi. “Onlar da, piknikleri de Tanrı’ya emanet. Bizim işimiz değil. Yalnız bilesin diye söylüyorum: Akbaba’da ganimet var, işte bu da bizim meselemiz, şekerim. Bu meseleye gözlerimizi kapayamayız. Arayıp bul, Kemik, bul, yoksa seni zebanilere gönderirim. Ganimeti nereden alıyor, kim ona getiriyor, bütün bunları netleştir, onun verdiğinden yüzde yirmi fazla alırsın. Anladın mı?”

“Anladım, patron.” Kemik de kalkmıştı, yüzü dağılmış, sadakat timsali gibi, hazırolda duruyordu.

“Kızları bozmayı da bırak, hayvan herif!” diye kükredi Nonan ve çıktı.

Holde, barın yanında, aperiatifini acele etmeksizin içti, madamla ahlak bozukluğu üzerine sohbet etti, yakın gelecekte bu işi genişletmeye niyetli olduğunu ima etti ve sesini manalı bir şekilde alçaltıp Benny ile ne yapmak gerektiğini görüştü; adam yaşlanıyordu, kulakları işitmiyordu, eskisi gibi atik de değildi... Saat altı olmuştu ve karnı acıkmıştı, ama bir şey kafasını kurcalıyor, hiçbir şeyle uyumlu olmayan, ama aynı zamanda pek çok şeyi de açıklayan beklenmedik küçük bir fikir dönüp duruyordu. Aslında bir şekilde açıklanmıştı bütün olay, bu meseledeki öfkelenendirici ve ürkütücü gizem perdesi açılmış, sadece böyle bir ihtimali daha önce düşünmediği için kendiyle ilgili bir can sıkıntısı kalmıştı, ama en önemlisi bu değildi, en önemlisi, kafasında dönüp duran ve huzur vermeyen o düşünceydi.

126

Madamla vedalaşıp Benny ile tokalaştıktan sonra doğruca Borjç’a gitti. Bütün olay, yılların nasıl geçtiğini fark etmiyor olmamız, diye düşünüyordu. Yıllar da değil; her şeyin nasıl değiştiğini fark etmiyoruz. Her şeyin değiştiğini biliyoruz, çocukluktan itibaren öğretiyorlar her şeyin değiştiğini, kendi gözlerimizle defalarca gördük her şey değişirken, ama aynı zamanda değişim gerçekleşirken bu ânı hiçbir şekilde ayırt etme yetimiz yok, ya da değişimi aramamız gereken yerde aramıyoruz. İşte, yeni stalkerler çıkmış ortaya; kibernetikle teçhiz edilmiş yeni kuşak. Eski stalker kirli, suratsız bir adamdı, hayvansı bir inatçılıkla milim milim sürünürdü Bölge’nin orta yerinde, ekmeğini çıkarmak için. Yeni stalker ise kravatlı bir züppe, mühendis, Bölge’den bir kilometre uzakta bir yerde oturuyor, dişlerinin arasında sigara, elinin yanında içinde canlandırıcı bir karışım olan bardak, evinde oturuyor ve ekranlara bakıyor. İyi para kazanan bir centilmen. Çok mantıklı bir tablo. Öyle mantıklı ki, başka hiçbir ihtimal insanın aklına gelmiyor. Oysa başka ihtimaller de var; pazar okulu, örneğin.

Ve ansızın, sanki pat diye ortaya çıkan bir umutsuzluk hissetti. Hiçbir şeyin yararı yoktu. Her şey boşunaydı. Ulu Tanrım, diye düşündü. Hiçbir şeyi beceremiyoruz artık! Ne durdurabiliyoruz ne de önleyebiliyoruz! Sinideki bu hamuru yoğuracak gücümüz yok artık, diye düşündü dehşet içinde. Kötü çalıştığımız için değil. Onlar bizden daha kurnaz ve becerikli oldukları için. Dünya, böyle. İnsan, böyle. Ziyaret olmasaydı başka türlü olabilirdi. Domuz çamur bulur mutlaka...

Borjç'ta bütün ışıklar yanıyordu ve çok lezzetli bir koku vardı. Borjç da değişmişti... ne eğlence, ne cümbüş. Karakurum artık gelmiyordu buraya, Redrick Schuhart ise herhalde çilli burnunu içeriye uzatmıştı da, suratını asmış, çekip gitmişti. Ernest hâlâ hapisteydi, işlerini karısı idare etmeye başlamıştı, tamahkâr bir kadındı; sağlam ve düzenli müşterileri vardı, bütün Enstitü öğle yemeğine buraya gelirdi, kurmay subaylar da öyle. Rahat köşeler, lezzetli yiyecekler, pahalı da değil, bira her zaman taze. Eski tip, iyi bir birahane.

Bir köşede Valentine Pilman'ı gördü. Ödüllü fizikçi, önünde bir fincan kahve, ikiye katladığı dergiyi okuyordu. Noonan ona yaklaştı. "Eşlik edebilir miyim?" diye sordu.

Valentine kara gözlüklerini ona kaldırdı. "A-a," dedi. "Lütfen."

"Ellerimi yıkayıp hemen geliyorum," dedi Noonan, Kemik'in şiş burnunu hatırlayarak.

Burada onu iyi tanıyorlardı. Dönüp Valentine'in karşısına oturduğunda masanın üzerine küçük bir tabak dumanı tüten şişle büyük bir maşrapa da bira koymuşlardı bile, tam sevdiği gibi, ne sıcak ne soğuk. Valentine dergiyi bıraktı ve kahvesini yudumladı.

"Dinleyin, Valentine," dedi Noonan, küçük bir parça et kesip sosuna batırırken. "Ne dersiniz, sizce bu işler nasıl bitecek?"

"Neden söz ediyorsunuz?"

"Ziyaret, Bölge'ler, stalkerler, askeri-sınai kompleksler... hepsi... Nasıl bitebilir bu işler?"

Valentin, kara camların ardından uzun süre ona baktı. Sonra bir sigara yaktı ve dedi ki: “Kimin için nasıl bitecek? Daha somut konuşur musunuz?”

“Diyelim ki, bir bütün olarak insanlık için.”

“Bu, şansımız olup olmamasına bağlı,” dedi Valentine. Bugün Ziyaret’in, bir bütün olarak insanlık için genelde iz bırakmadan geçip gittiğini biliyoruz. İnsanlık için her şey iz bırakmadan geçip gider. Tabii, kestaneleri ateşten çekerken, nihayetinde, onlar yüzünden gezegendeki yaşamı ortadan kaldıracabilecek bir şeyleri de çekip çıkarma ihtimalimiz her zaman vardır. Bu talihsizlik olacaktır. Ancak kabul edersiniz ki, bu ihtimal insanlığı daima tehdit etmiştir.” Sigarasının dumanını eliyle dağıttı ve güldü: “Ben, görüyorsunuz ya, uzun zaman önce bir bütün olarak insanlık üzerine düşünmeyi bıraktım. Bir bütün olarak insanlık fazlasıyla statik bir sistem, hiçbir şey onu sarsmıyor.”

“Öyle mi düşünüyorsunuz?” dedi Noonan hayal kırıklığıyla. “Belki de öyledir...”

“Dürüstçe söyleyin, Richard,” dedi Valentine, açıkça keyiflenmişti. “Mesela bir işadımı olarak sizin için Ziyaret’ten beri ne değişti? Kâinatta insanlıktan başka en azından bir tane daha akıllı varlık olduğunu öğrendiniz. E-e, ne olmuş?”

“Size ne diyebilirim ki?” diye mırıldandı Noonan. Bu sohbe giriştiğine pişman olmuştu zaten. Konuşacak bir şey yoktu ki. “Benim için ne değişti?... Örneğin, uzun yıllardır bir rahatsızlık, huzursuzluk hissediyorum. Peki, geldiler ve derhal gittiler. Peki, tekrar gelirler ve kalmayı kafalarına koyarlarsa? Bir işadımı olarak bunlar benim için salt spekülatif sorular değil; kimdir bunlar, nasıl yaşarlar, neye ihtiyaçları var?... En ilkel anlamda, üretimi nasıl değiştireceğimi düşünmem gerekir. Hazır olmalıyım. Peki ya onların sisteminde tamamen gereksiz olursam?” Noonan canlanmış gibiydi. “Eğer gereksiz olduğumuz ortaya çıkarsa? Beni dinleyin, Valentine, madem bu meseleye girdik, söyler misiniz, bu soruların cevabı var mı? Kim bunlar, neye ihtiyaçları var, geri dönecekler mi?...”

“Cevapları var,” dedi Valentine sırtarak. “Hatta bir sürü, istediğinizi seçebilirsiniz.”

“Peki size göre?”

“Açık konuşmak gerekirse, ben hiçbir zaman bu mesele üzerinde ciddi bir şekilde durmadım. Ziyaret, benim için her şeyden önce, bilinç sürecinin basamaklarından birkaçını birden atlama olanaklarına gebe eşsiz bir olay. Geleceğin teknolojisine yolculuk gibi bir şey. Eğer Isaac Newton’ın laboratuvarına çağdaş bir kuantum jeneratörü koyabilmiş olsaydım...”

“Newton hiçbir şey anlamazdı.”

“Boşuna öyle düşünüyorsunuz! Newton çok keskin görüşlü bir adamdı.”

“Öyle mi? Peki, Newton’ı boşverelim. Peki Ziyaret’i nasıl açıklarsınız? Gayriciddi de olsa...”

“Peki, size söyleyeceğim. Yalnız sizi uyarmalıyım, Richard, bu sorunuz, sahte bilimin alanında xenologia adıyla tanımlanır. Xenologia, bilimkurgu ile formal mantığın zorlama bir karışımıdır. Bu yöntemin temeli, insan psikolojisi biliminin dünya dışı akla da uygulanabileceği şeklinde, geçersiz bir kabule dayanır.”

“Neden geçersiz?” dedi Noonan.

“Çünkü, insan psikolojisini hayvanlara uygulamaya kalkışan biyologlar zamanında kafalarını duvarlara çarptılar. Hem de dünyadaki hayvanlara, dikkatinizi çekerim.”

“Bağışlayın,” dedi Noonan. “Ama bu tamamen başka bir mesele. Zira *akıllı* varlıkların psikolojisi üzerine konuşuyoruz burada...”

“Evet. Ve akıl dediğimizin ne olduğunu bilseydik pek iyi olurdu.”

“Bilmiyor muyuz?” diye sordu Noonan şaşkınlıkla.

“Aynen öyle, bilmiyoruz. Genellikle çok genel bir tanımdan çıkılır: Akıl, insanın eylemini hayvanınkinden ayırt eden bir niteliğidir. Anlıyorsunuz ya, sözüm ona her şeyi anlayıp da sadece konuşamayan bir köpeği sahibinden ayırt etme girişimi. Öte yandan bu genel tanımdan daha zekice kavra-

yışlar da çıkar. Bunlar, insanın demin değinilen faaliyetlerinin ayrıntılı gözlemleri üzerine kurulmuştur. Örneğin: Akıl, canlı bir varlığın tutarsız ya da doğal olmayan davranışları gerçekleştirme yetisidir.”

“Evet, bu bizimle ilgili,” diye onayladı Noonan.

“Ne yazık ki. Ya da, varsayımsal bir tanım: Akıl, henüz tam olarak oluşmamış karmaşık bir içgüdüdür. Burada kastedilen, içgüdüsel faaliyetin daima tutarlı ve doğal olduğudur. Milyonlarca yıl geçecek, bu içgüdü şekil alacak ve biz, herhalde aklın sürekli bir niteliği olan hataları yapmayı bırakacağız. Ve o zaman kâinatta bir şeyler değişirse, toptan ölüp gideceğiz; tekrar şu sebepten ki, hata yapmayı, yani programlarla kesin bir şekilde tayin edilmemiş olan farklı şeyleri denemeyi unutmuş bulunacağız.”

“Anlattığınız her şeyde, bir çeşit... horgörü var sanki.”

“Bir tanım daha var, onu da buyurun, çok ulu ve asil bir tanım: Akıl, çevremizdeki dünyanın güçlerini o dünyayı tahrip etmeden kullanma yetisidir.”

130

Noonan kaşlarını çattı ve başını salladı. “Hayır,” dedi. “Bu kadarı fazla... Bizimle ilgili değil... Şuna ne dersiniz: İnsan, hayvanlardan farklı olarak, bilgiye yönelik tanımlanamaz ihtiyaç içinde bulunan bir varlıktır. Bir yerlerde okumuştum.”

“Ben de,” dedi Valentine. “Ama mesele şu ki, insan, her halükârda ortalama insan, bu bilgi ihtiyacını kolaylıkla tatmin ediyor. Bana kalırsa böyle bir ihtiyacı da yok zaten. Anlama ihtiyacı var, ama bunun için bilgiye gerek yok. Örneğin Tanrı hipotezi, hiçbir şeyi kesinlikle bilmeden her şeyi kesinlikle anlamak yönünde başka hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak bir olanak sunar... İnsana son derece basitleştirilmiş bir dünya sistemi verin ve her olayı bu basitleştirilmiş model temelinde anlatın. Böyle bir yaklaşım bilgi gerektirmez. Birkaç ezberlenmiş formül, artı sezgi denilen, pratik zekâ denilen, sağduyu denilen şey.”

“Durun,” dedi Noonan. Birasını içip bitirdi ve boş maşrapayı sertçe masanın üzerine koydu. “Konudan çıkmayın. Di-

yelim ki böyle. İnsan, dünya dışı bir varlıkla karşılaştı. Bunlar, karşılıklı akıllı olduklarını nasıl anlıyorlar?”

“Hiçbir fikrim yok,” dedi Valentine neşelenerek. “Bununla ilgili okuduğum her şey bir kısır döngüye giriyor. Eğer temas kurma yetileri varsa, akıllı oldukları anlamına gelir. Ya da tersine: Akıllılarsa, temas kurma yetileri vardır. Genel olarak da: Eğer dünya dışı bir varlık insan psikolojisine sahip olma onuruna mazharsa, akıllıdır. İşte böyle, Richard. Vonnegut’u okumuş muydunuz?”

“Buyurun buradan yakın,” dedi Noonan. “Ben de sizde her şeyin gayet muntazam olduğunu sanırdım...”

“Maymun da her şeyi muntazam koyabilir,” dedi Valentine.

“Hayır, durun bir dakika,” dedi Noonan. Nedense kendini aldatılmış hissediyordu. “Eğer böyle basit şeyleri bilmiyorsanız... Peki, akıl denen şeyi de boşverelim. Belli ki iblis bile bu meselenin içinden çıkamaz. Peki, Ziyaret? Ziyaret’le ilgili ne düşünüyorsunuz?”

“Söyleyeyim,” dedi Valentine. “Bir piknik düşünün...”

Noonan titredi: “Ne dediniz?”

“Piknik. Düşünün: orman, patika, çayır. Bir araba kır yolundan sapıp çayıra dönüyor, arabadan da delikanlılar, şişeler, yiyecek dolu sepetler, kızlar, radyolar, fotoğraf makineleri çıkıyor... Kır ateşi yakıyorlar, çadırlar kuruluyor, müzik çalıyor. Sabah olunca da çekip gidiyorlar. Bütün gece bu gelenleri korkuyla gözleyen hayvanlar, kuşlar ve böcekler saklandıkları kuytulardan çıkıyorlar. Ne görürler? Otların üzerinde araba yağı, benzin döküntüsü, sağa sola atılmış bozuk bujiler, yağ filtreleri. Çaput parçaları, yanmış lambalar atılmış, biri de ingilizanahtarını düşürmüştü. Lastiklerin dişlerinden yerlere, bilinmeyen bir bataklıktan geçerken kalan çamur bulaşmış... Ve, tahmin edileceği üzere, kır ateşinin izleri, elma artıkları, şekerleme kâğıtları, konserve kavanozları, boş şişeler, birinin mendili, birinin çakısı, eski ve buruşuk gazeteler, bozuk paralar, başka bir çayırdan solmuş çiçekler...”

“Anladım,” dedi Noonan. “Yol kıyısında piknik.”

“Aynen öyle. Bir uzay yolunun kıyısında piknik. Siz de bana soruyorsunuz, geri dönerler mi acaba diye.”

“Müsaadenizle bir sigara yakacağım,” dedi Noonan. “Şeytan alsın şu sahte-biliminizi! Bense bütün bunları hep başka türlü düşünürdüm.”

“Buna hakkınız var,” dedi Valentine.

“Yani, bizi fark etmediler bile?”

“Neden?”

“Yani, aldırış bile etmediler...”

“Biliyor musunuz, sizin yerinizde olsam üzülmezdim,” dedi Valentine.

Noonan büyük bir nefes aldı, öksürdü, sigarayı attı. “Hiç fark etmez,” dedi suratını asarak. “Olamaz... Şeytan alsın hepinizi, bilim insanları! İnsanı böyle aşağılama hakkını nereden alıyorsunuz? Neden devamlı küçük düşürmeye çalışıyorsunuz onu?...”

“Durun biraz,” dedi Valentine. “Dinleyin. ‘Soruyorsunuz bana, insanı büyük yapan nedir?’ diye ekledi sonra ezberinden bir alıntıyla. “Nedir, onun ikinci bir tabiat yaratması mı? Neredeyse kozmik güçleri bile harekete geçirmiş olması mı? Mikroskobik bir zaman aralığında gezegeni kendine ait kılması ve kâinata bir pencere açması mı? Hayır! Bütün bunlara rağmen hayatta kalmış ve daha da hayatta kalmayı hedefliyor olması.”

Bir sessizlik oldu. Noonan düşünüyordu. “Belki de...” dedi kararsızlıkla. “Elbette, bu görüş açısından...”

“Ama üzülmeyin,” dedi Valentine asil bir havada. “Piknik dediğim, sadece benim varsayımım. Hatta varsayım da değil, aslında bir tablo... Ciddi xenolog dedikleri kimseler daha sağlam ve insanlığın gururunu okşayacak bir formül üzerinde çalışıyorlar. Örneğin, Ziyaret filan yoktu aslında, ama olacak. Yüksek bir akıl, maddi kültürünün örnekleriyle dolu bir konteyneri bize, dünyaya fırlattı. Bu örnekleri incelememiz, teknolojik bir atılım yapmamız ve cevaben ilişki kurmaya hazır olduğumuz anlamına gelecek bir sinyal göndermemiz bekleniyor. Buna ne dersiniz?”

“Böylesi çok daha iyi,” dedi Noonan. “Gördüğün kadarıyla bilim adamları arasında da düzgün adamlar çıkıyor.”

“Ya da şu. Ziyaret gerçekten de yapıldı ama henüz bitmedi. Şu anda fiilen temas halinde bulunuyoruz, yalnız bunun ayırdında değiliz. Uzaylılar Bölge’lerde yuvalandılar ve bizi dikkatle inceliyor, aynı zamanda bundan sonraki acımasız mucizelere hazırlıyorlar.”

“İşte bunu anlarım!” dedi Noonan. “En azından, fabrikanın enkazı içindeki gizemli olayları açıklıyor. Yeri gelmişken, sizin piknik teoriniz bu olayları açıklamıyor.”

“Neden açıklamıyor?” diye itiraz etti Valentine. “Onların ufak kızlarından biri çayırıların içinde en sevdiği kurmalık ayıcığını unutmuş olabilir...”

“Boş versenize,” dedi Noonan kararlı bir tavırla. “Amma da ayıcıkmış, dünya sarsılıyor... Gerçi evet, bir ayıcık olabilir. Bira içer misiniz? Rosalia! Hey, kocakarı! Bu xenologlara iki bira!... Sizinle sohbet etmek çok iyi geldi,” dedi Valentine’e. “Sanki kafatasımdan içeri tuzruhu serpilmiş gibi bir beyin temizliği. Çalışyorsun, çalışyorsun, sanki gönlünü hoş tutmaktansa ne olacağı daha önemliymiş gibi...”

Biraları getirdiler. Noonan, köpüklerin üzerinden Valentine’in müşkülpesent bir şüpheyle kendi maşrapasına bakmasını izleyerek bir yudum aldı. “Ne o, beğenmediniz mi?” diye sordu, dudaklarını yalayarak.

“Ben aslında içki içmem,” dedi Valentine kararsızlıkla.

“Öyle mi?” dedi Noonan şaşırarak.

“Şeytan alsın!” dedi Valentine. “Şu yeryüzünde içmeyen hiç değilse bir kişi olsun.” Maşrapayı kararlı bir tavırla öteye itti. “İyisi mi, bana bu defa bir konyak ısmarlayın,” dedi.

“Rosalia!” diye seslendi derhal Noonan neşelenerek.

Konyağı getirdiklerinde dedi ki: “Ama böyle olmaz. Pikniğinizden söz etmiyorum, zaten o varsayım ifrata varıyor, ama eğer temasa geçmenin ilk adımı kabilinden bir varsayım kabul edilse bile, hiç hoşuma gitmedi. Bilezikleri, zamazingoları anlıyorum... Ama cadı jeli neyin nesi? Sivrisinek saçkıranı, şu iğrenç şeyler...”

“Bağışlayın,” dedi Valentine, küçük bir dilim limon alarak. “Terminolojinizi anlayamıyorum. Saçkıran dediğiniz nedir?”

Noonan güldü. “Bu bir folklor,” diye açıkladı. “Stalker jargonu. Sivrisinek saçkıranı, yüksek yerçekimi olan bölgeler.”

“A, yerçekimi yoğunlaşmaları... Yönlendirilmiş yerçekimi. Bununla ilgili zevkle konuşabilirim, ama hiçbir şey anlamazsınız.”

“Neden hiçbir şey anlamıyor muşum? Nihayetinde mühendisim ben de...”

“Çünkü ben kendim de anlamıyorum,” dedi Valentine. “Bir matematiksel eşitlik sistemim var, ama bunu nasıl açıklayacağımı bilemiyorum... Cadı jeli dediğiniz de herhalde koloit gaz?”

“Ta kendisi. Karrigan laboratuvarlarındaki büyük felaketi duymuş muydunuz?”

“Bir ara duymuştum,” diye karşılık verdi Valentine isteksizce.

“O salaklar, jel dolu porselen konteynerleri izole edilmiş özel bir odaya koydular... Yani, tam olarak izole edildiğini düşünüyorlardı, ama konteyneri manipülatörle açınca jel, sanki su bir kurutma kâğıdından sızar gibi metalin ve plastiğin arasından dışarı sızdı ve kendisiyle temas eden her şey de jele dönüştü. Otuz beş kişi öldü, yüzden fazlası sakat kaldı, bütün laboratuvar binası tamamen harabeye döndü. Hiç orada bulundunuz mu? Muazzam bir tesistir! Şimdiyse jel mahzene ve alt katlara sızdı... Buyurun size temasın ilk adımı.”

Valentine kaşlarını çattı. “Evet, bütün bunları biliyorum,” dedi. “Ne var ki, Richard, uzaylıların bununla ilgisi olmadığını kabul edersin. Bizde askeri-sınai komplekslerin olduğunu nereden bilebilirlerdi?”

“Bilmeleri gerekirdi!” diye cevap verdi Noonan, ders verir gibi.

“O zaman bize şöyle derlerdi: Bu askeri-sınai tesislerinizi çoktan yok etmiş olmanız gerekirdi.”

“Bu da doğru,” diye onayladı Noonan. “Ancak bu kadar güçlülerse bu işle uğraşmalıydılar.”

“Yani, insanlığın iç işlerine müdahale etmelerini öneriyorsunuz?”

“Hım,” dedi Noonan. “Belli ki bu şekilde çok fazla ileri gidebiliriz. Burada bitirelim. En iyisi, sohbetimizin başına dönelim. Bütün bunlar nasıl sona erecek? Örneğin siz, bilim insanısınız. Bölge’den temel bir öneme sahip, gerçekten de bilimi, teknolojiyi, hayat tarzını dönüştürebilecek bir şey bulmayı umut ediyor musunuz?...”

Valentine kadehini dikti ve omuzlarını silkti: “Yanlış adrese soruyorsunuz, Richard. Gereksiz yere fantezi kurmayı sevmem. Mesele böyle ciddi şeyler olduğunda, dikkatli bir şüpheli olmayı yeğlerim. Eğer bugüne kadar elimize geçenlerden yola çıkarsak, önümüzdeki olanakların boyutu söz konusu olduğunda kesin olarak hiçbir şey söylenemez.”

“Rosalia, bir konyak daha!” diye seslendi Noonan. “Peki, başka açıdan deneyelim. Size göre, bugüne kadar neler ortaya çıkardınız?”

“Gülünç ama pek az şey. Birçok mucizeyi ortaya çıkardık. Bazı durumlarda bu mucizeleri kendi ihtiyaçlarımız için kullanmayı bile öğrendik. Hatta bunlara alıştık... Laboratuvar maymunu kırmızı düğmeye basar, bir muz alır; beyaz düğmeye basar, portakal alır, ama düğmeler olmadan muzlara ve portakallara nasıl ulaşacağını bilmez. Düğmeler ile muzlar ve portakallar arasında ne ilişki olduğunu da anlamazlar. Mesele, budur’ları alalım. Onları kullanmayı öğrendik. Bölünerek çoğaldıkları koşulları da keşfettik. Ama daha bir tane bile budur yapamadık, bunların nasıl işlediklerini bilmiyoruz ve her şeyi dikkate aldığımızda, yakın zamanda da yapamayacağız... Şöyle söyleyeceğim. Nasıl kullanıldıklarını öğrendiğimiz bazı objeler var. Herhalde tam olarak uzaylılar gibi olmasa bile, bunları kullanıyoruz. Gerçi bu olayların büyük çoğunluğunda mikroskopla çivi çaktığımıza kesinlikle eminim. Ama gene de kullanıyoruz: budur’lar, yaşam süreçlerini uyaran bilezikler... tıp alanında büyük bir atılım yapmamızı sağlayan muhtelif yarı-biyolojik kütle tipleri... Yeni sakinleştiriciler, yeni mineral gübreleri bulduk, tarımda büyük bir dönüşüm

yakaladık... Aslında size saymama da gerek yok! Kendiniz de benim kadar biliyorsunuz bütün bunları; gördüğüm kadarıyla siz de bir bilezik takmışsınız... Bu objeler grubunu yararlı olarak adlandırıyoruz. İnsanlığın bunlardan belli bir dereceye kadar fayda sağlamış olduğu söylenebilir, ancak asla unutmamak gerek ki, bizim Öklidyen dünyamızda her değneğin iki ucu vardır...”

“Arzu edilmeyen kullanmalar mı?” diye araya girdi Noonan.

“Aynen. Diyelim ki, budur’ların savunma sanayii alanında kullanımı... Ama anlatmak istediğim bu değil. Her yararlı objenin faaliyeti tarafımızdan az çok incelendi, az çok açıklandı. Şu anda teknolojik olarak gerideyiz, ama elli yıla kadar bunları kendimiz yapmayı da öğreneceğiz ve o zaman çok daha yaygın kullanacağız. Ancak diğer bir grup obje, çok daha karmaşık... daha karmaşık, çünkü bunları kullanmamızın hiçbir yolu yok ve onların bugünkü kavrayışımız çerçevesindeki nitelikleri kesinlikle açıklanabilir değil. Örneğin, muhtelif tiplerde manyetik tuzaklar. Bunların manyetik kapılar olduğunu biliyoruz, Panov bunu çok zekice kanıtladı. Ama bu güçlü manyetik alanın kaynağının nerede olduğunu, onun üstün stabilitesinin nedenini anlamıyoruz... hiçbir şey anlamıyoruz. Sadece, bu alanın daha önce var olabileceklerini bile düşünmediğimiz niteliklerine dair fantastik varsayımlar geliştiriyoruz. Ya da, K-23... Takıcılıkta kullanılan bu küçük kara, güzel topları nasıl adlandırıyorsunuz?”

“Kara boncuklar,” dedi Noonan.

“Tabii, kara boncuk... Güzel bir isim... Neyse, onların niteliklerini biliyorsunuz. Eğer böyle bir topa ışık tutarsanız, bu ışık toptan gecikmeyle dışarı çıkıyor; bu gecikme de topun ağırlığına, boyutuna ve daha başka parametrelere bağlı oluyor; dışarı çıkan ışığın frekansı ise giren ışığın frekansından daha az... Nedir bu? Neden? Delice bir düşünce var: Buna göre sizin bu kara boncuklar aslında bizimkinden farklı nitelikler taşıyan ve bizim uzayımızın etkisi altında böyle sarmal bir form kazanmış olan dev uzay alanları...” Valentine bir sigara

çıkartıp yaktı. “Kısacası, bu gruptaki objeler, salt bilimsel bir bakış açısından köklü önem taşıyor olsalar da, günümüzde insani uygulamalar açısından tamamen yararsızlar. Henüz yöneltemediğimiz sorulara gökten düşen cevaplar. Demin sözünü ettiğimiz Sir Isaac da belki kuantum jeneratörünü kavrayamazdı, ama her halükârda böyle bir şeyin mümkün olduğunu anlardı ve bu, onun bilimsel görüşünü çok güçlü bir şekilde etkilerdi. Ayrıntılara girmeyeceğim, ama manyetik kapanlar, K-23, beyaz halka gibi objelerin varlığı, aslında son zamanlarda geliştirilmiş teorileri toptan sarstı ve hayata dair tamamen yeni düşünceler doğurdu. Bir de üçüncü grup var...”

“Evet,” dedi Noonan. “Cadı jeli ve öbür boklar...”

“Hayır, hayır. Bütün bunları ya birinci ya da ikinci gruba dahil etmek gerek. Haklarında hiçbir şey bilmediğimiz ya da yalnızca söylentilerden bildiğimiz, hiçbir zaman elimize almamış olduğumuz objeleri kastediyorum. Stalkerlerin burnumuzun dibinden kaldırıp götürdüğü şeyler; belirsiz kimselere sattıkları, gizledikleri. Haklarında sustukları. Efsaneler ve yarı-efsaneler: dilek makinesi, gezgin Dick, neşeli hortlaklar...”

“Bir dakika, bir dakika,” dedi Noonan. “Bunlar da ne? Dilek makinesini biliyorum...”

Valentine güldü. “Görüyorsunuz ya, bizim de kendi jargonumuz var. Gezgini Dick, fabrikanın enkazı içinde yıkıp döken, tamamen varsayımsal kurmalı ayıcık. Neşeli hortlaklar, Bölge’nin bazı alanlarında görülen tehlikeli türbülans.”

“İlk defa duydum,” dedi Noonan.

“Anlıyorsunuz ya, Richard,” dedi Valentine, “yirmi sene dir Bölge’nin altını üstüne getiriyoruz, ama orada olanların binde birini bilmiyoruz. Bir de Bölge’nin insan üzerindeki etkisinden söz edersek... Devam edelim. Bir dördüncü grubu daha sınıflandırmamız gerekiyor. Bu da objeler değil, etkiler. Bu grup, benim görüşüme göre olgular son derece zengin olmasına rağmen çok üstünkörü şekilde inceleniyor. Biliyorsunuz, Richard, ben bir fizikçiyim, dolayısıyla şüpheciyim.

Ama bu olgular üzerinde düşündüğümde bazen tüylerim ürperiyor.”

“Yaşayan ölümler...” diye homurdandı Noonan.

“Ne? A... Hayır... bu şaşırtıcı bir şey, ama o kadar. Nasıl söylemeli... tahmin edilebilir. Ama etraftaki insanlar hiçbir neden yokken fizikdışı, biyolojidsi görüngüler göstermeye başladıklarında...”

“Ah, göçmenleri kastediyorsunuz...”

“Aynen. İstatistik, bilirsiniz ya, tesadüfi olaylarla ilgilenmesine rağmen çok somut bir bilimdir. Ayrıca da retorik olarak çok güçlü, inandırıcıdır...”

Anlaşılan Valentine hafiften sarhoş olmuştu. Daha yüksek sesle konuşmaya başlamıştı, yanakları kızarmıştı, kara gözlüklerin üzerindeki kaşları da titriyor, yukarı kalktıkça alnındaki akordeona benzeyen kırışıklıkları sıkıştırıyordu. “Rosalia!” diye seslendi ansızın. “Bir konyak daha! Büyük kadehte!”

“İçmeyenleri severim,” dedi Noonan saygılı bir tavırla.

“Dikkatinizi dağıtmayın!” dedi Valentine, sertçe. “Anlatacaklarımı dinleyin. Çok tuhaf bu.” Kadehini kaldırdı, bir dikeyte yarısını içti ve devam etti: “Zavallı Harmontluların başına Ziyaret anında neler geldiğini bilmiyoruz. Ama bunlardan biri başka bir ülkeye göç etmeye karar veriyor. Sıradan, orta halli bir adam. Berber. Bir berber oğlu, berber torunu. Diyelim ki Detroit’e göç ediyor. Orada bir berber dükkânı açıyor ve cehennemlik bir kâbus başlıyor. Bir yıl içinde, müşterilerinin yüzde doksanından fazlası ölüyor; kimi araba kazasında, kimi pencereden düşüyor, kimi gangsterler ve serseriler tarafından boğazlanıyor, kimi sık yerlerde boğuluyor ve saire ve saire. Dahası da var. Detroit’teki kazalar da zirve yapıyor. Gaz kaçakları iki kat artıyor. Onarılmamış elektrik sigortalarından çıkan yangınlar üç buçuk kat artıyor. Trafik kazaları üç katına çıkıyor. Salgın hastalıklardan ölümler iki kat artıyor. Dahası da var. Detroit ve çevresindeki doğal afetlerde de artış görülüyor. Bin yedi yüz bilmem kaçtan beri buralarda görülmemiş hortumlar ve tayfunlar peyda oluyor. Tufan gibi

yağmurlar yağıyor ve Ontario Gölü veya Michigan, ya da bu Detroit nerede bulunuyorsa oradaki göl işte, taşıyor... İşte böyle şeyler. Bu tür felaketler, Ziyaret Bölgesinden gelen göçmenlerin yerleştiği her şehirde, her bölgede ortaya çıkıyor; bunların sıklığı ise doğrudan doğruya yerleşen göçmenlerin yoğunluğuna bağlı. Dikkatinizi çekerim, buna benzer etkileri yaratan, sadece Ziyaret Bölgesinden taşınmış olan göçmenler. Ziyaretten sonra doğanların ise böyle talihsiz olaylarda istatistiki hiçbir etkisi yok. Siz on yıldır Harmont'ta yaşıyorsunuz, ama buraya Ziyaret'ten sonra taşındınız, dolayısıyla tamamen güvenli bir şekilde isterseniz Vatikan'a bile taşıyabilirsiniz. Bunu nasıl açıklayacağız? Neyi reddedeceğiz... istatistikleri mi? Yoksa sağduyuyu mu?" Valentine kadehine sarıldı ve kalanını da bir yudumda içti.

Richard Noonan kulağının arkasını kaşıdı. "Hım, evet," dedi. "Böyle şeyleri ben de işitmiştim, ama doğrusunu söylemek gerekirse bütün bunların, yumuşatarak ifade edersem, biraz abartıldığını düşünüyordum... Sadece göçmenliği yasaklamak için bir bahane gerekiyordu."

139

Valentine acıyla güldü: "Bahaneyle filan ilgisi yok! Hem kim böyle bir kâbusa inanır ki? Öyle olsa bir salgın hastalık uydururlardı. Söylentiler hızla yayılır... Üstelik dahası da var!" Dirseklerini masaya dayadı ve başını avuçlarının içine alarak kederli bir ifade takındı.

"Sizin için üzülüyorum," dedi Noonan. "Gerçekten de, bizim güçlü pozitif bilimlerin bakış açısından..."

"Ya da, Bölge'nin mutantlaştırmacı etkisini alalım," diye sözünü kesti Valentine. Gözlüklerini çıkardı ve kara, miyop gözlerini Noonan'a dikti. "Bölge'yle yeterince uzun zamandır haşır neşir olan herkes, değişikliklere uğruyor; kimi dış-yapısal, kimi de genetik. Stalkerlerin çocukları nasıl oluyor biliyor musunuz, stalkerler kendileri nasıllar biliyor musunuz? Neden? Mutant faktörü nerede? Bölge'de radyasyon yok. Bölge'de havanın ve toprağın kimyasal yapısı, kendine has özgül nitelikleri haiz olsa da, mutantlaştırma etkisi göstermiyor. Bu durumda ne yapmalıyım, büyücülüğe mi inan-

malıyım? Kem gözlere?... Baksanıza, Richard, bir kadeh daha söyleyin. Zaten dağıttım, devamını getirelim...”

Richard Noonan sırtarak Nobel ödüllü fizikçi için bir kadeh daha konyak, kendisi için de bira istedi. Sonra dedi ki: “Peki. Sıkıntınızı tabii ki anlıyorum. Ama açık konuşmak gerekirse şu yaşayan ölüler benim beynimi istatistik verilerden daha çok kemiriyor. Zira, istatistik verileri hiç görmedim ama ölüleri gördüm ve yeterince kokladım...”

Valentine aldırılmazcasına elini salladı. “Ah, sizin şu ölüler...” dedi. “Baksanıza, Richard, çok ayıp. Üstelik de eğitilmiş bir insansınız... Temel ilkeler açısından bakıldığında sizin şu ölülerin bitmeyen akülerden daha çok, ya da daha az şaşırtıcı bir şey olmadığı belli değil mi? Budur’lar, termodinamiğin birinci yasasını ihlal ediyor, ölüler ise ikinci yasasını; bütün fark bu kadar. Bir anlamda hepimiz mağara insanıyız; hayaletlerden veya vampirlerden daha korkunç şeyler olabileceğini tahayyül edemiyoruz. Yeri gelmişken, nedensellik ilkesinin ihlali, koca bir sürü hortlak çıksa, onlardan bile korkunç bir şey... Ya da, Rubinstein’ın bütün canavarlarından... yoksa Wallenstein miydi?”

“Frankenstein.”

“Evet, elbette, Frankenstein. Shelley. Şairin karısı. Ya da kızı.” Aniden gülmeye başladı. “Sizin ölülerin ilginç bir özelliği var: otonom yaşama yeteneği. Bunların mesela bir bacağını kesebilirsiniz, kesilen bacak kendi başına yürür... Yani, yürümez elbette, ama... yaşar. Aynı olarak. Hiçbir fizyolojik salgı olmaksızın... Yakınlarda Enstitü’ye böyle birini getirdiler... sahipsiz. Neyse, bunu kestiler... Laborant Boida anlattı bana. Bir ihtiyaç olmuş, sağ kolunu kesmişler, kol sabaha kadar geri çıkmış, kesilip atılan kolda ise baş parmak işaret parmağıyla orta parmağın arasından geçmiş, anca bunu alırsın der gibi işaret çekiyormuş...”

Valentine kahkahalarla gülmeye başladı. “Ya! Hâlâ da yaşıyor! Parmaklarını kesiyorlar, yeniden çıkıyor. Bununla ne demek istiyor acaba, ne dersiniz?”

“Bence çok açık bir şey... Yalnız, artık evlerimize gitme za-

manı gelmedi mi, Valentine?” dedi Noonan saatine bakarak. “Önemli bir işim daha var da...”

“Gidelim,” diye zevkle kabul etti Valentine, yüzünü gözlüklere oturtmak için dikkatle uğraşırken. “Of, beni körkütük ettiniz, Richard...” İki eliyle gözlüğünü aldı ve dikkatle yerine oturttu. “Arabanız var mı?”

“Evet, sizi bırakayım.”

Hesabı ödediler ve çıkışa yöneldiler. Valentine dik yürümek için her zamankinden daha fazla çaba gösteriyor ve fizik dünyasının yıldızını merakla ve şaşkınlıkla gözleyen tanıdık laborantları parmağını şakağına götürerek selamlıyordu. Kapıda dalkavuk bir tebessümle duran kapıcıyı selamlarken gözlüklerini düşürdü, üçü birden yakalamak için atıldılar.

“Of, Richard...” dedi Valentine, Peugeot’ya binerken. “Acayip içirdiniz bana. Böyle yapmamak gerek... Rahatsızlık veriyor. Yarın bir deneyim var. Biliyor musunuz, çok ilginç bir şey...”

Yarınki deneyi anlatmaya koyuldu, bir yanda da fıkralarla dikkatini dağıtarak diyordu ki: “Çok içirdiniz... Olmaz! Cehennem dibi...” Noonan onu bilim sitesine götürdü, bir anda içinde patlayan ödüllü fizikçiye sorma arzusunu bastırdı (“... nasıl bir deney bu? Sizin bu deneylerinizle ne yaptığımı biliyor musunuz? Durun, anlatayım!...”) ve, kocasını görünce tatlı bir öfkeye kapılan karısının ellerine teslim etti.

“... Misafir mi?” diye homurdandı Valentine. “Kim? A, Profesör Boyd mu? Harika! Şimdi onunla görüşürüz. Yalnız kadeh değil, bardakla... Richard! Richard, neredesiniz!...”

Noonan bunu duyduğunda merdivenlerden iniyordu. Tekrar Peugeot’suna otururken, onlar da korkuyorlar demek, diye düşünüyordu. Koca beyinliler de korkuyor... Eh, öyle de olmalı. Üstelik onlar biz sıradan insanların hepimizden daha çok korkmalılar. Biz hiçbir şeyden anlamıyoruz, onlarsa hiç değilse ne kadarını anlamadıklarını anlıyorlar. Bu dipsiz uçuruma bakıyorlar ve oraya inmelerinin kaçınılmaz olduğunu biliyorlar; yürekleri gümbür gümbür çarpıyor, inmeleri gerek, ama nasıl inecekler, ne var uçurumun dibinde, ve en

önemlisi, sonra tekrar çıkabilecekler mi?... Biz günahkârlar ise, nasıl demek lazım, başka bir tarafa bakıyoruz. Belki de öyle olmalı? Bırakalım gitsin kendi yoluna, biz de bildiğimiz gibi yaşayalım. Valentine doğru söyledi: İnsanlığın en kahramanca edimi, onun hayatta kalmış olması ve bundan sonra da hayatta kalmayı amaçlaması... Şeytan alaydı hepinizi, dedi uzaylılara. Başka yerde yapamadınız mı pikniğinizi. Mesela ayda. Ya da Mars'ta. Öyle bir kayıtsız pisliksiniz ki, herkes gibi, uzayı bükmeyi öğrenmiş olsanız bile. Görüyor musun, pikniklerini bizim burada yaptılar... Piknik...

Benim piknikçilerle ilgilenmenin en iyi yolu ne acaba, diye düşünüyordu, ıslıl ıslıl aydınlatılmış ıslak yollarda sürerken Peugeot'sunu. Ustalıkla nasıl üstesinden gelirim bu işin? Enerjinin korunumu, minimum hareket ilkesine göre. Mekandaki gibi. O bacaksız şerefsizi en ustalıkla nasıl tongaya bastıracağımı bile bulamıyorsam, mühendis diplomam ne işime yarar ki...

142

Arabayı, Redrick Schuhart'ın kaldığı apartmanın önünde durdurdu ve direksiyonda otururken onunla nasıl konuşacağını kafasında kurdu. Sonra bir budur çıkardı, araçtan indi ve ancak o zaman, apartmanın bomboş göründüğünü fark etti. Neredeyse bütün pencereler karanlıktı, küçük parkta kimse yoktu, sokak lambaları bile yanmıyordu. Bu ona, şimdi ne göreceğini hatırlattı adeta ve korkuyla ürperdi. Belki de Redrick'i telefonla çağırıp arabada veya sakin bir birahane de sohbet etmek daha iyi olurdu, diye geçirdi aklından ama bu düşünceyi kovdu. Bir sürü sebepten. Ayrıca da, dedi kendi kendine, buradan üzerine kaynar su dökülmüş hamamböcekleri gibi dört bir yana kaçışan şu pislik domuzlara benzemenin de âlemi yok.

Apartmana girdi, çoktandır süpürülmemiş merdivenden acele etmeden çıkmaya başladı. Etraf ıssız ve sessizdi, merdiven sahanlıklarına bakan bir sürü kapı aralık ya da ardına kadar açıktı, karanlık koridorlardan yoğun bir rutubet ve toz kokusu yükseliyordu. Redrick'in dairesinin önünde durdu, kulağının arkasındaki saçları sıvazladı, derin bir nefes aldı

ve zile bastı. Bir süre ses gelmedi, sonra döşemeler gıcırdadı, kilit döndü ve kapı sessizce aralandı. Adım seslerini duymamıştı bile.

Redrick Schuhart'ın kızı Şempanze eşikte duruyordu. Girişten merdiven sahanlığının yarı karanlığına parlak bir ışık düşüyordu; Noonan ilk anda sadece kızın karanlık silüetini gördü ve son birkaç aydır ne çok büyüdüğünü düşündü, ama sonra kız holün derinlerine çekildi ve Noonan onun yüzünü gördü. Bir anda gırtlığı kupkuru oldu.

“Merhaba, Maria,” dedi, mümkün olduğunca tatlılıkla konuşmaya çalışarak. “Nasıl gidiyor, Şempanze?”

Kız cevap vermedi. Susuyordu. Son derece sessiz bir şekilde, ölgün bakışlarla ona bakarak, konuk odasının kapısı ardında kayboldu. Noonan'ı tanımamış gibiydi. Zaten doğrusunu söylemek gerekirse o da kızı tanımamıştı. Bölge, diye düşündü. Pislik...

“Kim var orada?” diye sordu Guta, mutfaktan başını çıkartıp bakarak. “Ulu Tanrım, Dick! Nerelerdeydiniz? Biliyor musunuz, Redrick döndü!”

Omzuna attığı havluyla ellerini kurulayarak yanına geldi; gene eskisi gibi güzel, enerjik, güçlü, yalnız süzölmüş sanki; yüzü küçölmüş, gözleri de, sanki... hummalı gibi?

Guta'nın yanağını öptü, yağmurluğu ile şapkasını verdi. “Bunca zamandır bir türlü uğrayamadım. Evde mi?”

“Evde,” dedi Guta. “Yanında biri var... Az sonra gider herhalde, epeydir oturuyorlar. Buyurun, Dick...”

Koridorda birkaç adım ilerledi ve konuk odasının kapısında durdu. Masada bir ihtiyar oturuyordu. Yalnız. Hareketsiz, hafifçe yana eğilmiş. Tıpkı yaşlı bir ağaçtan kesilmişe benzeyen geniş, karanlık yüzüne, incecik dudaklarının çevrelediği bir kuyu gibi görünen ağzına, ışıksız, donmuş gözlerine abajurun pembe ışığı dökölüyordu. Ve Noonan aniden bir koku hissetti. Bunun, hayal gücünün bir oyunu olduğunu biliyordu, koku sadece ilk günler kalmış, sonra ebediyen kaybolmuştu, ama Richard Noonan belleğinden hissediyordu onu; boğucu, ağır, deşilmiş toprak kokusu.

“İyisi mi mutfağa gidelim,” dedi Guta aceleyle. “Yemek yapıyordum, biraz laflarız.”

“Evet, elbette,” dedi Noonan canlılıkla. “Bunca zamandır görüşmedik!... Yemekten önce ne içmeyi sevdiğimi unutmadınız mı hâlâ?”

Mutfağa girdiler, Guta buzdolabını açtı, Noonan ise masanın arkasına oturdu ve etrafı süzmeye başladı. Her zaman ki gibi, her şey tertemiz, pırıl pırıldı, ocaktaki tencerelerden duman yükseliyordu. Ocak yeniydi, yarı otomatik, demek ki evde para vardı.

“E-e, o nasıl?” diye sordu Noonan.

“Aynı,” diye cevap verdi Guta. “Hapishanede zayıflamış, ama şimdiden kendine geldi.”

“Kızıl mı?”

“Hiçbir değişiklik yok!”

“Kızgın?”

“Hem de nasıl! Ölünceye kadar da öyle kalacak.”

Guta, konuğunun önüne bir kadeh Bloody Mary koydu; bir tabaka şeffaf Rus votkası, domates suyu tabakasının üzerine asılı gibiydi.

“Çok değil ya?”

“Tam ölçüsünde.” Noonan derin bir nefes aldı ve karışımı bir yudumda, yüzünü buruşturarak içti. İyi gelmişti. Bütün gün boyunca aslında doğru dürüst hiçbir şey içmemiş olduğunu hatırladı. “İşte budur,” dedi. “Böylece hayatta kalabilirim.”

“Sizde işler yolunda mı?” diye sordu Guta. “Neden bunca zamandır uğramadınız?”

“Lanet olası işler,” dedi Noonan. “Her hafta uğramaya, hiç değilse bir telefon etmeye hazırlandım, ama ilkin Rexopolis’e gitmem gerekti, sonra dediler ki: ‘Redrick dönmüş’... iyi o zaman diye düşündüm, şimdi rahatsız etmeyeyim... Aslında ben de epey bunaldım, Guta. Bazen soruyorum kendi kendime: Ne halt etmeye dönüp duruyoruz böyle? Para kazanmak için mi? Ama tek yaptığımız böyle dönüp durmaksa para ne işimize yarar ki?...”

Guta tencerelerin kapaklarını tıkırdattı, raftan bir pa-

ket sigara aldı ve Noonan'ın karşısına oturdu. Gözleri inikti. Noonan çabucak çakmağını çıkartıp yaktı ve tekrar, hayatında ikinci defa, Guta'nın parmaklarının Redrick'i mahkûm ettikleri ve Noonan, para vermek için geldiğinde olduğu gibi titrediğini gördü. İlk zamanlar beş kuruş parası yoktu, apartmandakilerin hiçbiri de ona borç vermiyordu. Sonra paracıklar peyda oldu; üstelik hiç de az değildi bunlar ve Noonan paranın nereden geldiğini tahmin ediyordu, am uğramaya devam etti. Şempanze'ye tatlılar ve oyuncaklar getiriyor, akşamları Guta'yla kahve içiyor ve onunla birlikte Redrick'in gelecekte, refah içinde yaşayacağı hayatı planlıyordu, ama sonra, onun anlattıklarını işitince komşularına uğradı ve bir şekilde ikna etmeye çalıştı onları, açıklıyor, dil döküyor ve sonunda çileden çıkınca tehdit ediyordu: "Redrick dönecek elbet, o zaman kemiklerinizi kıracak..." İşe yaramıyordu.

"Sizin kız nasıl?" diye sordu Guta.

"Hangisi?"

"Hani birlikte gelmiştiniz ya buraya... Sarışın..."

"Nereden benim kız oluyormuş? Sadece stenografım. Evlenip işten ayrıldı."

"Sizin de evlenmeniz gerek, Dick," dedi Guta. "İsterseniz bir gelin adayı bulayım?"

Noonan her zamanki gibi "Hele bir Şempanze büyüsün..." diyecekti ki, kendini tam zamanında tuttu. Artık bunu söylemek uygun düşmezdi. "Bana stenograf gerek, eş değil," dedi. "Şu kızıl saçlı şeytanınızı defedin de bana stenograf olarak gelin. Harika bir stenograftınız üstelik. İhtiyar Harris hâlâ anar sizi."

"Tabii, tabii," dedi Guta. "Onu dövmekten ellerim yorgun düşerdi."

"Demek o derece?" Noonan şaşırmış gibi yaptı. "Bak sen şu Harris'e!"

"Ulu Tanrım!" dedi Guta. "Yanımdan geçmeme bile fırsat vermezdi! Red öğrenecek diye ödüm kopardı."

Şempanze sessizce girmişti; kapının yanında dikildi, ten-

cerelere, sonra Richard'a baktı, sonra annesine yaklaştı ve yüzünü göğsüne dayayarak ona yaslandı.

“Nasılsın Şempanze?” dedi Richard Noonan neşeyle. “Çikolata ister misin?”

Elini yelek cebine attı, şirin bir pakete sarılı minik araba şeklinde bir çikolata çıkardı ve kıza uzattı. Kız kıpırdamadı. Guta çikolatayı aldı ve masaya koydu. Ansızın dudakları bembeyaz olmuştu.

“Evet, Guta,” dedi Noonan canlılıkla. “Biliyor musunuz, ben de taşınmaya hazırlanıyordum. Otelde iyice sıkılmıştım artık. Birincisi, Enstitü'den çok uzakta...”

“Artık neredeyse hiçbir şey anlamıyor,” dedi Guta alçak sesle ve aniden sustu, bardağını iki eliyle aldı ve parmaklarının arasında çevirmeye koyuldu. “Nasıl yaşadığımızı sormuyorsunuz,” diye devam etti, “ve iyi ediyorsunuz. Siz bizim eski dostumuzsunuz, Dick, bir tek sizden hiçbir şey gizlemiyorum. Hem nasıl gizleyeceksin!”

“Doktora götürdünüz mü?” diye sordu Noonan, gözlerini kaldırmadan.

“Evet. Hiçbir şey yapamıyorlar. Biri dedi ki...”

Guta sustu. Noonan da susuyordu. Konuşacak bir şey yoktu ve bunu düşünmek de istemiyordu, ama ansızın ür-kütücü bir düşünce geldi aklına: Bir istila bu. Yol kıyısında piknik, bir temas çağrısı değil, istila. Bizi değiştiremiyorlar, ama çocuklarımızın bedenlerine giriyor, onları kendi usullerince, kendileri gibi değiştiriyorlar. Buz kesmişti, ama parlak renkli kapağı olan bir cep kitabında buna benzer bir şeyi okumuş olduğunu hatırladı ve böylece biraz rahatlardı. İnsan neler de uyduruyor. Ama aslında asla uydurdukları gibi olmaz.

“Biri, artık bir insan olmadığını söyledi,” dedi Guta.

“Saçmalık,” dedi Noonan güç duyulur bir sesle. “Gerçek bir uzmana görünün. James Catterfield'a gidin. İsterseniz kendisiyle konuşurum. Sizin için bir randevu ayarlarım...”

“O Kasap mı?” Guta sinirli bir şekilde güldü. “Gerek yok, Dick, teşekkür ederim. Bunu o söyledi zaten. Belli ki kader...”

Noonan gözlerini tekrar kaldırmaya cesaret edebildiğinde Şempanze gitmişti, Guta ise hareketsiz oturuyordu, ağzı aralık, gözleri boştu, parmaklarının arasındaki sigara ise uzun, eğri bir kül yığını haline gelmişti. O zaman bardağı masadan ona doğru itti ve dedi ki: “Bir kadeh daha hazırlayın bana, lütfen... Kendinize de yapın. Birlikte içelim.”

Guta külünü döktü, izmariti nereye atacağını aradı gözleriyle, sonra lavaboya fırlattı. “Ne için?” dedi. “İşte bunu anlamıyorum! Ne yaptık biz? Şehirdeki en kötü insanlar da biz değiliz ki...”

Noonan, şimdi ağlamaya başlayacak diye düşündü, ama Guta ağlamadı, buzdolabını açtı, votkayla domates suyunu çıkardı, raftan da ikinci bir bardak aldı.

“Gene de umutsuzluğa kapılmayın,” dedi Noonan. “Şu yeryüzünde düzeltilmeyecek hiçbir şey yok. İnanın bana, Guta, bağlantılarım çok geniş benim. Elimden gelen her şeyi yapacağım...”

Şu anda söylediklerine kendi de inanıyordu; isimler, klinikler ve şehirler sıraya geçiyordu zihninden, benzer durumlarla ilgili bir şeyleri bir yerlerde işitmiş gibi geliyordu, üstelik hepsi de hayırlı bir şekilde sonuçlanmıştı, sadece bunun nerede olduğunu ve kimin tedavi ettiğini hatırlaması gerekiyordu, ama bu anda neden buraya geldiğini ve Lemchen’i hatırladı, Guta’yla neden arkadaş olduğunu hatırladı ve artık hiçbir şeyi düşünmek istemez oldu, kafasındaki bununla ilgili bütün fikirleri kovdu, daha rahat yerleşti oturduğu yere, gevşedi ve içkisini beklemeye koyuldu.

Bu sırada koridordan sürünerek geçen ayak sesleri, patırtılar ve özellikle de şimdi daha iğrenç gelen Akbaba Burbridge’in sesi duyuldu: “Hey, Kızıl! Senin hanıma birisi göz dikmiş belli ki, şapkaya baksana... Ben senin yerinde olsam olayı böyle bırakmazdım...”

Ve Redrick’in sesi: “Sen protezlerine sahip çık, Akbaba. Dilini de tut. Kapı orada, çıkmayı unutma, benim yemek zamanım.”

Burbridge: “Hey ulu Tanrım, şaka bile yasak!”

Redrick: “Seninle şakalarımızı yaptık, bitti. Nokta. Hadi hadi, oyalanma!”

Kilit döndü, sesler duyulmaz oldu; demek ikisi birden merdiven sahanlığına çıkmışlardı. Burbridge alçak sesle bir şeyler dedi, Redrick de ona cevap verdi: “Tamam, yeter artık, hepsini konuştuk!” Gene Burbridge’in homurtusu ve Redrick’in sert sesi: “Dedim ya, bitti!” Kapı inledi, koridor-dan hızlı ayak sesleri yükseldi, Redrick Schuhart mutfağın eşiğinde belirdi. Noonan onu karşılamak için ayağa kalktı, hararetle tokalaştılar.

“Sen olduğunu biliyordum,” dedi Redrick, yeşile çalan gözleriyle Noonan’ı hızla süzerek. “Oo, kilo almışsın, şişko! Barlarda kışını büyütüp duruyorsun... Eh! Bakıyorum da zamanını keyifli geçiriyorsun! Guta, tatlım, bana da bir kadeh hazırlar mısın, size yetişmem gerek...”

“Daha başlamamıştık bile,” dedi Noonan. “Sadece hazırlandık. Sana yetişmek ne mümkün!”

Redrick sertçe güldü, yumruğuyla Noonan’ın omzuna dokundu. “Şimdi göreceğiz, kim kime yetişiyor, kim kimi geçiyor! Arkadaş, ben iki sene delikteydim, sana yetişmek için sarnıç dolusu içmem lazım... Hadi, hadi, ne yapıyoruz mut-fakta! Guta, yemeği getir...”

Buzdolabına daldı ve iki elinde birden farklı etiketli iki şişe tutarak geri doğruldu.

“Biraz keyiflenelim!” dedi. “Zor durumlarda yakınlarını terk etmeyen en iyi dostumuz Richard Noonan’a! Gerçi hiçbir faydası dokunmaz ya. Eh, Karakurum burada değil, yazık...”

“Arasana onu da,” diye önerdi Noonan.

Redrick parlak kızıl kafasını salladı. “Daha oraya telefon bağlamadılar, nasıl arayalım. Neyse, hadi, hadi...”

Oturma odasına ilk o girdi ve şişeleri masaya çarptı.

“Kutlayalım, babalık!” dedi hareketsiz duran yaşlı adama. “İşte Richard Noonan, dostumuz! Dick, bu da benim peder, Schuhart’ların büyüğü...”

Anlaşılmaz düşüncelere dalmış olan Richard Noonan’ın ağzı kulaklarına vardı, reverans yaptı ve ölüye seslendi: “Çok

memnun oldum, Bay Schuhart. Nasılsınız?... Ama biz zaten tanışmıştık, Red,” dedi barda bir şeyler karıştıran Schuhart’ların küçüğüne. “Bir kere görüşmüştük, tabii kısacık bir an...”

“Otursana,” dedi ona Redrick, ihtiyarın karşısındaki sandalyeyi başıyla işaret ederek. “Eğer onunla konuşacaksan yüksek sesle konuş, kulakları işitmiyor.” Kadehleri dağıttı, şişeyi çabucak açtı ve Noonan’a döndü: “Doldur. Pedere de az bir şey, bir yudum...”

Noonan acele etmeden doldurmaya koyuldu. İhtiyar deminki gibi duvara bakarak oturuyordu. Noonan kadehi önüne sürünce de hiçbir tepki göstermedi. Noonan bu yeni duruma uyum sağlamıştı. Korkunç, acı verici bir oyundu bu. Redrick oynuyordu oyunu, şimdi o da katılmıştı, bütün hayatı boyunca başkalarının oyunlarına, ister korkunç, ister acı verici, ister utandırıcı, ister vahşi, isterse de bundan çok daha tehlikeli olsun, katıldığı gibi. Redrick kadehini kaldırıp, “E-e, başlayalım mı?” diye sordu. Noonan son derece doğal bir şekilde ihtiyara baktı, Redrick ise sabırsızca tokuşturdu kadehini Noonan’ın-kiyle ve “Başlayalım, başlayalım,” dedi, “onun için de huzursuz olma, işini bilir...” Ve o zaman Noonan gene son derece doğal bir şekilde başını salladı ve kadehlerini diktiler.

Redrick dudaklarını yaladı ve parlayan gözlerle, coşkusundan bir şey kaybetmeden, yalnız biraz yapmacık bir şekilde konuşmaya başladı: “İşte bu, kardeş! Bundan sonra beni hapishanede görmeyecekler. Sevgili dostum, evde olmak ne güzel, bir bilseydin! Param var, güzel bir yazlık baktım kendime, bahçeli, Akbaba’nınki kadar da iyi... Biliyor musun, göç edecektim buradan, hapiste kararımı vermiştim bile. Ne halt etmeye bu bitli şehirde oturuyorum ki? Defet gitsin, diye düşünüyordum, her şeyi sat. Çıkınca bir baktım: göçmenliği yasaklamışlar! Nedir anlamadım, iki senede vebalı mı olduk?...”

Konuştı, konuştu, Noonan ise viskisini yudumlarken başını sallıyor, sıkıntısını paylaşan küfürler ediyor, retorik sorular soruyordu, sonra şu yazlık işini sorgulamaya girişti –neyin nesiydi bu, neredeydi, kaç paraydı?– ve Redrick’le tartışmaya başladılar. Noonan, yazlığın pahalı ve rahatsız

bir yerde olduğunu kanıtlıyordu, bloknotunu çıkardı, sayfalarını çevirmeye ve neredeyse bedavaya satılan terk edilmiş yazlıkların adreslerini saymaya koyuldu, eğer göçmenlik başvurusu yapar ve ret alırsan, teminatlarını talep edebilirdin, böylece tamir için de neredeyse hiçbir şey gerekmezdi.

“Bakıyorum da gayrimenkul işine girmişsin,” dedi Redrick.

“Her işle biraz uğraşıyorum ben,” diye cevap verdi Noonan ve göz kırptı.

“Biliyorum, biliyorum, sahtekârlıklarını hep işitiyordum!”

Noonan gözlerini irileştirdi, parmağını dudağına götürdü ve başıyla mutfaktan tarafı işaret etti.

“Boş versene, herkes biliyor bunu,” dedi Redrick. “Para kokmaz. Artık gayet iyi anladım bunu... Ama Kemik’i idareci olarak atamak... duyduğumda gülmekten kasıklarım ağrıdı! Bir keçiyi bostana sokmak gibi... Herif manyaktır, çocukluğundan beri tanırım!”

150

Bu anda Redrick’in babası ağır ağır, çok eskilerden kalmış devasa bir kukla gibi elini dizinin üzerinden kaldırdı ve pat diye düşercesine kadehinin yanına koydu. Esmer, mor lekeleri olan bir eldi bu, çelimsiz parmakları bir tavuğun ayaklarına benzetiyordu onu. Redrick sustu ve babasına baktı. Yüzü seğirdi, Noonan onun o çilli, yırtıcı yüzünde en gerçek, en hakiki bir sevgi ve şefkat gördü şaşkınlıkla.

“İçin, babalık, için,” dedi Redrick tatlılıkla. “Az da olsa içebilirsiniz, sağlığınıza için... Önemli değil,” dedi Noonan’a alçak sesle, gizliden bir göz kırparak. “Bardağa uzanıyordu, rahat ol...”

Ona bakan Noonan, laborant Boyda’nın bu ölüyle birlikte buraya ilk geldiği günü hatırladı. İki laborant varmış, ikisi de güçlü, çağdaş gençlermiş, sportmenmişler üstelik, şehir hastanesinden bir doktor, onun yanında iki hastabakıcı daha onlara eşlik ediyorlarmış. Hastabakıcılar, sedye taşıyabilecek ve patırtı çıkartan hastaları sakinleştirebilecek kaba, yapılı kimselermiş. Bu laborantlardan biri daha sonra, “o kızıl saçlının” başlangıçta meselenin ne olduğunu anlamamış gibi

durduğunu, onları içeri aldığını, babasını incelemelerine izin verdiğini anlatmıştı; herhalde ihtiyarı alıp götürcekler diye tahmin etmiş, çünkü Redrick, galiba, babasını gözlem için hastaneye yatıracaklarını düşünüyormuş. Ama ön görüşmeler devam ederken koridora dalıp mutfağı silen Guta'yı izleyen mankafa hastabakıcılar, onlara seslendiklerinde ihtiyara kütük gibi sarılmışlar ve yere düşürmüşler. Redrick kudurmuş, bu anda mankafa doktor öne çıkıp durumu izah etmeye koyulmuş. Redrick bir veya iki dakika dinlemiş onu, sonra aniden hiçbir uyarıda bulunmadan, bir hidrojen bombası gibi patlayıvermiş. Bütün bunları anlatan laborant da kendini nasıl olup da sokakta bulduğunu anlamamış. Kızıl şeytan beşini birden merdivenlerden aşağı sürmüş, hiçbirinin kendi başına, kendi ayakları üzerine gitmesine de fırsat vermemiş. Laborantın anlattığına göre hepsi de top mermileri gibi uçarak çıkmışlar apartmandan. İkisi baygın bir halde kaldırıma serilmiş, diğer üçünü ise Redrick dört blok kovalamış caddede, sonra Enstitü'nün ambulansına dönmüş ve bütün camlarını indirmiş, şoför araçta değilmiş, o gelir gelmez öbür tarafa kaçıp kurtulmuş...

151

“... Buradaki yeni barlardan birinde bir kokteyl gösterdiler bana,” diyordu bu arada Redrick, viskilerini tazelerken. “Cadı jeli diyorlar, yemekten sonra sana yapacağım. Kardeş, öyle bir şey ki, boş mideyle içersen hayatını tehlikeye atmış olursun; bir duble iç, elini ayağını şaşırırsın... Göreceksin, Dick, seni bugün zimba gibi yapacağım. Hem seni zimba gibi yapacağım, hem kendimi... Eski, güzel zamanları analım, Borjç'u analım... Bizim serseri Ernie hâlâ içeride, biliyor musun?” Kadehini dikti, dudaklarını elinin tersiyle sildi ve kabaca sordu: “Enstitü'de ne var ne yok, cadı jeline bulaşmadılar mı daha? Biliyor musun, bilimin azıcık gerisinde kaldım ben...”

Noonan, Redrick'in konuşmayı neden buraya getirdiğini hemen anlamıştı. Ellerini çırpı: “Ne diyorsun, arkadaş! O jelden neler oldu, biliyor musun? Currigan laboratuvarlarını işitmedin mi? Özel bir işletmeci var, ufak iş yapıyor... Neyse, bir parça jel bulmuşlar...”

Felaketi, henüz sonu gelmemiş kepezeliği, jeli nereden aldıklarını açıklayamadıklarını anlattı, Redrick ise sanki dalgın bir tavırla dinliyor, dilini şaklatıyor, başını sallıyordu, sonra kararlı bir şekilde kadehlere daha da viski koydu ve dedi ki: “Onlara da böylesi gerekti, asalaklar, geberip gitsinler...”

Kadehleri diktiler. Redrick babasına baktı; yüzü gene seğirdi. Elini uzattı, kadehi çelimsiz parmaklara doğru itti, bu parmaklar ansızın açıldı ve kadehi yakalayıp kapandılar.

“Şu işi biraz hızlandıralım,” dedi Redrick. “Guta!” diye kükredi. “Daha çok mu açlıkla terbiye edeceksin bizi?... Sen geldin diye uğraşıyor,” diye açıkladı Noonan’a. “En sevdiğin yengeçli salatayı yapmak şart, yengecini de çoktan aldı, ben gördüm... Neyse, Enstitü’deki işler nasıl? Yeni bir şeyler buldular mı? Dediklerine göre sizin orada sadece robotlar çalışıyormuş, yalnız pek iş çıkartamıyorlarmış...”

Noonan Enstitü’deki işleri anlatmaya koyuldu, o anlatırken Şempanze ortaya çıktı, ihtiyarın yanına geçti, durdu, kıllı patilerini masanın üzerine koydu ve ansızın, tamamen çocuksu bir hareketle ölüye doğru eğilip başını onun omzuna yasladı. Gevezeliğe devam eden Noonan, Bölge’nin bu iki hilkat garibesini ürününe bakarken düşündü: Ulu Tanrım, daha neler çıkacak? Kafamıza dank etmesi için daha neler yapmamız gerek? Yetmez mi bu kadarı?... Yetmediğini biliyordu. Milyarlarca insanın hiçbir şey bilmediğini ve hiçbir şey bilmek istemediklerini, eğer öğrenirlerse de on dakikalığına dehşete kapılıp sonra gene kendi âlemlerine döneceklerini biliyordu. Şunu da içeyim, diye düşündü öfkeyle. Lanet olsun Burbridge’e, lanet olsun Lemchen’e... Tanrı’nın lanetlediği şu aileyi de şeytan alsın. Şunu da içeyim.

“Neden gözlerini öyle diktin onlara?” diye sordu Redrick alçak sesle. “Endişelenme, Şempanze’ye zarar vermez. Hatta tersine, dediklerine göre onlardan sağlık fişkırıyormuş.”

“Evet, biliyorum,” dedi Noonan ve kadehini yuvarladı.

Guta girdi, Redrick’e tabakları çıkarmasını buyurdu, masaya, Noonan’ın en sevdiği salatayla dolu kocaman, gümüş bir kâse koydu. Ve o anda ihtiyar, sanki biri kuklayı oynat-

mayı ansızın hatırlamış gibi, tek bir hareketle kadehi açık ağzından içeri boşalttı.

“Peki, çocuklar,” dedi Redrick keyifli bir sesle, “şimdi kutlamaya başlıyoruz!”

Redrick Schuhart, 31 Yaşında

Vadi gece serinlemişti, şafağa doğru tamamen soğudu. Pas tutmuş rayların arasında çürümüş traverslerin üzerine basarak yürüyorlardı; Redrick, Arthur Burbridge'in deri ceketinin kalın sisin bıraktığı damlalarla nasıl parladığına bakıyordu. Oğlan, sanki sinirlerini geren ve bütün kaslarını titretmeye devam eden boğucu geceyi, kel tepenin ıslak zirvesinde işkence gibi uyuklayarak, ısınmak için sırtlarını birbirlerine verip tepeden akan ve koyağın içinde kaybolan yeşil selin dinmesini bekleyerek geçirdikleri ürkütücü iki saati arkada bırakmamışlar gibi hafif, neşeli adımlarla ilerliyordu.

Rayların iki yanında koyu bir sis vardı. Sis, zaman zaman ağır, gri çizgiler halinde rayların üzerine akıyordu; bu yerlerde dizlerine kadar çamura batıyorlardı. Islak pas kokuyordu, rayların sağındaki bataklıktan küf kokusu yükseliyordu. Görünürde sis dışında hiçbir şey yoktu, ama Redrick, iki yanlarında da taşlı molozlarla dolu tepelik bir vadi uzandığını biliyordu; sis, bu vadinin diğer tarafındaki dağları gizliyordu. Güneş yükselip de sis, çiğ damlalarına dönüştüğünde, sol tarafında düşmüş bir helikopterin kalıntılarını, daha ileride ise vagonları göreceğini biliyordu, olay işte o zaman başlayacaktı.

Redrick yürürken avucunu beliyle sırt çantasının arasına soktu ve helyum bidonu sırtını kesmesin diye çantayı yukarı kaldırdı. Namussuz, ağır da bir şey, nasıl sürüneceğim bununla? Emekleyerek bir buçuk kilometre... Neyse, yakınma

stalker, neye bulaştığını biliyordun. Yolun sonunda beş yüz bin papel bekliyor, terlemeye değer. Beş yüz bin, tatlı iş, değil mi? Beş yüz binden aşağıya verirsem ne olayım. Akbaba'ya otuzdan çok verirsem ne olayım... Bu serseriye de... bu serseriye hiçbir şey yok. İhtiyar yılan gerçeğin yarısını bile söylediye, serseriye hiçbir şey yok...

Tekrar baktı Arthur'un sırtına ve suratını buruşturarak, bu geniş omuzlu, dar kalçalı, kız kardeşininki gibi uzun, kapkara saçları her adımında sallanan, traversleri ikişer ikişer atlayan delikanlının yürüyüşünü izledi bir süre. Kendisi kaşındı, diye düşündü Redrick. Kendisi. Neden öyle umutsuzca yalvarmıştı ki? Baştan ayağa titriyordu, gözlerinde yaşlar... "Beni de alın, Bay Schuhart! Başkaları da teklifte bulundu bana ama ben sadece sizinle gitmek istedim, ama onlardan bir numara çıkmaz! Babam... Ama o artık gelemez!" Redrick kendini zorlayarak bu anıları uzaklaştırdı. Bunu düşünmek iğrençti şimdi, belki de bu yüzden Arthur'un kız kardeşini, Dina'yla yattığını düşünmeye koyulmuştu; ayıkken yatmıştı, sarhoşken yatmıştı ve her defasında bir hayal kırıklığıydı onun için. Bir türlü havsalası almıyordu; bunca zamandır hayran olduğu böyle bakımlı bir kadın aslında bir hiçti, kandırmacaydı, cansız bir kuklaydı, ama kadın değildi. Hatırlıyordu da, tıpkı annesinin bluzundaki düğmeler gibi; amber, yarı şeffaf, altın sarısı, görülmedik tadına varmak için ağzına alıp emmek isterdi hep ve almış, emmişti ve her defasında korkunç hayal kırıklığına uğramıştı, her defasında unutmuştu bu hayal kırıklığını, aslında unutmak da değil de, kendi anılarına inanmayı reddedivermişti.

Belki de babası bilhassa gönderdi bana, diye düşündü Arthur'u. Kıç cebindeki tabancaya bir baksana... Hayır, pek mümkün değil. Akbaba beni bilir. Bana şaka yapılmayacağını bilir. Bölge'de neler yaptığımı bilir. Hayır, saçmalık bütün bunlar. Benden ilk ricacı olan da bu çocuk değil, ilk defa gözyaşı döken de bu değil, dizleri üzerine çöken de... İlk geldiklerinde hepsi de getirir tabanca. İlk ve son geldiklerinde. Gerçekten son mu? Ah, son, delikanlı! İşte bu son, Akbaba.

Evet, babalık oğlanın tezgâhını bilseydi kemiklerini kırardı, kendi oğlunun, Bölge için yalvar yakar olan...

Aniden önlerinde bir şeyler olduğunu hissetti, uzak da değil, otuz, kırk metre. “Dur!” dedi Arthur’a.

Delikanlı emri ikiletmedi, olduğu yerde donup kaldı. Refleksi iyiydi; bir ayağı havadayken donmuş, sonra ağır ağır ve dikkatle yere basmıştı. Redrick de onun yanında durdu. İzler burada aşağıya doğru iniyor ve sisin içinde tamamen kayboluyordu. Ve orada, sisin içinde bir şey vardı. Büyük ve hareketsiz bir şey. Tehlikesiz. Redrick dikkatle burun deliklerini havayla doldurdu. Evet. Tehlikesiz.

“Devam,” dedi alçak sesle, Arthur’un adımını atmasını bekledi ve arkasından hareketlendi.

Göz ucuyla Arthur’un keskin hatlı yüzünü, tüysüz yanakları ve yeni uç vermiş bıyıklarının altında kararlı bir şekilde sıkılmış dudaklarını görüyordu.

Bellerine kadar sise gömülmüşlerdi, sonra boyunlarına kadar, birkaç saniye sonra hurda vagonların çizgileri önlerinde belirdi.

“Hepsi bu,” dedi Redrick ve çantasını çıkarmaya koyuldu. “Olduğun yere çök. Sigara molası.”

Arthur, çantayı çıkarmasına yardım etti, sonra da paslı rayların yanı başına oturdu, Redrick çantanın gözlerinden birini açtı, yiyecek paketini ve kahve dolu termosu çıkardı, Arthur paketi açıp sandviçleri çantanın üzerine sererken Redrick gömleğinin içinden şişeyi çıkardı, kapağını açtı, gözlerini kıstı, ağır ağır birkaç yudum aldı.

“İçer misin?” diye uzattı şişeyi. “Cesaretlenmek için...”

Arthur alınmış gibi başını salladı. “Cesaret için buna ihtiyacım yok, Bay Schuhart,” dedi. “İzin verirsiniz ben kahve içeyim. Burası çok rutubetli, öyle değil mi?”

“Rutubetli,” diye onayladı Redrick. Şişeyi geri soktu, bir sandviç aldı ve çiğnemeye koyuldu. “Sis kalkıyor, şimdi etrafımızda sadece bataklıklar olduğunu göreceksin. Eskiden buralarda sivrisinek olurdu; korkunç bir şeydi...”

Sustu ve kendisine kahve doldurdu. Kahve sıcak, koyu,

tatlıydı, şimdi onu içmek, alkolden bile daha hoştu. Ev kokuyordu. Guta. Ve sadece Guta değil; üzerinde sabahlığıyla, uykudan yeni uyanmış Guta, yanağında yastığın izleri duruyor hâlâ. Boşuna bulaştım bu işe, diye düşündü. Beş yüz bin... İyi de, ne edeceğim beş yüz binle? Bir bar mı alayım kendime? Para, parayı düşünmemek için gerekli. Doğru. Dick doğru söylemişti. Ben de son zamanlarda pek düşünmüyorum parayı. Neyime lazım para? Ev var, bahçesi var, Harmont'ta işsiz kalmazsın... Akbaba oyuna getirdi beni, namussuz çakal, ace mi gibi oyuna getirdi...

“Bay Schuhart,” dedi ansızın Arthur, etrafına bakınarak, “bu şeyin dilekleri gerçek yaptığına gerçekten inanıyor musunuz?”

“Saçmalık!” dedi Redrick aldırılmazca ve dudaklarında bardakla donup kaldı. “Neyin peşinde olduğumuzu sen nereden biliyorsun?”

Arthur kafası karışmış gibi güldü, parmaklarını kara saçlarına geçirip çekiştirdi ve dedi ki: “Tahmin ettim!... Bu fikrin kafama nereden geldiğini bile hatırlamıyorum... Birincisi, eskiden babam boyuna bu Altın Küreyi anlatır dururdu, son zamanlardaysa bir anda kesti ondan söz etmeyi, bunun yerine sizi konuşmaya başladı, ben de babam ne derse desin sizin arkadaş filan olmadığınızı biliyorum... Sonra, son zamanlarda bir tuhaf oldu...” Arthur tekrar güldü, bir şey hatırlayarak kafasını çevirdi. “Sonunda, boş tarlada o küçük zeplini denediğinizde her şeyi anladım...” Sıkıca sarılmış balonun olduğu sırt çantasına vurdu. “Doğrusunu söylemek gerekirse, o zaman takip ettim sizi ve taş dolu bir çuvalı kaldırdığınız yerde incelediğinizi görünce, her şeyi apaçık anladım. Bence bu Altın Küre, Bölge’de kalan tek ağır şey.” Sandvicinden ısırды, çiğnemeye koyuldu ve ağzındakileri yutmadan, düşünceli bir tavırla, “Bir tek şunu anlamıyorum,” dedi, “nasıl geçireceksiniz ona kancayı; herhalde dümdüz bir şeydir...”

Redrick elindeki bardağın üzerinden onu süzdü ve baba oğulun birbirlerine hiç benzemediklerini düşündü. Ortak hiçbir yanları yoktu. Ne yüzleri, ne sesleri, ne ruhları.

Akbaba'nın sesi hırıltılıydı, onu dinleyince karşısındakinin ağzından laf kapmaya çalıştığını anlardınız, namussuzdu, ama Altın Küreden söz ederken canlı, ateşli bir şekilde konuşurdu. Ona kulak vermemek mümkün değildi. "Kızıl," demişti o zaman, masanın üzerinden eğilerek. "Bak, sadece ikimiz kaldık, ikimizin de toplam iki bacağı var, onlar da seninkiler... Altın Küre senden başka kimin olabilir? Belki de Bölge'deki en değerli şey bu! Kime layık, ha? O hanım evlatları mı gidip alsınlar makineleriyle? Ben buldum onu, ben! Bizimkilerden nicesinin yolu oraya düştü! Ama ben buldum! Kendime sakladım. Şimdi de vermezdim hiç kimseye, ama görüyorsun ya, kollarım kısa artık... Ayrıca, verecek kimse yok ki. Ne çok acemileri götürdüm oralara, toplasan bir okul olur, anlıyor musun, ama onlara değmez... Peki, anladık, inanmıyorsun. İnanmazsan inanma. Sana para lazım. Ne kadar istersen o kadar ver bana, beni çiğnemeyeceğini biliyorum... Belki ben de bacaklarımı geri alırım. Bacaklarımı alırım, anlıyor musun? Bacaklarımı Bölge aldı benden, belki Bölge geri verir, ha?..."

"Ne?" diye sordu Redrick, kendini toparlayarak.

"Sigara içebilir miyim, diye sormuştum, Bay Schuhart."

"Evet," dedi Redrick. "İç, iç... Ben de içeceğim."

Kahvenin kalanını bir yudumda içti, sigarasını çıkardı, elinde ezerken gözlerini hafifleyen sise dikti. Manyak, diye düşündü. Delirmiş. Bacaklarını geri alacakmış. Şerefsiz... bitli çakal...

Bütün bu konuşmalardan geriye bir şey kalmıştı, ne olduğunu anlamadığı bir şey. Ve bu, bu kalan şey çözülmemişti zamanla, tersine daha da birikmişti. Ve ne olduğunu anlamıyordu, ama rahatsız ediyordu onu, sanki Akbaba'dan bir şey bulaşmış gibi, ama iğrenç bir şey değil de, tersine... bir güç belki? Ama ne?... Neyse, dedi kendi kendine. Şöyle yapalım: Diyelim ki buraya kadar da gelmedim. Tam toparlanmış, çantamı da sırtlamıştık ki bir şey oldu... Diyelim ki beni enselediler. Kötü mü olurdu? Kesinlikle kötü olurdu. Peki neden? Para kaybettiğimden? Hayır, mesele para değil... Bütün

bunlar o yılanlara, Hırıldak ile Kemikli'ye gidecek diye mi? Doğru, bu da var. İnsanı incitir böylesi. Ama bana ne onlardan? Zaten sonunda hepsi de onların eline geçecek...

“Bırrr...” Arthur’un omuzları titredi. “Kemiklerime kadar işledi. Bay Schuhart, şimdi bir yudum verir misiniz içeyim?”

Redrick şişeyi sessizce çıkardı ve ona uzattı. Ama hemen kabul etmedim, diye düşündü ansızın. Yirmi defa defolup gitmesini söyledim Akbaba'ya, ama yirmi birincisinde gene de kabul ettim. Dayanılmaz olmuştu benim için de. Son konuşmamız ise kısacıktı ve sadece işle ilgiliydi. “Merhaba, Kızıl. İşte, haritayı getirdim. Belki bir bakarsın?” Ve gözlerine baktım ya, gözleri iltihaplı gibiydi –sarı, içlerinde kara bir nokta– ve dedim ki: “Ver bakalım.” Ve, hepsi bu. Hatırlıyorum, sarhoştum o sırada, bütün hafta içmiştim. İçimde berbat bir şey vardı... Şeytan alsın, fark eder mi! Siktir git. Didiniyorum burada, bokun içinde bokböceği gibi! Korkuyorum değil mi?...

Ürperdi. Ansızın sisin içinden uzun, ürkütücü bir gıcırta yükseldi. Redrick ayağa sıçradı, sanki biri fırlatıp atmış gibi ve aynı anda, aynı şekilde Arthur da sıçradı. Ama ortalık gene sessizleşmişti; sadece raylardan aşağı, ayaklarının altından yuvarlanan çakılların hışırtısı...

“Herhalde vagonlardaki maden cevheri yerine oturuyor,” diye fısıldadı Arthur, kelimeleri güçlkle bir araya getirerek. “Vagonlar bununla dolu... Çoktandır buradalar...”

Redrick doğruca ileriye bakıyor, hiçbir şey görmüyordu. Hatırladı. Geceydi. Böyle bir sesle uyanmıştı, ürkütücü ve uzun, her yanını saran, düşte gibi. Yalnız bu bir düş değil. Şempanze bağıırıyordu, pencerenin yanındaki yatağına oturmuş, apartmanın öbür köşesinden babası da karşılık vermişti, benzer bir şekilde, tıpkı öyle uzun ve tiz, yalnız daha yoğun. Ve karanlığın içinde öylece bağıırıyorlardı birbirlerine; bir asır gibi, belki daha uzun. Guta da uyanmış ve Redrick'in elini tutmuştu. Karısının terle kaplı omzunu hissediyordu ve bir asır boyunca yatmışlardı öyle, ve bir asır daha, ve dinlemişlerdi, ama Şempanze susup da yatınca Redrick biraz daha

beklemiş, sonra kalkmış, mutfağa gitmiş ve yarım şişe konyak içmişti. O gecedan itibaren içmeye başlamıştı.

“... Şey,” diyordu Arthur. “Zamanla yerine oturuyor. Rutubetten, erozyondan, buna benzer nedenlerden...”

Redrick onun bembeyaz kesilen yüzüne baktı ve tekrar oturdu. Sigara parmaklarının arasından düşmüştü, yenisini yaktı.

Arthur bir süre daha başını ihtiyatla sallayarak ayakta kaldı, sonra o da oturdu ve alçak sesle dedi ki: “Bilmiyorum, dediklerine göre Bölge’de yaşayan birileri varmış. İnsanlar. Uzaylılar değil, insanlar. Sanki Ziyaret onları burada yakalamış da, mutantlaşmışlar... yeni şartlara uyum sağlamışlar. Bunu siz de duydunuz, öyle değil mi Bay Schuhart?”

“Evet,” dedi Redrick. “Ama burada değil. Dağlarda. Kuzeybatıda. Çobanlar filan...”

... İşte bana bulaştırdığı bu, diye düşünüyordu. Deliliğini bulaştırdı bana. İşte bu yüzden buraya geldim. İhtiyacım olan bu.

160

Tuhaf, çok yeni bir his ağır ağır dolduruyordu ruhunu. Bu hissin aslında hiç de yeni olmadığını, çoktan içine yerleşmiş olduğunu, ama ancak şimdi onun varlığını düşündüğünü kavradı ve her şey yerli yerine oturdu. Ve eskiden ona aptallık, ihtiyarın aklından çıkan delice hezeyanlar gibi görünen şeyler, şimdi biricik umut, hayatın biricik anlamı haline gelmişti, çünkü ancak şimdi anlıyordu: Yeryüzündeki ona kalan biricik şey, son aylarda uğrunda yaşadığı biricik şey, bir mucize umuduydu. O, ahmak, budala, itekliyordu bu umudu, çiğniyordu, üzerinde tepiniyordu, içkiyle unutmaya çalışıyordu, çünkü böylesine alışkındı, çünkü hayatında hiçbir zaman, çocukluğundan beri, kendinden başka hiç kimseye umut bağlamamıştı, çünkü çocukluğundan beri bu kendine güven onda, erişebildiği, ele geçirebildiği, etrafındaki kayıtsız kaostan kurtarabildiği yeşilliklerin miktarında ifadesini buluyordu. Hep böyleydi ve eğer nihayetinde kendini hiçbir yeşil papelin çıkaramayacağı, kendine güvenin tamamen anlamsız olduğu böyle bir delikte bulmamış olsaydı bundan

sonra da böyle olacaktı. Ve şimdi bu umut, –artık umut değil, kesin bir inançtı mucizelere–bütün benliğini doldurmuştu ve eskiden nasıl öyle bir umutsuzluk, çıkışı olmayan karanlık içinde yaşadığına şaşıyordu... Güldü ve Arthur’un omzunu sarstı.

“E-e, stalker,” dedi. “Altını mı ıslattın yoksa? Alışacaksın kardeş, utanma, evde yıkarlar.”

Arthur kararsızca gülümseyerek, şaşkınlıkla ona baktı. Redrick ise sandviçten kalan yağlı kâğıdı buruşturdu, bir vagonun altına fırlattı ve dirseğini dayayarak çantanın üzerine uzandı.

“Neyse,” dedi. “Diyelim ki, bu Altın Küre gerçek... Ne dilerdin?”

“Yani inanıyor musunuz?” diye sordu Arthur çabucak.

“İnanıp inanmamamın bir önemi yok. Sen benim soruma cevap ver.”

Böyle henüz acemi bir delikanlının, çünkü ilkokul talebesinin Altın Küreden ne dileyebileceğini öğrenmek bir anda ilginç gelmişti ona ve neşeli bir merakla, Arthur’un suratını buruşturmasını, bıyıklarını çekiştirmesini, ona bakıp sonra gözlerini kaçırmasını izliyordu.

“Tabii, babamın bacakları...” dedi Arthur sonunda. “Evde her şey yoluna girsin diye...”

“Yalan söylüyorsun,” dedi Redrick içtenlikle. “Kardeş, şunu aklında tut: Altın Küre sadece en derin arzuları yerine getirir, sadece yerine getirilmezse hayatın sönecek türden olanları!”

Arthur Burbridge kıpkırmızı oldu, tekrar Redrick’e baktı ve hemen gözlerini kaçırdı, gözleri kıpkırmızıydı, hatta yaşlar görünüyordu.

Redrick ona bakarak sııttı. “Anlaşıldı,” dedi neredeyse tatlılıkla. “Benim üzerime vazife değil. Arzularını kendine sakla...” Ansızın tabancayı hatırladı ve henüz zaman varken konuşulabilecek her şeyi konuşmak gerektiğini düşündü.

“Ne var senin kış cebinde?” diye sordu umursamazca.

“Tabanca,” diye mırıldandı Arthur ve dudaklarını ısırıldı.

“Neyine gerek?”

“Ateş etmek için!” dedi Arthur diklenerek.

“Boş ver onu,” dedi Redrick sertçe ve oturduğu yerde doğruldu. “Bana ver bakayım. Bölge’de ateş edilecek kimse yok. Hadi.”

Arthur bir şeyler söylemek istedi, ama sustu, elini beline attı, ordu işi Colt tabancayı çıkardı ve namlusundan tutarak Redrick’e uzattı. Redrick tabancayı sıcak, işlemeli kabzasından yakaladı, havaya fırlatıp yakaladı ve sordu: “Mendil gibi bir şeyin var mı? Ver, sarayım...”

Arthur’un tertemiz, kolonya kokulu mendilini aldı, tabancayı sardı ve traversin üzerine koydu.

“Şimdilik burada kalsın,” dedi. “Tanrı izin verir de dönersek alırız. Belki gerçekten de devriyelerle çatışmaya girmek gerekir... Ama onlarla çatışmaya girmek, kardeş...”

Arthur kararlı bir tavırla başını salladı. “Bunun için almadım,” dedi can sıkıntısıyla. “İçinde sadece bir kurşun var. Eğer babamınki gibi bir şey olursa...”

“Demek ondan...” Redrick uzanarak gözlerinin içine baktı. “Bunun için endişelenmene gerek yok. Eğer babamınki gibi bir şey olursa seni buraya kadar taşıyım. Söz veriyorum... Bak, hava açıldı!”

Sis, gözlerinin önünde kayboluyordu. Traverslerin üzerinde kalmamıştı, aşağıda, uzakta ise süt rengi bir duman eriyor, tepelerin yuvarlak, pürüzlü zirveleri onun içinden çıkıyordu ve tepelerin arasında küf kokulu bataklığın tek tük söğüt ağaçlarıyla örtülü benekli yüzeyi görünüyordu, uzakta, ufukta, tepelerin ardında ise dağların zirveleri parlak sarı bir renkle yanıyordu ve dağların üzerindeki gökyüzü de açık ve masmaviydi. Arthur omzunun üzerinden baktı ve büyük bir hazla bir çığlık attı. Redrick de oraya döndü. Dağlar doğuda kapkaraydılar, onların üzerindeyse tanıdık, zümrüt yeşili bir ışık yanıyor, yıkıyordu dağları; Bölge’nin yeşil gündoğumu. Redrick kalktı ve kemerini çözerken, “Biraz rahatlamaya ne dersin?” dedi. “Bak, sonra bir daha hiçbir yerde göremeyeceksin...”

Bir vagonun arkasına geçti, traverslerin üzerine oturdu ve yeşil ışığın nasıl hızla söndüğünü, pembenin içinde kaybolduğunu, güneşin turuncu kabuğunun dağın sırtında yükseldiğini ve tepelerden hızla leylak rengi gölgeler uzandığını izledi. Her şey netleşti, çizgiler belirginleşti, her şey avucunun içindeymiş gibi görünür oldu ve Redrick hemen karşısında, iki yüz metre mesafede helikopteri gördü. Helikopter belli ki sivrisinek saçkıranının tam ortasına düşmüştü ve bütün gövdesi de demirden bir yufka gibi yamyassı olmuştu, yalnızca kuyruğu bütün olarak kalmış, o da hafifçe eğilmişti ve tepelerin arasındaki düzlüğün üzerinde kara bir diken gibi duruyordu ve arka pervanesi de bütün olarak kalmıştı; hafif rüzgârda hafifçe gıcırdayıp sallanıyordu. Saçkıran, belli ki orada çok güçlüydü, gerçek bir yangın bile çıkmamıştı ve Redrick'in yıllardır görmediği, hatta nasıl göründüğünü bile neredeyse unuttuğu kraliyet hava kuvvetlerinin yamyassı demirin üzerindeki kırmızı mavi amblemi de belirgin bir şekilde seçiliyordu.

Redrick mecburen çantasının yanına döndü, haritayı aldı ve vagondaki sıcak cevher yığınının üzerine serdi. Madenin olduğu yer buradan görünmüyordu; tepesinde kara, yanmış bir ağacın olduğu tepenin arkasında kalıyordu. Bu tepeyi sağdan, onunla buradan görülebilen, tamamen kel, sırtları boz kaya parçalarıyla örtülü diğer bir tepe arasındaki açıklıktan dolanmak gerekiyordu.

Bütün referanslar çakışıyordu, ama Redrick tatmin olmamıştı. Stalkerin yıllara varan içgüdü, yolu birbirine yakın iki yükselti arasından geçmek şeklindeki tuhaf ve doğal olmayan düşünceyi kategorik olarak protesto ediyordu. Peki, diye düşündü Redrick. Buna daha sonra bakarız. Yerimize geldiğimizde göreceğiz. O vadiye inen patika bataklıktan, buradan bakılınca tehlikesiz gibi görünen düz, açık alandan geçiyordu, ama oraya tekrar bir göz atan Redrick kuru tepelerin arasında koyu lacivert bir benek fark etti. Haritaya baktı. Buraya bir çarpı işareti konulmuş ve italik harflerle "Kamçı" diye yazılmıştı. Çarpı işaretinin sağında noktalarla bir yol işaretlenmişti. Bu Kamçı tanıdık geliyordu ama Redrick ne

zaman gördüğünü, nasıl biri olduğunu hatırlayamıyordu. Nedense tek hatırladığı, Borjç'taki dumanlı salon, öfkeli ay-yaş karaltılar, bardaklara sarılmış kocaman kırmızı pençeler, gökgürültüsü gibi bir kahkaha, ardına kadar açılmış sarı dişli ağızlardı; sulak bir mekâna toplanmış fantastik bir titanlar ve devler sürüsü, çocukluğunun en berrak anılarından biri... Borjç'a ilk ziyaret. Ne götürmüştüm o zaman? Zamazingo galiba. Doğruca Bölge'den, sırsıklam, aç, sersem, omzunda bir çuval dalıvermişti bu meyhaneye, çuvalı Ernest'in önüne, tezgâha atmıştı, öfkeyle bakınarak etrafına, kulak tırmalayan alaylara katlanarak, Ernest'in -o zamanlar henüz gençti, her zaman bir papyon takardı- yeşil papelleri saymasını beklemişti... Hayır, yeşiller yoktu o zaman, kare şeklinde, başı taçlı, yarı çıplak, pelerinli bir kadın resmi olan kraliyet banknotları vardı... Beklemişti, parayı cebine atmıştı ve kendisi için bile umulmadık bir şekilde barın üzerinden ağır bir bira masrapasına sarılıp sallayarak en yakınındaki alaycı itin kafasına geçirmişti... Redrick sırttı ve düşündü: Belki de Kamçı oydu?

164

“Tepelerin arasından geçebilir miyiz gerçekten, Bay Schuhart?” diye alçak sesle, kulağının dibinde sordu Arthur. Hemen yanında ayakta duruyor ve haritaya bakıyordu.

“Gidince göreceğiz,” dedi Redrick. Haritaya bakmaya devam ediyordu. Haritada iki çarpı işareti daha vardı: biri, ağaç olan tepenin eteğinde, diğeri de kayaların üzerinde. Kaniş ve Dörtgöz. Patika bunların arasından aşağıya doğru iniyordu. “Orada göreceğiz,” diye tekrarladı, haritayı katladı ve cebine soktu.

Dönüp Arthur'a baktı, sordu: “Korktun mu?” ve cevabı beklemeden buyurdu: “Çantayı sırtıma as... Mümkün olduğunca erken yola çıkalım,” dedi, çantayı salları ve bağlarını daha rahat olacak şekilde geçirirken. “Sen önden git ki gözümün önünden kaybetmeyeyim. Arkana bakma, ama kulaklarını dört aç. Emirlerim burada kanun yerine geçer. Uzun süre sürünmemiz gerekeceğini unutma, çamurdan korkayım deme, sana seslendiğim anda hiç konuşmadan kafanı çamura göm... Montunu ilikle. Hazır mısın?”

“Hazırım,” dedi Arthur zorlukla işitilen bir sesle. Sinirleri gerilmişti. Yanaklarında allık filan kalmamıştı.

“İlk şu yöne.” Redrick elini, traverslerden yüz adım ötedeki en yakın tepeye doğru sertçe salladı. “Anlaşıldı mı? Hadi bakalım.”

Arthur nefesi kesilircesine içini çekti ve rayların üzerinden geçerek demiryoluna yanını dönüp aşağı inmeye başladı. Çakıllar arkasından gürültüyle yuvarlanıyorlardı.

“Usul usul,” dedi Redrick. “Aceleye gerek yok.”

Kendisi de ağır sırt çantasını bacak kaslarıyla alışkın bir şekilde dengeleyerek onun arkasından dikkatle inmeye koyuldu. Göz ucuyla da sürekli Arthur’u takip ediyordu. Delikanlı korkuyor, diye düşünüyordu. Korkmakla da doğrusunu yapıyor. Duyuları babasında olduğu gibiyse önceden hissetmesi gerek... Akbaba, işler ne hale geldi bir bilseydin. Akbaba, bu defa lafını dinlediğimi bilseydin. “... Yalnız, Kızıl, buradan yalnız başına gidemezsin. İstesen de istemesen de yanına birini alman gerek. Benim serserilerden kaybı sıkıntı yaratmayacak birini verebilirim sana...” Beni ikna ettin. Hayatımda ilk defa böyle bir şeyi kabul ettim. Neyse, önemli değil, diye düşündü. Belki bir şekilde hallolur, Akbaba değilim ya ben, bir yolunu buluruz belki...

“Dur!” diye seslendi Arthur’a.

Delikanlı, bileğine kadar gelen paslı suda durdu. Redrick ona yetiştiğinde dizlerine kadar batmıştı.

“Şu taşı görüyor musun?” diye sordu Redrick. “Şurada, tepenin altında. Oraya gidiyoruz.”

Arthur ileriye doğru hareketlendi. Redrick on adım ilerlemesini bekledi, sonra ona takip etti. Bataklık ayaklarının altında hışırdıyor, leş gibi kokuyordu. Ölü bir bataklıkta bu; ne bir tatarcık, ne kurbağa... hatta söğüt bile kuruyup çürümüştü. Redrick alışkın gözlerle iki yanına baktı, ama her şey şimdilik sakın görünüyordu. Tepe ağır ağır yaklaşıyor, henüz alçakta olan güneşi örtüyordu, sonra gökyüzünün bütün doğu kesimini kapattı. Redrick taşın yanında dönüp traverslere baktı. Raylar güneşin altında göz alarak parlıyorlardı,

üzerlerinde de on katarlık bir tren vardı, vagonların bir kısmı raydan çıkmış ve yan yatmıştı, bunların altındaki traversler etrafa saçılan paslı maden cevheriyle örtülmüştü. Daha ileride, trenin kuzeyinde, maden tarafında, rayların üzerindeki hava hafifçe titriyor ve dalgalanıyordu ve bu havanın içinde zaman zaman bir anlığına minik gökkuşakları yanıp sönüyordu. Redrick titreyen havaya baktı, tükürdü ve döndü.

“Devam ediyoruz,” dedi; Arthur da gergin yüzünü ona çevirdi. “Şurada, çaputları görüyor musun? Hayır, oraya bakma! Biraz daha sağda...”

“Evet,” dedi Arthur.

“Orada işte, Kamçı diye biriydi bu. Uzun zaman önce. Yanındaki yaşlıları dinlemedi, şimdi de özel olarak akıllı insanlara yolu göstermek için yatıyor. Kamçı’nın oradan iki parmak sağı al... Gördün mü? Noktayı işaretledin mi kafanda? Evet, neredeyse o kuru söğüdün olduğu yerde... Oraya gidiyoruz. Hadi bakalım!”

Şimdi raylara paralel olarak yürüyorlardı. Her adımlarında ayaklarının altındaki su daha da azalıyordu, çok geçmeden kuru, yaylanan tümseklerde yürümeye başladılar. Haritaya göre burada büyük bir bataklık var, diye düşündü Redrick. Harita eskimiş. Burbridge çoktan beri gelmedi buralara, harita da eskimiş işte. Kötü. Tabii kuru yerde yürümek daha kolay, ama burada bataklık olsaydı daha iyi olurdu... Nasıl da yürüyor, diye düşündü Arthur’a bakıp. Merkez bulvarında dolaşır gibi.

Arthur belli ki canlanmıştı ve şimdi geniş adımlarla yürüyordu. Bir elini cebine sokmuş, diğerini de gezintideymiş gibi neşeyle sallıyordu. Redrick cebini karıştırdı, yirmi gramlık bir somun çıkardı ve iyice nişanlayıp delikanlının kafasına attı. Somun Arthur’un tam ensesine çarptı. Delikanlı inledi, iki eliyle başını tuttu ve kıvranarak kuru otların arasına düştü. Redrick onun başında durdu.

“İşte buralarda böyle olur, Archie,” dedi ders verir gibi. “Burası şehrin bulvarı değil, benimle gezintiye çıkmadın.”

Arthur ağır ağır kalktı. Yüzü bembeyaz olmuştu.

“Anlaşıldı mı?” diye sordu Redrick.

Arthur yutkundu ve başını salladı.

“İyi o zaman. Bir dahakine dişlerine gelir. Eğer sağ kalırsan. Gidelim!”

Bu delikanlıdan da stalker çıkar mı acaba, diye düşünüyordu Redrick. Herhalde lakabını Yakışıklı koyarlardı. Yakışıklı Archie. Bir Yakışıklı daha vardı bizde, adı Dixon'dı, şimdiyse Sincap diyorlar. Kıyma makinesine düşüp de hayatta kalmayı başaran biricik stalker. Şanslı. Budala, hâlâ kendisini kıyma makinesinden Burbridge'in çıkardığını sanıyor. Şeytan alsın ikisini de! Kıyma makinesinden kimseyi çıkartamazsın... Bölge'den çıkardı, bu doğru. Burbridge böyle kahramanca bir eyleme imza attı! Hele çıkarmaya kalkışmasaydı! O zamanlar üçkâğıtları herkesi biktirmişti, bizim çocuklar da dosdoğru yüzüne karşı söylemişlerdi: Yalnız döneceksen, hiç dönme. Zaten Burbridge'e Akbaba denmesi de o zaman, ondan evvel Kadana aşağı, Kadana yukarı...

Redrick ansızın sol yanağında belli belirsiz bir hava akışı fark etti ve derhal, daha hiçbir şey düşünmeden seslendi: “Dur!”

Elini sola doğru uzattı. Akış daha şiddetli hissediliyordu. Onlarla raylar arasında bir yerde sivrisinek saçkıranı olmalıydı, rayların üzerinden geçiyordu bu; vagonların devrilmesi boşa değil. Arthur çakılmış gibi durdu, dönüp bakmadı bile.

“Sağa dön,” diye buyurdu Redrick. “Hadi.”

Evet, bundan fena stalker olmazdı... Şeytan alsın, acıyor muyum buna nedir? Tek eksiğimiz buydu. Peki bana acıyan oldu mu hiç?... Aslında evet, acıyorlardı. Kiril acıyordu bana. Dick Noonan acıyor. Doğru, belki de Guta'ya ilgi duyduğu kadar acımıyor bana, ama belki de acıyor, hem düzgün insanlarda bunlardan biri diğerine engel olmaz... Ama benim kimseye acımamam gerek. Bir seçim yaparım: ya o, ya bu... İlk olarak, olanca çıplaklığıyla, bu seçimin ne olduğunu fark etti: ya bu delikanlı, ya da benim Şempanze. Seçecek bir şey de yok, her şey apaçık. Eğer mucizeler mümkünse, dedi içinden şüpheli bir ses ve Redrick bu sesi korku ve şiddetle geri bastırdı.

Kül rengi bir çaput yığınının çevresinden dolandılar. Kamçı'dan hiçbir şey kalmamıştı, yalnızca kuru otların üzerinde uzun, paslanmış bir çelik çubuk yatıyordu; mayın dedektörü. Bir zamanlar mayın dedektörü çok kullanılırdı, ordu levazım subaylarından el altından satın alınır, bu şeylere sanki Tanrı gibi umut bağlanırdı, ama sonra iki stalker birkaç gün arayla art arda, ellerinde bu dedektörlerle öldü, yeraltı patlamalarından. Ve dedektör işi bıçakla kesilir gibi kesildi...

Kimdi acaba bu Kamçı? Akbaba mı getirmişti buraya, yoksa kendi mi gelmişti? Ve neden hepsi de bu madene gitmeye çalışıyordu? Neden hiçbir şey işitmedim bununla ilgili?... Lanet olsun, ortalık alev alev yanıyor sanki! Üstelik daha sabah, sonra ne olacak?

Beş adım ilerisinde yürüyen Arthur elini kaldırdı ve alnındaki teri sildi. Redrick göz ucuyla güneşe baktı. Güneş henüz yükselmemişti. Ve ansızın, ayaklarının altındaki kuru otların deminki gibi hışırdamadığını, ama sanki patates unu gibi gıcırdadığını ve deminki gibi dikenli ve sert değil, yumuşak ve kum gibi ufalanmış olduğunu fark etti; çizmelerinin altında sanki baca kurumu gibi ufalanıyordu. Ve Arthur'un düzgün ayak izlerini gördü, kendini yere atıp bağırdı: "Yat!"

Yüzükoyun otların üzerine düştü, bunlar yanağının altında un ufak oldular, şanssız oldukları için öfkeyle dişlerini gıcırdattı. Hareket etmemeye çalışarak yatıyor, kapana kısıldıklarını anladığı halde belki de buradan kurtulabileceğini umut ediyordu hâlâ. Sıcak şiddetleniyor, ağır bir örtü gibi çöküyor, kaynar suya batırılmış çarşaflar gibi bütün vücudunu sarıyordu, gözlerinin içine ter doluyordu; Redrick gecikmiş olarak Arthur'a seslendi: "Kıpırdama! Dayan!" Ve kendisi de dayanmaya koyuldu.

O dayanabilirdi, bu işler de sessiz sedasız geçer giderdi, sadece ter dökmüş olurlardı, ama Arthur dayanamadı. Ya onun seslendiğini işitmemişti, ya korku bütün sınırları aşmış ele geçirmişti onu, belki de sıcakta Redrick'ten daha fazla pişmişti. Her neyse, kendini kontrol etmeyi bıraktı ve gırtlaktan

gelen bir ıglıkla doğrularak körlemesine, düşünceden yoksun içgüdüsü nereye sürüyorsa oraya fırladı; geriye, yani asla gitmemeleri gereken yere. Redrick son anda doğrulup iki eliyle birden onun ayağına sarıldı, Arthur k l bulutu kaldırarak bütün ağırlığıyla k t diye yere düştü, doğal olamayacak kadar yüksek bir sesle tiz bir ıglık attı, boŗta kalan ayağıyla Redrick'in yüzüne tekmeler indirdi, çırpınmaya ve debelenmeye baŗladı ama Redrick, acı yüzünden doğru düzgün düşünmeden onun üzerine süründü, yanan yüzünü deri monta bastırdı, titreyen baŗını iki eliyle birden uzun saçlarından tutup çizmelerinin ucuyla ve dizleriyle onun bacaklarını, yeri, kalçalarını döverek toprağa bastırdı. Altından gelen iniltileri, b ğ rt leri ve kendi hırıltılı k kreyiŗlerini belli belirsiz iŗitiyordu: "Yat, rezil seni, yat yoksa öldürürüm..." Ve  zerine kızgın kömür öbekleri yuvarlandı, elbisesi bile alev almıŗtı ve çıtırdıyordu, bacaklarında ve gövdesinde kabarcıklar açıp dağlıyordu. Redrick, alnı boz küllerin içinde, göğsüyle bu lanet serserinin baŗını kasılmıŗ gibi bastırırken dayanamadı ve bütün gücüyle kükredi...

169

Bunun ne zaman bittiğini hatırlamıyordu. Sadece tekrar nefes alabildiğini, havanın gırtladığını yakan kızgın duman değil de tekrar hava olduğunu anlıyordu ve acele etmek gerektiğini, bu cehennem mangalından tekrar üzerlerine çökmeden mümkün olduğunca çabuk kurtulmak gerektiğini düşündü. Tamamen kıpırtısız yatan Arthur'un üzerinden sürünerek ayrıldı, bacaklarını bir kolunun arasına aldı ve gözlerini  l , kuru, dikenli, ama gerçek otların tekrar baŗladıęı çizgiden ayırmaksızın boŗta kalan kolunun yardımıyla ileri doğru sürünmeye baŗladı; bunlar ŗimdi ona en büyük hayat kaynağı gibi geliyordu. K l diŗlerinin arasında gıcırdıyordu, yanmıŗ yüzünden sıcağın kalanı akıyor gibiydi, ter gözlerini dolduruyordu; belki de artık ne kaŗı ne de kirpikleri olduğundan. Arthur arkasında, sanki lanet montuyla bilhassa otlara takılır gibi upuzun yatıyordu, Redrick'in haŗlanan kalçası alev alevdi, sırt çantası da her hareketiyle yanmıŗ ensesini tahriŗ ediyordu. Redrick acıya ve havasızlığa bakarak, dehŗet

içinde, tamamen haşlandığını ve bu işin sonunu göremeyeceğini düşündü. Bu dehşet yüzünden boşa kalan dirseği ile dizlerini daha güçlü çalıştırmaya başladı, kurumuş gırtlğından aklına gelen en yakası açılmadık küfürleri savuruyordu, sonra ansızın delice bir mutlulukla, gömleğinin içinde neredeyse dolu bir şişe olduğunu hatırladı. Hadi aslanım, dayan, biraz daha, hadi Kızıl, işte böyle, işte böyle, az daha, hepsine lanet olsun, Bölge'ye, bu kurumuş bataklığa, Tanrı'ya, meleklerle, uzaylılara ve Akbaba'nın ruhuna...

Sonra yüzünü soğuk, paslı suya daldırdı ve çürümüş küflü serinliğin kokusunu büyük bir zevkle teneffüs ederek yattı. Bir asır yatsaydı böyle, ama kendini kalkmaya zorladı, dizlerinin üzerinde durarak sırt çantasını attı, emekleyerek, bataklıktan otuz adım mesafede hâlâ hareketsiz yatan Arthur'a yaklaştı ve onu sırtüstü çevirdi. Evet, yakışıklı bir oğlandı. Şimdiyse o tatlı yüzü pıhtılaşmış kan ve külden kara-gri renkli bir maskenin ardında gibiydi; Redrick birkaç saniye donuk bir ilgiyle çizgi halindeki oyuklara baktı; tümseklerin ve taşların izleri. Sonra ayağa kalktı, Arthur'u koltuk altlarından tuttu ve suya götürdü. Arthur hırıltıyla nefes alıyor, arada sırada inliyordu. Redrick onu en geniş su birikintisine yüzükoyun fırlattı ve ıslak buzlu okşayışların hazzını sürerek, onun hemen arkasında durdu. Arthur suyun altında tıksırdı, debelendi, ellerine abanarak başını kaldırdı. Gözleri faltaşı gibi açılmıştı, hiçbir şeyin farkında değildi ve aksırıp tıksırarak, ağzı açık, açgözlülükle nefes alıyordu. Sonra gözlerine anlam doldu ve bakışları Redrick'in üzerinde durdu.

"Of..." dedi ve başını sallayıp pis suyu silkeledi. "Bu da neydi, Bay Schuhart?"

"Ölümdü," dedi Redrick zor duyulan bir sesle ve öksürmeye başladı. Yüzünü hissediyordu. Canı yanıyordu. Burnu şişmişti, ama ne kadar tuhaf olsa da kaşlarıyla kirpikleri yerindeydi. Ellerinin derisi de sağlamdı, yalnız hafiften kızarmıştı. Kalçaları kemiklerine kadar yanmış olmayaydı... Yokladı; hayır, kemiklerine kadar yanmak bir tarafa, pantolonu bile sağlamdı. Yalnızca kaynar suda haşlanmış gibi...

Arthur da parmaklarıyla yüzüne dikkatlice dokunuyordu. Şimdi, o korkunç maske suyla akıp gidince yüzü ortaya çıkmıştı; Redrick'in beklentisinin tersine, neredeyse düzgündü. Birkaç sıyrık, alnında bir yara, alt dudağında bir yarık, ama bunlar bir şey değildi.

“Hiç böyle bir şey duymamıştım,” dedi Arthur ve dönüp arkaya baktı.

Redrick de döndü. Gri renkli, küle dönmüş otların üzerinde bir sürü iz vardı; Redrick, ölümden kurtulmak için sürünerek geçtiği o korkunç, sonsuz yolun aslında ne kadar kısa olduğunu görüp şaşırdı. Yanmış kelliğin o ucundan bu ucuna hepsi hepsi yirmi, bilemedin otuz metre, daha fazla değil, ama körlükle ve dehşet içinde, kızgın bir tavadaki hammam böceği gibi, korkunç bir zikzak çizerek sürünmüştü, ama hiç değilse sürünmesi gereken yere sürünmüştü, ya bir de soldaki sivrisinek saçkıranına sürünseydi, ya bir de dönüp geriye sürünseydi... Hayır, bunu yapmazdım, diye düşündü sertçe. Olsa olsa aceminin teki yapardı bunu, ama kendisi acemi değildi, hem bu budala olmasaydı eğer bütün bunlar hiç başına gelmezdi, belki kıcı biraz haşlanırdı ama bütün tatsızlık ondan ibaret olurdu.

Arthur'a baktı. Arthur ağrıyan yerlerine dokundukça sızlanarak elini yüzünü yıkıyordu. Redrick kalktı, sıcaktan sertleşmiş kıyafeti yanmış derisine değdikçe yüzünü buruşturarak kuru bir yere gitti ve sırt çantasının üzerine eğildi. Çanta çok darbe almıştı. Üst tokaları erimişti, ilk yardım çantasındaki şişeciklerin hepsi sıcak yüzünden patlamıştı, solmuş bir lekeden de dayanılmaz ilaç kokusu yükseliyordu. Redrick tokayı açtı, cam ve plastik parçalarını süpürmeye koyuldu, bu anda arkasındaki Arthur seslendi: “Teşekkür ederim, Bay Schuhart! Beni taşıyıp çıkardınız.”

Redrick susuyordu. Şeytan alsın, teşekkürmüş! Laf dinle-din ya hemen seni kurtarmam için...

“Suçluyum,” dedi Arthur. “Yatmamı emrettiğinizi duydum, ama çok korkmuştum, kavrulmaya başlayınca da kafam tamamen dağıldı. Acıdan çok korkarım, Bay Schuhart...”

“Hadi ayağa kalk,” dedi Redrick arkasını dönmeden. “Bunlar daha hiçbir şey... Kalk, ne boş boş duruyorsun!”

Yanık omuzlarındaki ağrı yüzünden oflayarak çantayı sırtına attı, kollarını kayışlara geçirdi. Yanan yerlerdeki derisi büzülmüş ve acılı kırıışıklarla örtülmüş gibi bir histi bu.

Acıdan korkuyor... Seni de, ağrını da... Etrafına baktı. Hayır, patikadan ayrılmamışlardı. Şimdi, ölümler olan şu tepelere. Boktan tepeler... öylece durur namussuzlar, tavuk götü gibi, aralarında da o vadi... İstemedi derin bir nefes aldı. O rezil vadi, ondan daha adisi yoktu. Pislik.

“Tepelerin arasındaki vadiyi görüyor musun?” diye sordu Arthur’a.

“Görüyorum.”

“Doğruca oraya. Hadi, marş!”

Arthur elinin tersiyle burnunun altını sildi ve suyu şapırdatarak ileri doğru hareketlendi. Sekiyordu ve vücudu daha önceki gibi dik, düzgün değildi; kamburu çıkmıştı ve şimdi dikkatle, büyük tedirginlikle yürüyordu. İşte birini daha taşıyıp kurtardım, diye düşündü Redrick. Kaçınıcı bu? Beşinci mi? Altıncı mı? Sorulması gereken şu: Neden? Neyim oluyor ki benim, yakınım mı? Sorumluluğunu mu üstlendim? Bak-sana, Kızıl, neden taşıdın peki onu? Onun yüzünden az kaldı sen de kışına tekme yi yiyordun... Şimdi kafam açık, biliyorum: Taşımakla iyi yaptım, onsuz bu işten çıkamam, benim için Şempanze’ye karşılık rehine gibi. Bir insanı taşımadım ben, mayın dedektörümü taşıdım. Mayın tarama gemimi. Anahtarımı. Ama o yanan yerde bunu düşünmedim ki ben. Bir yakınımımış gibi taşıdım onu, atayım şuraya diye aklımdan geçmedi bile, oysa her şeyi unutmuştum; anahtarı unutmuştum, Şempanze’yi unutmuştum... Ne oluyor? Olan biten şu: Aslında iyi bir adamım ben. Guta hep söyler, müteveffa Kiril de öyle derdi, Richard da bunu geveliyor... Hah, tam da iyi adamı buldular! Boş versene, dedi kendi kendine. Burada iyiliğin filan yeri yok. Önce düşünüp sonra elini ayağını oynatmak lazım. İlk ve son defa, anladın mı? İyi adam... İyi adamı kıyma makinesi için saklayayım, diye düşündü, soğuk

ve berrak. Burada kıyma makinesi dışında her şeyden kurtulur.

“Dur!” dedi Arthur’a.

Vadi hemen önlerindeydi, Arthur da durmuş, şaşkınlıkla Redrick’e bakıyordu. Vadinin tabanı iltihap yeşiliydi, güneşin altında yağlı bir sıvı gibi parlıyordu. Yüzeyinde hafif bir duman dönüp duruyordu, tepelerin arasında daha yoğun oluyordu, otuz adım ileride de hiçbir şey görünmüyordu. Ve leş gibi kokuyordu. Bu çöplükte neyin çürüdüğünü bir şeytan bilirdi, ama Redrick’e, yüz bin kırık çürümüş yumurta, yüz bin kokmuş balık gibi geldi; hiçbir yer burası gibi kokamazdı. “Hafif bir koku olacak, Kızıl, ama önemli değil... endişe etme.”

Arthur gırtlaktan bir ses çıkardı ve geriledi. O zaman Redrick donuk ruh halinden çıktı, cebinden deodoranta batırılmış bir tutam pamuk çıkardı, burun deliklerine tampon yapıp bastırdı ve bir parça da Arthur’a uzattı.

“Teşekkür ederim, Bay Schuhart,” dedi Arthur zayıf bir sesle. “Başka bir yerden gidemez miyiz?”

Redrick sessizce onun saçlarını tuttu ve başını, taş yığınlarının üzerindeki çaput yığına çevirdi.

“Oradaki Dörtgöz’dü,” dedi. “Soldaki tepede de, buradan görünmüyor, Kaniş yatıyor. Aynı durumda. Anladın mı? İleri.”

Çamur sıcaktı, irin gibi yapışkandı. İlk bellerine kadar batarak dimdik yürüdüler; talihleri vardı ki zemin taştı ve yeterince de düzdü, ama çok geçmeden Redrick her iki taraftan da tanıdık bir uğultu işitti. Güneşin aydınlattığı soldaki tepede hiçbir şey görünmüyordu, ama sağdakinin sırtında, gölgelerin içinde zayıf, leylak rengi parıltılar zıplıyordu.

“Eğil!” dedi dişlerinin arasından ve kendisi de eğildi. “Daha alçağa, budala!” diye bağırdı.

Arthur korkuyla eğildi, tam bu anda gökgürültüsü gibi bir patlama sesiyle sarsıldılar. Hemen başlarının üzerinde gökyüzünde zorlukla seçilen, zikzaklar çizen bir yıldırım kudurmuşçasına dans eder gibi titremeye başlamıştı. Arthur oturdu, omuzlarına kadar gömüldü. Patlama yüzünden sa-

ğırlaştığını hisseden Redrick başını çevirdi ve gölgelerin içinde parlak kırmızı, çakılların arasında hızla eriyen bir benek gördü, bu anda ikinci yıldırım tam oraya düştü.

“İleri! İleri!” diye kükredi kendi sesini işitmeden.

Şimdi kaz adımlarıyla, sadece başları dışarıda kalacak şekilde, emekleyerek ilerliyorlardı; Redrick her patlamada, Arthur’un uzun saçlarının alnından dimdik kalktığını görüyor ve yüzünün derisine binlerce iğne battığını hissediyordu. “İleri!” diye tekrarlıyordu tekdüze bir sesle. “İleri!” Artık hiçbir şey işitmiyordu. Birinde Arthur profilden ona döndü; delikanlının korkudan pörtlemiş, kendisine bakan gözünü, beyaz ve titreyen dudaklarını ve terli, yeşile bulanmış yanığını gördü. Sonra yıldırımlar öyle alçağa düşmeye başladı ki, başlarını da gömmeleri gerekti. Yeşil balçık ağızlarına yapıştı, nefes almaları zorlaştı. Redrick ağzından nefes alamayınca burnundaki tamponu çıkardı ve leş kokusunun kaybolduğunu, havanın tertemiz, keskin bir ozon kokusuyla dolu olduğunu, çevrelerindeki dumanın ise daha da yoğunlaştığını ya da belki gözlerinin karardığını fark etti; ne sağdaki ne soldaki tepeler görünüyordu artık, hiçbir şey görünmüyordu, Arthur’un yeşil balçığa bulanmış başı ve etrafta yükselen sarı dumandan başka.

Geçiyorum, geçiyorum, diye düşünüyordu Redrick. İlk değil ya, bütün hayatım böyleydi; bokun içinde, başımın üzerinde şimşekler, başka türlü olmadı hiç... Bu bok da nereden gelmiş buraya? Ne çok... Bu kadar çok bok aynı yerde olunca insan aklını oynatır, dünyanın bütün boku burada... Akbaba’nın işi, diye düşündü öfkeyle. Akbaba geçmişti buradan, arkasında da bunu bırakmış... Dörtgöz sağda yatıyor, Kaniş solda, sadece Akbaba aralarından geçsin de kendi bokunu arkasında bırakabilsin diye... Sana da böylesi lazım, dedi kendi kendine. Kim Akbaba’nın izinden giderse burnunu boka sokar. Ne yani, daha önce bilmiyor muydun bunu? Bütün dünya böyle. Akbabalardan bir sürü var, fazlasıyla, işte bu yüzden tek bir temiz yer bile kalmamış, hepsi pislik... Nononan bir budala: Kızıl, dengeyi ihlal ediyorsun, düzeni bo-

zuyorsun, sen var ya, Kızıl, hangi düzen olsa kendini kötü hissedersin, iyisinde de kötü, kötüsünde de kötü... zaten senin gibiler yüzünden cennetin krallığı yeryüzünde kurulmayacak... Hadisene oradan, şişko! Ben ne zaman iyi bir düzen gördüm ki? Sen ne zaman beni iyi bir düzende gördün? Ben bütün hayatım boyunca sadece Kiril'lerin ve Dörtgöz'lerin öldüklerini, Akbaba'ların ise onların cesetleri arasından, onların cesetleri üzerinden kurt gibi sürünüp pislediklerini gördüm... pislediklerini, pislediklerini...

Ayağının altında yuvarlanan bir taş yüzünden kaydı, tamamen çamura gömüldü, yüzeye çıktı, yanı başında Arthur'un allak bullak, gözleri faltaşı gibi açılmış yüzünü gördü ve bir an buz kesti; yönünü kaybettiğini sandı. Ama kaybetmemişti. Çamurun içinde kara bir kayanın görüldüğü tarafa gitmesi gerektiğini anladı hemen, sarı sisin içinde bu kayadan başka hiçbir şey görülmemesine rağmen anladı bunu.

“Dur!” diye bağırdı. “Sağa dön! Sağdaki kayaya!”

Kendi sesini gene duymadı, o zaman Arthur'a yetişti, omzundan tuttu ve eliyle gösterdi: Sağdaki kayaya doğru, başın aşağıda. Bunu bana ödeyeceksiniz, diye düşündü. Arthur taşın yanında çamura yuvarlandı, bu anda bir yıldırım çatırdayarak kara kayanın üzerine düştü, ateş kıvılcımları saçıldı. Bunu bana ödeyeceksiniz, diye düşündü tekrar, çamurun içine dalar ve bütün gücüyle kollarını ve bacaklarını oynatırken. Yeni bir yıldırım kulaklarını sağır etti. Ruhunuzu söküp alacağım bu yüzden! Bir an düşündü: Kimden söz ediyorum ben? Bilmiyorum. Ama biri ödemeli bunu, biri bunu bana ödemeli! Hele bir durun, şu Küreye ulaşalım bir, hele bir ulaşayım şu Küreye, bu boku gırtlığınıza akıtacağım, Akbaba'ya benzemem, sizden istediğimi kendi usulümce alırım...

Kuru bir yere, güneşte pişmiş taşlık alana kulakları sağır, içleri dışlarına çıkmış, düşmemek için birbirlerine tutunup sarılarak çıktıklarında Redrick, kabuk kabuk soyulan, dingilleri dağılmış bir kamyonet gördü ve belli belirsiz, burada, bu kamyonetin yanında bir gölgede nefeslenebileceklerini hatırladı. Gölgeye vardılar. Arthur sırtüstü yattı ve uyuşmuş

parmaklarıyla montunun düğmelerini çözmeye koyuldu, Redrick ise çantayı kamyonetin yanına dayadı, ellerini çakılın üzerinde sildi ve gömleğin içine soktu.

“Ben de isterim...” dedi Arthur. “Ben de isterim, Bay Schuhart.”

Redrick bu çocuktan nasıl böyle yüksek bir ses çıktığına şaşırdı, bir yudum aldı, gözlerini kapadı, gırtlığından akan sıcak, yakıcı yudumu hissetti, bir yudum daha aldı ve şişeyi Arthur’a verdi. Bunu da atlattık, diye düşündü yorgunlukla. Geçti. Bu da geçti. Şimdi hesabı yazacağım. Unuttuğumu mu sandınız? Hayır, her şeyi hatırlıyorum. Beni hayatta bıraktığınız, o bokun içinde boğmadığınız için teşekkür edeceğimi mi sanıyorsunuz? Hadi oradan, teşekkür filan yok. Hepinizin sonu geldi, anladınız mı? Bundan geriye hiçbir şey bırakmayacağım. Şimdi ben karar veriyorum. Ben, Redrick Schuhart, akli başı yerinde, zihnim ayık, her şeyin kararını ben vereceğim. Ve siz, akbabalar, namussuzlar, uzaylılar, kemikliler, quarterblad’lar, asalaklar, yeşillikler, hırıldaklar, kravatlılar, kibarlık budalaları, üniformalarınızla, evrak çantalarınızla, nutuklarınızla, hayırseverliğinizle, işverenliğinizle, tükenmeyen akülerinizle, devridaimlerinizle, sivrisinek saçkıranlarınızla, parlak vaatlerinizle... yetti artık, gırtlığıma kadar geldi, bütün hayatım boyunca gırtlığıma kadar getirdiniz ve ben, budala gibi, ne istersem yaparım diye övündüm durdum, oysa siz sadece oynadınız benimle ve siz, yılanlar, siz göz kırptınız birbirinize, burnumdan yakaladınız beni, çekiştirdiniz, sürüklediniz bokun içinden, hapislerden, meyhanelerden... Yeter! Sırt çantasının kayışını çözdü ve Arthur’un uzattığı şişeyi aldı.

“... Hiç düşünmezdim,” diyordu Arthur sesinde hafif bir şaşkınlıkla, “hayal bile edemezdim... Elbette, ölümü, ateşi biliyordum... Ama böylesi!... Nasıl döneceğiz geriye?”

Redrick onu dinlemiyordu. Bu adamın söylediklerinin şimdi hiçbir anlamı yoktu. Eskiden de hiçbir anlamı yoktu, ama eskiden her şeye rağmen bir insandı. Ama şimdi... konuşan bir anahtar gibi. Bırak konuşsun.

“Yıkanabilseydik...” Arthur kaygıyla etrafına bakındı. “En azından yüzümüze su çarpsaydık.”

Redrick kayıtsızca ona baktı, yapış yapış olmuş dağınık saçlarını, kurumuş balçığa bulanmış yüzünü ve arada parmaklarının izlerini gördü, kabuk bağlamış, çatlamış çamurla kaplı bu delikanlıya baktı ve ne merhamet, ne öfke, hiçbir şey hissetmedi. Konuşan bir anahtar. Başını çevirdi. İleride terk edilmiş bir inşaat şantiyesine benzeyen, demir parçalarıyla, un gibi beyaz bir tozla örtülü, kör edici güneş ışınlarının aktığı, kasvetli, dayanılmaz beyaz, sıcak, öfkeli, ölü bir alan vardı. Madenin uzak kenarı görülüyordu buradan; o da kör edici beyaz ve bu mesafeden dümdüz, bir bıçakla kesilmiş gibi keskin, yakın kenarı ise geniş yarıklarla seçiliyordu ve kırmızı benekli yarıkların ortasında kazı aracının kabini- nin olduğu yerden madene iniliyordu. Burayı ayırt eden tek nokta da buydu. Her zamanki talihlerine güvenerek doğruca oraya gitmeleri gerekiyordu.

Arthur ansızın doğruldu, elini kamyonetin altına soktu ve oradan paslı bir konserve tenekesi çıkardı.

“Bakar mısınız, Bay Schuhart,” dedi canlanmış gibi. “Bunu galiba babam bırakmış... Orada bir tane daha var.”

Redrick cevap vermedi. Boşuna, diye düşündü kayıtsızca. Şimdi babanı hatırlamaman, çeneni kapatıp durman senin için daha iyi olurdu. Gerçi, ne önemi var... Doğruldu ve acıdan inledi, çünkü elbisesi vücuduna, yanmış tenine yapışmıştı ve şimdi, kurumuş bir yara bandı gibi, işkence ederce- sine parçalanıyordu. Arthur da kalktı, inledi, homurdandı ve acılı gözlerle Redrick’e baktı; durumundan şikâyet etmeye can attığı, ama buna karar veremediği belliydi. Yalnız boğuk bir ses dedi ki: “Bir yudum daha içebilir miyim, Bay Schuhart?”

Redrick elindeki şişeyi gömleğinin içine soktu ve dedi ki: “Taşların arasındaki kırmızılığı görüyor musun?”

“Görüyorum,” dedi Arthur ve kasılır gibi derin bir nefes aldı.

“Doğruca oraya. Hadi bakalım.”

Arthur inildeyerek gerindi, omuzlarını doğrulttu, iki büküm eğildi ve etrafına bakıp konuştu: “Hiç değilse elimizi yüzümüzü yıkayabilseydik... Yapış yapış.”

Redrick sessizce bekliyordu. Arthur umutsuzlukla baktı ona, başını salladı ve tam hareket edecekti ki gene durdu.

“Çanta,” dedi. “Çantayı unuttunuz, Bay Schuhart.”

“Marş marş!” dedi Redrick.

Ne açıklamak ne de yalan söylemek geliyordu içinden, hem gerek de yoktu. Nasılsa gidecek. Başka nereye gitsin. Ve Arthur gitti. Ağır ağır, iki büküm, ayaklarını sürüyerek, yüzüne yapışmış kuru balçığı temizlemeye çalışarak, küçük, acınası, zayıf, ıslak bir kedi yavrusu gibi. Redrick onun arkasından ilerledi, gölgeden çıkar çıkmaz güneş yalazlandı ve gözlerini aldı, güneş gözlüklerini almadığı için hayıflanarak elini gözlerine siper etti.

Her adımlarında beyaz bir toz bulutu yükseliyordu, çizmelerinin üzeri bembeyaz olmuştu, leş gibi kokuyordu, daha doğrusu Arthur’dan yükseliyordu koku, arkasından yürümek olanaksızdı; ama Redrick çok geçmeden kokunun kendisinden yükseldiğini anladı. Keskin bir kokuydu, ama tanıdıktı da; kuzey rüzgârı fabrikanın dumanını sokaklara taşıdığı günlerde şehir de böyle kokardı. Ve eve döndüğünde babası da böyle kokardı; iri yarı, kasvetli, kudurmuş gibi kırmızı gözleri olan bir adamdı ve Redrick telaşla bir köşeye saklanır, oradan korkuyla, babasının üzerini silkelemesini, iş tulumunu annesinin eline fırlatmasını, kocaman ayaklarından kocaman, hırpani iş ayakkabılarını çıkarmasını, askılığın altına sıkıştırmasını, ayaklarında çorapla banyoya, duş almaya gitmesini, ıslak bedenine şaplaklar atarak ve banyo tasına takırdatarak orada uzun uzun duş almasını, bir şeyler homurdanmasını, sonra evi inletircesine “Maria! Uyudun mu?” diye bağırmasını izlerdi. Babasının yıkanıp bir çeyrek votka, içinde koyu çorba olan derin bir tas ve ketçabın beklediği masaya oturana kadar beklemesi, votkayı tüketip çorbasını içene, geçirip etli bezelyeye başlayıncaya kadar beklemesi gerekirdi, o zaman saklandığı yerden çıkabilir, dizlerine tırmanabilir ve

bugün hangi ustayı, hangi mühendisi asit kazanında boğduğunu sorabilirdi.

Çevresindeki her şey akkor raddesinde sıcaktı, kuru ve zalim sıcaktan, acıdan, yorgunluktan ve teninin kıvrımlarındaki korkunç acı yüzünden gözleri bulanıyordu ve bilincini örten bu sıcak balçığın içinden teni sükûnet, su ve serinlik için yalvararak ona haykırıyormuş gibi geliyordu. Artık tanınmayacak kadar eski anılar şişmiş beynine akıyordu, birbirlerine çarpıyorlardı, birbirlerine tutunuyorlardı, birbirlerine karışıyorlardı, yarı kapalı gözlerinin önünde titreyen beyaz akkor gibi dünyayla iç içe geçiyorlardı ve hepsi de acıydı, hepsi de leş gibi kokuyordu, hepsi de yırtıcı bir acıma ya da merhamet doğuruyordu. Bu kaosa karışmaya çalışıyordu, geçmişten tatlı bir serap, şefkat veya sevinç hissi çağırmaya çabalıyordu, belleğinin derinlerinden Guta'nın daha arzu edilen ve dokunulmamış bir kız çocuğuykenki temiz, gülümseyen yüzünü çağırdı, belki görünecekti bu yüz ama derhal pasla örtüldü, bozuldu ve Şempanze'nin kasvetli, sert ve boz kıllarla örtülü yüzüne dönüştü. Kiril'i hatırlamaya çabalıyordu, o aziz insanı, onun hızlı, kendinden emin hareketlerini, gülüşünü, görülmemiş ve muhteşem yerleri ve zamanları hatırlatan sesini... ve Kiril gözlerinin önünde belirdi, ama sonra güneşin altında gümüş örümcek ağı parıl parıl parladı, ve artık Kiril yoktu, Redrick'in yüzüne Hırıldak Hugh'un hiç kırılmayan melek gözleri dikiliyordu ve büyük beyaz elinde porselen konteyneri tartıyordu... Bilincinde yuvarlanan karanlık güçler bir anda iradesinin bariyerlerini yıktı ve belleğinde kalmış bir parça iyiliği söndürdü ve sanki iyilik hiç var olmamış, sadece iğrenç suratlar varmış gibi geldi; sadece iğrenç suratlar...

Ve bütün bu zaman boyunca stalker olarak kalmıştı. Düşünmeden, farkına varmadan, hatta bilmeden, omurilik sıvısı gibi işlemişti beynine: Şurada, solda, tehlikesiz bir mesafede, eski tahta yığınının üzerinde bir neşeli hayalet var... sakın, bitkin, içine tükürdüğüm; sağda ise belli belirsiz rüzgâr esiyor ve birkaç adım ileride ayna gibi dümdüz, deniz yıldızı

gibi bir sürü kuyruğu olan sivrisinek saçkıranı –uzakta, çekinmeye gerek yok– ve onun ortasında gölge gibi, yamyassı bir kuş, ender görülen bir şey, kuşlar neredeyse hiç uçmazlar Bölge'nin üzerinde; şurada, patikanın yanında ise fırlatılıp atılmış iki zamazingo; belli ki Akbaba dönüş yolunda atmış bunları, korkusu açgözlülüğünden güçlüymüş... Bütün bunları gördü, belledi ve iki büklüm olmuş Arthur bir adımını yanlış yöne atacak olsa Redrick'in ağzı kendiliğinden açılıyor ve kendiliğinden hırıltılı bir uyarı bağıırışı yükseliyordu gırtlğından. Bir makine, diye düşünüyordu. Beni bir makineye dönüştürdünüz... Ocağın yanındaki taş parçaları yaklaşıyordu ve ekskavatörün kırmızı tavanında pasın ördüğü sevimli desenler bile görülebiliyordu.

Seni budala Burbbridge, diye düşünüyordu Redrick. Kurnaz ama budala. Nasıl da inandın bana? Bunca zamandır tanırırsın, beni benden iyi bilmen gerekirdi. İhtiyarladın, ondan. Budalalaştın. Dediğime bak, hayatım boyunca budalalarla iş gördüm ben... Ve bu anda Bölge'ye Kızıl'la birlikte onun yerine giden kişinin, yararsız bir serserinin değil de Arthur'un, Archie'nin, yakışıklının, kanının, öz oğlunun, canının, gururunun olduğunu öğrenince Akbaba'nın suratının alacağı hali canlandırdı gözlerinin önünde... Ve bu suratı canlandırınca bir kahkaha attı, ama Arthur korkuyla ona dönünce, gülmeye devam ederken elini salladı: marş, marş! Ve sonra gene bilincinde film şeridi gibi yüzler belirmeye başladı... Her şeyi değiştirmek gerekti. Bir ya da iki hayatı değil, bir ya da iki kişinin kaderini değil, bu kokuşmuş dünyanın her bir dişlisini değiştirmek gerekti...

Arthur madenin dik yokuşunun başında durdu, durdu ve uzun boynunu uzatıp gözlerini aşağı, uzağı dikerek donakaldı. Redrick geldi, yanında durdu. Ama Arthur'un baktığı yere bakmadı.

Hemen ayaklarının önünde madenin derinlerine giden, uzun yıllar önce dozerler ve ağır kamyonların tekerleriyle açılmış yol vardı. Yolun sağında beyaz, sıcaktan çatlamış bir yokuş vardı, soldaki yokuş ise yarı yarıya tahrip edilmişti,

ekskavatör taşların ve çakılların arasında, sendeler gibi duruyordu, kepçesi düşmüştü ve güçsüzce yolun kenarına yaslanmıştı. Ve tahmin edilebileceği gibi yolda başka bir şey de yoktu, sadece kepçenin hemen yanında, yokuşun dişlenmiş sırtında, kalın spiral mumlara benzeyen kara kıvrık saçaklar ve tozun içinde, rastgele serpilmiş zift lekelerine benzer bir sürü kara leke. Başka da bir şey kalmamıştı işte, hatta burada kaç kişinin olduğunu söylemek bile imkânsızdı. Belki her bir leke aslında bir insandı, Akbaba'nın bir dileği idi. Şuradaki, Akbaba yedinci kuyudan sağ salim dönebilsin diye. Şuradaki daha büyükçe olan, Akbaba kıpırdayan mıknatısı Bölge'den sorunsuzca çıkartabilsin diye. Şu sarkıt ise, ne anasına ne babasına benzeyen, herkesin yatmak için can attığı gösterişli, orospu Dina Burbridge. Ve şu benek, ne anasına ne babasına benzeyen Arthur Burbridge. Archie, yakışıklı, onurlu...

“Geldik!” diye kendinden geçmişçesine hırıldadı Arthur. “Bay Schuhart, geldik, değil mi?”

Mutlu bir kahkahayla güldü, çömeldi ve iki eliyle birden bütün gücüyle toprağı dövmeye başladı. Düğüm olmuş saçları da gülünç ve tuhaf bir şekilde titreyerek sallanıyordu, etrafa kuru balçık parçaları uçtu. Ve Redrick ancak o zaman gözlerini kaldırdı ve Küreyi gördü. Dikkatle. İhtiyatla. Beklediği gibi çıkmayacağına, hayal kırıklığına uğratacağına, tırmanmayı başardığı gökyüzünden onu fırlatıp atacağına ve bokun içine batıracağına dair duyduğu gizli bir kuşkuyla...

Altın değildi, daha ziyade bakır gibiydi, rengi kırmızıya çalıyordu, dümdüzdü ve güneşin altında donuk bir şekilde ışıldıyordu. Madenin uzak kenarında, duvarın dibindeydi, maden cevheri birikintilerinin arasına sımsıkı yerleşmişti ve bu mesafeden bile ne kadar büyük olduğu, ağırlığıyla altındaki toprağı nasıl ezdiği görülebiliyordu.

Hayal kırıklığı yaratacak ya da kuşku uyandıracak hiçbir şey yoktu, ama umut doğuracak hiçbir şey de yoktu. Nedense aklına, belki de boş ve güneş kavurduğu için çok sıcak olacağı geldi. Onunla ilgili efsanelerde genellikle söylendiği gibi ne kendi ışığıyla aydınlanıyor ne de havaya uçup dans

edebiliyordu. Kim düşürdüyse öyle duruyordu. Belki kocaman bir cepten yuvarlanmış ya da devlerin oynadığı misket oyununda kaybolmuştu; buraya konulmamıştı, ama öylece kalmıştı, tıpkı Ziyaret'ten bütün o zamazingoların, bileziklerin, pillerin ve o türden ıvır zıvırın kalmış olduğu gibi.

Ama gene de, bir şeyler vardı bunda; Redrick baktıkça, ona bakmanın hoş olduğunu, yanına gitmeye, dokunmaya, okşamaya can attığını daha iyi anlıyordu. Ansızın kafasında bir fikir çaktı: Herhalde yanına oturmak da iyi olurdu, sırtını ona dayamak, başını yaslamak ve gözlerini kapayıp düşüncelere dalmak, geçmişini anmak ya da belki öylesine kestirip dinlenmekti en iyisi.

Arthur yerinden fırladı, fermuarlarını açarak montunu çıkardı, yere fırlattı, ayaklarının dibinden bir toz bulutu yükseldi. Yüzünü buruşturup ellerini sallayarak, bağırarak bir şeyler söyledi, sonra ellerini arkasına bağladı ve dans eder gibi, düzensiz hareketlerle hoplayıp zıplayarak bir sıçrayışta yokuştan inmeye başladı. Redrick'i görmüyordu artık, onu unutmuştu, her şeyi unutmuştu; arzularını gerçek kılmaya gidiyordu; harçlık dışında hayatında hiç para görmemiş bir oğlan çocuğunun, eve döndüğünde az bir şey alkol koksa merhametsizce dövülen, ünlü bir avukat olsun, ileride belki bakan olur ve belki çok ileride de başkan diye büyütülen bir delikanlının küçük, derin arzularını. Redrick göz alıcı ışık yüzünden şiş gözlerini kısarak sessizce onu izliyordu. Sakin ve soğukkanlıydı, şimdi neler olacağını biliyordu, olacaklara bakmayacağını, ama şimdilik izleyebileceğini biliyordu ve izliyordu, özel hiçbir şey hissetmeden, ama derinlerinde, çok derinlerinde ansızın rahatsızlık veren bir kurt dönüp durmaya ve diken gibi başını çevirmeye başlamıştı.

Oğlan ise o tuhaf dansıyla inmeye devam ediyordu dik yokuşu ve ayaklarının altından beyaz tozlar kalkıyordu ve olanca gücüyle, avazı çıktıkça, neşeyle, kutlama yapar gibi bir şeyler bağırıyordu, bir şarkı ya da efsun gibi ve Redrick, bu madenin kurulduğundan beri ilk defa bu yoldan aşağı böyle bayram havasında birinin indiğini düşündü. Ve ilkin

konuşan anahtarın bağırıışlarını dinlemedi, sonra sanki içinde bir şeyin kapısı açıldı ve duydu: “Herkes mutlu olsun!... Bedavaya!... Ne çok mutluluk isterlerse!... Herkes toplanıp gelsin buraya!... Herkese yeter!... Kimse incinmesin!... Bedavaya!... Mutluluk! Bedavaya!...”

Ama sonra ansızın, sanki kocaman bir yumruk ağzının tam ortasına inmiş gibi sustu. Ve Redrick, ekskavatörün gölgesinde zulaya yatmış şeffaf boşluğun onu yakaladığını, havada çevirdiğini ve bir ev kadınının suyunu çıkarmak için çamaşırları sıktığı gibi ağır ağır, zorla büktüğünü gördü. Tozlu ayakkabılardan birinin titreyen ayağından fırladığını ve madenin üzerinden uçtuğunu da gördü. O zaman arkasını döndü ve oturdu. Kafasında hiçbir düşünce yoktu, kendini hissetmez olmuştu. Her yerde bir sessizlik vardı, özellikle de arkasında, yolda. O zaman şişesini hatırladı, keyifsizce, zamanı geldiğinde içilecek bir ilaç gibi. Kapağını açtı ve küçük, cimri yudumlarla içmeye koyuldu ve hayatında ilk defa, şişedeki alkol değil de, soğuk su olsun istedi.

Kısa bir süre geçti, kafasında ilgili ilgisiz düşünceler belir-meye başladı. İşte hepsi bu, diye düşünüyordu isteksizce. Yol açık. Şimdi bile gidebilirim, ama tabii biraz daha beklemek daha iyi. Kıyma makinesinin hileleri de olur. Her neyse, düşünmek gerek. Alışkın olmadığı bir iş düşünmek, zaten mesele de bu. Nedir bu “düşünmek”? Düşünmek, açığını yakalamak, üçkâğıdını bilmek, blöf yapmak, göz boyamak demek, ama bunlar buraya uymuyor...

Neyse. Şempanze, babası... Bütün bunları ödetmek, o yılların ruhlarını almak, bırak bok yesinler, benim yediğim gibi... Hayır Kızıl, hayır, öyle değil... Tabii, öyle de, bunların ne anlamı var? Nedir bana gereken? İlenç bu, düşünce değil. Korkunç bir önseziyle içi buz kesti ve yapması gereken bir sürü farklı akıl yürütmenin üzerinden atlayıp sertçe buyurdu kendine: İşte böyle, namussuz alçak, bu işi kafanda çözmeden ayrılamazsın buradan, şu Kürenin yanında geberip gidersin, yanarsın, çürürsün de leşin çıkar, ama bir yere ayrılamazsın...

Ulu Tanrım, nerede bu kelimeler, düşüncelerim nerede? Yarı açık yumruğuyla başına vurdu. Bütün hayatım boyunca tek bir düşüncem bile olmadı! Dur bakalım, Kiril de böyle bir şey derdi... Kiril! Bütün gücüyle anılarını alt üst etmeye başladı, kimi tanıdık kimi de az tanıdık bazı kelimeler yüze-ye çıkıyorlardı, ama aradığı onlar değildi, çünkü Kiril'den tek bir kelime bile kalmamıştı; sadece belli belirsiz, çok güzel, ama hakikate hiç mi hiç benzemeyen bazı tablolar...

Alçaklık, alçaklık... Burada da alt ettiler beni, dilsiz koydular, yılanlar... Külhanbeyi. Bir külhanbeyiydim ve külhanbeyi olarak yaşlandım... Hayır, olamaz bu! Hey, duyuyor musun? Gelecekte ebediyen yasaklansın! İnsan düşünmek için doğar (en azından o, Kiril!). Yalnız ben inanmıyorum buna. Ne eskiden inanırdım ne şimdi inanıyorum ve insanın ne için doğduğunu da bilmiyorum. Doğar, doğmuş olur. Kim ne bulursa onu yer. Hepimiz sağlıklı olalım, onların hepsi de gebersin. Biz kimiz? Onlar kim? Hiçbir şey anlamıyorum. Benim için iyi olan Burbridge için kötü, Burbridge için iyi olan Dörtgöz için kötü, Hırıldak için iyi olan herkes için kötü, Hırıldak için kötü olansa, bir tek o budala, zamanı gelince üstesinden gelebileceğini düşünür... Ulu Tanrım, karmaşa, karmaşa! Ben bütün hayatım boyunca Yüzbaşı Quarterblad'la kavga ediyorum, o da bütün hayatı boyunca Hırıldak'la kavga etti, paylasa da benden istediği tek bir şey; stalkerliği bırakmam. Ama nasıl bırakırım stalkerliği, ailemi doyurmam gerekir-ken? İşe mi gireyim? Ama sizin için çalışmak istemiyorum ki ben, sizin işlerinizden midem bulanıyor, anlıyor musunuz bunu? İnsan çalışıyorsa her zaman birileri için çalışır, köledir o, başka bir şey değil, ama ben daima, daima kendim olmak istedim, hepinizin ağzına, can sıkıntınıza, kederinize tükürebileyim diye...

Konyağın kalanını dikti ve boş şişeyi var gücüyle yere fırlattı. Şişe sıçradı, güneşin altında parlayıp yuvarlanarak gözden kayboldu ve Redrick onu hemen unuttu. Şimdi gözlerini kapamış oturuyor, anlamamaya, düşünmemeye, ama hiç değilse bir şeyi olması gerektiği gibi görmeye çalışıyordu,

ama gene yüzler görmeye başladı; yüzler, yüzler... yeşillikler, şişeler, bir zamanlar insan olan çaput yığınları, sütun sütun rakamlar... Bütün bunları yok etmek gerektiğini biliyordu, yok etmek istiyordu, ama bütün bunlar yok edilecek olursa geriye hiçbir şey kalmayacağını da tahmin ediyordu; sadece dümdüz, çıplak bir yeryüzü. Umutsuzluk ve güçsüzlük yüzünden sırtını dayamak ve başını yaslamak istedi, kalktı, düşünmeden pantolonundaki tozları silkeledi ve madene inmeye başladı.

Güneş yakıyordu, gözlerinin önünde kırmızı benekler uçuşuyordu, madenin derinlerinde hava titriyordu ve bu titreşimin içinde Küre de sanki dalgalarda bir sal gibi yerinde dans ediyordu. Yerdeki kara lekelerle basmamak için ayaklarını batıl bir inançla daha yukarı kaldırarak kepçenin yanında yürüdü, ama sonra, toza batarak, yokuş aşağı, madenin içinden geçerek dans eden ve göz kırpan Küreye doğru sürüklendi. Ter içinde kalmıştı, sıcaktan nefes nefeseydi, molozlar da engelliyordu onu, akşamdan kalmış gibi tir tir titriyordu da, dişlerinin arasında ise tatsız tebeşir tozu gıcırdayıyordu. Ve artık düşünmeye çalışmıyordu. Sadece, umutsuzlukla, bir dua gibi tekrar ediyordu kendi kendine: “Ben bir hayvanım, görüyor musun, bir hayvanım ben. Kelimelerim yok, kelime öğretmediler bana, düşünmeyi bilmiyorum, bu yılanlar düşünmeyi öğrenmeme fırsat vermediler. Ama eğer gerçekten... böyle, her şeye kudretin yetiyorsa, mukadder sen, her şeyi anlıyorsan... anlarsın! Ruhuma bak, biliyorum, gereken her şey orada. Orada olmalı. Ruhumu hiçbir zaman, hiç kimseye satmadım ben! O, benim, insan ruhu! Ne istiyorsam kendin bulup çıkar onu benden, zira mümkün değil kötü bir şey istemem!... Her şeye lanet olsun, çünkü onun kelimelerinden başka hiçbir şey düşünemiyorum – “HERKES MUTLU OLSUN, BEDAVAYA, VE HİÇ KİMSE İNCİNEREK GİTMESİN!”

Sonsöz

Boris Strugatski

Bu romanın yazılış hikâyesi (yeri gelmişken, yayımlanış hikâyesinden farklı olarak) gülünç ve, hani denir ya, öğretici hiçbir şey de içermiyor. Hikâye 1970’te, “Mahkûm Şehir”i yazmak için Leningrad, Komarova’daki Yaratıcılık Evi’nde buluştuğumuzda düşünüldü; daçalardan oluşan bu küçük köyün karla örtülü boş sokaklarında iş arasında yaptığımız akşam gezintileri sırasında bir dizi yeni konu aklımıza gelmişti, bunlar arasında geleceğin “Yumurcak”ı ile geleceğin “Piknik”i de vardı.

İlk not şöyle bir şey:

“... Bir maymun ve bir konserve kutusu. Uzaylıların ziyaretinden otuz yıl sonra onlar tarafından atılan çöplerden kalanlar – av ve iz sürme, araştırma ve başarısızlık konusu. Büyük batıl inançlar, bunlara hâkim olma temelinde kontrol etmeye çalışan bir departman, bunları (gökyüzünden gelen yararsız ve zararlı bilgi; her buluntu ancak kötü amaçlarla kullanılabilir) yok etmeyi amaç bellemiş bir örgüt. Bunları arayan, büyücülükte muteber kimseler – maden arayıcıları. Bilimin otoritesinin yerlerde sürünmesi. Terk edilmiş biyosistemler (neredeyse bitmek üzere olan piller), çok çeşitli çağlardan yaşayan ölüler...”

Aynı yerde ve aynı dönemde, nihai başlığın –“Uzayda Piknik”– ortaya çıktığı da görülüyor; ama “stalker” kavramı he-

nüz kafamızda yok, bunun yerine “maden arayıcıları” var. Neredeyse bir yıl sonra, ocak 1971’de, gene Komarova’da, hikâyenin çok ayrıntılı, özenle detaylandırılmış planı üzerine çalışıyoruz, ancak bu planda, nihayet konuyu düşünmeyi bıraktığımız ve onu yazmaya başladığımız günün arifesinde bile çalışmalarımızda “stalker” kelimesi geçmiyor. Geleceğin stalkerleri şimdilik “avcılar” diye anılıyorlar: “avcı Redrick Schuhart,” “avcının kız arkadaşı Guta,” “avcının kardeşi Sedwick”... Belli ki “stalker” kavramı, metnin ilk sayfaları üzerine çalıştığımız sırada belirmiş kafamızda. “Maden arayıcıları” ve “avcılara” gelince, bunların daha en baştan hoşumuza gitmediğini çok iyi hatırlıyorum.

Stalker, bizim ürettiğimiz ve daha sonra yaygın olarak kullanılan kelimelerden biri. “Siber” kelimesi de böyle yaygınlaşmıştı, ama “stalker”in hayranlar arasında yaygın ve derinlemesine kök salması bana kalırsa esas itibariyle Tarkovski’nin filmi sayesinde olmuştur. Ama Tarkovski de onu cephaneliğine boşuna katmamıştı; belli ki bu kelime, hedefe tam isabet eden, anlamlı ve etkili hale gelmişti zaten. “Stalker,” İngilizce “to stalk” fiilinden geliyor; bu da kısmen “sürünmek,” “sinsice yürümek” anlamında. Yeri gelmişken bu kelime* “stɔ:k” gibi telaffuz edilir; yani “stalker” değil de “stɔ:kər” demek daha uygundur; ama biz bunu bir sözlükten değil, Kipling’in, Rusçaya devrimden önce “Atılgan Dostlar” (ya da buna benzer bir şey) diye çevrilmiş bir romanından almıştık – roman, 19. yüzyıl sonları, 20. yüzyıl başlarında neşeli bir İngiliz öğrenci grubu ve onların lideri, serseri ve kurnaz delikanlı Stalky ile ilgiliydi. Arkadi’ye, o ilk gençlik yıllarında henüz Yabancı Diller Askeri Enstitüsü’nde öğrenciyken, Kipling’in “Stalky & Co.” adlı kitabını bir kitap tezgâhından satıp alıp hediye etmiştim; kitabı okumuş, çok beğenmiş ve benim için “Stalky ve Çetesi” adıyla müsvedde bir çevirisini yapmıştı ve bu da benim ilkokul ve üniversite yıllarımda en sevdiğim kitaplardan biri olmuştu. Yani “stalker” kelimesini, sert ve hatta zalim, zaafsız ve ayrıca kendine

* Transliterasyon kurallarıyla yazarsak. –çn

has bir çocuk asaletine, vakarına sahip Stalky'den türetmiş-
tik biz de.

Hikâye, herhangi bir engel olmaksızın bir araya geldiği-
miz üç seferde yazılıp tamamlandı: 19 Ocak 1971'de müsved-
delere başladık, aynı yıl 3 Kasım'da temize çekme işini bitir-
dik. Bu arada, birbirinden çok farklı ve her zaman olduğu
gibi aptalca işlerle uğraştık. "İdare Senatosu"na (yani Yazarlar
Birliği'nin Moskova şubesi sekreteryasına) şikâyetler yazdık,
mektuplara cevap verdik (bir aradayken nadiren yapardık
bunu), "Dünyalar Buluşması" adlı orta metrajlı bir bilimkur-
gu filmi için başvuruda bulunduk (dünya-dışı akıllı bir varlık-
la ilişkiler hakkındaydı), "Fital" serisi için (ya da buna benzer
bir şey) üç minyatür sahne hazırladık, "Rıbkin'in Seçilmesi"
adlı televizyon filmi için konu ürettik, "Oktopus Mercan Da-
ğındaki Tuhaf Olaylar" adlı yeni bir romanın konusu üzerine
çalıştık, vb., vb. Ancak bütün bu denemelerin ne devamını
getirebildik ne de son halini verebildik; zaten bunların, daha
sonra olan bitenle de bir ilişkisi yoktu.

100

"Piknik"ın, Leningrad'daki Aurora dergisine gidişi görece
daha kolay ve problemsiz oldu; redaksiyonunda da ciddiye
alınacak bir şey çıkmadı. Tabii el yazmasını muhtelif "bok"
ve "domuz"dan temizlemek gerekti, ama bütün bunlar mu-
tat, bir yazar yüreği için ıvır zıvır kabilinden şeylerdi, yazarlar
ilkesel herhangi bir tutumlarından vazgeçmek zorunda kal-
madılar; sonuçta dergide yayınlanacak varyant 1972 yazında,
neredeyse hiç bozulmadan ortaya çıktı.

"Piknik"ın Genç Muhafız yayınevindeki macerası ise bu
sırada yeni başlamıştı. Aslında bu macera, kabaca söylemek
gerekirse 1971'de, "Piknik" hikâyesi henüz kâğıt üzerinde bile
olmadığı halde genel bir fikir olarak bizim bir derlememiz
içinde bunun da yer alması önerildiğinde başlamıştı. Öne-
rilen bu derlemenin adı "Öngörülmemiş Karşılaşmalar"dı,
insanlığın kâinattaki başka akıllı varlıklarla ilişki kurma
problemiyle ilgili olacaktı ve üç hikâyeden oluşacaktı: Bir
Cinayet Davası, Yumurcak – ve üçüncüsü, henüz üzerinde
çalıştığımız şey.

Tatsızlıklar da tam bu sırada başladı.

16.03.71 – Arkadi: “Kuruldakiler derlemeyi okudu, ama suratlarını astılar ve belli bir şey söylemediler. Derleme, kurulun talebiyle, tarih doktoru Markov (?) diye birinin incelemesine verildi, dediklerine göre adam bilimkurguyu pek seviyormuş. ... El yazması daha sonra tekrar [o zamanki yayın yönetmeni yardımcısı] Avramenka’ya dönecek (herhalde artık mevcut bulunan, ama henüz kimseye söylenmemiş olan notumuzu yeniden değerlendirmesi için), sonra [yayın yönetmeni] Osipov’a gidecek ve ancak bundan sonra kaderimizi öğreneceğiz. Orospular. Edebiyat araştırmacılarıymış. Pöh!”

16.04.71 – Arkadi: “Genç Muhafız’da, Bela’nın yanındaydım. Bizim işten bir şey çıkmayacağını söyledi. Avramenko ondan, bunu bize diplomatik bir şekilde açıklamasını rica etmiş: efendime söyleyeyim, bırak kâğıdı, sözleşme portföyü bile doluymuş; ama yüzüme karşı da dosdoğru, bazı müdüriyetlerin en tepelerinde, vakti gelene kadar Strugatski’lerle iş görmeyeceklerinin söylendiğini anlattı. ... Egemen sınıf bastırdı!”

18

“Piknik” henüz yazılmamış, ama mesele, esas itibariyle, Büyük İdeolojik Öfkeye asla neden olmamış hikâyeler, tamamen masum ve hatta apolitik hikâyecikler. Kurul, “şu Strugatski’ler” ile işi olsun istemiyor ve bu ortak isteksizlik ayrıyeten yayınevinin iç yapısındaki sorunlara ekleniyor. Tam da bu sırada bir iktidar değişikliği oluyor ve ikinci kuşak yerli bilimkurgu eserlerini emek ve ilgileriyle yeşerten Sergey Georgiyeviç Jemaytis ile Bela Grigoryevna Klyuyevaya’nın idaresinde o zamanki BK yayın kurulunun yaptığı bütün iyi şeylerin köklerinden sökülmesine girişiliyor.

Ben ve Arkadi, 80’lerin başında, “Bir Yayının Hikâyesi”ni (ya da “Bu İşler Nasıl Oluyor”) toplama, düzene sokma ve hiç değilse Samizdat’ta yayımlamayı gayet ciddi bir şekilde dü-

şünmeye başladık. Bu, ana gövdesini “Piknik”in oluşturduğu “Öngörülmemiş Karşılaşmalar” derlemesinin yayımlanması sırasında olan bitenlerin hikâyesiyle ilgili gerçek belgelerin (mektuplar, eleştiriler, şikâyetler, dilekçeler, yazarların yazılı iniltileri ve haykırıışları) bir derlemesi olacaktı. Ben, ilgili malzemelerin toplanmasına ve düzenlenmesine başlamış, hatta epey de ilerlemiştim. Ölü bir işti bu; zahmetli, nankör ve geleceği olmayan bir çabaydı ve bütün bu işin içerisinde bir tür küstahlık da hissediliyordu. 70’li yılların ideolojik makinesinin işleyiş biçimlerini kendi deneyimleriyle resmetmek kimdi, biz kimdik; üstelik de Soljenitsin, Vladimov, Voynoviç ve saygıların en büyüğünü hak eden daha pek çokları varken.

Bu planı bir kenara attık; ama perestroyka başladıktan sonra, yeni bir çağın gelmesiyle, sadece malzemeleri toplamının değil onları kuralına uygun bir şekilde, öğretici yorumlar ve olaylarda rol oynamış kimselerin (bunların pek çoğu o sıralarda önemli mevkilerdeydiler ve edebi süreçlere etki edebiliyorlardı) meşum karakterleriyle de yayımlamanın elle tutulur bir olanağı ortaya çıktığında, yeniden döndük bunlara. Yorulmak bilmez “ludens” de katıldı bu işe; yani, Vadim Kazakov ve arkadaşları. Ben bütün malzemeleri onlara verdim, derleme de büyük ölçüde tamamlanmıştı zaten, ama çok geçmeden, aslında onu yayımlama olanağı bulunmadığı ortaya çıktı; kimsede, hiç de ticari cazibesi olmayan böyle bir yayına yetecek para görünmüyordu. Bundan başka olaylar da dörtlüyle gidiyordu: darbe,* Arkadi’nin ölümü, Sovyetler Birliği’nin dağılması, demokratik, hatta kadife (hiç kuşkusuz) devrim... Birkaç ay içinde girişimimizin aktüalitesinden zerre kalmamıştı.

Ben de şimdi masaya oturmuş, önümde yatan epey kalınca üç klasöre bakıyorum ve tereddütle ve açıkçası biraz da şaşkınlıkla ikiye bölünmüş bir hayal kırıklığı yaşıyorum. Klasörlerde Genç Muhafız yayınevine (editörlere, yayın yönetmenine, yardımcısına, yayınevi müdürüne) gönderdiği-

* 19-21 Ağustos 1991’deki darbe girişimi. -çn

miz mektuplar, Sovyetler Birliği Leninist Komünist Gençlik Birliği (Komsomol) Merkez Komitesi'ne gönderdiğimiz şikâyetler, SBKP Merkez Komitesi Kültür Dairesi'ne ve SBKP MK Yayın ve Propaganda Dairesi'ne yakınmalarımız, Sovyetler Birliği Yazar Hakları Kurumu'na dilekçelerimiz ve tabii ki bütün bu yerlerden gelen cevaplarla birbirimize yazdığımız mektuplarımız bulunuyor –en mütevazı hesapla iki yüzden fazla belgenin saklandığı bir kâğıt yığını– ve ben, bütün bunlarla ne yapacağımı düşünemiyorum bile.

Bu işe ilk başladığımda, “Piknik”in yayımlanış hikâyesini anlatacağımı, bir zamanlar nefret ettiğim isimleri anacağımı, ödlekler, budalalar, ihbarcılar ve alçaklarla enine boyuna alay edeceğimi, okurun zihnini hiçbirinden yana eksiğimiz olmayan bir dünya saçmalık, budalalık, fesatlıkla dolduracağımı kurmuştum ve bunu yaparken hem müstehzi hem öğretici, hem gayet objektif hem de merhametsiz, hem iyi yürekli hem de keskin dilli olacaktım. Şimdiyse oturmuş bu klasörlere bakıyorum ve geri dönüşü olmamacasına geç kaldığımı, kimsenin işine yaramadığımı anlıyorum; ne istihzalarım, ne asaletimle, ne düşündükçe alevlenen nefretimle. Bir zamanların kudret sahibi, meseleleri çözmek ve karmaşıktırmak için neredeyse sınırsız haklara sahip olan örgütleri çökmüştü; hem de öyle bir çökmüşler ve unutulmuşlardı ki, bugünün okuruna kimin kim olduğunu, Merkez Komitesi Kültür Dairesi'ne şikâyetle bulunmanın neden gereksiz olduğunu ve neden Yayın ve Propaganda Dairesi'ne şikâyetle bulunmak gerektiğini, Albert Andreyeviç Belyaev'in, Pyotr Niliç Demiçev'in ve Mihail Vasilyeviç Zimyanin'in kimler olduklarını açıklamak sıkıcı ve boğucu olacaktı. Bunlar, Sovyet ideolojik faunasının kaplanları ve hatta filleriydiler, kaderlerimizi ellerinde bulunduran kimselerdi! Kim hatırlıyor onları bugün ve kim aldırış ediyor bunlardan hâlâ yaşayanlar arasında sayılanlara? Bu bücürlerden söz etmenin ne anlamı var; ideologlar arasındaki bu ufak çığırtkan memur kalabalığından, ideolojik tartışmalardan, isimlerinin sayısı yok, verdikleri zarar da ölçüsüz ve sayısız, fesatlıkları ve ke-

pazeliklerini yazmaya (19. yüzyılda severlerdi böyle yazmayı) benimkinden daha deneyimli, kudretli ve keskin kalemler gerek! Burada anmak bile istemiyorum onları; bırakın kaybolsunlar geçmişte, karanlıkta görünen kötü ruhlar gibi...

Bu belgeleri kısa özetleriyle basitçe bir liste yapmam gerekseydi, bu liste aşağı yukarı şöyle görünürdü:

- 30.04.75 Arkadi ► Boris (editörlerin “Piknik” meselesiyle ilgili “ciddi kuşkuları”)
- 05.06.75 Boris’in Medvedev’e redaksiyon raporu için rica mektubu
- 25.06.75 Siberov’un gecikmeyi açıklayan mektubu
- 08.07.75 Medvedev ve Ziberov’un redaksiyon raporu
- 21.07.75 Boris’in redaksiyon raporuna cevabı
- 23.08.75 Boris ► Arkadi (derleme tekrar düzenlendi ve temmuzda editörlere gönderildi)
- 01.09.75 Ziberov’un el yazmalarını aldığını bildiren yazısı
- 05.11.75 Medvedev’in “Piknik”in geri çevrildiğini bildiren mektubu
- 17.11.75 Medvedev’e kitabın geri çevrilmesi üzerine mektup
- 17.11.75 Medvedev’den şaşkınlık ifade eden mektup
- 08.01.76 Poleşuk’a Medvedev’den şikâyet mektubu
- 24.01.76 Parşin’in Komsomol MK’ya mektubun alındığını bildiren yazısı
- 20.02.76 Parşin’in alınan tedbirlerle ilgili mektubu
- 10.03.76 Boris ► Arkadi (Parşin ve Sinelnikov’a taslak mektuplar)
- 24.03.76 Parşin’e hatırlatma mektubu
- 24.03.76 Sinelnikov’a hatırlatma mektubu
- 30.03.76 Parşin’in alınan tedbirlerle ilgili mektubu
- 05.04.76 Arkadi ► Boris (üst makamlara mektup yazma önerisi)
- 12.04.76 Medvedev’in “Piknik”in geri çevrildiğini bildiren mektubu

Ve böyle devam ediyor. Kime lazım bunlar bugün, kim okur bunları?

Ama bunları yazmazsam ne yazacağım? “Piknik”in yayımlanış hikâyesi, yani bu malum manada gizemli hikâye, bu sıkıcı mı sıkıcı liste ve ona yönelik asık suratlı ve meşum yorumlar yazılmadan yazılmaz ki! Zira bu roman, bu tür yetersizliklerden yana payını almıştı, ama öte yandan, belli erdemlerden de mahrum değildi: Kesinlikle alıp götüren bir romandı bu, okurun üzerinde epeyce güçlü bir etki yaratıyordu (böyle ünlü okurlardan birine, Andrey Tarkovski’ye öyle bir esin vermişti ki, seçkin bir filmini yapmıştı o da); dahası mevcut sosyalist yapıya HİÇBİR saldırı içermiyordu, hatta tersine, mevcut hâkim anti-burjuva ideolojinin alanında bulunuyordu... Öyleyse neden, hangi gizemli –mistik? şeytani?– sebeple yayınevi tarafından SEKİZ küsur sene boyunca yayımlanmamaya mahkûm edilmişti?

Yayınevi, ilkin derlemeyle ilgili hiçbir sözleşme yapmaya yanaşmamıştı; sonra yapmıştı bunu, ama nedense “Bir Cinayet Davası” hikâyesine tavır almıştı; sonra “Bir Cinayet Davası”nı, daha evvelden onaylanmış olan “Tanrı Olmak Zor İş” ile değiştirmeye razı görünmüştü, ama “Piknik”e kararlılıkla karşı çıkmıştı... Bu mücadeleyi kısaca özetlemek mümkün değil burada; çok uzamıştı her şey: dile kolay, sekiz sene. Kendi taleplerinden beklenmedik bir şekilde vazgeçmişlerdi (bu defa başka bir şey değil: kahrolsun “Tanrı Olmak Zor İş”!...); beş, hatta belki altı defa sözleşme değiştirildi, sonra ansızın her türlü ilişkiyi koparıp atma girişimi (keyfin bilir, istersen mahkemeye git!); ama en önemlisi, yıldan yıla, görüşmeden görüşmeye, mektuptan mektuba hiç sarsılmayan bir kararlılıkla, “Piknik”ten yaşayan ölülerin çıkartılması, Redrick Schuhart’ın dilinin değiştirilmesi, Kiril Panov’dan söz edilirken “Sovyet” kelimesinin konulması, kasvet, umutsuzluk, kabalık, zalimlik unsurlarının temizlenmesi talepleri...

Klasörlerde kalmış çok önemli bir belge var: redaktörlerin, romanın diliyle ilgili sayfa sayfa değerlendirdiği notlar. Notlar on sekiz sayfayı buluyor ve bölümlere ayrılmış: “Kah-

ramanların ahlak dışı davranışlarıyla ilgili notlar,” “Fiziksel şiddetle ilgili notlar,” “Vulgar ve jargon ifadelerle ilgili notlar.” Elimde değil, oradan birkaç alıntı yapacağım. Yalnız, dikkat edin: Hiçbirini özel olarak seçmedim, aptallıkları aramadım, her şeyi olduğu gibi aktarıyorum.

“KAHRAMANLARIN AHLAK DIŞI DAVRANIŞLARIYLA İLGİLİ NOTLAR

[toplam 93 nottan ilk on tanesi]

derhal kışını kaldırıp – s. 21

Bırak ellerimi, dişlerimin üzerinde bile – s. 21

emekleyerek – s. 32

şişeyi çıkardım, kapağını çevirdim, vantuz gibi emmeye başladım – s. 35

şişeye daha bir muhabbetle sarıldım – s. 35

Son bir yudum daha – s. 35

Bugün körkütük oluncaya kadar içerim. Richard’ın üstesinden gelseydim! Yalnız namussuz, öyle bir kumar oynuyor ki – s. 38

İçkiye ihtiyacım var, dayanamıyorum – s. 42

Böyle bir tanışmanın şerefine seninle zevkle bir kadeh yuvarlardım – s. 42

tek kelime etmeden dört parmak viski doldurdu. Bir taburenin üzerine tünedim, yudumladım, yüzümü buruşturdum, başımı salladım ve tekrar yudumladım – s. 43”

“FİZİKSEL ŞİDDETLE İLGİLİ NOTLAR

[toplam 36 nottan son dokuz tanesi]

barın üzerinden ağır bir bira maşrapasına sarılıp sallayarak en yakınimdaki alaycı itin kafasına geçirmiştım – s. 179

Redrick cebini karıştırdı, yirmi gramlık bir somun çıkardı ve iyice nişanlayıp delikanlının kafasına attı. So-

mun Arthur'un tam ensesine çarptı. Delikanlı inledi

– s. 182

Bir dahakine dişlerine gelir – s. 182

boşta kalan ayağıyla Redrick'in yüzüne tekmeler indir-
di, çırpınmaya ve debelenmeye başladı [vb.] – s. 185

bu lanet serserinin başını kasılmış gibi bastırırken da-
yanamadı ve bütün gücüyle kükredi – s. 185

o tatlı yüzü pıhtılaşmış kan ve külden kara-kül rengi
bir maskenin ardında gibiydi [vb.] – s. 185

Redrick onu en geniş su birikintisine yüzükoyun fır-
lattı – s. 186

o yılanların ruhlarını almak, bırak bok yesinler, benim
yediğim gibi – s. 202

Yarı açık yumruğuyla başına vurdu – s. 202...”

“VULGAR VE JARGON İFADELERLE İLGİLİ NOT- LAR

[toplam 251 nottan, ortallardan rastgele alınmış birkaçı]

19

Ve ansızın güçsüz ve öfkeli bir tavırla kara, kirli keli-
melerle, tükürükler saçarak – s. 72

Dişlerini tak, gidiyoruz – s. 72

Kasap küfretti – s. 74

Şerefsiz herif seni ... Akbaba – s. 74

namussuz – s. 76...”

“Kuşkusuz ki,” deniyordu, bu notlara ek olarak gönderilen
mektupta, “sadece, bizim görüşümüze göre çıkartılması ya
da değiştirilmesi gereken ifadeleri not ettik. Bu notlar her
şeyden önce, kitabınızın gençlik ve yeni ergenler için, Sovyet
edebiyatında bir ahlak ve hayat rehberi gören komsomolcu-
lar için tasarlanmış olması itibariyle değerlendirilmiştir.”

Bu parlak belgeyi elime alınca doğruca kitap raflarıma
atılmış ve sevgili ve eşsiz Jaroslav Hašek'imizi gün yüzüne
çıkartmıştım. Ve inanılmaz bir hazla şunları okumuştum
onda:

“Hayat, sosyetik davranmanın öğrenileceği bir okul değildir. Herkes, kendi bildiğince konuşur. Teşrifatçı doktor Gum, ‘Kadeh Başı’ meyhanesinin sahibi Palivets’ten tamamen başka türlü konuşur. Bizim romanımız da salon züppelerine uygun değildir ve yüksek mevkilerde hangi ifadelerin geçerli olduğuna dair bilimsel bir kitap da değildir...”

“Bir zamanlar haklı olarak, sağlıklı eğitim almış bir insanın her şeyi okuyabileceği söylenmiştir. Doğal olanı ancak utanması olmayan kimseler, müşkülpesent şapşallar, rezil ve sahte bir ahlak anlayışına sahip ve muhtevaya bakmayan, ama hiddetle münferit kelimelere hücumla çıkan kimseler mahkûm edebilirler.

“Birkaç yıl önce, bir roman incelemesi okumuştum. Eleştirmen, yazarın yazmış olduğu şöyle bir şey yüzünden çileden çıkmıştı: ‘Sümkürdü ve burnunu sildi.’ Tabii bu, edebiyatın halka vermesi gereken bütün estetik ve âli ilkeleri ayaklar altına alıyormuş. Yıldızların altında ne eşekler doğduğunun en parlak olmasa da örneklerinden sadece biri bu...”

Ah, bütün bunları Genç Muhafız’daki beylere alıntılarla ne zevkli olurdu! Ve de kendinden buna benzer bir şeyler eklemek. Ama, heyhat, bu kesinlikle anlamsız bir hareket olurdu; hatta belki, taktik olarak da yanlış. Ayrıca, çok, çok uzun yıllar geçtikten sonra olanca çıplaklığıyla gördüğümüz gibi, bütün bu insanların motiflerini ve psikolojilerini de tamamen yanlış anlamıştık.

O zamanlar içtenlikle, editörlerimizin idarecilerden korktuklarını ve son derece şüphe uyandırıcı yazarların şüphe uyandırıcı bir eserini yayımlayarak onunla ters düşmek istemediklerini düşünürdük. Ve her zaman, bütün mektuplarımızda ve dilekçelerimizde, her fırsatta, bize kesinlikle aşikâr görünen bir şeyi vazettik: Romanda kriminal bir şey yok, ideolojik olarak tamamen mutedil ve bu anlamda katiyen tehlikeli değil. Onda tasvir edilen dünyanın kaba, zalim ve geleceksiz

olmasına gelince, öyle olmak zorunda; “çürümüş kapitalizmin ve kendinden emin burjuva ideolojisinin” dünyası bu.

Ama buradaki meselenin ideolojiyle kesinlikle ilgisi olmadığı hiç aklımıza gelmedi. Bunlar, “yıldızların altında doğmuş” bu numunelik eşekler, ASLINDA ŞÖYLE DÜŞÜNÜYORLARDI: Dil mümkün olduğunca renksiz, düz, cilalanmış olmalı ve katiyen argo olmamalı; bilimkurgu muhakkak fantastik olmalı ve katiyen kaba, görünür ve zalim gerçekliğe dokunmamalı; okuru genel olarak gerçeklikten korumak gerek; bırak hayalleriyle ve harika, ruhani idealleriyle yaşasın... Bir eserin kahramanları “volta” atmamalı, “ileri geri yürümeli”; “dememeli,” “dile getirmeli”; katiyen “böğürmemeli”, sadece “haykırmalı”!... Bu, genel olarak edebiyata ve bilimkurguya dair kendi kendine yeterli fikirlerle dolu spesifik bir tür estetik, kısmen de spesifik bir dünya görüşü. Ayrıca epey yaygın ve bu dünya görüşünün sahibi edebiyat sürecine etkide bulunma olanaklarına sahip olmadığı takdirde tamamen zararsız.

Yeri gelmişken, Arkadi’ye yazdığım 04.08.77 tarihli mektubuma bakılırsa:

197

“Medvedev’le şöyle yaptık: a) ‘Vulgarlık’ ile ilgili listeden 53 stilistik düzeltme; mektupta, bunun Komso-mol MK’nın taleplerine saygıdan yapıldığını açıklıyor; b) Ölülerin toprağın araştırılmasında rol alan robotlar şeklinde, kürenin ise basit arzuların biyonik akışkanlığını yakalayan bir cihaz şeklinde yorumlanması; mektupta bunun bizi kurtarmak için yapıldığı açıklanıyor; c) Mektupta bundan başka, editörlerin (şiddet ve vb. ilişkili) diğer taleplerinin ideolojik hataları düzeltme kaygısından kaynaklandığı, zira kapitalist hakikatin cilalanmasına yol açtığı yazılı. Bütün bunlar bir yazıyla gönderildi ve bu yazıya göre Genç Muhafız tarafından 26 Temmuz’da alındı. Siktirsinler, siktirsinler...”

Bu, en heyheyli muharebeydi. Önümüzde daha çok, pek çok şey vardı: gerici bir ihtiyatlılığın nöbet şeklinde gelen kriz-

leri, yazarlarla sözleşmeyi yırtma girişimleri, bizim SB Yazar Hakları Kurumu'na, Komsomol MK'ya, SSCB KP MK'ya gönderdiğimiz şikâyetler ve yakınmalarımız...

“Öngörülmemiş Karşılaşmalar” 1980 güzünde eciş bücüş olmuş, bir temiz sopalanmış ve acınacak halde gün yüzüne çıktı. Derlemenin ilk varyantından geriye sadece “Yumurcak” kalmıştı; “Bir Cinayet Davası” beş sene önce muharebe meydanlarında kaybolmuştu, “Piknik” ise öyle bir redakte edilmişti ki, yazarların içinden onu okumak şöyle dursun, sayfalarını karıştırmak bile gelmiyordu.

Ama yazarlar kazandı. Bu, Sovyet yayıncılık tarihindeki nadir görülen olaylardan biriydi: yayınevi kitabı basmak istemiyordu, ama yazar, onu basmak zorunda bırakmıştı. Bu konularda malumatı olan kimseler bunun katiyen mümkün olmadığını düşünüyorlardı. Mümkün olduğu ortaya çıktı. Sekiz sene. “Büyük”^{*} ve “küçük”^{**} MK'lara yazılmış on dört mektup. Metnin küçük düşürücü iki yüz düzeltmesi. İvrir zıvır için harcanmış, yazıya sığmayacak kadar büyük sinirsel enerji... Evet, yazarlar kazandı, buna laf yok.

Ama bu bir Pirüs zaferiydi.

Öte yandan “Piknik,” bugüne kadar en popüler romanımız olarak kaldı; hiç değilse, yurtdışında. Yirmi ülkede otuz sekiz baskı (1997 sonu rakamlarına göre) yapıldı; bunlar arasında: Bulgaristan (4 baskı), Doğu Almanya (4), ABD (4), Polonya (3), Çekoslovakya (3), İtalya (2), Finlandiya (2), Federal Almanya (2), Yugoslavya (2) vb. Romanın Rusya satışları da, sözgelimi “Pazartesi”nin arkasında kalıyor olsa bile, epeyce yüksek. Roman yaşamaya devam ediyor ve belki 21. yüzyıla kadar yaşayacak.

Kuşkusuz, “Piknik”in burada sunulan metni, yazarların el yazmaları esas alınarak yayımlanıyor. Ama “Öngörülmemiş Karşılaşmalar” derlemesini bugün bile bırakın okumayı, elim almak bile zül geliyor bana.

1998

* SBKP. -çn

** Komsomol. -çn

